MLÁD PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VIII. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR SZERDA, 1970. ÁPRILIS 1.

Negyedszázad köszöntése

Negyedszázados évfordulót köszöntünk: huszonöt szabad, dolgos esztendő áll mögöttünk.

1945. április 4-e: népünk legnagyobb ünnepe! Ez az ünnep azonban nem csupán megemlékezés és tiszteletadás. Október útján haladó tízmilliós nemzetünk nagy seregszemléje ez a nap. Felmérjük, összegezzük eredményeinket és összpontosítunk a feladatokra.

Egyéni életünkben minden esztendő sokat számít; a történelem évszázadokkal méri az időt. Huszonöt esztendő telt el a szabadság hajnala óta és e viszonylag rövid idő évszázadok rangjára emelkedett. Ezért mondhatjuk, hogy április negyedike a legnagyobb nemzeti ünnepünk.

Mielőtt a számvetés első gondolatát sorokba formálnánk, az illendőség szabálya szerint először azokra a szovjet, bolgár, román, magyar, amerikai és más nemzetiségű katonákra emlékezzünk, akik életüket áldozták e hazáért, a szabadságért. A legszebb szavak is szerények ahhoz, amit a Szovjetunió tett ezért az országért, Duna-völgye népéért. Pedig a szovjet elvtársak sokszor megfogalmazták már: csak kötelességünket teljesítettük.

Soha el nem halványodhat azonban érdemük! Mert az igazságos háború nyomán, amelyet a szovjet nép viselt a fasizmussal szemben, Európa földjének nagy részén új élet kezdődhetett. S ennek már mi is részesei lehettünk.

Persze a kibontakozás nem volt könnyű! Az új út keresése: az élelem gyűjtése, romok eltakarítása, az újjáépítés, az ezeréves juss kiosztása, az üzemek, bankok, iskolák államosítása, a hatalom kivívása és megvédése, a szocialista mezőgazdaság megteremtése, a vezetés tudományának elsajátítása és alkalmazása sok-sok buktatóval, kemény harccal járt. De ebben a harcban a kommunisták jól vizsgáztak. Sorra megvalósultak és megvalósulnak az egykori álmok, s ha néha egy kicsit lassabban is formálódik életünk, de a szocializmus mégis felépül.

A kötelező szerénység mellett is kimondhatjuk: vállalatunk 17 ezres kollektívája is részes a sikerben. Bányászaink, a mi kommunistáink is ott voltak a születő új élet kezdetén és ma is ott vannak a harc mezején. A huszonöt év alatt új aknák, üzemek, bányák nyíltak a Mecsek hátán, új utcák, városrészek épültek Pécsett, Komlón és másutt is, hogy az alig kétezer tonnás mecseki bányászkodás eljusson az évi négymillió tonnáig.

Két és fél évtized történelmi szárnyalásának, ívelésének kezdete a felszabadulás, mai pontja pedig a szocialista alapok megteremtése. A negyedszázad történelméből sok tanulságot, következtetést lehet levonni. A legfontosabb, a vitathatatlan, a legtöbbet jelentő következtetés az, hogy mindaz ami történt, ami megvalósult építésben és alkotásban, nemzeti kincsünk és büszkeségünk, a magyar népnek a kommunista párt vezetésével végzett munkája nyomán jött létre. A munkások, parasztok az értelmiségiek ereje, tudása, alkotókészsége teremtette meg mindazt, ami mai életünket, kincseinket, nemzeti gazdagságunkat jelenti.

A történelem következő szakasza sem lesz könnyű. A jobb életért újra és újra meg kell küzdenünk. Az ország ma is sokat vár tőlünk! Ha valaha, akkor most még nagyobb szükség van a jó minőségű fekete szénre. Ma is érvényesek tehát a költő szavai:

„Ez a mi munkánk,
és nem is kevés!"

Vízhányó Imre

408-an veszik át a Felszabadulási Emlékérmet

56 millió forintos rekonstrukció értékelése a párt-vb napirendjén

A Mecseki Szénbányák párt végrehajtó bizottsága március 19-i ülésén két fontos napirendet vitatott meg. Az első napirendet, a komlói szénelőkészítő üzem rekonstrukciója beindulásának tapasztalatairól szóló jelentést dr. Ács Zoltán terjesztette a végrehajtó bizottság elé. A jelentés hangsúlyozta, hogy az új mechanizmus bevezetésével a szénértékesítés területén újonnan jelentkező igényeket felismerve fogott hozzá a vállalatvezetés a rekonstrukció előkészítéséhez és lebonyolításához. A beruházás teljes összege 56,7 millió forintot tett ki, amely az eredeti programhoz képest 8,5 millió forintos megtakarítást eredményezett a vállalatnak. A kivitelezés tényleges időtartama a folyamatos próbaüzem beindításig 18 hónap volt. 1969. október 20-tól 1970 elejéig terjedő időt az üzem bejáratásának és a dolgozók begyakorlása időszakának tekintették. A korszerű, nehézszuszpenziós durva-mosó a szakemberek véleménye szerint a feladatok megoldásában jelentős segítséget nyújt a vállalatnak. A végrehajtó bizottság tagjainak részletes értékelése és elemzése után az az álláspont alakult ki, hogy a vállalatvezetés rugalmasan, és okosan ismerte fel a piachoz való alkalmazkodás szükségességét és indította be a szénelőkészítő rekonstrukcióját. Elismerésüket fejezték ki mindazoknak, akik ebben a munkában résztvettek. Tapasztalatként említették meg, hogy a jövőben sokkal nagyobb gondot kell fordítani ilyen nagyvolumenű munkálatoknál az emberek tájékoztatásában, előkészítésében, a lényeg megértetésében. Hiányosságként állapították meg, hogy még mindig nem alakult ki elfogadható kapcsolat a termelő üzemek és a szénelőkészítő üzem között, ezen mielőbb változtatni kell. Valamennyi területen fel kell hívni a figyelmet, hogy a mosónál még meglévő veszteséget csak közös összefogással lehet csökkenteni. Összefoglalójában Stier József, a pártbizottság titkára úgy foglalt állást: a rekonstrukció a hozzáfűzött reményeket beváltotta, most mindenkinek azon kell lennie, hogy a problémákat felszámolják, és ehhez valamennyi szinten megfelelő segítséget nyújtsanak.

Második napirendi pontként Bachmann Mátyás igazgatóhelyettes tájékoztató jelentését vitatta meg a végrehajtó bizottság az 1969. évi részesedési alap felhasználának tapasztalatairól, az 1970. év főbb elvi célkitűzéseiről. A jelentést a végrehajtó bizottság elfogadta.

Egyebek között Stier József, a pártbizottság titkára arról tájékoztatta a végrehajtó bizottság tagjait, hogy március 31. és április 4-e között kerül a vállalatnál átadásra az a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, amelyet az Elnöki Tanács adományozott hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulója alkalmából azoknak, akik a független, szabad és demokratikus Magyarország megszületéséért és megerősödéséért, a szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott küzdelemben kimagasló érdemet szereztek. A Mecseki Szénbányák dolgozói közül az üzemi taggyűléseken 408-an veszik át a kitüntető emlékérmet.

Cs. M.

...Ahhoz, hogy a párt az osztályharcban soha ki ne csorbuló fegyverré váljék és az is maradjon, ahhoz mindig kellettek olyan emberek, akik önzetlenül és áldozatkészen, akár az életük árán is szolgálták a párt ügyét. A munkásosztály, a nép soraiban mindig voltak ilyen emberek. S ahogy voltak, úgy vannak, és mindig is lesznek, amíg harcolni kell a népért, a békéért, a szocializmusért.

...Megbecsüléssel gondolunk egész párttagságunkra, mindazokra, akik ma dolgoznak a pártban, akik lerakták a szocialista társadalom alapjait, s tovább építik azt. Gondolunk ma azokra a barátainkra is, akik nem tagjai a pártnak, de a párt szavát követve, mint jó szövetségeseink, velünk együtt dolgoznak a szocialista társadalom teljes felépítésén, szolgálják a munkásosztály, a nép, a szocialista haza szent ügyét.

(Idézet: Kádár János az MSZMP KB. 1968. november 23-i ünnepi ülésén mondott beszédéből).

Pécsi és komlói ünnepi rendezvények

Pécsett és Komlón a helyi szervekkel közösen a Mecseki Szénbányák gazdasági és társadalmi szervei több ünnepi rendezvényen vesznek, illetve vettek részt.

PÉCS

Március 31-én került sor a központi díszünnepségre, melyen vállalatunk is képviseltette magát, a Nemzeti Színházban.

Egri Gyulának, az MSZMP KB tagjának, a Baranya megyei Párbizottság első titkárának elnöki megnyitója után *Aczél* György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Az ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

Koszorúzási ünnepségek lesznek április 2-án 12 órakor a jugoszláv hősök sírjánál és április 3-án 10 órakor a Szovjet Hősi Emlékműnél.

KOMLÓ

Komlón április 3-án a városi pártbizottság nagytermében tartják az ünnepi megemlékezést. Ezt követően 11 órakor kerül sor Gesztenyésben a Felszabadulási Emlékmű avatására, valamint délután 3 órakor a Mártírok Emlékművének koszorúzására.

ÉLÜZEMEK

1. VASASBÁNYA
2. KOSSUTH-BÁNYA
3. ANYAGELLÁTÓ

Ülésezett az Sz. B.

A Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottsága március 26-án, csütörtökön Pécsett tartotta ülését. Ez alkalommal összegezték a korábban jóváhagyott irányelveknek megfelelően, a vállalat üzemei között folyó 1969. évi munkaversenyt. Az irányelvek rögzítették, hogy a legkiválóbb eredményeket elérő üzemek a vállalat gazdasági vezetői és a szakszervezeti bizottság döntése alapján elnyerik az élüzem címet. Az 1970. március 6-i vállalati szakszervezeti bizottsági ülés alapján két kategóriában, a széntermelő és nem széntermelő üzemek kategóriájában, vizsgálták az éves eredményeket.

Az értékelés alapján a széntermelő üzemek között Vasas-bánya és Kossuth-bánya nyerte el az élüzem címet. Pécsbánya üzem példás évi munkájáért oklevélben részesült. A nem termelő üzemek kategóriájában éves munkája alapján az Anyagellátó nyerte el az élüzem címet, jó munkájának elismeréseképpen Ujhegy üzemet oklevélben részesítették.

Sor került annak a javaslatnak a megvitatására is, amely a „szocialista üzem" cím elnyeréséért indított verseny értékelését tartalmazta. Erre Szabolcs-bánya, Béta-bánya és Ujhegy üzemek tettek vállalást. A benevezett üzemeknél a műszaki gazdasági tevékenység, a munkafegyelem, a társadalmi tulajdon védelme, a tanulás és egyéb tényezők alapján, gondos mérlegelés után a szakszervezeti bizottság úgy döntött, hogy a „szocialista üzem" címet egyik üzem részére sem adják ki.

Sor került a Mecseki Szénbányák üzemeiben folyó 1970. évi munkaverseny irányelveinek elfogadására. Napirendre tűzték a szénbányák igazgatósági alapszervezete szakszervezeti mozgalmi tevékenységének értékelését, különös tekintettel a hivatali alapszervezetre háruló feladatok teljesítésére. Ezen az ülésen elfogadták a Mecseki Szénbányák 1969. évi bérgazdálkodása és a dolgozók személyi jövedelmének alakulása tárgyában Kékes Ferenc által előterjesztett jelentést is.

Kitüntetések a KISZ-nél

Tegnap délután *Klepah Ottmár*, a vállalati KISZ-bizottság titkára bensőséges ünnepség keretében átadta a KISZ április 4-i kitüntetéseit.

KISZ Érdemérem kitüntetésben részesült *Bánkuti Antal*, a pécsbányai KISZ-csúcsvezetőség titkára, a vállalati KISZ-vb tagja. A KISZ Központi Bizottságának Aranykoszorús KISZ-jelvény kitüntetését kapta *Králl Zoltán*, Szászvár-bánya KISZ-alapszervezetének titkára. A KISZ Központi Bizottságának Dicsérő Oklevelét kapta: *Appel Mária*, az Anyagellátó üzem KISZ-alapszervezetének gazdaságvezetője; *Bechman Zoltán* építészmérnök; *Bárány György*, a Villamosüzem szabolcsi KISZ-alapszervezetének titkára; *Lázár László*, Zobák-bánya Előkészítő körlet KISZ-alapszervezetének titkára; *Ruppert Károly*, a Vasas-bányai KISZ csúcsvezetőség gazdaságvezetője; *Simon Miklós*, Kossuth-bánya Szállító-körlet KISZ-alapszervezetének titkára; *Tornyos Ferenc*, Ujhegy-üzem III-as KISZ-alapszervezetének titkára.

A kitüntetési ünnepségen vették át jutalmukat, s a vállalati KISZ-bizottság Dicsérő Oklevelét a IV. Csertetői Emléktúra első három helyezést elért csapatainak tagjai; valamint azok az elvtársak, akik az eddigi emléktúrákon minden alkalommal résztvettek.

A vállalati KISZ-bizottság Dicsérő Oklevéllel jutalmazza és tünteti ki azokat a KISZ-szervezeteket és fiatalokat, akik felszabadulásunk 25., és Lenin születésének 100. évfordulója jegyében kiemelkedő munkát végeztek.

Az okleveleket KISZ-taggyűléseken, április és május hónapban fogják átadni. Az oklevelek sorszámmal ellátottak, egy későbbi időpontban sorsolással döntik el, hogy augusztusban kik vesznek részt a kitüntetettek közül a megyei Felszabadulási Emléktáborban.

A tegnap délutáni ünnepségen, a vállalati KISZ-bizottság Dicsérő Oklevelét adták át *Szabó Lajos* újságírónak. *Szabó Sándor* gépkocsivezetőnek, *Török Sándor* tüzér-főhadnagynak és *Takács György* mérnöknek.

Április 4-én kerül sor a kitüntetések átadására

Bensőséges ünnepség színhelye lesz április 4-én délelőtt 10 órakor a Mecseki Szénbányák Déryné utcai tanácsterme. A vállalat gazdasági és mozgalmi vezetői jelenlétében itt adják át a felszabadulás évfordulója alkalmából adományozott miniszteri kitüntetéseket. A kitüntetettek részére Garamvölgyi János igazgató ez alkalommal fogadást ad.

200 év a mecseki szénmedencében

A gondolatot, hogy a soproni és salgótarjáni példát követve: a mecseki szénmedence bányászati emlékeit is össze lehetne gyűjteni és abból egy állandó kiállítást rendezni, vagy két éve vetette fel valaki. Az ötlet meghallgatókra, sőt eselekvő emberekre talált a vállalat szervező osztályán. Tóth Tibor a szervezési osztály vezetője és munkatársai, immár két éve kutatnak üzemeknél, régi bányász falvakban, régi bányászcsaládoknál tárgyak, munkaeszközök, dokumentumok után. Ennek a szorgalmas gyűjtőmunkának eredményeként jött létre az a kiállítás, ami március 23-tól 28-ig volt nyitva a vállalat meszesi központi épületének nagytermében.

Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója a kiállítást megnyitó beszédében, röviden szólt a mecseki szénmedence két évszázados múltjáról, majd megnyitotta a kiállítást.

A megnyitó után kérdeztük meg Tóth Tibort, a kiállítás szervezőjét: hogyan kezdtek hozzá az anyag összegyűjtéséhez?

— Először a vállalat üzemeit kerestük fel, ahol sok már használaton kívüli munkaeszközt sikerült összegyűjtenünk. Gondosan átnéztük az irattárak anyagát, amely szintén rendkívül gazdag dokumentumanyagot tartalmaz. De rendkívül nagy segítséget jelentett számunkra a kiállítás létrehozásában, a Pécsi Janus Pannonius Múzeum, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a felbecsülhetetlen értékű, bányászattal kapcsolatos anyagát.

— A szervezési osztály által összegyűjtött anyag hányad részét tartalmazza a kiállítás?

— Az összegyűjtött anyagból mindössze 700 egységet mutattunk itt be, ami összes anyag mintegy húsz százaléka. A többi anyag rendezésére és kiállítására, csak a Déryné utcai épület átalakítása után nyílik alkalom.

— Vajon, a most kiállított anyag, látható lesz-e a Déryné utcai múzeum megnyitásáig más kiállításokon is?

— Így az egész anyagot már nem fogjuk kiállítani, egyes tárgyakat és dokumentumokat azonban kölcsön adunk különböző kiállításokra. Üzemeinknél már megszerveztük a múzeumi figyelő szolgálatot, hogy megakadályozzuk a múzeumi tárgyak elkallódását. A továbbiakban szerepel terveinkben: fiók múzeum, például Komlón és az üzemekben megfelelő kiállító helyiségek kialakítása, vándorkiállítások megrendezésére.

— Kik rendezték a kiállítást és hova kerül az ízléses, stílusos berendezés?

— A berendezés: vitrinek, paravánok, állványok már a létrehozandó múzeum bútorai. A kiállítás pedig a tervezési osztály építési csoportjának munkáját dicséri. Közülük is leginkább Klausz Gyuláét. A csoport munkaidő után és vasárnap is dolgozott.

A gyűjtők és a kiállítás rendezői is alapos munkát végeztek, bizonyítja ezt a sok elismerő bejegyzés a kiállítás vendégkönyvében. Érdekes, izgalmas ízelítőt adtak abból az anyagból, mely teljes egészében csak a múzeum elkészülte után válik hozzáférhetővé a nagyközönség számára. Érdeklődve várjuk a múzeum megnyitását, mely nemcsak a vállalatnak, de a városnak is egy érdekes színfoltjának ígérkezik.

(k. l.)

Irodalom és képzőművészet

A felszabadulási pályázat eredménye

Petőfi dialektikájának gyakorlati megvalósulását éljük át napjainkban. Ha a nép uralkodni fog a politikában, hatalomra jut a kultúrában is — következésképpen: ha a kultúrában is megtalálja önmagát, politikai hatalmát is szilárdítani fogja.

A fenti szavakat nem így, nem szószerint így mondta Petőfi Sándor, de a lényege egész irodalmi és politikai hitvallásának ez volt.

Elkerülhetetlenül erre gondol az ember, amikor áttekinti munkásemberek irodalmi próbálkozásait, képzőművészeti kísérletezéseinek gyümölcsét. A Mecseki Szénbányáknál ezt évről évre megtesszük. Az igazgatóság és a szakszervezeti bizottság áldozatkész támogatása lehetővé tette ebben az évben is, hogy mérlegre tegyük ezeket az eredményeket.

Pályázatot hirdettünk hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére és Lenin születésének századik évfordulójára. Az 1969. október 28-án meghirdetett pályázat sikerrel zárult.

Beérkezett száztizenegy vers, 33 novella, egy kisregény és egy színdarab, valamint 44 darab képzőművészeti alkotás. Ezen belül grafika 21 darab, fafaragás 12 darab, fémdomborítás 6 darab és kisplasztika 4 darab.

A pályamunkák többsége megfelelt a várakozásnak, kivéve a verseket, amelyek kedvesek ugyan, de színvonalban nem érik el a többi műfajban produkáltakét. A Magyar Írók Szövetsége Pécsi Csoportjának tagjaiból alakult bíráló bizottság véleménye az volt, hogy a prózaírók közül a novellisták szerepeltek legjobban. A Magyar Képzőművészek Szövetsége tagjaiból alakult bizottság úgy véli, hogy a pályázók közül az idén jobban szerepeltek a fafaragók és a fémdomborítások készítői mint a megelőző években. A grafikai termés nem volt olyan gazdag és a színvonaluk sem volt lényegesen jobb a megelőző években beadottakénál.

A társadalmi zsüri — amely a Bányász Művészeti Kör vezetőiből és művelődésügyi vezetőkből alakult — némileg eltérő véleményt nyilvánított a szakmai zsürikkel szemben; bár lényegileg azonos álláspontot foglaltak el a díjak odaítélésekor.

Az egyes művek megítélésének módjában volt csupán némi nézeteltérés. Mind az Írószövetség tagjai, mind pedig a Képzőművész Szövetség tagjai elsősorban szakmai, esztétikai, stilisztikai és formai követelményeket támasztottak. A társadalmi zsüri elismerte, hogy ezek jogos követelmények s hogy ezekből engedni nem lehet. Abban is egyetértés volt, hogy nagy nemzeti ünnepünk és Lenin születésének századik évfordulója alkamából — tekintve, hogy a pályázat e két témához volt kötve — az ezt feldolgozó pályamunkákat kell előnyben részesíteni.

Mindent egybevetve: magasabb mércét, szigorúbb követelményeket állítottak a bíráló bizottságok a pályamunkákkal szemben, mint az előző években.

Ha mindezt figyelembe vesszük és úgy bíráljuk el az idei pályázat eredményét, azt kell mondanunk, hogy meg lehetünk elégedve. Vállalatunk dolgozói — és a Mecseki Bányászok Irodalmi és Képzőművészeti Körének tagjai — értékes művekkel örvendeztettek meg bennünket. (Már most közöljük, hogy a díjnyertes pályamunkákból május elsején kiállítást rendezünk!)

A JUBILEUMI PÁLYÁZAT EREDMÉNYE

A versre és elbeszélő költeményre kiírt pályázat díjait az alábbiak szerint ítélték oda a bíráló bizottságok.

Az *első díjat* nem adták ki.

A *második* és a *harmadik* díj összegét összevonták és azt két pályamunka közt osztották meg. Igy tehát második-harmadik díjat kapott Franczia Gyula, az igazgatóság dolgozója *Pétervár* című és Sudár Miklós Kossuth-bánya dolgozója *Szénbányász* című verséért. A díjak összege 700—700 forint.

A verspályázatra harmadik díjat nem adtak ki. Oklevélben és dicséretben részesítették Borsos Lászlóné (Magyaregregy, Rákóczi út 45. szám) *Leninről és rólunk* című szép versét. A társadalmi zsüri ezenkívül javasolja a Művészeti Kör vezetőségének, hogy a díjat és oklevelet nyert művek szerzőit vegyék fel a Kör tagjai sorába.

A kisregényre és elbeszélésre kiírt pályázat díjait a bíráló bizottságok a pályázati felhívásnak foglaltak szerint adta ki.

Első díj: Bódis Teréz (István-akna) Orcád verítékével című elbeszéléséért. *Második díj:* Barna Teréz (Pécs-Ujhegy, Villamos Üzem) A kapitány nem tért vissza című novellájáért. *Harmadik díj:* Pollák Jánosné Stumpf Mária (Pécs, Csapó János u. 8.) Amikor kirügyeznek a fák című elbeszéléséért. A díjak összege: 1400, 1000, 800 forint.

A grafikai művekre az első díjat nem adták ki.

A *második* és *harmadik díj* összevont összegét megosztva kapta Bakó Mihály Bétaakna, három darabból álló képsorozatára, és Kratky Éva az igazgatóság dolgozója ugyancsak három darabból álló képsorozatára. (Mindketten fekete tus kompozíciót adtak be).

A díjak összege: 800—800 forint.

Kiadtak ezen kívül *egy harmadik díjat* is Érdy Győző finom tustoll-rajzaira, 700 forint összegben.

A fa és más anyagból készült faragásokra az első díjat nem adták ki. A második és harmadik díj összegét összevonták és azt megosztva (900—900 forint összegben) Jozifek Jánosnak, az igazgatóság dolgozójának *Gyász* című szoborcsoportjára és Osváth Gergely *Tavasz* című ólomplasztikájára ítélték oda.

A fémdomborításra kiírt pályázat első és harmadik díját nem adták ki. Második díjat kapott 800 forint összegben Gradwohl János vörösrézből készült szamovárjáért, amelyen Lenin domborművű portréja látható. A társadalmi zsüri ezt a munkát különlegesen szép kiviteleléért és népi motívumaiért különdíjjal jutalmazta. A különdíj összege: 900 forint.

Felszabadulási ünnepségek a Mecseki Szénbányák üzemeinél

KOSSUTH-BÁNYA

Április 2-án ünnepi munkásülés, az 1945-ös párttagok és a Budai Önkéntes Ezred volt harcosainak kitüntetése. 3-án kossuthiak részvétele az új emlékmű avatásán, valamint a munkásmozgalmi mártírok emlékművének megkoszorúzása. Szintén 3-án az új fürdő épületében reggel és délben ünnepi megemlékezés.

ÉPÍTÉSI ÜZEM

Április 2-án ünnepi, kibővített taggyűlés. Az 1945-ös párttagok és veteránok kitüntetése, megjutalmazása. Március 26-án volt a szocialista brigádvezetők és patronálóik összejövetele és megemlékezése a felszabadulási évfordulóról.

TANBÁNYA

Március 26-án rendezték a szakszervezeti ünnepi taggyűlést. Április 2-án ünnepi taggyűlés az 1945-ös párttagok és meghívott veteránok részvételével.

ÚJHEGYI ÜZEM

Április 1-én ünnepi taggyűlés. Az 1945-ös párttagok kitüntetése, április 3-án emléktáblaavatás a kommunista párt és a területi pártbizottság működési helyén, valamint az üzemben lévő munkásmozgalmi mártírok emlékművének megkoszorúzása.

PECSBÁNYA

Március 31-én tartották az ünnepi taggyűlést. 3-án kerül sor az emléktábla avatásra András-aknán, ahol a veteránok is résztvesznek.

HIDAS

A Hidasi Brikettüzemben április 2-án ünnepi taggyűlésen méltatják a negyedszázados párttagok munkásságát. A felszabadulás ünnepét a községben is megtartják — közös rendezésben. A helyi politikai és társadalmi szervek a brikettüzem, a Göngyöleg Ellátó Vállalat és a Vendéglátó Szövetkezeti Központ hidasi üzemének dolgozói, a termelőszövetkezet parasztsága, az iskola együttes program szerint ünnepel.

BÉTA-AKNA

Április 1-én a Május 1 Művelődési Ház kiselőadói termében tartják ünnepi munkásülésüket a bétaiak. Ezenkívül műszakváltásokkor az üzemben is megemlékeznek a felszabadulási évfordulóról.

VASAS

Vasason is a legkiemelkedőbb esemény az ünnepi taggyűlés lesz, melyet Petőfiaknán tartanak. Itt is kitüntetésben részesülnek az 1945-ös párttagok és a veteránok. Az ünnepségre, csakúgy, mint a Vasason lévő szovjet katona sírjának megkoszorúzására 2-án kerül sor. A helyi pártszervezet megalakulásának helyén, emléktáblát avatnak szintén április 2-án.

SZABOLCS-BÁNYA

Április 2-án ünnepi megemlékezés. 3-án a Puskin Művelődési Ház falán felszabadulási emléktábla elhelyezése.

SZÉNELŐKÉSZÍTŐ ÜZEM

Április 2-án ünnepi taggyűlés. Az 1945-ös kommunisták kitüntetése, 3-án műszakváltáskor megemlékezések a felszabadulás tiszteletére. Április 4-én délután ünnepi KISZ-taggyűlés.

ANYAGELLÁTÓ ÜZEM

Április 2-án kitüntetések átadásával egybekötött ünnepi pártnap.

SZÁSZVÁR

Az 1945-ös párttagok köszöntése a községi szervekkel együtt. Szintén 3-án koszorúzzák meg a községben lévő szovjet hősök emlékművét. Április 3-án és 4-én a bányászzenekar térzenével szórakoztatja a szászváriakat. 3-án egésznapos kultúr- és sportműsort rendeznek.

ZOBÁK

Április elsején ünnepi megemlékezés a felszabadulásról. Március 28-án felszabadulási emlékkiállítást nyitottak Zobákon. Ugyanezen a napon az MHSZ tartott zászlóátadó, illetve avató ünnepséget.

NAGYMÁNYOK

Április 3-án tartják a koszorúzást a szovjet emlékműnél, valamint az 1945-ös párttagok kitüntetésére kerül sor. 3-án a falusi pártszervezettel együtt ünnepi ülést rendeznek és megemlékeznek a 25 év előtti időkről.

(Szabó)

ULJANOVÉK HÁZA

A hírügynökség megjegyzése: A Molodaja Gvargyija kiadóvállalat gondozásában megjelent Robert Stilmark Orosz képek című könyve. A szerző, a múltba nézve, sikeresen tárja fel a szovjet ember hazája története iránti szeretetének elevenen ható jellegét.

A kiadóvállalat engedélyével az APN egy részletet közöl a könyvből, amely Uljanovék házával foglalkozik, ahol V. I. Lenin gyermekévei teltek.

Téli napokon hóvihar kering a Volga felett. De hóban, fagyban „csendes, végtelen áradatban" mennek az emberek, hogy meglássák azt a házat, ahol „a csendes Szimbirszk-ben egy egyszerű gyermek, a későbbi Lenin született".

Az akkori Sztreleckaja-utca most Uljanov nevét viseli. A ház, ahol 1869 szeptemberében Ilja Nyikolajevics Uljanov, a szimbirszki kormányzóság népiskolainak felügyelője és családja élt, a Sztreleckaja ulice végén áll, közvetlenül az előtt, ahol az utca egy térbe torkollik, amelyen kincstári épület — börtön — állt. A börtön kapui előtt fegyveres őrök jártak fel-alá. A macskaköves úttesten szívfájdítóan csörömpöltek a foglyok láncai. Télen hó fedte be a teret, és a rabokkal takaríttatták el a havat. Nyáron porfelhőket kapott fel a sztyeppéről jövő szél, és végigsöpörte az utcákon, felriasztva a tyúkokat.

Az Uljanov család Nyizsnyij-Novgorodból költözött ide. Csak a 21-es számú egyemeletes faház maradt azóta is változatlan — kötnyezete teljesen felismerhetetlen lett. Az utca most egy szép parkkal — a Karamzin-kerttel — kezdődik, és egy másik parkban végződik. A lebontott börtön helyén az I. N. Uljanov Tanárképző Főiskola diákszállása és egy új tanépület áll.

Az a kis épületszárny, ahol 1870. április 10-én (22-én) Vlagyimir Uljanov Lenin először látta meg a napvilágot, nincs meg már. Még ugyanaz év őszén az Uljanov család a nagyobb gyermekekkel — Annával és Alekszandrral — és az újszülött Vologyával átköltözött ebből a szárnyból az emeletes házba. A ház homlokzata a Sztreleckaja ulicára néz. Itt teltek Vlagyimir Iljics első gyermekévei.

Vlagyimir Iljics anyja, Marija Alexandrovna itt ringatta fiát, itt énekelt neki altatódalokat. Az egyik ilyen dal szövege megmaradt Anna Iljinyicsna emlékezetében:

Hát neked e nagy világban
Milyen sorsot szán a végzet
Híres leszel-e az egész
[világon
Hőstetteiddel és nagy
[tetteiddel?...
Megvesztegethetetlenül,
[önzetlenül
És igazad tudatában,
Az igazság legyőzhetetlen
[erejével
Diadalmaskodol a hazugság
[fölött...

Napjainkban itt, Lenin gyermekéveinek ebben az otthonában könyvtárt rendeztek be, amely az ország egyik legjobb gyermekkönyvtára. Minden dolgozója a könyvek szakembere, nevelő, előadó és idegenvezető.

1878 augusztusában Uljanovék nagy családja hosszú időre a Moszkovszkaja utcán telepedett le. 1929-től ez a ház — most Lenin utca 58. — múzeum. Létrehozásában részt vettek Lenin nővérei — Anna Iljinyicsna és Marija Iljinyicsna — és fivére, Dmitrij Iljics.

Félemeletes házikó, öreg hársfákkal a homlokzat előtt és márvány emléktáblával... A kis előszobában ott található Uljanovék családi fényképe 1869-ből. Dolgozó értelmiségi család, amely a kiváló forradalmárok egész sorát nevelte, az a család, amely Lenint nevelte. Vlagyimir Iljics feltűnően hasonlít apjára, Ilja Nyikolajevicsre, a legidősebb fiú, Alekszandr, arcban inkább anyjára emlékeztet.

Tolsztoj megjegyezte, hogy minden boldog család hasonlít egymásra. Boldog — ez egyáltalán nem azt jelenti, hogy nyárspolgári értelemben jól szituált. Boldog családok — azt jelenti ez: ahol az élet összhangban van a legmagasabbrendű elgondolásokkal, ahol az egyes családtagok érdekeit tudatosan és szeretettel alárendelik a közös érdekeknek, ahol a felnőttek és a gyermekek igazi tisztelettel viseltetnek egymás iránt, szívből bíznak egymásban, és önfeláldozó, gondoskodó szeretet él bennük. Azok a boldog családok, ahol magától értetődik, hogy az élet célja az emberek javára végzett munka, és ahol a család minden tagja korán kezd gondolkozni azon, mire fordítsa erejét, mire képezze magát kiskorától fogva, mit vigyen magával az élet útjára, és mit vessen el. Az Uljanov családban korán kezdtek erről gondolkozni a gyermekek!

Hogyan sikerült ezt elérni? Mi ennek a pedagógiai titka? Ezzel a gondolattal tekint be az ember az Uljanov család életébe, amelyet olyan világosan elénk tár a kis, értékes múzeum.

Az előszobából belépünk a vendégszobába — barátságos szoba, ovális asztallal, pamlaggal és öreg zongorával. A zongorán nemcsak Marija

A kisgépek szerepe a szénbányában

Március 19-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor került sor a vállalat meszesi központi épületének klubhelyiségében a Mecseki Szénbányák kisgépesítésével foglalkozó tanácskozására. A tanácskozáson képviseltette magát vállalatunk valamennyi üzeme. Az első előadó *Kaposvölgyi József*, a bányaműszaki osztály technológiai csoportvezetője volt, aki a vállalat üzemeinek jelenlegi és tervezett kisgépesítését ismertette.

— A gazdaságtalan szénbányák folyamatos felszámolásával egyidőben kevesebb lesz a szénbányáknak nyújtott adómentes támogatás összege, sőt a dotációt 1972—73 évig teljes mértékben meg is szüntetik. Ezzel, valamint hasonló intézkedésekkel nem a hazai szénbányászat felszámolását, hanem a belföldi és import szénhidrogénekkel való versenyképesség biztosítását kívánják megteremteni. Segít ebben a törekvésben a legmodernebb termelési technika széleskörű elterjedése, a korszerű termelési eszközök koncentrálása, melynek elsőrendű célja a teljesítmények állandó és nagy mértékű növekedése és ezen keresztül az élőmunka csökkentése — mondta az előadó.

A továbbiakban beszélt a Mecseki Szénbányák középtávú terveiről, amelyekre jellemző lesz: a műszaki fejlesztés minél tökéletesebb kihasználása. Szólt az előadó a mecseki szénmedence sajátos tulajdonságairól.

— A Mecseki Szénbányák törekvése az, hogy a legnehezebb munkafolyamatokat — fejtésben, vágathajtásban, — komplex gépesítéssel oldja meg. Amikor a műszaki fejlesztésről, komplex gépesítésről, vagy akár kisgépesítésről beszélünk úgy érezzük, hogy egyúttal a gépészetről beszélünk, mert napjainkban ez a tevékenység mindinkább a gépészettel függ össze. Ez azonban nem lehet öncélú, ismerni kell a bányászkodás problémáit, keresni kell viszonyainknak, technológiánknak leginkább megfelelő géptípusokat.

A továbbiakban elemezte az előadó a vállalatnál fejtésben használatban levő: fejtőkalapács, előfeszítő, láncosvonszoló (áttolóhenger), rablóvitla típusokat, valamint a vágathajtásban alkalmazott kisgépeket, injektálóberendezéseket és Forschritt fúrógépeket.

Tavaly közel 18 millió forintot fordított a vállalat gépek, berendezések vásárlására, idén hasonló keret áll rendelkezésükre, melyből a közeljövőben: Böhler A—7-es és A—9-es fejtőkalapácsokkal, Böhler OS—11-es központi olajozókkal, Atlas C fúrókalapácsokkal és csavarhúzókkal, automata fúróberendezésekkel, kőzethorgonyfúró Stopperekkel, Forschritt szénfúrógépekkel, fúrókorona élezőkkel, hidraulikus támfeszítőkkel és kaparó áttolóberendezésekkel kívánják kiegészíteni a gépparkot.

A következő előadó *Sztraka Lajos*, az Országos Bányagépgyártó Vállalat képviselője volt, aki a vállalata által gyártott és a Mecseki Szénbányáknál is használható bányagépeket ismertette. Utána, *Tarr Gyula*, a szervezési osztály főelőadója tartott ismertetőt a külszini anyagmozgatás gépesítéséről. A résztvevők ezután meglátogatták a komlói telepet, ahol *Dull László* telepvezető mutatta be nekik a legújabb anyagmozgató gépeket, működés közben.

— kapu —

Jubileumi irodalmi rejtvénypályázat

A Mecseki Bányász és a B. D. SZ. Körzeti Könyvtár irodalmi rejtvénypályázata 7. forduló.

1. Lenin műveinek hányadik kötetében és milyen cím alatt található az alábbi idézet:

„A régi kapitalista társadalomban különös felkészültség kellett ahhoz, hogy valaki politikával foglalkozzék, s ezért a nők részvétele a politikában még a legfejlettebb és legszabadabb kapitalista államokban is elenyésző volt. A mi feladatunk az, hogy a politikát minden dolgozó nő számára hozzáférhetővé tegyük."

2. Ki az a híres Állami-díjas szovjet filmszínész, aki Gyurkó László: Lenin október című könyvéből készült filmben Vlagyimir Iljics Lenint alakítja?

3. Ki az író és mi a vers címe:

„Megfogták a karját, élő, eleven ez!
Néztek az érmeket. „Ezután már jobb lesz?"
Ó, mintha értené, (zengett mint fém a szó!)
Nevetve válaszolt: „Harasó, Harasó."

4. Magyarország is segíti a taskenti Lenin-múzeum felépítését. 16 vagon elektromos berendezést szállít hazánk a Szovjetunióba. Melyik külkereskedelmi vállalat gyártja ezeket a berendezéseket és kik fogják felszerelni Taskentben?

5. Ki az az orosz szocialista realista író, aki Gyurkó László: Lenin október című könyvében így ír Leninről:

„Az élet olyan ördögi ügyességgel van berendezve, hogy aki nem tud gyűlölni, az képtelen őszintén szeretni. Az én szememben Leninnek épp az jelenti kivételes nagyságát, hogy engesztelhetetlenül, olthatatlanul gyűlölte az emberek bajait, lángolóan hitte, hogy a balszerencse nem az élet kiküszöbölhetetlen alapja, hanem olyan nyavalya, amelyet az emberek kötelesek és képesek eltávolítani magukból."

Jelen kérdések beküldési határideje: április 6-a.

Elektronika a jövő bányáiban

Az 1980—85-ös években a Don-medence bányáiban alkalmazásra kerülő műszaki megoldások tudományos alapjait dolgozták ki több tudományos kutató, és tervezőintézettel együttműködve a Szkocsinszkij nevét viselő Bányászati Intézetben.

Uj szénmezők feltárásánál egy 15 fokos hajlásszögű, több mint háromkilométeres ferde, valamint egy 700—800 méter mély függőleges vágatot képeznek majd ki.

A kiváló minőségű antracit kitermelésénél a legkorszerűbb berendezéseket használják fel. Teljesen eltűnnek a sínen gördülő szállítóeszközök — helyüket futószalagok, önjáró dieselmeghajtású csillék és egyvágányú járművek veszik át.

Az elektronikus számítógépekkel és televíziós berendezéssel felszerelt irányítóközpont mérnökei az összes munkafolyamatot kézben tartják majd.

A felszínen helyezik el az adminisztratív — szolgáltató kombinátot. Mindennap szándékoznak mosni a munkaruhát és napi kétszeri ingyenes étkezést is biztosítanak. Eljut a forró étel követlenül a bányába is.

A jövő bányájának termelékenysége mintegy tízszer haladja meg majd a mai bányák hasonló mutatóját, a kitermelt feldolgozandó ásványi massza mennyisége eléri a napi 20 ezer tonnát. (APN)

Mit csinál, hogy él az első komlói házak Kossuth-díjas építője?

A Kossuth-díjas brigád két tagja: Kovács János és Czukor Anna a gyorsfalazás közben

Találkozásunk egészen véletlen volt. Amikor felkeresett bennünket, egy újságot szorongatott a kezében.

— *A Dunántúli Naplóban olvastam egy cikket egykori brigádomról. Azt írják, hogy nem tudnak rólam. Hát, itt vagyok. Kovács Jánosnak hívnak.*

Ma is olyan szerény, mint annak idején. Pedig büszke lehetne, hiszen Kossuth-díjas. Most is Kovács Jancsinak szólítják, mint negyvenkilencben, vagy amikor a nagy kitüntetés birtokosa lett. Negyvenhét éves. Huszonegy éves korában kapta a Kossuth-díjat.

Hogyan kezdődött? — kérdezi vissza.

— A 49-es vállalat megszervezésével. Magam is alapítója voltam. Kezdetben csak tízegynéhányan dolgoztunk. Az első házakat a Bajcsy-Zsilinszky utcában húztuk fel, majd a Majális téren cölöpöztünk. Ekkor alakult ki a mi kis brigádunk.

— *Kik voltak a csapat tagjai?*

— Márki Lajos, Schuszter Irén, Bátai Ilona, Czukor Anna és jómagam. Rövid idő alatt összemelegedtünk és nemcsak munkatársak, hanem nagyon jó barátok is lettünk. Ez a barátság segített bennünket ahhoz, hogy a munkában egymás gondolatát is ismertük.

(Czukor Anna nemrégiben így emlékezett vissza:

— Az egész brigádalakítás Kovács Jancsi érdeme volt. Ő már korábban résztvett országos versenyeken, onnan hozta az új falazási módszert. Lényege az volt, hogy a kőműves elé segédmunkás terítette a habarcsot, ő pedig két kézzel rakta a téglát.)

— *Mi volt a legnagyobb teljesítményük?*

— Egyszer a minisztériumból egy normás is lejött Komlóra. Stopperral mérte teljesítményünket. Azon a napon is több, mint 8000 téglát falaztunk be. Nem akart hinni a szemének...

Kovácsékat többször meghívták nagy-nagy versenyekre, tapasztalatcserékre. Módszerüket megismerték, sok helyen alkalmazták. Elismert emberek lettek, országos hírűek.

— *Emlékszik még a kitüntetés napjára?*

— Ezerkilencszázötven március tizennegyedikére felhívattak bennünket a parlamentbe. A vadászteremben volt a fogadás. Az ünnepeltek soraiban sok ismert és ismeretlen személyiség volt. Köztük Latabár Kálmán és Mészáros Ági. Amikor szólítottak, elszorult a torkom. Dobi István adta át a Kossuth-díj ezüst fokozatát. Felejthetetlen szép ünnepség volt.

Itthon a munkásnapokon ha lehet, még nagyobb munkával láttak munkához.

— *Kötelezett bennünket a magas kitüntetés, a hírnév.*

Méltó partnerekre találtak a Schraub Ferenc brigád személyében. A sok szorgos építőmunkás keze nyomán sorakoztak az új emeletes házak, az új utcák, új negyedek.

— *Saját magának nem épített házat?*

— Sokat kerestem és gondoltam a jövőre is. Háromszobás családi házat építettem. Két hét alatt került tető alá.

— Ezerkilencszázhatvanegyig dolgoztam az építőiparban Sajnos megbetegedtem. Hosszú hónapokig kezeltek szanatóriumban, de egészségemet nem nyertem vissza. Rokkantsági nyugdíjba helyeztek. Hat év után csak könnyebb munkára jelentkezhettem.

— *Elégedett?*

— Mindenem megvan. A munkát nézve, többet is el tudnék látni. Szívesen oktatnám a fiatalokat a mesterségre.

— *És a család hol él?*

— A várostól 13 kilométerre levő Ligeten. A nagyobbik fiam másodéves iparitanuló a Komlói Víz- és Csatornaműveknél, ahol magam is dolgozom. A kisebbik pályaválasztás előtt áll. Autó- és motorszerelő szeretne lenni, de közepes tanulmányi eredménye miatt nehezen érheti el célját.

Úgy érezzük, hogy az a Kovács János, aki egy fiatal város építéséért egészségét áldozta, aki munkája elismeréseként Kossuth-díjat kapott, megérdemel annyit, hogy utódjai sorsát figyelemmel kísérjük és segítsük őket abban, hogy idővel édesapjuk nyomdokaiba léphessenek.

Szabó—Vízhányó.

Alekszandrovna játszott. Az Uljanov családban minden gyermek tanult zenét, Vologya is nyolcéves koráig, s anyjával könnyű négykezeseket játszott. Később azonban abbahagyta: azután már semmiben sem szerette a műkedvelést. Egyébként mindig szerette a zenét, az éneket, az operát, a koncerteket. Gyermekkori zongorázásai édesanyjával hozzásegítették Vlagyimir Iljicset, hogy korán megértse a zenei képek bonyolult világát.

Ilja Nyikolajevics dolgozószobája igen jól érzékelteti, milyen volt a gazdája. Berendezése inkább irodai, mint otthoni. Sok könyv, beszámolók a szimbirszki kormányzóság iskoláinak helyzetéről. Az asztal mellett két karosszék, látogatók számára. Ide jártak Ilja Nyikolajevicshez tanácsért a néptanítók, munkatársai, tanfelügyelő kollégái, szabad óráiban pedig ide hívta össze gyermekeit. Maga is részt vett a gyermekjátékokban — szembekötősdiben, bújócskában —, s amikor a gyermekek már kedvükre kihancúrozták magukat, földrajzi képeket mutatott nekik, térképeket teregetett ki, természetrajzi és néprajzi albumokat vett elő.

A család minden egyes tagjának saját könyvtára volt. Ilja Nyikolajevics előfizetett a Szovremennyik és az Otyecsesztvennije Zapiszki című folyóiratokra, hű olvasója volt Belinszkijnek, Nyekraszovnak, Dobrolubovnak, és gyermekeiben is kedvet keltett műveik olvasásához.

Ebben a dolgozószobában halt meg 1886. január 12-én. Lenin anyja született nevelő volt, gyermekei forrón szerették. Uljanovék házában sok minden emlékeztet a legidősebb fiúra, Alekszandrra, erre az elragadó fiatalemberre, gyengéd, lágy, még szinte serdülő arcvonásokkal. De annyi akarat, bátorság és munkaszeretet, önfegyelem és kitartás élt ebben a fiatalemberben, hogy az még hozzátartozóit is bámulatba ejtette.

Kétségtelen, hogy Alekszandr Iljics Uljanov személyében Oroszország leendő természettudóst veszített el. Miután a szimbirszki gimnáziumot aranyéremmel végezte, a pétervári egyetem III. évfolyamának diákjaként ismét aranyérmet kapott — a zoológia terén végzett munkájáért. Kémiával is foglalkozott, kis laboratóriumot rendezett be otthon.

Utolsó nyarát Alekszandr Uljanov a szimbirszki szülői házban leendő disszertációjának szentelte, teljesen beletemetkezett, és hozzátartozói közül senki sem sejtette, hogy élete főcéljául mégsem a tudományt, hanem a forradalmi harcot választotta, hogy propagandát folytat a cár ellen a pityeri munkások körében, és földalatti szervezet tevékenységében vesz részt.

Eltitkolta ezt hozzátartozói elől, hogy ne okozzon nekik izgalmat. De igen hamar bekövetkezett a katasztrófa: Alekszandr Uljanovot a cár elleni merényletben való részvételért letartóztatták, és Schlüsselburgban kivégezték.

A 17 éves Vlagyimirnak ekkor át kellett vennie a vezetést a családban, mert nővére, Anna, Péterváron tanult a női főiskolán, Marija Alekszandrovna pedig állandóan a fővárosba utazgatott fia ügyében. Anna Iljinyicsnát Péterváron hamarosan letartóztatták, majd a kazányi kormányzóság Kokuskino nevű falvába száműzték. Amikor Vlagyimir Iljics három kistestvérével — Olgával, Marijával és Dmitrijjel — maradt a házban, türelmes és komoly pedagógusnak bizonyult.

A félemeleten van Vlagyimir Iljics szerény szobácskája. Maga készítette könyvespolc, a két félteke térképe a falon. Az ablak előtt egyszerű iskolaspad. Vologya Uljanov ötéves korában tanult meg olvasni. A szimbirszki gimnázium kitűnő tanulója volt. Padján ott láthatók iskolai kitüntetései és az aranyérem. A könyvespolcon Puskin, Lermontov, Turgenyev, Tolsztoj, Homérosz Odüsszeiája, Szaltikov-Scsedrin, Gribojedov.

Gimnazista korában Lenin eredetiben olvasta Shakespeare-t és Moliere-t, szabadon fordított latinból és görögből. A könyveket nem egyszerűen olvasta, hanem tanulmányozta, jegyzeteket készített, és e jegyzetekből látható, hogy gyermekkora óta jellemző volt rá a könyvvel való bánás művészete, a megismerés szenvedélye.

Amikor az apa és a legidősebb fiú még élt, naponta összejött az egész család a barátságos ebédlőben, megtárgyalta az elolvasott könyveket, felolvasást hallgatott. A szomszéd szobából odafigyelt az olvasásra a dajka, Varvara Grigorjevna Szarbatova, aki iránt Uljanovék meleg érzelmekkel viseltettek, a család tagjának tekintették. Szamarában halt meg, miután velük együtt odaköltözött.

Az ebédlő falán most is ott ketyeg az öreg „családi" óra. Fáradhatatlanul számlálja az időt, szinte emlékeztetve rá, hogyan tudtak itt értékelni, milyen hozzáértéssel használtak fel minden percet, értelmes, szép, dolgos életük minden pillanatát!

(Ford.: Botos Imre)
APN

Nemzetköziség, nemzetközi nyelv

Lassan közhellyé válnak azok a jelzők, mellyel a mai kort kívánják jellemezni. Számunkra társadalmilag egyértelmű ez a meghatározás, bizton tudjuk, hogy korunk a szocializmusba, a kommunista társadalomba való átmenet korszaka.

Amellett kétségtelenül helytálló az a megállapítás is, hogy korunkban hihetetlen gyorsasággal nőnek a termelőerők, szinte fantasztikusnak tűnő eredményeket ér el a tudomány, földünkön úgyszólván megszűnik a távolság, hallatlan méreteket ölt az idegenforgalom, s lehetne folytatni a felsorolást. A tudomány és technika gyors fejlődését jellemzi az információk rohamos növekedése. Korábban az emberiség ismeretanyaga csak több évszázad alatt kétszereződött meg. Ez a folyamat olyannyira felgyorsult, hogy a kétszereződéshez 1800 után egy évszázadra volt szükség, majd 50 évre (1900—1950) 10 évre (1950—1960) és 6 évre (1960—1966). Ezen információk eljuttatása egyik országból a másikba nagy nehézségekbe ütközik, hiszen a fordításhoz a nyelvet jól beszélő műszaki szakemberekre, fordítókra lenne szükség. A Magyar Tudományos Akadémián e témáról dr. Korach Mór akadémikus a következőket mondotta: „Gondolkodjunk csak el a tudományos-műszaki publikációknak ma már fenyegető áradatán, amely a század elején még csak egynéhány természetes nyelven csörgedezett (bár akkor is keverve a tudományos-műszaki mesterséges nyelvekkel!). Köztudomású a szakírók komoly aggodalma a dokumentáció egyre félelmetesebb nehézségein. A kibernetikusok törik a fejüket a gépi fordítások problémájának megoldásán, agyvelők ezrei gondolkodnak azon, hogyan lehet a különböző nyelvekkel eltérő értelemben használt szakkifejezések tohuvabohuját rendbehozni... Pedig kezünk ügyében van egy olyan nyelv, az eszperantó, amely már születésénél tudományos alapossággal és zsenialitással megvalósította az egyértelműség, a világosság és szabatosság követelményeit."

Ugyanilyen nehézséggel találkozik bárki, aki az élet különböző megnyilvánulásait (politika, tudomány, irodalom, művészet, turisztika stb.) nemzetközi szinten kívánja alkalmazni.

Nemrégen olvashattuk, hogy az elmúlt esztendőben kereken egymillió hazánkfia járt külföldön, s több mint millió külföldi járt hazánkban. Vajon hogyan, milyen nyelven, módon érintkeztek egymással ezek a milliós tömegek? Hiszen az idegenforgalomban résztvevők azért utaznak, hogy megismerkedjenek az országon kívüli tájakkal, más népek kultúrájával és életével. Mindazok azonban, akik nem beszélik az illető ország nyelvét, csak a tájat látják vagy a műtárgyakat, de mit sem tudnak az életről, az emberekről. Lehetetlen a világon létező több ezer nyelvet megtanulni, igen kevés azoknak a száma, akik egynéhány nagy ország nyelvét elsajátították, de milliók számára elérhető egy könnyen elsajátítható nemzetközi nyelv. Ilyen nyelv az eszperantó.

1887-ben jelent meg Dr. Esperantó aláírással az első nyelvkönyv. Az azóta eltelt több évtized során a világ minden országában tíz és százezrek sajátították el ezen egyszerű, logikus felépítésű nemzetközi nyelvet. Az eszperantóul beszélő ember a világ bármely országában talál eszperantistát, s az a turista, aki mint eszperantista járja a világot, nemcsak a tájat és tárgyakat látja, hanem beszél, társalog, gondolatokat cserél bármely ország eszperantistáival.

Az eszperantó mozgalom nemzetközi szervezete az Universala Esperantó-Asocio, mely Rotterdamban székel, delegátusi hálózata 84 országban található. Hazánkban az eszperantó mozgalom irányítója a Magyar Eszperantó Szövetség (Budapest, VIII., Kenyérmező u. 6.), melynek Területi Bizottságai működnek a megyeszékhelyeken s csoportjai az ország különböző részein. Hazánkban szövetségünk szervezte 1966-ban az 51. Eszperantó Világkongresszust, melyre több mint négyezer külföldi érkezett. Ez évben az 55. Világkongresszus Bécsben kerül megrendezésre, s érdekességként lehet megemlíteni, hogy a kongresszus fővédnöke Franz Jonas, az Osztrák Köztársaság Elnöke, aki régi munkáseszperantistaként az 1920-as évek végén járt hazánkban, ma is jól beszéli a nyelvet.

Az eszperantó nyelv hazánkban is, külföldön is gyorsan terjed, mind többen ismerik fel az egyetlen semleges nemzetközi nyelv elsajátításának és gyakorlásának szükségességét, megtanulják, s alkalmazzák az élet minden megnyilvánulásában. Szövetségünk Budapesten, s az ország különböző helyein, tanulók és felnőttek részére rendezi és szervezi a tanfolyamokat.

A nemzetközi érintkezés a társadalmi élet minden megnyilvánulásában ma már világjelenség, s aki egy kissé is gondolkodik ezen könnyen belátja, lehet a mi korunk az atom korszaka, a XX. vagy már a XXI. század időszaka, a technika, a tudomány hallatlan fejlődésének ideje, az űrrepülés, a holdratérés valósága, de megértik-e egymást az emberek itt a földön, hogyan cserélik ki gondolataikat.

Erre ad választ az eszperantó. Mi jól tudjuk, a társadalmi problémák a marxizmus-leninizmus alapján oldhatók meg. E problémák megoldását is közelebb viheti azonban olyan eszköz, mint a nemzetközi nyelv, melynek segítségével könnyebben megértik egymást a világ különböző országának dolgozói. Az eszperantó a béke, a nemzetközi megértés eszköze, melyet bizonyít az a tény, hogy az Eszperantó Világmozgalom úgyszólván minden résztvevője egyben a béke, a népek közötti békés együttélés harcosa is. Ezért ajánlhatjuk a nyelv elsajátítását mindenkinek, aki közvetlen érintkezést kíván találni levelezés, turisztika, kulturális kapcsolat vagy más egyéb igénye kielégítése céljából. Igaza volt Lev Tolsztojnak, mikor e sorokat leírta:

„Az áldozat, melyet az ember az eszperantó megtanulására hoz, olyan csekély és az eredmény, amelyet elérhet, olyan nagy, hogy ezt a kísérletet senkinek sem szabad visszautasítani."

Berceli Béla

Kollégiumi ülés

A Mecseki Szénbányák Kollégiuma 1970. március 17-én tartotta rendkívüli ülését, melyen megvitatásra került: Szabolcsbánya és Zobák-bánya 1969. évi műszaki-gazdasági eredményei, és 1970. évi tervteljesítésének biztosítása, valamint az Anyagellátó Üzem 1969. évi, műszaki-gazdasági eredményei és 1970. évi elérhető eredménye.

A biztosítottak száma Komlón 11 868

Az Állami Biztosító komlói fiókja mozgalmas napokat él át ez idő szerint. A múlt héten munkás-paraszt találkozóra került sor a biztosító szervezésében A mágocsi és bikali gazdaságok dolgozói látogattak el a bányavárosba, ahol a Hazafias Népfront fogadta a vendégeket. Megemlékeztek a földosztásról és a szövetkezeti gazdaságok szervezéséről, majd üzemlátogatásra mentek.

Tekintettel arra, hogy a bányászok a szabadszombatjukat feláldozták: háromharmadban termeltek, a bikali, illetve a mágocsi viszontlátás később lesz.

Az önsegélyző csoport 50 tagja március 14-én jól sikerült társasutazáson vett részt. Harkány, Máriagyűd, Villány nevezetességeit tekintették meg. A „második félidőben" magyaros vendéglátásban részesültek. A kirándulás előtt szakmai tájékoztató volt. Tóth László, aki nemrég került a komlói fiók élére, szakmai kérdésekről tartott előadást. Tarr Jánosné vezető-adminisztrátor az ügyintézés rendszerét ismertette.

Komlón 15 247 fő az összes üzemi intézményi dolgozók száma. Ebből 11 868 a biztosított. A legnagyobb létszámot Kossuth-bánya, Zobák-akna és Béta-akna képviseli. Ami azt illeti, a biztosítottak és az összdolgozók számát tekintve, Komló magasan az országos átlag felett van.

Figyelmet érdemel az is, hogy a komlói fiók 1969-ben 2,6 millió forintot fizetett ki személyi biztosításra. A szociális alap (a segélyezés és az utaztatás) összege 400 ezer forint. A teljes összeg 60 százalékát segélyre fordították. Közkedveltek azok az utazások (országjárás és külföldi túrák), amelyeket az Állami Biztosító az IBUSZ-szal közösen bonyolít le. Az idei tervben jugoszláv, szovjet, román, és bolgár utazás szerepel.

Komlón sokezer család vesz igénybe az általános háztartási biztosítást. Ezért nem mindegy, hogy a szolgáltatás rendszere miként alakul. Az ÁB az ablaktörések kijavítására szerződést kötött Benkő Károllyal. Az érdekelteknek a biztosító fiókjánál kell jelenteni a kárt, (az üvegméretet) és a kisiparos a helyszínen végzi a munkát.

A több mint 11 ezer biztosított ügyeinek intézésére küldöttet választott vezetőtestület hivatott. A bányászati dolgozók biztosítási és önsegélyző komlói csoportja 7965 főt tartanyilván. A bányászati intézőbizottságot március első felében választották újjá, mint az üzemi-intézményi csoport vezetőségét a héten alakítják ki.

A bányászati intézőbizottság legutóbbi években végzett munkájáról Czéder János elnök számolt be, majd nyílt szavazással megválasztották az új intézőbizottságot. Elnök: Bán Tibor, elnökhelyettes: Kerényi József. A bizottság további tagjai: Kéró Lajos, Bátai Jakab, Kiss János, Mészáros István, Czéder János, Kusz Lajos, Schönfeld Ferenc, Kungl Jánosné. A számvizsgáló bizottság elnöke: Tamási Gyula lett.

V. I.

Bányászok a szövetkezetben

A Gesztenyési Munkásklubban a közelmúltban tartotta küldöttgyűlését a Komló és Vidéke Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet. Peti János szövetkezeti osztályvezető megnyitójában köszönthette a város vezetőit is. Az 1969. évi gazdasági tevékenységről és az idei programról Plávics József, a szövetkezet igazgatóságának elnöke adott jelentést. A fegyelmi bizottság munkáját Bálint András ismertette. A különbizottság tevékenységéről Kádár Németh Béla adott összefoglalót.

Az elmúlt év legfontosabb feladata volt a szövetkezet részéről a fogyasztási igények mindjobb kielégítése. A „kis haszon — nagy forgalom" elméletét az ÁFÉSZ jól érvényesítette, a kiskereskedelem, a vendéglátás, a felvásárlás és a műanyagipar adja a szövetkezet profilját. A helyes kereskedelmi, illetve szövetkezeti politika eredményeként egyetlen év alatt 222 fővel növekedett a részjegytulajdonosok száma. Az új tagok által befizetett összeg közel 200 ezer forint. Az összes taglétszám meghaladta a 4400-at. Érdekesség: a tagság 51 százaléka bányász, illetve a bánya kisegítő üzemeihez tartozik. Az sem közömbös, hogy Komlón működik az ország egyik legjobb kertszövetkezete — több mint ezer bányásszal.

A szövetkezet szinte valamennyi előirányzatát kimagaslóan teljesítette. A legmagasabb százalékot a műanyagipar érte el, 183,1-del. A kiskereskedelem forgalma is meglepően jó: 129,5 százalék. A helyes arányok érvényesítésével az ÁFÉSZ 2,1 millió forint tiszta nyereséget realizálhat.

Az igazgatóság elnöke előterjesztette a legfontosabb intézkedési terveket is. Részletesen megjelölték a kiskereskedelem, a vendéglátóipar, a felvásárlás, a zöldség-gyümölcs áruforgalom, az ipar és a szolgáltatás, továbbá a hálózat fejlesztés irányelveit.

A vitában résztvevők számos javaslatot mondtak el. Felszólalt többek között Fekete János, a városi pártbizottság osztályvezetője, Nagy Ferenc, a tanács vb. elnökhelyettese és Szemere Ferencné, a MESZÖV titkára is. Valamennyien kifejezésre juttatták azt a szorgos tevékenységet, amelyet a szövetkezet vezetősége végzett az elmúlt időszakban. Szóltak arról is, hogy a MÉK-kel történő szerződéskötés kedvező eredményeket hozott. Felvetették: az áruház építésének igénye újból sürgetően jelentkezik. A szolgáltatás fokozása érdekében a gáz- és fűtőolajszállítás megoldását örömmel vennék.

Mind a beszámoló, mind a hozzászólások azt bizonyítják, hogy a szövetkezet jó úton halad. Az ÁFÉSZ elkötelezte magát, felelősséget érez a tagság, a szövetkezeti mozgalom és a lakosság kulturált kielégítéséért. A szövetkezet rövid másfél év alatt húsz kereskedelmi egységet nyitott — segítve ezzel az ellátást, növelve a szövetkezet hírnevét.

Az ellenőrzés fokozása, a részintézkedések hatásfoka nem kielégítő, állapította meg a küldöttgyűlés. Ha e vonatkozásban is javulás mutatkozik, akkor jövőre még eredményesebb évet zárhatnak. Akik ennyire tisztán látják a gondokat, a megoldásra váró feladatokat, akik ennyire részt vállalnak a közös feladatok megoldásából, jövőjük biztosított.

A küldöttgyűlés a személyi ügyek tárgyalása során érdemei elismerése mellett Máthé Lajost felmentette elnöhelyettesi funkciója és igazgatósági tisztsége alól. Helyette Gerst Károly főkönyvelőt választották a fenti tisztségekre.

Felhívás!

Komló város Tanácsának Végrehajtó Bizottsága felhívja az állattartó gazdák figyelmét, hogy az érvényben lévő 56/1956. sz. tanácsi rendelet alapján sertéseket, kecskéket, baromfikat stb. közterületen — utca, park, tér, játszótér, erdő stb. — kiengedni és legeltetni tilos! Kutyákat a lakásból, illetőleg udvarból póráz nélkül kiengedni, kivinni tilos! Mindenféle állattartáshoz a Városi Tanács VB Igazgatási Osztályától engedélyt kell kérni. Azon állattartók, akik a fenti rendelkezéseket megszegik, a tanácsi rendelet alapján 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújthatók.

Fegyelmezetten!

— Nana, csak fegyelmezetten! — mondja a zobáki párttitkár az egyik csillésnek amint az „kitol" éppen, de közben szökdécsel vidáman.

— Figyelj édes fiam jobban, mert ráesik az ujjadra — szól rá a fatelepen az idősebb kirakó munkás a fiatalabbra.

— Az istenedet, már megint bent vagy ott ahol nem kéne — kiált rá a brigádvezető az egyik vájárra Kossuth bányán (meg másutt is bizony elég sűrűn!) amikor az bemerészkedik a tiltott és lezárt bányarészbe.

Minden nap akadnak ilyen fegyelmezetlenségek és elhangzanak ezek a figyelmeztetések. Mégis előfordulnak balesetek.

Jelen voltam amikor az egyik bányaüzemünk fürdőjében arról folyt a szó, hogy nem árt emlékezni néha arra, amikor társukat derékig betemette a szén. Nem volt gyáva gyerek a Sanyi — mondta az egyik — de akkor nagyon megijedt. Azt kiáltozta, hogy, mondják meg a kisfiának, hogy utolsó percében is rá gondol és hogy nagyon szereti. Aztán kimentették. Megőszült a félelemtől. Most rokkantsági nyugdíjban van, negyvenévesen.

Nana, csak fegyelmezetten! — mondja az aknász, az üzemvezető, és mondják egymásnak a föld alatt, a külszínen, a fatelepen és a szállításnál, az iszaptónál és minden munkahelyen az emberek. Vezetők és beosztottak egyaránt.

De mit jelent az, hogy fegyelmezetten?

Csupán annyit jelent-e, hogy ne menjünk be a lezárt és tiltott bányatérségbe? És annyit e, hogy nézzünk a lábunk alá ha csillézés közben sietünk? Annyit jelent-e, hogy figyeljünk oda jobban arra amit csinálunk?

Nem csak ennyit jelent.

Fegyelmezetten dolgozni többet jelent! Nem egyszerűen figyelmesség vagy figyelmetlenség dolga a fegyelmezett munka. Ez fontos eleme, elkerülhetetlen része a fegyelemnek, de nem ez a lényege.

A fegyelmezettség a társadalmi életben, otthon, színházban és moziban, a strandon és a bányában egyaránt azonos talajból ered. Ez pedig a helyzet felismerése.

Ugye szokatlanul hangzik?

Pedig így van. A művelt munkásemberre az a legjellemzőbb napjainkban, hogy mindig tisztában van a helyzettel. Ha átmenetileg mégsem, akkor igyekszik azzal tisztában lenni: tehát tájékozódik, körülnéz, látja, tudja, érzi és érti mi folyik körülötte. Képes minden helyzetben áttekinteni saját helyét, szerepét, fontosságát vagy haszontalanságát. Tud ebből következtetéseket levonni.

Aki helyesen ismeri fel helyzetét, — a tájban, a bányában, a környezetében és munkahelyén — mindig fegyelmezetten tud viselkedni. Mindig tud vigyázni mások testi épségére. Aki pedig mások testi — meg lelki — épségére vigyázni tud, az képes arra is, hogy önmagával törődjék. Képes arra, hogy jobban odafigyeljen arra amit csinál és ne kövessen el súlyos hibákat.

Kisebb hibákat és mulasztásokat mindenki elkövethet.

Az is, aki fegyelmezett. Az is tehát, aki tudja a helyét, ismeri saját fontosságát, értékét, munkájának hasznát, ezért annak megfelelően cselekszik. Mit jelent megfelelően cselekedni?

Azt, hogy az ember mindent megtesz, ami ésszerű és kívánatos ahhoz, hogy munkájában, emberi magatartásában a lehető leghasznosabbat produkálja. Hogy úgy éljen és dolgozzék, hogy azzal ne sértse mások érdekeit, de önmagának se okozzon kárt.

Ezek szerint tehát a fegyelmezettség bizonyos önkorlátozást is jelent?

Igen. Azt is. Sőt, ha jól meggondolom, mindenekelőtt azt jelenti, hogy képesek legyünk minden helyzetben megfékezni önmagunkat, amikor magunk is érezzük, hogy fegyelmezetlenség amit csinálunk. Persze: lélektani magyarázatokat lehet találni a fegyelmezetlenségre, a lazaságra meg a szándékos „lazításra" is olykor. Fáradtak vagyunk sokszor és ingerültek. Idegesek vagyunk és türelmetlenek. Kíváncsiak vagyunk és megfeledkezünk magunkról, lesekszünk oda ahol nem szabad, éppen azért mert nem szabad. Jól esik gyereknek lenni néha, nem törődni a következményekkel olyat tenni ami társadalmilag sem jó és önmagunknak is kárt okozhat — de megtesszük, mert a fegyelmezetlenség ördöge belénk bújt.

És nem ismerjük fel a helyzetet — se a másokét, se a magunkét. Minden nap akadnak kisebb-nagyobb lazaságok mindenütt.

Csak használhat valamenynyiünknek tehát, ha másoknak is, magunknak is odaszólunk néha: „Nana, csak fegyelmezetten!"

Gy. K.

Papp Lajos és brigádja

Részt vettünk Béta-bányaüzemben azon az értekezleten, ahol a szocialista brigádokat értékelték az előző évben végzett munkájuk alapján. Hagyományos az üzemben, hogy széleskörű elemző munkaértekezlet keretében a brigádvezetők, a patronálók jelenlétében végzi el az üzemvezetőség a politikai vezetés segítségével ezt a munkát. *Kovács Lajos* főbányamester valamennyi csapatról értékelést ad, s egyrészt a szakmai munka, másrészt pedig a társadalom érdekében végzett munka kerül alapos boncolásra. A brigádok által készített naplók, melyek hű tükrei a végzett munkának, szintén értékelésre kerülnek, és így alakul ki munkaértekezlet végére az egységes kép. Feszült, várakozó a légkör. Mindenki figyel. Érdekessége az értékelésnek, hogy először a leggyengébb csapatok kerülnek „terítékre", és mindenki kíváncsian várja, hogy minél később kerüljön „terítékre". Megszületett a végeredmény, „dobogóra jutottak" a következő csapatok: *2-es csapat*, vezetője: Papp Lajos; *8-as csapat*, vezetője: Véhner János; *25-ös csapat*, vezetője: Ulmer Antal, és a *gépüzem kovácsbrigádja*, vezetője: Fuchs János.

A fenti csapatok „Kiváló brigád" minősítést szereztek ebben a szocialista versenyben. Az értekezlet után az itt szerzett benyomások alapján indultunk el, hogy megismerkedjünk az egyik kiváló brigáddal, s tekintve, hogy a *Papp Lajos* vezette szocialista brigád az „ifjúsági" címnek is birtokosa, hozzájuk vezetett az utunk.

A csapat történetéről érdemes megjegyezni, hogy szinte Béta-akna fennállása óta mindig ott volt az elsők között, és amikor 10 évvel ezelőtt zászlót bontott a szocialista brigádmozgalom, elsőként ez a brigád indította meg ezt a versenyt. A brigádot ma nem nehéz megtalálni. Egy erdei séta kell hozzá a tavaszt váró erdőben, és meglepetéssel tapasztalná a gyanútlan idegen, hogy a szó szoros értelmében besüt a nap ma a 2-es csapat munkahelyére. A csapat ugyanis jelenleg a II. szintről hajtott 22. telepi fejtésben dolgozik, melynek felső kijárata a napszinten található. Kicsit ezt az iménti mondatot jó lenne hosszú ideig szó szerint érteni, mert valóban ráférne egy huzamosabb ideig tartó „napsütés" erre a csapatra, mert az elmúlt évben nem túlságosan kényeztette el a települések-adta lehetőség ezt a csapatot. Igen sok rövid, kifejlődésű, gyenge minőségű telepet is kénytelenek voltak fejteni, miután azonban ezek általános Béta-aknai specialitások, a tények ismeretében ezeket tudomásul vesszük.

Néhány számadat az elmúlt évről:

A brigád éves terve 88 800 tonna volt és ezt a tervét november 29-ig teljesítette. Kiemelnénk csupán azt, hogy minden vállalási programpontjukat teljesítették, és mennyiségi, valamint teljesítménytervüket egyaránt 113,0%-ra teljesítették.

Az író számára a fejtésben nem sok babér terem. Az a munkatevékenység, amelyet itt tapasztalunk, nem sok lehetőséget ad a munkahelyen történő ismerkedésre, beszélgetésre. Sok szenet kér az ország, 35—40 vagon szenet termelnek ebből a fejtésből naponta, és így ha a brigád életével, hétköznapjaival, szórakozásával, terveivel részletesebben akarunk foglalkozni, fogadjuk meg a brigádvezető tanácsát, lapozgassuk fel a brigádnaplót, s benne valóban részletes képet kapunk a brigádról.

Nézzük csak: Valóban

Papp Lajos, Ujj József és Gyetvai Mihály az izgalmas döntőn

sokrétű tevékenységet tükröz a napló. A naplóban levő számadatok, és az imént elmondottak egyértelműen bizonyítják a brigád gazdasági munkájának hatékonyságát. Azonban amikor pihennek a fejtőkalapácsok, a brigádélet, a kollektív szellem, a tanulás, egymás segítése nem fejeződik be. Májusban jól sikerült író—olvasó találkozó egyik szervezője volt a brigád, ahol Végh Antal, Csurka István, Mezei András voltak többek között az előadók, de ott volt a brigád az üzemi rendezvényeken, a „Juhász Gyula" Klub bontásánál és sokoldalú érdeklődési körét mutatja e kis kollektívának, hogy nagyszabású társas, családi kirándulást szerveztek, melynek programját Budapesten színházlátogatás, múzeumok megtekintése mellett egy vidám este is fémjelezte az Astória Étteremben.

Évek óta nagyon jó kapcsolatot tartanak a Steinmetz Gimnázium és Szakközépiskola egyik osztályával, amely ma már IV/B. osztálynak mondja magát, mert az idő halad. Amikor e kapcsolat elkezdődött, nagy örömmel vették a kis I. osztályosok, hogy kapcsolatot létesíthetnek Béta-akna egyik legjobb brigádjával. Mit jelent ez a kapcsolat? Jelenti azt, hogy közös vistaesteket rendeznek, pl. megvitatták az Élet és Irodalom c. folyóirat egyik cikkét a fizikai munkások és az értelmiség kapcsolatáról, vagy pl. Papp Lajos és Gyetvai Mihály nagysikerű osztályfőnöki óra keretében a szocialista brigádmozgalomról tartott előadást. A brigád kezdeményezte „asszonytalálkozón" az osztály tanulói rendkívül érdekes kis műsor keretében mutatták meg: A nő szerepe a társadalomban c. kis műsorukkal, hogy a ma asszonyai milyen nagymértékben járulhatnak hozzá a társadalmi haladáshoz, végső fokon a brigádmunka sikeréhez is. Mikor a napokban a brigád megtudta, hogy e patronált osztály két tanulója a megyei orosz nyelvű versenyben megszerezte a két első helyet, örömmel gratulált táviratban Horváth Júlianna és Antal Zsuzsanna tanulóknak, és tanárnőjüknek: Szücs Istvánnénak, azt kívánva nekik, hogy álljanak helyt az országos versenyben is.

A brigádvezetővel a további tervekről, feladatokról beszélgetünk. A beszélgetésen részt vesz a KISZ-szervezet titkára, Kispál József elvtárs is. Öröm hallani tőle, hogy a KISZ-munkában sokat támaszkodhat erre a csapatra, sok segítséget kap Papp Lajos elvtárstól is, aki a gazdasági munka mellett igen aktív politikai munkás: a Mecseki Szénbányák KISZ VB. tagja és az üzemben az I. körletnél ifjúsági felelős. „Tekintve, hogy tízszer elnyertük a ‚szocialista brigád' címet — mondja Papp Lajos — nyilván el szeretnénk nyerni tizenegyedszer is, és ez évi vállalásunk tartalmi részének javítása gyakorlatilag ezt a célt is szolgálja. Célul tűztük ki egymás munkájának még jobb megismerését, ennek érdekében bevezetjük a végzett munka napi pontosabb lemérését és dokumentálását, és amikor a kitüntetésre, jutalomra kell egy-egy embert felterjeszteni, csak rá kell tekinteni a kimutatásra és könnyű a dolgunk." Valóban nagyon nehéz dolgunk lenne erről a brigádról kiemelést készíteni, mert egész névsort kellene ahhoz felsorolni, hogy minden kiválót megemlítsünk, mégis álljon itt egy néhány név a legjobbak közül is, akikre mindig, minden körülmények közt számíthatunk: Kalló Tibor, Frank József, Mayer György, Fényszarusi Károly, Ujj József, és miként a filmen szokták írni: még sokan mások.

Az ez évi vállalásuk bőségesen tartalmaz kulturális, társadalmi és politikai programot, melynek megvalósítása szintén elkezdődött. Hogy csak néhányat említsünk: részt vettek a „Ki tud többet a felszabadult Magyarországról és Lenin elvtársról?" c. vetélkedőn és itt Fényszarusi Károly csapata III. helyezést ért el, zárójelbe téve, de ne hallgassuk el azt sem, hogy az a műszaki brigád nyerte meg a vetélkedőt, melynek tagja volt a brigád patronálója, Szücs István elvtárs, akinek az elmúlt években szintén volt némi szerepe a brigád eredményeinek alakulásában.

Amikor ismét az akna felé ballagunk, és elhagytuk a 2-es csapat munkahelyét, arra gondolunk, valóban sokrétű, eredményes tevékenység van a brigád háta mögött, s kívánjuk nekik, hogy birtokolják még hosszú időn keresztül a „Kiváló brigád" címet, s legyenek ott még nagyon sokáig az üzem legjobbjai között.

Muhel József

Új városrész

Lebontották a régi város egy részét, a volt nyomornegyedet.

A régi, egymás hegyére-hátára épített poros, piszkos vályogviskók helyén ma többemeletes, magas, merészen az égbe nyúló házóriások állnak. Ablakaikat büszkén villogtatják a napba, de meg van rá az okuk, hiszen ők a jólét első hírnökei.

A koszos kis tér helyén, melynek minden sarkán rongyos, kócos koldusgyerekek álltak, most virágzó, lombos fákkal körülvett park áll. Mélyéből boldog gyermekzsivaj hallatszik, mert ott van a játszótér, a gyerekek édenkertje.

A régi, kanyargós, macskaköves kis utcák helyén, melyeken éjszaka csak a vakok tudtak közlekedni, mert ők megszokták a sötétséget, most széles sugárutak húzódnak a látóhatár végtelenjébe. S minden délután a park padjain öreg nénik és bácsik ülnek, s beszélgetnek a múltról, mely rossz volt, de emléknek mégis szép.

ifj. Gardánfalvi Béla

Tiétek...

Megszűnő fuldokló jajkiáltás,
elmúló süppedés,
az elhullott csontok után
eloszlott a múlt,
a verejtékes dermedésből
az ország útnak indult.
Feszülő gépsorok,
felszabadult agyak,
gerjedő üzemek
nagy horizont alatt;
megváltozott ország:
Tiétek.
Tiétek az izzadó föld,
dohogó gyárak,
fekete erű bányák,
lüktető erőművek,
a megtépett, feléledt ország;
Tiétek.

P. G.

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG
A KISZ. MECSEKI SZÉNBÁNYÁK BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

KISZ vb-ülés a komlói munkásszállón

1970. március 10-én a komlói munkásszállón tartotta ülését a Mecseki Szénbányák KISZ Végrehajtó Bizottsága. A vb-ülés két napirendi pontot tárgyalt. Egyik a Béta-bányai „Kállai Éva" KISZ alapszervezet tevékenysége az 1969-es választások óta eltelt időben, a másik a komlói munkásszállón lakó fiatalok helyzete, és a szálló politikai kulturális munkája volt.

A bétai fiatalok munkájáról *Kispál József* KISZ-titkár adott jelentést:

— *Az 1969. szeptember 23-án tartott vezetőségválasztó taggyűlésen megválasztott 9 fős vezetőségre már az első napokban sok feladat várt. A bizalmi hálózat felülvizsgálata, a KISZ-csoportok, létrehozása, az 1970-es akcióprogram előkészítése és az üzemvezetéssel, a párttal, a szakszervezettel való mindjobb kapcsolat kialakítása tartozott a legsürgetőbb tennivalók közé.*

Különösen a bizalmihálózat újjászervezésére kellett nagy súlyt fektetni, hiszen a 25 fő között, aki nem újította meg tagságát, több bizalmi is akadt. A jelentés szerint ez sikerült is, hiszen a tagdíjelszámolás már az első időkben jó képet mutatott. A végrehajtó bizottság tagjai több kérdést tettek fel Kispál elvtársnak és a vendégként jelenlevő Nagy Béla párttitkárnak.

Nagy elvtárs a kérdésekre válaszolva elmondta, hogy a párt az eddigiek folyamán és a következő időkben is igyekszik minden téren segíteni az ifjúkommunisták munkáját. Minden vezetőségi és alapszervi ülésen képviseltetik magukat és igyekeznek hasznos tanácsokkal ellátni, segíteni a fiatalokat. A nemrég megtartott csúcsvezetőségi ülésen éppen a KISZ-szervezet tevékenysége szerepelt a napirenden. A csúcsvezetőség egyetért az 1970. évi akcióprogrammal és azt jónak értékeli.

A komlói munkásszállón lakó fiatalok helyzete, kulturális és sport munkája.

A szállón lakó fiatalok helyzetéről és munkájukról *Horváth István* kultúr-politikai felelőse adott jelentést a vb-nek.

— *A komlói munkásszálló nyolc éve nyílt meg és ezzel megszűnt az az áldatlan állapot, ami a város területén szétszórtan működő szállók összefoghatatlan tevékenységéből adódott. Bár KISZ alapszervezet a szállón nem működik, mégis jelentős fejlődés tapasztalható a fiatalok körében. A legtöbben az üzemekben aktív KISZ-munkát fejtenek ki, s ez jó hatással van az itt élő szervezeten kívüliekre is.*

Megtudhattuk, hogy a szálló kulturális és sport élete kapcsolódik a jelentősebb mozgalmi ünnepekhez, illetve évfordulókhoz. Jó kezdeményezésnek bizonyult a pécsi ércbányász szálló fiataljaival való kapcsolatfelvétel. Ez a kapcsolat nagyban elősegítheti a fiatalok kulturális és sporttevékenységét. Az utóbbi időben megnőtt az érdeklődés a rendszeresen megrendezésre kerülő TIT-előadások iránt. A szálló lakói mind nagyobb létszámban vesznek részt ezeken. Egy nagyszabású irodalmi est sikeréről is beszámolhatnak a szállón lakók. „*Tavasz Magyarországon*" címmel rendezték a múlt évben, s közel kétszázan hallgatták végig.

A vb-tagjai megállapodtak abban, hogy a következőkben mind jobb kapcsolatot kell kialakítani a szálló vezetősége és az üzemek KISZ- és egyéb társadalmi szervei között.

A jelenlevő *Drembeczky István*, a szálló önkormányzati bizottságának elnöke és *Loósz Károly* főgondnok a fiatalok fegyelmi helyzetéről beszélt. Elmondták, hogy csak ritkán akad — különösen az utóbbi időben — olyan eset, amikor fegyelmi ügyet kellene tárgyalniuk. A fiatalok meglehetősen könnyen illeszkednek be a közösségbe. Akikkel mégis probléma van, azokkal előbb elbeszélgetnek, s ha ez nem segít, csak akkor folyamodnak radikálisabb eszközökhöz.

Klepah Ottmár mellett az elnökségben helyet foglaló *Kovács József*, a KISZ megyei bizottságának titkára, hozzászólásában elmondta, hogy meglátása szerint, mind a bétaiak, mind a szállón lakó fiatalok végrehajtják a rájuk bízott feladatokat, s ha ilyen lelkesedéssel dolgoznak, akkor a továbbiakban sem lesz kifogás ellenük.

Szabó Lajos

1970. április 12.:

Kommunista vasárnap

A felszabadulási munkaversenybe bekapcsolódó fiatalok kollektívái a szocialista országokban működő testvérszervezetek példáját követve — a KISZ akcióprogramjának ez évi összeállításánál — kezdeményezték, hogy Vlagyimir Iljics Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére 1970. április 12-én országszerte kommunista vasárnap megtartására kerüljön sor.

Ezen a napon szerte az országban, s vállalatunk területén is, fiatal és idősebb dolgozók termelő munkával ünnepelnek majd, így emlékezve meg az emberiség történelmének kiemelkedő alakjáról, a proletariátus halhatatlan emlékű vezetőjéről.

A KISZ Mecseki Szénbányák Vágrehajtó Bizottsága március 10-i ülésén foglalkozott a kommunista vasárnap megtartásával. Döntés született, hogy a jelentős munkaakcióban résztvevők e napra eső munkabérének felét a műszakot teljesítők kapják; az összeg másik része — felajánlásuk nyomán — a KISZ-bizottság egyszámlájára kerüljön átutalásra, s ezt az összeget a KISZ-szervezetek anyagi feltételeinek javítására fordítsuk.

A VB tagjai, az érintett üzemek KISZ-titkárai és dolgozói örömmel üdvözölték a vállalati KISZ-bizottság kezdeményezését. Teljesíteni tudják az akcióprogramokban tett ezirányú vállalásaikat, s az anyagi eszközök gyarapodásával lehetőség nyílik a programok igényesebb megvalósításához, a színesebb KISZ-munka végzéséhez.

Kérjük üzemeinket, alapszervezeteinket, szocialista brigádjainkat, kollektíváinkat, fiatal és idősebb dolgozóinkat, hogy vegyenek részt a kommunista vasárnapon. Vegyenek részt, s munkájuk nyomán kitermelt, s a népgazdaság részére szükséges mecseki szén felszínre küldésével ünnepeljenek és emlékezzenek Leninről. A kommunista vasárnapon résztvevő kollektívák, szocialista brigádok munkája elismeréseként, e célra készített emléklapot adunk ki.

Pécs, 1970. március 24.

Kommunista Ifjúsági Szövetség Mecseki Szénbányák Bizottsága.

BEMUTATJUK A VÁLLALATI KISZ-BIZOTTSÁG TAGJAIT

Benkő Ferenc
vájár, Kossuth-bánya Szenes I. körlet KISZ alapszervezetének titkára.

Harlai Ferenc
géplakatos, Kossuth-bánya Gépüzem KISZ alapszervezetének titkára

Hegedüs Miklós
bányatechnikus, Zobák-bánya MHSZ-szervezetének vezetőségi tagja

Horváth Ernő
tervező-technikus, a Villamos-üzem KISZ csúcsvezetőségének szervező-titkára

Lázár László
vájár, Zobák-bánya Előkészítő-körlet KISZ alapszervezetének titkára

NAPIRENDEN:

A párt ifjúságpolitikája

Az MSZMP Központi Bizottsága február 18-i ülésén a többi között megtárgyalta a párt ifjúságpolitikájának néhány kérdését.

Az ifjúság helyzete és a párt ifjúságpolitikája a szocializmus építésének legfontosabb kérdései közé tartozik. Társadalmunk egyik legnépesebb rétege a jövő nemzedéke. Magatartása, viselkedése, politikai és világnézeti állásfoglalása, felkészültsége nemcsak mai életünknek fontos összetevője, hanem a következő évtizedek építőmunkájának is lényeges meghatározója.

A KB gyakran foglalkozik az ifjúságot is érintő társadalmi és politikai kérdésekkel. Most azonban úgy ítélte meg, hogy időszerű önálló napirendként is áttekinteni az ifjúság helyzetét, nevelésének általános problémáit.

A KB ülését alapos és gondos felmérés előzte meg. Ennek alapján készült el az előterjesztett jelentés, amelyet a KB megfelelő kritikai elemzéssel és átgondolt javaslatok alapján tárgyalt meg. A vita — mint ahogy az előterjesztés is — sokoldalú volt, a fiatalság életének és az ifjúsági szövetség munkájának úgyszólván minden lényeges kérdését felölelte.

Az ifjúság szocialista nevelése

Áttekintve a Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakulása óta az ifjúság életében végbement fejlődést, a KB megállapította, hogy az eltelt csaknem másfél évtized az egész társadalom, s így az ifjúság életében is jelentős változásokat hozott.

A társadalmi körülmények megváltozása, a gazdaság és a kultúra fejlődése, a tudomány és a technika gyors előretörése, valamint a nemzetközi helyzet változása jelentős hatással volt és van a fiatalság életszemléletére, magatartására, igényeire. A mai fiatalok már a megváltozott körülmények között serdültek fel. A társadalom mind többet vár tőlük, s az ifjúság is igényesebb a társadalommal, vezetőivel, nevelőivel szemben.

Az ifjúság megítélésének legfontosabb mércéje, hogy mit tesz a gyakorlatban, hogyan él, tanul, dolgozik, hogyan teljesíti kötelességét a haza iránt.

A mostani alapos vizsgálat is azt bizonyítja, hogy egészében véve a magyar ifjúság becsületesen dolgozik, teljesíti kötelességét, fogékony a szocialista eszmék iránt, s gondolkodását nagyobb részt ezek az eszmék formálják. Az ifjúságnak a szocializmus iránti vonzódását, a közügyek iránti növekvő érdeklődését, gazdagodó műveltségét méltán tekinthetjük szocialista építőmunkánk fontos eredményének. Az ifjúság egészét jellemző pozitív vonások mellett azonban jelen van jó néhány fogyatékosság is. Egyes rétegeinek gondolkodásmódját téves nézetek uralják, ebből következően magatartásuk is kifogásolható.

A KB határozata a párt ifjúságpolitikájának célját és tartalmát az ifjúság szocialista nevelésében jelöli meg, amely a szocializmus teljes felépítéséért vívott hazai küzdelem és a nemzetközi osztályharc körülményei között megy végbe, s komplex társadalmi hatásként valósul meg.

„Az ifjúság gondolkodását és magatartását meghatározza a társadalmi valóság, hazánk politikai, gazdasági és kulturális helyzete, a szocializmus és a kapitalizmus világméretű harcának alakulása, a párt a társadalmi intézmények, a család, az iskola, a munkahely, a hadsereg, az ifjúsági szövetség és más szervezetek nevelőmunkája."

Már e felsorolás is jelzi, milyen nagy horderejű társadalmi feladat a jövő nemzedék alakítása, s mennyire nem korlátozódhat csupán az ifjúsági szervezetre. Elengedhetetlenül szükséges a társadalom minden intézményének és szervezetének részvétele ebben a nevelőmunkában.

A fiatalok a jövő felnőttei, s ez meghatározza az ifjúság neveléséért viselt felelősséget. Annál is inkább, mert a szocialista tulajdonságok elsősorban a különböző közösségekben, a munka és a tanulás folyamatában, a reakciós és kispolgári nézetek és szokások elleni harcban kovácsolódnak ki. „Ezért minden állami, társadalmi intézmény és szervezet céltudatosabban törekedjék arra, hogy a felnőttek példája, a tanulás és az élet nehézségeivel vívott küzdelem szocialista világnézetet és tulajdonságokat érleljen az ifjúságban."

A Kommunista Ifjúsági Szövetség egymaga nem vállalhatja a különböző korú, rétegű, érdeklődésű fiatalok szervezését, nevelését, aktivizálását, igényeinek képviseletét. Ebben sokkal többet kell vállalniuk a párt-, állami és társadalmi szervezeteknek is.

Az ifjúság közötti munkában jobban figyelembe kell venni azt a lenini útmutatást, hogy minden kor fiataljai más útun jutnak el a haladó eszmékhez, a szocializmushoz, hiszen más körülmények között élnek és fejlődnek, mint az előző nemzedék. A társadalom előtt álló feladatok, az osztályharc formái ma lényegesen eltérnek az előző időszakoktól. Ezt az alapvető változást nevelőmunkánk nem követte eléggé. Pedig a mai fiataloknak mások a személyes élményeik, számukra már a felszabadulás előtti tőkés viszonyok, valamint a felszabadulást követő évek politikai harcai, eseményei, nem átélt valóság, hanem történelem.

A párt irányító munkája

A határozat részletesen foglalkozik a pártbizottságok és szervezetek feladataival. Tennivalóik lényegét abban jelöli meg, hogy az ifjúság szocialisa nevelésében kifejtett össztársadalmi tevékenységet hatásosabban irányítsák, szervezzék és koordinálják. Az ifjúsággal kapcsolatos pártfeladatokat nem lehet csupán a KISZ-en keresztül megoldani. A pártszervezetek sokat tehetnek — és sokat is kell tenniök — azért, hogy az állami és társadalmi szervek, a különböző intézmények jobban munkálkodjanak a személyi és tárgyi feltételek javításán, nagyobb felelősséget érezzenek az ifjúság neveléséért.

A pártszervezetek fontos feladata továbbfejleszteni a KISZ-szervezetek közvetlen pártirányítását, törekedve arra, hogy ez méginkább politikai eszközökkel, meggyőzéssel és önállóságuk fokozásával történjék. Az ifjúsági szervezetnek a párthoz való tartozását tovább erősíti, ha a párt jelentősebb határozatait rendszeresen megismertetik a KISZ-tagsággal, a KISZ felső szerveinek fontosabb határozatait pedig a párttagsággal, s az eddiginél gyakrabban hívják meg a KISZ-fiatalokat az egyes pártrendezvényekre.

Az ifjúsággal való eredményesebb foglalkozásnak fontos feltétele, hogy a pártszervezetek vezetői és aktivistái ismerjék az ifjúság problémáit és segítsenek azok megoldásában. Hasznosak a közös tanácskozások, megbeszélések és konzultációk az általános politikai kérdésekről és a feladatok helyes megoldásának kimunkálásáról.

A párt utánpótlása az arra alkalmas fiatalokból nem spontán folyamat. Ezért — s ezt a határozat is hangsúlyozza — a pártbizottságok és szervezetek hosszú távon és időben válasszák ki az arra alkalmas fiatalokat. Megfelelő feladatok és pártmegbízatások útján foglalkozzanak nevelésükkel és tegyék alkalmassá őket a párttagságra. Különösen fontos és aktuális feladat ez az egyetemi és főiskolai pártszervezeteknél, ahol alacsony a párttagok aránya a fiatalok között.

A fiatal kommunistáknak még nagyobb számban szükséges a KISZ-ben és a különböző ifjúsági klubokban, sport- és kulturális szervezetekben tevékenykedni és ott hatást gyakorolni a KISZ-tagokra, illetve a szervezeteken kívüli fiatalokra.

A KB szükségesnek tartott néhány szervezeti intézkedést is.

„A párt saját tevékenységének és a KISZ közvetlen pártirányításának fejlesztése, valamint az állami és társadalmi szervek munkájának hatékonyabb koordinálása érdekében létre kell hozni a Központi Bizottság, a budapesti és a megyei pártbizottságok ifjúsági munkabizottságát. Ennek feladata: folyamatosan tanulmányozza, elemezze az ifjúság helyzetét, eszmei, politikai erkölcsi állapotát, a párt és a társadalmi szervek tevékenységét, az ifjúsági mozgalom és kádereinek fejlődését; dolgozza ki tevékenységük további fejlesztésének fő irányát, nyújtson segítséget soronlevő feladataik meghatározásához, koordinálja az együttműködést, ellenőrizze a végrehajtást. A bizottságokban a párt és a KISZ képviselői mellett kapjanak helyet az illetékes állami és társadalmi szervek kommunista képviselői is."

Össztársadalmi feladat

Az állami szervek felelőssége is jelentős az ifjú nemzedék nevelésében és problémáinak megoldásában. Sok múlik rajtuk azért, hogy erősödjék a fiatalok közéleti érdeklődése, fejlődjék társadalmi és politikai aktivitásuk. Segíteniük kell a fiatalok pályakezdését, a munkahelyi kollektívákba való beleilleszkedését. Nagyobb lehetőséget nyújthatnak a fiataloknak abban, hogy a mostaninál jobban vegyenek részt a különböző szervezetek életében, s ha arra érdemesek, vezető tisztségek betöltésében is.

A feladatok valóraváltása érdekében a KB célszerűnek tartja, hogy a Minisztertanács mellett egy bizottságot hozzanak létre, amelynek feladata, hogy az állami élet területén ellenőrizze és koordinálja az ifjúsággal kapcsolatos munkát.

A határozat indítványozza az egységes ifjúsági törvény előkészítését. A határozat külön foglalkozik a társadalmi és tömegszervezetek feladataival, különösen hangsúlyozva a SZOT és a szakmai szervezetek teendőit.

Az ifjúsági szövetségről

A KB megerősítette azt az álláspontot, hogy a KISZ az egyetlen ifjúsági politikai tömegszervezete a pártnak és a magyar ifjúságnak. Egyúttal leszögezte azt is, hogy támogat minden olyan kezdeményezést, amely szélesíti az ifjúság szocialista nevelésének bázisát. A határozat kimondja, „olyan érdeklődési területekre épülő ifjúsági egyesületek, klubok, tevékenységi formák létrehozását és fejlesztését — főként sport, szakköri, kulturális, honvédelmi, turisztikai tekintetben —, amelyek a KISZ politikai befolyásával speciális tevékenységet folytatnak részben a KISZ-tagok, de főként a KISZ-en kívüli ifjúsági tömegek között. Szükségesnek tartja továbbá az ifjúság lakóterületi foglalkoztatásának széles körű és korszerű megszervezését. A városi és falusi fiataloknak egyaránt legyen lehetőségük, hogy lakóterületi klubokban, szakkörökben, barkácsműhelyekben, hobby-körökben, zenekarokban és kulturális csoportokban tevékenykedjenek és hasznosan eltöltsék szabad idejüket."

A fiatalok korszerű lakóterületi foglalkoztatásának megszervezéséhez tartozik az állami művelődési házak „ifjúsági és művelődési házakká" alakítása és a körzeti pártszervezetek helyiségeinek e célra történő felhasználása is.

A KISZ, a párt ifjúsági szervezete a magyar ifjúság egyetlen politikai tömegszervezete, ezért hivatása, hogy saját körében hirdesse a párt politikáját és tevékenyen működjön közre határozatainak végrehajtásában. Egyúttal feladata, hogy közvetítse a párthoz a fiatalok véleményét, képviselje és védje az ifjúság érdekeit, törvényekben biztosított jogait.

Jelenleg az ifjúsági szövetség legfőbb feladata politikai kommunista jellegének erősítése. Ehhez növelnie kell a tagjaival szemben támasztott erkölcsi-politikai követelményeket. Minden felvételét kérő fiatal számára világossá kell tenni, hogy egy kommunista ifjúsági szervezetnek lesz tagja. Olyan szervezetnek, amely jogokat biztosít tagjai számára, de politikai követelményekkel is lép fel irányukban. Csak azok a fiatalok legyenek tagjai a a KISZ-nek, akik meg tudnak felelni az alapvető erkölcsi és politikai normáknak.

Továbbra is érvényes az az elv, hogy a fiatalokat a KISZ-en belül kell kommunistává nevelni. Ez azonban az eddiginél céltudatosabb fáradozást igényel az ifjúsági szervezetektől. Törekedjenek arra, hogy a KISZ-tagok cselekedeteinek indítéka mind tudatosabban a kommunista eszmeiség legyen, neveljék őket arra, hogy bátrabban képviseljék a párt eszméit és politikáját, határozottabban lépjenek fel az ellenséges vagy téves nézetekkel szemben.

Az ifjúsági szövetség kommunista jellegének fejlesztésében alapvető fontosságúak az alapszervezeti közösségek. Céltudatosan kell erősíteni és formálni tevékeny aktivista gárdát, amely tud hatni és képes megnyerni az ifjúság nagy tömegeit.

Mind a határozat, mind a vitában felszólalók erőteljesen hangsúlyozták: az ifjúsági szövetség eredményes munkájának alapja, hogy tevékenységét fokozottabban differenciálja az ifjúság rétegei és korosztályai sajátos helyzetének megfelelően. Ez bizonyos változtatásokat igényel munkájának tartalmában és módszereiben. De jobban tükröződnie kell e követelménynek a vezető szervek összetételében is. Különösen javítani kell a középiskolákban és a szakmunkásképző intézetekben működő KISZ-szervezetek tevékenységét.

A BÁNYÁSZIFJÚSÁG márciusi számát összeállította a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottsága.

BEMUTATJUK A VÁLLALATI KISZ-BIZOTTSÁG TAGJAIT

Müller Gyula
versenyfelelős, Pécsbánya, Termelő-körlet KISZ alapszervezetének titkára

Nagy Attila
bányamérnök, Vasasbánya KISZ csúcsvezetőségének titkára

Nemes Vilmos
vasútépítő, Kossuth-bánya KISZ-bizottságának szervező-titkára

Péter Iván
gépésztechnikus, az Igazgatóság KISZ alapszervezetének titkára

Várady Lajos
lakatos, Ujhegy Üzem KISZ csúcsvezetőségének titkára

Emléktábla-avatás a Déryné utcában

Március 28-án, szabadszombaton bensőséges ünnepség színhelye volt a Mecseki Szénbányák Déryné utcai tanácsterme. Itt találkoztak azok a meghívottak, akik 1945 márciusában e ház falai között megalakították a Magyar Kommunista Párt bányaigazgatósági szervezetét, és egészen az egyesülésig ezen alapszervezet tagjai voltak. Eljött a találkozóra *Ognyenovics Milán, Somogyvári Lajosné, Rovó Erzsébet, Braun Károly, Braun István, Farkas Ferenc, Worek Ernő, Wohlfart Viktor, Monoszlai Istvánné, Makk László, Hrubes Ferenc, Albrecht Józsefné, Boros Vladimir, Szobol Gyula, Neubert Gusztávné, Vámos Gyula, Kékes Ferenc, Radnai Antal, Márics Ferenc, Berkes Mihály, Pataki Mihály, Dunai Károly, Dunai Károlyné, Pecsnik Friderika (Péter Jánosné), Kóbor Imre, dr. Hámori László.* Az emlékmű avatására 11 órakor került sor, *Radnai Antal* ünnepi szavai mellett. Majd fehér asztalnál emlegették az elmúlt huszonöt évet, a harcot, a sok-sok epizódot, amely a mai emberek számára már történelem. Bár érződik az idő múlása a szaporább pulzusokon, az ősz borult hajakon, meg az ölelésre nyúló reszketeg kezeken, mégis itt senki sem öreg. Itt mindenki fiatal és lelkes, és együttlétük öröme még a fiatalabb korosztály szívét is megdobogtatja. Mindenkinek akad mesélni valója, valamilyen izgalmas élménye: „Emlékszel amikor megalakítottuk az üzemi bizottságot?" „Emlékszel, hogyan szereztünk élelmet, amikor eladtuk a jugoszlávoknak a szenet?" Emlékeznek... S amikor *Garamvölgyi János*, a Mecseki Szénbányák igazgatója a máról beszél, a vállalat sikereiről, gondjairól. A fejek bólogatása mutatja, a gondok ellenére beteljesült mindaz, amit ők 25 évvel ezelőtt megálmodtak. Radnai Antal, aki Budapestről érkezett az egykori harcostársak *Nógrádi Sándor* és *dr. Hajdu Gyula* személyes üdvözletét tolmácsolta a mecsekieknek. Felejthetetlen ünnepség volt, amit a jelenlevők kézfogással köszöntek meg a fiatalabbaknak, a bányaigazgatóság pártszervezete mai tagjainak, a találkozó szervezőinek.

Kitüntetések

A Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének Központi Vezetősége az elmúlt héten pénteken, ülést tartott Budapesten, *Dr. Lévárdi Ferenc* nehézipari miniszter a bányászat 25 éves fejlődéséről és az elkövetkezendő feladatokról beszélt, majd *Simon Antal*, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára méltatta a jubileumi évfordulókat. Ezután kitüntetések átadására került sor. A „Bányászat kiváló dolgozója" kitüntetést kapott *Garamvölgyi János*, a Mecseki Szénbányák igazgatója és *Markwart Károly*, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára. A szakszervezeti munkáért kitüntetés aranyfokozatát *Potyondi Istvánnak*, a szászvári nyugdíjas alapszervezet titkárának adományozták. *Suhajda Tibor*, a vállalati szakszervezeti bizottság munkatársa és *Burghardt Antal* a szászvári alapszervezet titkára a kitüntetés ezüst fokozatát kapta.

Párt-vb Szabolcsbányán

Ülést tartott Szabolcsbánya Párt Végrehajtó Bizottsága 1970. március 25-én.

Napirenden szerepelt:

1. A tömegszervezetek pártirányítása.
2. Az 1969. II. félévben hozott párthatározatok végrehajtásának állása.

Kiss Ilona
tudósító

Laser irányítja a föld alatti munkákat

Az új szovjet laser-kereső segítségével meg lehet gyorsítani a Metro és a víz-, gázvezetékek, a telefon- és az elektromoskábel-csatornák építését. Ez a kis műszer — amely leginkább egy filmfelvevőhöz hasonlít — bármely pillanatban pontosan meghatározza a mélyben dolgozó mechanikus fúrópajzsok helyzetét. Ideálisan pontos munkát biztosít, az eltérés mindössze plusz-minusz egy centiméter. A műszer ezt a pontosságot biztosítani tudja —30 foktól +40 fokos hőmérsékletek között. A laser-sugárral egyben ellenőrizhetik a földalatti alagutak belső borítását. A laser-műszer hatósugara 200 méter. A moszkvai népgazdasági kiállításon bemutatott műszer mellett a látogatók megismerkedhetnek azzal is, hogyan készültek a földalatti alagutak Moszkvában, Kievben, Taskentben, Novoszibirszkben.

(APN)

Politikai műveltség és szellemi versengés

Lezajlott a jubileumi vetélkedő vállalati elődöntője

Március 28-án, szombaton késő délutántól késő estig zajlott le a jubileumi vetélkedő vállalati elődöntője Pécsett, a Puskin Művelődési Ház nagytermében. (A döntő ez év április 25-én lesz ugyanott).

Tizenhat csapat, egyenként 3—3 taggal vett részt a szellemi vetélkedőn, amelynek az volt a rendeltetése, hogy eldöntse:

ki tud többet a szocializmust építő Magyarországról és Lenin munkásságáról.

A csapatok a művelődési ház nagytermében U-alakban kialakított ülésrendben helyezkedtek el az alábbi sorrendben: 1. Szabolcs, 2. Nagymányok, 3. Anyagellátó, 4. Ujhegy, 5. Vasas, 6. Béta, 7. Pécsbánya, 8. Zobák, 9. Szénelőkészítő, 10. Kossuth, 11. Építési üzem, 12. Igazgatóság, 13. Villamos üzem, 14. Karbantartó, 15. Hidas, 16. Szászvár.

Suhajda Tibor elvtárs, a Bányász Szakszervezet vállalati bizottságának művelődési előadója mondott köszöntő és bevezető beszédet. Hangsúlyozta, hogy a vetélkedőnek nem csupán kulturális és művelődési szerepe van, hanem fontos politikai jelentősége is. Akik ebben részt vesznek, nagyon sok szellemi erőt és fáradságot áldoztak a felkészülésre. Rámutatott, hogy — bár csak hat csapat juthat be a vállalati döntőbe — minden résztvevő számára értékes műveltséggyarapodással jár ez a szellemi erőpróba. Történelmi tudásuk, irodalmi ismeretük, politikai műveltségük egyaránt nő. Elmondotta, hogy száztizenegy csapat 333 fővel vett részt eddig a vállalat üzemeinél lezajlott vetélkedőkben; s 1270 fős nézőközönség is végig kísérte az „összecsapásokat".

Papp Ágnes Nicolas Guillén: Lenin című versével köszöntötte a versenyzőket és a közönséget. Klepah Ottmár, a vetélkedő játékvezetője, — a vállalati KISZ-bizottság titkára — szellemes replikáival, üdítő közbeszólásaival nagy mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a versenyzők a „nehéz terepen" mindvégig kitartottak. Mérei József a feladványok és feladatok megoldását élvezetes szövegmondással, a cikk-szemelvények, irodalmi részletek jól hangsúlyozott előadásával jelentősen megkönnyítette. Gungl Jancsi pedig fürgén és pontosan tartotta nyilván a részeredményeket.

A tudósítás írójának — aki egyben a zsüri elnöke is volt a vetélkedőn — kellemes meglepetést okoztak mind a közreműködők, mind a vetélkedő alanyai, mind pedig a Nemesi Árpád által vezetett technikai gárda. Mindnyájan precízek, pontosak voltak feladatkörükben, kitűnően működött az elektromos eredményjelző tábla, a mikrofon és a hangszórók sokasága, a csengő meg a magnetofon is.

A legkellemesebb meglepetést — legyünk őszinték — mégiscsak a szellemi vetélkedőn részt vett csapatok okozták. Nem mondunk túl nagyot azzal, ha kijelentjük:

politikai tudásból, történelemből és irodalomból egyaránt jól vizsgáztak valamennyien.

Ujra látták és hallották, akik jelen voltak — s akik tavaly is jelen voltak a tanácsköztársasági vetélkedőn — hogy értékes ifjúságunk van. A csapatokban idősebbek is voltak, a résztvevők zöme azonban KISZ-korú fiatalasszony, lány és férfi volt. Bebizonyították, hogy tudják is, értik is, eszükkel és szívükkel egyaránt átélik annak a történelmi fordulatnak a nagyságát, amely 1945. április 4-én köszöntött hazánkra. Értik, hogy április 4-e azért a mi legnagyobb nemzeti ünnepünk, mert népünk évezredes szenvedéseire tett pontot. Tudják, hogy ez azért következett be, mert a szovjet nép,

a Lenin által alapított szovjet hatalom győztes seregei verték ki hazánkból a hitlerista Németország rabló csapatait.

Tényekkel, számadatokkal, színvonalas, politikailag helyes válaszokkal bizonyították, hogy értik, tudják.

A nagy verseny végül is az alábbi eredményeket hozta:

Első lett a Villamos Üzem csapata — mindhárom tagja nő, — 169 ponttal. Második Vasas 150 ponttal, harmadik Kossuth-bánya 149 ponttal, negyedik az Anyagellátó 144 ponttal, ötödik Zobák 143 ponttal, hatodik Béta-akna 142 ponttal.

Dr. Gyevi Károly

Új MÁVAUT-pályaudvar Komlón

Március 26-án délelőtt tíz órakor került sor Komlón, a közel három millió forintos beruházással épült új MÁVAUT pályaudvar átadására. Jelen voltak: *Neubauer József*, a városi pártbizottság titkára, *Fekete János*, ipari osztály vezető, *Nagy Ferenc*, a városi tanács vb. elnökhelyettese, a különböző társadalmi és gazdasági szervek vezetői, a 12-es AKÖV igazgatóságának képviselői.

Az ünnepség *Füzi Árpád* komlói üzemigazgató üdvözlő szavaival vette kezdetét, majd *Nagy Ferenc* elnökhelyettes mondott avatóbeszédet. Kiemelte: — Az egyre fejlődő Komló lakosságának régi vágya teljesült az elkészült létesítménnyel, amely a város központjában, a közlekedés, kereskedelem és igazgatási szervezetek közvetlen szomszédságában, a rendezési tervnek megfelelően helyezkedik el. Öt vállalat anyagi és társadalmi segítségnyújtása, valamint a tanács erőfeszítése látható eredménnyel zárult. Éppen ezért ezúton szeretnék köszönetet mondani mind a városi pártbizottságnak mind a fent említett vállalatok dolgozóinak azért az odaadó, problémától egyáltalán nem mentes munkájukért, amellyel Komló városát hozzásegítették a már régen hiányolt építményhez.

A város közlekedésében nagy szerepet játszó 12. számú Autóközlekedési Vállalat gépkocsi állományának 20 százaléka új. A helyi 46 és 23 távolsági járati megállóhelyek némelyikénél az új pályaudvar üzembe helyezése változást, módosítást von maga után.

Erdő János a 12. sz. Autóközlekedési Vállalat személyforgalmi osztályának vezetője, rövid összefoglalójában értékelte a várossal párhuzamosan fejlődő közlekedési viszonyokat a régi „fakarusz korszaktól" napjainkig. Az új pályaudvar szükségességét mi sem indokolja jobban, mint az, hogy egy hónap alatt közel egymillió utast szállít az AKÖV.

Füzi Árpád üzemigazgató jelentése után, Papp János, a vállalat igazgatója engedélyt adott a pályaudvar üzembe helyezésére, és ezzel az első autóbusz kigördült a pályaudvarról.

Füzi elvtárs arra a kérdésünkre, hogy milyen közvetlen javulás várható a város közlekedésében, a következőket mondotta:

— Mint minden, ez is relatív. Vannak akik örülnek, vannak akik szidnak bennünket, de egyöntetű igazságot tenni sajnos nem lehet. Ugyanis az új pályaudvarra összpontosítják a járatokat. Ez annyit jelent, hogy megszüntettük az egyes bányászjáratokat, pl. Kossuth-bánya, Gépüzem, munkahelyről való indítását. Ez az új rendszer áttekinthetőbbé és rendszerezettebbé teszi a forgalmat.

Igyekeztünk megoldani az eléggé zsúfolt dávidföldi útvonal problémáját is úgy, hogy a csúcsforgalom idején, vagyis 4.40-től 7.10-ig tizenöt percenként, 12.25-ig a régi menetrend szerint, a vonatcsatlakozáshoz 13.25-kor és 14.25-től 16.25-ig ismét tizenöt percenként indítunk járatot. Április elsejétől az első műszakkezdéshez közvetlen szilvás—zobáki járatot indítunk be. Egyszóval azon fáradozunk, hogy kielégítsük az utazó közönség igényét. Ehhez türelmüket is kérjük, hogy minél zökkenőmentesebben sikerüljön az átállás. Megemlítem még a Lenin téri megállóhelyek megszüntetését is, amivel az ottani felszállással okozott zsúfoltságot kívánjuk kiküszöbölni!

Reméljük, hogy mind a város vezetői — akik fáradtak e létesítmény megteremtésén —, mind az utazóközönség örömére fog szolgálni városunk ezen új színfoltja.

(Szekuláné)

Már huszonöt éve

Az asztalon három meghívó. A rajtuk feltüntetett időpont szinte óráról-órára megegyezik, a helyszínek már kevésbé. Ilyen esetben bizony mérlegelni kell, főleg ha az ember ott is szeretne lenni valamennyin. Mi dönt ilyenkor: kötelességtudat, szív, protokolláris megszokottság, munkaköri kötelesség? Különösen nehéz eldönteni ha a meghívók nemcsak egyszerű udvariassági gesztusok, de mindegyik mögött kemény munkával kiérdemelt megbecsülés áll. 25 év, negyedszázad. Mostanában gyakran találkozunk ez időegységgel, különböző helyeken. És ez áll most a meghívókon is. Vajon mit rejt 25 év egy ember életében, egy ország építésében?

Kirchner András huszonegy év óta ugyanannak a vállalatnak az igazgatója, előtte tizenhét évig bányász volt Pécsbányán. Azok közé az emberek közé tartozik, akiket a nehéz fizikai munka nevelt emberré, a szó legteljesebb értelmében: fizikailag és tudatilag is. Az új társadalmi rendet építő országnak megbízható, határozott emberekre volt szüksége. Kihez fordulhatott volna a párt bizalommal, ha nem az üzemek, bányák szervezett, munkásmozgalomban tapasztalt munkásaihoz. Így került Kirchner András is sok száz társával együtt, egyik napról a másikra igazgatói székbe. Voltak, akiket megszéditett a lehetőség, nem feleltek meg a bizalomnak. Többségük azonban helytállt, lépést tudott tartani a megnövekedett követelményekkel. Ők azok, akiknek most asztalán garmadával gyűlnek a meghívók, s bizony nem kis problémát okoz számukra a döntés.

— 1944 decemberében szólt nekünk, pécsbányaiaknak Szentirmai Jakab, hogy a Rákóczi úton már megalakult a kommunista párt, lépjünk be mi is és utána megalakíthatjuk kint a bányán is. Heten léptünk be akkor a pártba, Aradi Ferenc, Ferk János, Hajek Ferenc, Preiner József, Vajda József, Varga Lajos és én.

— 1945 elején aztán létre is hoztuk a pártot Pécsbányán. A szervezéssel viszonylag könnyű helyzetben voltunk, a bányánál szinte mindenki mindenkit ismert, így tudtuk, hogy ki az, akire számíthatunk. A párttagok száma csakhamar elérte az ötszázat. Pedig egyáltalán nem volt veszélytelen az ilyen nyílt állásfoglalás. A front alig száz kilométerre fölöttünk északon, vagy három hónapig állt, így számítani kellett egy esetleges német visszatéréssel is. A szociáldemokraták már kezdetben sem tudtak versenytársaink lenni, a későbbiek folyamán pedig mindinkább háttérbe szorultak. Csakhamar kezünkben volt az üzem vezetése, vagyis az úgynevezett üzemi háromszög: párt—ÜB—szakszervezet. Jól működött az aktíva hálózatunk, mely a tagság létszámának mintegy 10 százalékát alkotta. Mellettünk nagy jelentőséggel bírt még a Rendező Gárda létrehozása. Az aktívahálózat és a Rendező Gárda segítségével szinte pillanatok alatt sikerült mozgósítanunk a bányászokat.

— Már meg sem tudnám mondani, hányszor vonultunk be Pécsbányáról gyalog Pécsre, tüntetni vagy épp gyűlésre. De nagy eseménynek számított kint a bányán is egy-egy pártnap. Aki csak tehette, ott volt. Most visszagondolva, bizony néha elcsodálkozom: akkori lelkesedésünkön. Termelés lent a bányában, legtöbbször vasárnap is, munka után pártnap, vagy tüntetés a feketézők ellen és a szabadidőben, amennyiben azt annak lehetett nevezni, még a falujárásokra is maradt energiánk.

Egy pillanatra elgondolkodik, keze önkéntelenül is a lábára simul. A test ugyanis néha cserbenhagyja az akaratot. Nem hajlandó megfeledkezni egy pillanatra sem a múltról. Úton-útfélen felhánytorgatja a vele szemben elkövetett méltánytalanságot, és jelen esetben van neki mit felhánytorgatnia. A bányában eltöltött tizenhét év a csontokat sem kímélte. Minderről azonban nem szól egy szót sem, éppúgy, mint ahogy az igazgatói székben eltöltött huszonegy esztendő izgalmait, idegkimerüléseit sem említi. Pedig e huszonegy év alatt is történt egy és más.

— 1949. június 11-én kerültem a pécsi Tejgyárba igazgatónak. Mondanom sem kell, fogalmam sem volt, hogy mi vár itt rám, egyáltalán mit is kell majd itt tennem. Az akkori viszonyokat tekintve, pazarul berendezett szoba várt, na és az akkori vezetők „szívélyessége". Nem lesz itt semmi baj Kirchner elvtárs, régi szakemberek vagyunk, majd mi visszük a gazdasági vonalat, te tartsd a politikai kapcsolatokat — mondták. — Egyszóval, reprezentációnak kívántak volna felhasználni. Gondolom valahogy így történhetett a velem együtt igazgatói székbe került társaimmal is. Mit tehet ilyenkor az ember? Visszautasítottam. Gondoltam magamban: mint mindent, ezt is meg lehet tanulni. Először elvégeztem a technikumot, majd a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemet. Közben a régi munkatársaim majdhogy nem teljesen kicserélődtek.

Cseng a telefon, délután vidékre kell mennie: pártfeladat. Évek óta a betegségével birkózik, munkahelyére mégis autóbusszal jár. — Ha régen négy kilométereket gyalogoltam esőben, hóban, most igazán mehetek busszal — mondja. — Meg aztán mit szólnának a szomszédok, ha autó várna rám minden reggel?

— Pécsbányára, az emléktábla avatásra feltétlen el szeretnék menni. Hiszen az volt az első igazi tettünk, hogy ott megalakítottuk a pártot. Igen, annak néhány hónappal több mint huszonöt éve, már huszonöt éve.

Kapu László

Részlet a meszesi bányászati történeti kiállításról

Így emlékeznek felszabadulásunkra

Hazánk felszabadulásának katonai története

(1944. október 6. — 1945. április 4.)

II.

Mindez azt jelentette, hogy a Romániát, Bulgáriát és Jugoszlávia egy részét felszabadító 2. és 3. Ukrán Frontnak hadműveletek sorozatával kellett kiűznie Magyarországról a fasiszta német csapatokat és Szálasi fegyveres alakulatait.

A szovjet csapatok magyarországi felszabadító hadműveleteit a hadtörténelem három szakaszra osztja.

1. A tiszántúli „debreceni hadműveletre", amely 1944. október 6-tól 28-ig tartott.

2. A budapesti hadműveletre, amely 1944. október 29-től 1945. február 17-ig, felszabadította hazánk központi területeit és az ország fővárosát.

3. 1945. február 17-től április 4-ig a balatoni védelmi hadművelet és a dunántúli felszabadító hadműveletek zajlottak le.

1. A debreceni hadművelet: a Szovjet Főparancsnokság 1944 nyár végén az arcvonal déli szárnyán kialakult kedvező hadászati helyzetben úgy döntött, hogy lélegzetvételnyi szünetet sem adva a németeknek, a támadást tovább folytatja, hogy kiléptesse Magyarországot a háborúból és utat nyisson Ausztria és Dél-Németország felé. Ezért megkezdte csapatainak felvonultatását Magyarország határain.

A német hadvezetés azt tűzte ki célul, hogy a Keleti- és Déli-Kárpátokban tartós védelemre rendezkedjék be és megállítja a Vörös Hadsereget. Ezt az elgondolást azonban a 2. Ukrán Front csapatai meghiúsították. Átkeltek a Déli-Kárpátokon és a román csapatokkal együttműködésben, Dél-Erdélyben visszaszorították a szeptember 5-én Torda, majd 13-án Arad térségébe betört német—magyar csapatokat. (Románia válaszul a magyar csapatok támadására, szeptember 7-én hadat üzent Magyarországnak is.) Szeptember végére a szovjet csapatok elérték Kirlibaba, Szász-Régen, Marosvásárhely, Torda, Nagyvárad, Makó, Turnu-Szeverin vonalát.

A német főparancsnokság nem számolt az újabb nagyszabású szovjet támadó hadművelettel. Úgy ítélte meg a helyzetet, hogy a 2. Ukrán Front a 650—700 km-es előnyomulás után annyira legyengül, hogy képtelen lesz tovább támadni. Hitler abban reménykedett, hogy a „Dél-Ukrajna" hadseregcsoport maradványaival és a sebtében felvonultatott magyar erőkkel megszilárdítják az arcvonalat. Helyzetmegítélésük azonban tévesnek bizonyult, a Kárpátok átjáróit, szorosait, völgyeit már nem tudták lezárni. A 2. Front balszárnyának csapatai szeptember 17-én megállították a Dél-Erdélybe betört horthysta hadtesteket és a 19-én megindított ellencsapásokkal megkezdték visszaszorításukat. A szovjet csapatok kitörtek a hegyek közül a síkságra és nemcsak Arad környékét vették birtokba, hanem szeptember 23-án Dombegyháza, Battonya körzetében elérték a Magyarországot és megkezdték a határmenti falvak felszabadítását. Szeptember 26-án birtokba vették Makót és Földeákot.

A 2. Ukrán Front balszárnyának gyors előrenyomulása Nyugat felé azt jelentette, hogy mintegy 350 km-es arcvonalon mélyen átkarolták az Észak-Erdélyben levő német és magyar főerőket. Ezzel kedvező lehetőséget teremtettek arra, hogy Nagyvárad, Debrecen, Nyíregyháza, Csap, illetve Arad, Szolnok irányába mért csapásokkal a németek hátába jussanak. Malinovszkij marsall ennek megfelelően megkezdte főerői átcsoportosítását.

A fenyegető veszélyt német főparancsnokság is felismerte és gyors intézkedésekkel arra törekedett, hogy lefékezze és huzamosabb ideig feltartóztassa a 2. Ukrán Front támadását. Meg akarták akadályozni azt, hogy a szovjet csapatok előretörjenek Budapest—Bécs felé, ezért Magyarország területére nagy erőket vonultattak fel. A Keleti-Kárpátok és Észak-Erdély erdős-hegyes vidékének jó terepadottságait kihasználva, hozzáláttak a védelem kiépítéséhez. Ugyanakkor a Nagyváradtól Észak-Nyugatra levő körzetbe jelentős erőket vontak össze, hogy ellencsapásokkal megsemmisítsék a Dél-Erdélyben gyülekező szovjet csapatokat, majd birtokba vegyék a Déli-Kárpátok átjáróit. Támadásukat az ún. „Cigánybáró" hadműveletet okt. 12-e körül szándékoztak megindítani. Szeptember végén a Magyarországon harcoló német és magyar csapatokat irányító parancsnokság a „Dél" hadseregcsoport nevet vette fel. Állományába 33 hadosztály (14 német, 19 magyar, 3500 löveg és aknavető, 300 harckocsi és 550 repülőgép tartozott.

Ezek zöme Kolozsvár, Nagyvárad Észak-Nyugat térségben összpontosult. Több német hadosztály Budapest körzetében tartózkodott azzal a céllal, hogy Horthyék esetleges fegyverletételi kísérletét megakadályozzák.

A 2. Ukrán Front gyors előretörése azonban megelőzte a németeket, Malinovszkij marsall erőinek átcsoportosítása után megindította a debreceni hadműveletet, amelynek feladata a Tiszántúl felszabadítása volt. A front állományába ekkor 42 lövész, 3 harckocsizó, 2 gépesített és 3 lovas hadtest, egy légihadsereg és 17 román hadosztály tartozott; összesen 68 hadosztály, 750 harckocsi és rohamlöveg, 10 200 löveg és aknavető, 1200 repülőgép. Mindez azt mutatja, hogy az erőviszonyok a 2. Ukrán Frontnak kedveztek.

Malinovszkij marsall elhatározta, hogy nyugatról átkarolja a „Dél" hadseregcsoport főerőit, elvágja visszavonulási útvonalaikat és a németek Kárpát-ukrajnai csoportosításának hátába kerül. Főerőit Arad körzetében összpontosította. A német—magyar védelmet Nagyszalonta és Makó között akarta áttörni. Főcsapását a Debreceni, Nyíregyháza, Csap irányába tervezte, a front többi erőivel pedig Arad—Szolnok irányába szándékozott támadni. Az volt a célja, hogy szétveri és megsemmisíti a Tiszántúlon felvonultatott fasiszta erőket és kijut a Tiszához.

A támadás 1944. október 6-án reggel indult meg. Plijev tábornok lovas-gépesített csoportja már az első napon 35—40 km-t nyomult előre. Miután áttörte a német és magyar csapatok védelmét, október 8-án estére 90—100 km-t haladt előre, elérte Hajduszoboszló, Nádudvar, Püspökladány és Kisújszállás körzetét. Ezek birtokba vételével elvágta a Debrecen—Szolnok főközlekedési útvonalat és Debrecen előterébe jutott ki.

Az észak-nyugati irányba támadó szovjet csapatok ezalatt felszabadították Mezőtúrt, Szarvast, Mindszentet, Hódmezővásárhelyt. A 3. magyar hadsereg soraiban támadt zűrzavart kihasználva, Csongrádtól délre és Algyőtől északra, október 8-án átkeltek a Tiszán.

A szovjet támadás első napján a „Dél" hadseregcsoport parancsnoka látva a fenyegető veszélyt erőinek és eszközeinek zömét Nagyvárad—Debrecen térségébe irányította, hogy megállítsa a Debrecen, Nyíregyháza, Csap felé előretörő 2. Ukrán Front fő erőit és ezzel biztosítsa az Észak-Erdélyben levő erői visszavonulását.

(Folytatjuk)

Háborús emlékek

„Bizony az évek rohanásával az ember sok mindenről elfeledkezik, sok minden feledésbe merül. De vannak emlékek, amelyektől nem lehet elszakadni, amelyek elkísérnek a sírig.

Ma is élénken emlékszem arra a napra, amikor először léptem magyar földre. A háború pusztító viharként sodort végig ezen a dunántúli tájon. Mindenütt sérült falvak és városok, sérült utak és fák... sérült emberek. A fasiszták mindent elkövettek, hogy megtarthassák Budapestet. A szovjet hadsereg azonban februárban felszabadította a várost. Mindenütt romok és romok. A németek, visszavonulásuk előtt felrobbantották a Duna összes hídjait. Önkéntelenül is elképzeltem, hogy milyen szépek lehettek ezek a hidak „életükben" amikor még feszes húrként ívelték át a kék folyam tükrét.

Budapest bevétele után alakulatunkat, a 184-es aknavetőtüzérezredet pihenőbe vitték a Dunántúlra, Ozorára. A katonák ráértek emlékezni az elmúlt harcokra, fájdalommal emlegették azokat, akik többé már nem térnek vissza.

Hamarosan megismerkedtünk a falu parasztjaival. Átkozták a háborút és a fasisztákat.

— Nem jött haza Jóskánk, elpusztult a fiam — hajtogatta állandóan egy őszhajú asszony.

— Az én apám is meghalt a háborúban — mondta egy kislány, aki talán fel sem fogta ésszel, hogy mi történt.

— Az én fiam a hatodik hadtestnél szolgált — magyarázta egy idősebb parasztember. — Hallottam, hogy a parancsnok nem akart harcolni a szovjet hadsereg ellen és szélnek eresztette a katonáit. (Feltehetően a második magyar hadsereg hatodik hadtestéről van szó, amelynek parancsnoka Stomm altábornagy valóban feloszlatta hadtestét. — ford. megjegyzése). Azóta is várjuk Ferencet.

Együttéreztem ezekkel az egyszerű emberekkel, igyekeztem erőt önteni azokba, akik még mindig várták fiaikat, férjüket. Nagyon jól megértettem őket, hiszen én is három fiút hazaváró apát és anyát hagytam a belorussziai Bojari faluban.

A hitleristák rövidesen erős támadást indítottak Székesfehérvár térségében. A pihenőnek egyszeriben vége lett. A falu lakosai úgy kísértek bennünket a határban, mint a saját fiaikat. Mondogatták is, hogy térjünk vissza minél hamarabb és türelmetlenül várták a győzelem napját.

A háború lassan a végefelé közeledett. A hitleristák húzták, halogatták, valamiben reménykedtek. Ezredünknek a magyar földön még többször harcba kellett velük bocsátkoznia. Részt vettünk Nagykanizsa és Zalaegerszeg felszabadításában, álltuk az ellenség erős nyomását a Balaton környékén. Egyszer Kátafán megint kifújhattuk magunkat egy kissé. Újra kezdődtek a beszélgetések a magyarokkal. Tőlük hallottam először, hogy a bányászok Tatabánya környékén partizán-alakulatot szerveztek és sikerrel harcoltak a fasiszták ellen.

— Most már vége kell hogy legyen a háborúnak — mondta magabiztosan Mátyás bácsi. — Itt a tavasz! Vetni kéne.

Ezredünk azután, sok más alakulattal együtt, Jugoszláviában és osztrák földön verekedett tovább. Ausztriában, Tazmanndorfban ért minket a háború vége. Hamarosan elérkezett a várvavárt nap — elindultunk hazafelé. Átmentünk Kátafán is. A lakosság felismert bennünket, mindenki kirohant az utcára. Virágesővel árasztottak el, tejjel, aludttejjel, borral kínáltak, kinek mije volt. Örültek, hogy vége lett a háborúnak és mi haza mehetünk.

Azóta huszonöt esztendő telt el. Bizony szomorú időkben, szomorú napokban találkoztam Magyarországgal, a magyarokkal, és ezt soha nem felejtem el. Az ismeretség egyébként folytatódik. Nyelvész vagyok. Nagyon szeretem és sokat olvastam Petőfi, Ady, József Attila verseit, Mikszáth, Móricz, Zalka Máté és Illés Béla, Gergely Sándor és Illyés Gyula regényeit, munkáit.

Nagyon érdekel a gazdag magyar irodalom, s igyekszem azt tolmácsolni, megismertetni, népszerűsíteni a belorussz sajtóban. Lefordítottam Máté György, Darvas Szilárd, Szilágyi György egyes műveit és nagyon szeretek magyar népmeséket átültetni anyanyelvemre.

Ez az én szerény munkám az a kegyelet, amellyel a múltnak, az emlékeknek áldozom, ez a tiszteletem szerény kinyilvánítása Magyarországgal, a magyar néppel szemben. Legyen ez újabb adalék, újabb hozzájárulás a két nép közötti barátság szilárdításához. Csak ennyi a kívánságom."

L. Mirocsijkij
Magyarország felszabadításának résztvevője

Egy katona visszaemlékezései

Munkahelyén kerestem fel Szemjon Ivanov hadseregtábornokot, aki 25 évvel ezelőtt részt vett a Magyarország felszabadításáért vívott harcokban, ma pedig a Szovjet Fegyveres Erők Vezérkari Akadémiájának parancsnoka.

— Miben lehetek az újságíró segítségére — kérdezte mosolyogva.

— Ön a Magyarország felszabadításában részt vett 3. Ukrán Front törzsparancsnoka volt. Azért kerestem fel Önt, hogy a magyar olvasók első kézből kapjanak beszámolót azokról a hősi napokról, a szovjet harcosok emlékezetes epizódjairól.

A tábornok elgondolkozott.

— Nem hinném, hogy az olvasót bárki életének döbbenetes tényeivel meg lehetne lepni. Midnyájunkra egyforma megpróbáltatást mért a háború. Az én nemzedékem útja a háború első napjától a fronton csakúgy, mint a hátországban — hősített volt. Vajon fel lehet-e ezt érdekes és érdektelen epizódokra osztani?... Egy növekvő fa lombjai között találunk-e olyan levelet, amelynek „érdekes" volna a sorsa? Azt hiszem, minden levélke azon „munkálkodik", hogy a fatörzsön megjelenjen a fejlődést jelentő évgyűrű, amely magában foglalja az egyes levelek életét. A fa lombjának minden levele betölti feladatát. Csak az a különbség köztük, hogy az egyik hamarabb hull le, mint a másik...

A tábornok eleinte halkan, megfontoltan beszélt, aztán belemelegedtünk.

Hitlernek Magyarországra mint hadiipari bázisra volt szüksége, amely egyben el is zárja az utat Ausztria és Németország déli határai felé. A német fasiszta parancsnokság ezért tett lázas erőfeszítéseket a Magyarországon lévő hadseregének megerősítéseket a Magyarországon lévő hadseregének megerősítésére.

A szovjet Legfelső Parancsnokság el akarta kerülni a hosszas utcai harcokat, hogy kímélje a lakosságot és megóvja a magyar fővárost a pusztulástól.

A Legfelső Parancsnokság úgy döntött, hogy a 2. és 3. Ukrán Front kétoldalról indított hadművelettel zárja körül a budapesti ellenséges hadseregcsoportot, így kényszerítse kapitulációra.

Ezért úgy döntött, hogy az értelmetlen vérontás elkerülésére haladéktalan kapitulációra szólítja fel a bekerített fasiszták parancsnokságát. Az ultimátum szövegét december 29-re virradó éjjel és reggel hangszórókon ismertették, majd a megadott időben beszüntették a harci tevékenységet és elindultak a parlamenterek...

A parlamenterek meggyilkolása minden szovjet katonát érthetően felháborított és emlékezetükbe idézte a nagy humanista, Makszim Gorkij szavait: „Ha az ellenség nem adja meg magát — megsemmisítik".

Hitler minden mozgósítható tartalékot Magyarországra vezényelt. Lengyelországból átdobták a 4. SS páncélos hadtestet, s más egységekkel megerősített Wiking és a Halálfejes páncélos alakulatokat, több mint 600 tankot. A légierő támogatásával három ellentámadást indítottak csapataink ellen. De a szovjet harcosok hősiesen, kitartással, állhatatosan, halálmegvető bátorsággal, győzelembe vetett hittel álltak az ellenség megújuló ellentámadásait, önfeláldozó hőstetteket hajtottak végre. Lehetetlen volna felsorolni a hősök neveit, egyetlen példát említek csupán. Sz. Jermolajev alhadnagy súlyosan megsebesült. A századparancsnok tankelhárító gránátokkal egy páncélos alá vetette magát.

— Budapest felszabadításáért nemcsak a szovjet katonák ontották vérüket, velük együtt harcoltak a Budai Önkéntes ezred harcosai is. Ezekben a csatákban született meg a két testvéri hadsereg barátsága. Magyar századok harcoltak eleinte a szovjet csapatok soraiban, különösen kitüntették magukat a Déli pályaudvarnál, a Gellérthegy térségében és a várban vívott csatákban Váriházy Oszkár alezredes parancsnoksága alatt.

Hitler azonban még mindig reménykedett, hogy visszaszerezhetik az elvesztett pozíciókat. Más frontokról újabb erőket dobtak át, köztük a Panterekből és Tigrisekből álló 6. páncélos hadsereget, amely a führerhez hű erőkből állt és a Balatonnál ellentámadást indítottak, amelyben több mint 800 nehézpáncélost, 3200 tüzérségi löveget és aknavetőt vetettek be. A tíz napig tartott elkeseredett csatában azonban mint ezt Kurt Tippelskirch hadtörténész később megírta: „Nem tudták tartani magukat a támadásban résztvett SS-hadosztályok, sem a testőrség egységei, amelykre pedig Hitler úgy támaszkodott, mint egy sziklafalra. Ebben a csatában felőrlődtek az erőik, elvesztették hitüket. Hitler később megparancsolta dührohamában, hogy fosszák meg a testőröket a nevével ellátott karszalagoktól".

A szovjet csapatok az olajvidék központja, Nagykanizsa és a nagy ipari központ — Győr felé törtek előre.

A front parancsnokságának tervei szerint Sz. Gorskov tábornok lovashadteste 70 km-es, nehéz terepen végrehajtott átkaroló portya után menetből váratlan csapást mért a fasisztákra, akik pánikszerűen meghátráltak és még arra sem maradt idejük, hogy megsemmisítsék az alaknázott olajkutakat. Győrben pedig egy gyors éjszakai rohammal megtörték az ellenség ellenállását, és 1945. március 28-án elfoglalták a várost. A további sikeres hadműveletekkel a szovjet csapatok április 4-re megtisztították Magyarországot a fasiszta megszállóktól.

— A délkelet-európai harcokban a szovjet hadsereg oldalán a magyar katonák mellett bolgár, román és csehszlovák csapatok vettek részt, — folytatta Szemjon Ivanov tábornok. — A közös ellenséggel, a fasizmussal vívott csatákban született országaink katonáinak barátsága. Ezt az együttműködést a kiontott vér pecsételte meg, ma pedig a Varsói Szerződés védelmi erejében testesül meg. A Varsói Szerződés védelmezi ma a világot az imperialista agresszorok tervelvel szemben.

Anatolij Bormotov
(APN)

Riportereink jelentik a pótműszakokról:

Bányászaink áldozatvállalása a többlettermelésért

A szabadszombatokra fizetett bér nem terheli a nyereséget

Az ország szénigénye meglepően nagy a jó minőségű fekete szén iránt. A MÁV is többlet-kívánalmakkal fordult a vállalathoz. A belker. TÜZÉP vállalatai mindenfajta szenet — még az iszapot is — nagy mennyiségben átvette és átveszi tőlünk.

Az Egyesült Magyar Szénbányák az első negyedévben 91 ezer tonna szenet kért a Mecseki Szénbányáktól.

— Ilyen mennyiségű plusztermelést nem tudtunk vállalni — mondotta Fulmer József, vállalatunk főmérnöke. *— Az ismert okok, főleg Zobák- és Béta-akna műszaki nehézségei miatt, csak negyven-, esetleg ötvenezer tonna többlettermelést vállalhattunk. Tudtuk, hogy ez is nagy erőfeszítést kíván, de mindenképpen vállalkoznunk kellett. Népgazdasági érdekről volt szó. Az energia-szükséglet kielégítetlensége ugyanis nemcsak a háztartások fűtésében, hanem az ipari üzemek, létesítmények energia ellátásában, a termelésben is komoly kiesést okozott volna. S ha a szabadszombatok feláldozásával is, de eleget kell tennünk a szerényre fogott többlet-feladatnak.*

A vállalat a múlt évben igen korán, már a nyár végén hozzálátott a várható igények kielégítéséhez, de a Mecseki Szénbányák vezetői egyúttal a felsőbb szervek figyelmét is felhívták a kielégítés során mutatkozó nehézségekre is. Ennek nyomán az EMSZ közbenjárásával a párt és a kormány, valamint a szakszervezet a szükséges lépéseket megtette.

— Arra kérték bányászainkat, hogy szabadszombatjaik feláldozásával is járuljanak hozzá a termelés fokozásához — folytatja a főmérnök. *— Az EMSZ a betervezett béren felül biztosítja erre a többlet-bért. Tehát a szabadszombatra kifizetett összeg (egy-egy vájár átlagban 200 forintot kap) nem terheli a nyereséget. A dolgozóknak is megéri, hogy bejöjjenek a pihenőnapon.*

Az Egyesült Magyar Szénbányák, amikor a soron következő negyedévekben is többlet-termelést kér, reálisan látja a szénbányászat helyzetét, nehézségeit. A Nehézipari Minisztériumhoz írt levelükben rámutatnak arra, hogy a szénbányászat igénybevétele — az elmúlt évek folyamán — lényegesen nagyobb volt, mint ahogy azt az energiagazdálkodó szervek előirányozták. Az energiaellátás folyamatosságát biztosító többlet-termelés felemésztette tartalékainkat, meglassította a racionalizálási program végrehajtását és a koncentrációs törekvések megvalósítását. A termeléscsökkenés éveiben komoly gondot okozott a felszabaduló létszám foglalkoztatásának megfelelő megoldása, azonban a továbbiakban olyan nagymérvű létszámeláramlás indult meg, hogy jelenleg majdnem minden szénbánya vállalat létszámhiánnyal küzd.

Amiről kevesen tudnak: az EMSZ azt is őszintén feltárta, hogy a többlettermelés ellenére a központi és fogyasztói szénkészletek — az elmúlt időszakban — a biztonságos szint alá csökkentek. Feltöltésük érdekében szükségesnek mutatkozik a II—III. negyedévben — a januári, a februári, a márciusi kondícióknak megfelelően — munkaszüneti napokon történő termelés beiktatása.

— A tényleges műszakszámok a pótműszakokkal együtt sem érik el a tervezettet — mondotta Fulmer elvtárs. *— Februárban a tervezett dolgozói létszám alatt voltunk 220 fővel. A feladatok teljesítése tehát megkettőződött munkát, az eddiginél is gondosabb szervezést kíván. Az első negyedévben csaknem minden üzemünk megszervezte a pótműszakok alkalmával hozandó termelést. Ez azonban nem mindenütt járt egyforma sikerrel.*

A főmérnök első helyen beszélt Kossuth-bányáról, amely a hétköznapi termelés biztosítása mellett is, a legjobban teljesítette a rábízott feladatot. Több szabadszombaton olyan, vagy még jobb termelést produkált, mint hétköznap! Pécsbánya, Béta-akna és Szászvár is minden erőfeszítést megtett. Ugyanígy jól oldották meg feladatukat a szénosztályozók is.

Kevesebb siker kísérte Zobák-bányaüzem és Vasas pótműszakokra történő szervezését. Ennél is gyengébb Szabolcs-bánya teljesítménye, amely a hétköznapi termelést sem tudta biztosítani. A szombati műszakjaival még kevesebb eredményt ért el...

— Összességében mégis felsőfokokban kell beszélnünk bányászaink áldozatvállalásáról — mondotta Fulmer József. *— Munkásaink, műszaki dolgozóink nagy többsége megértette, hogy népgazdasági igények kielégítéséről van szó a többlet-termelés vonatkozásában. Továbbra is számítunk és kérjük bányászainkat, hogy támogassák közös törekvéseinket. A többlettermeléssel fogyasztóink igényeit elégítjük ki, tehát a kis és a nagy fogyasztók megtartásáról van szó. A most induló második negyedévben vállalatunknak 1 millió 6 ezer tonna szenet kell termelni — szabadszombatok nélkül.*

Vízhányó Imre

Pécsbánya

Termelő körlet, Nádasi Ágoston bányamester: — Többször is előfordult már, hogy többen jelentek meg a pótműszakon, mint ahányan előtte bejelentkeztek. Nem ritkaság az sem, mikor egy-egy brigád vesz részt, — majdnem teljes létszámmal — a pótműszakokon. Ilyen brigád nálunk a Kovács Mózes brigádja. Az egy-egy alkalommal való számszerű megjelenést tekintve, két példa: február 28-án, elővájásban 86, termelőknél 98 fő, március 14-én, előkészítőknél 54, termelőknél pedig 105-en jelentek meg. Egyénenként a legtöbb pótműszakot teljesített Ortlieb Károly, Kovács Ferenc 47., Pécsi László 3., Szaszkó János, Krifka László és Fischler Bálint.

Előkészítő körlet, Meszarics János bányamester: — Az egyszakos telepítésekre több a jelentkező, a három harmadban, azonban mintegy 70% a jelentkezettek részvétele. Persze van olyan brigádunk is, mint a Fekete Károly brigádja, akik szinte minden alkalommal itt vannak. Egyénenként nagyon sok embert említhetnék, így Vukman Imrét, Kálmán Istvánt, Trischler Bélát, Pécsi Lászlót, Gubicza Imrét, ők mind vájárok. A csillések közül pedig Csorba Józsefet és Nyemcsók Györgyöt.

Szabolcsbánya

Előkészítők, Lajtai Gyula bányamester: — A jelentkezők 95%-a vesz részt a pótműszakokon. Több brigádunk is van, akik minden szabadszombaton bent vannak, ilyenek Bartha Sándor, Nagy István 20. és Simonovics Ferenc brigádja, de ugyancsak meg kell említeni Bakány József aknaács brigádját, akik minden vasárnap dolgoznak. Egyénenként nem ritka a havi 4—5 műszak teljesítése sem. A legtöbb pótműszakot januárban és februárban Derdák György, Király Mihály, Simonovics Ferenc, Bibók István, Lapicz János vájárok és Nyitrai József segédvájár teljesítette.

Termelő körlet, Hámori Győző főbányamester: — A jelentkezők legnagyobb része a reggeli szakban kíván dolgozni, így nagy probléma a másik két szak szervezése. Természetesen nálunk is vannak olyan brigádok, amelyek 50—60%-os létszámmal állandó résztvevői a szabadszombati termelésnek, így Reinhard Sándor, Mészáros János, Molnár Zoltán és Bakucz János brigádjai. Egyénenként a legtöbbször január, február hónapban Gút Dezsővel, Lantos Lajossal, Tóth József 119.-el, Balán Györgygyel, Hébert Jánossal, Bindics Jenővel és Várda Andrással találkoztam a pótműszakok alkalmával.

Vasasbánya

Czukor János szb-titkár: Az egyharmados termelésnél nem ritkaság, hogy kettőszázan is megjelennek, sajnos már korántsem ilyen kedvező a helyzetünk három műszak esetén. Pedig nagy segítséget jelentene az üzemnek a második és harmadik szak beindítása. Mindezek ellenére minden köszönetet és elismerést megérdemelnek, akik résztvesznek a pótműszakokon.

Vasasbányán a brigádok közül Bátai Sándor, Szabó István és Varga István brigádja teljesítette a legtöbb pótműszakot. Egyénenként pedig: Lutz Elemér, Engl József, Szabó Gyula és Benkő Ferenc vájárok, Papp József 27., Jung András, Kiss György, Nagy Gyula és Hamrick Lajos csillések, valamint Kulicsek Antal és Márton György bányalakatosok.

Kapu László

Kossuth-bánya

— 24 100 tonna. Ez az a szénmennyiség, amelyet a vállalat gazdasági és társadalmi vezetése kért Kossuth-bánya dolgozóitól az első negyedév tervén felül, a szabadszombatos termelésekből, — kaptuk a felvilágosítást Lőrincz Jánostól, a szenesek bányamesterétől. — A március 14-i, szombati termelési nap után ebből 20 298 tonnát már teljesítettünk.

— Hogyan szervezték a munkát a szabadnapokra?

— Dolgozóink előtt ismert volt a szénhiány. Az előzetes beszélgetések folyamán sokan akadtak, akik már előre jelentkeztek, hogy bejönnek szombati napokon dolgozni. A szervezésben nagy segítséget kaptunk társadalmi szerveinktől is. A párt, a szakszervezet és a KISZ vezetői mindent megtettek annak érdekében, hogy akár egyszakos, akár háromszakos termelésre készültünk, mind több embert mozgósítsanak.

A továbbiakban megtudhattuk, hogy a csapatvezetők mindig az élen jártak. A csapatokon dolgozó bizalmiakkal karöltve szerveztek, mozgósítottak. *Schwarcz József, Császár Sándor, Szilágyi Sándor, Balogh László* és *Nagy Dezső* — az öt fejtési kollektíva vezetői — a sajtó hasábjain is megérdemlik a dicséretet.

— Vannak olyan dolgozóink is a csapatvezetés mellett, akiket külön meg kell említeni, — emelte ki a bányamester. — Az I-es körleti Juhász Lázár (vidéki dolgozó), Tóth István, Horváth Antal, a II-es körleti Horváth Ernő, Pruczki József, Mátyus Endre és Cser József, vagy a III-as körletben dolgozó Bíró G. István, Nesz János és Osváth Imre csaknem minden alkalommal bejöttek dolgozni, feláldozva szabadnapjukat.

Természetesen a terv eléréshez szükség volt a szénosztályozóval való megfelelő kooperációra. Itt kell megemlíteni az osztályozók jó munkáját, hiszen az ő érdemük is, hogy nem volt fennakadás.

— A közel 500 fejtési dolgozó mellett a más területen dolgozókról sem szabad megfeledkezni — folytatta Lőrincz elvtárs.

Az elővájások, a bővítők, az üzemgépészetiek, vagy éppen a szállítók mind-mind részesei az elért szép eredménynek. Különösen a szállítókat és gépészeket illeti dicséret, hiszen a kötelező karbantartási munkákat máskor a szabadszombatokon végezték.

Nagy feladat hárult a mostani „szénhiányos" időben a szocialista brigádokra is. A nemrég kötött brigádszerződésekben nem egy helyen találkozhatunk olyan vállalással, hogy ha az üzem érdeke úgy kívánja, a szabadnapokon is dolgoznak.

Ha minden üzemben olyan lelkesedéssel és jó szervezéssel dolgoznak, mint Kossuth-bányán, akkor a várt jó eredmény nem marad el.

Szabó Lajos

Válasz

A Mecseki Bányász 1970. február 24. számában megjelent „Ön mire kérne választ?" című cikk 6. pontjára az alábbakban adjuk meg válaszunkat:

„Osztályunk a bányászasszonyok elhelyezkedési lehetőségének tárgyában megkereste a Pécs városi Tanács Munkaügyi Osztályát. Tájékoztatást kértünk arra, hogy egy-két éven belül létesül-e Pécsett könnyűipari üzem, ahol a bányászasszonyok elhelyezése biztosítva lenne.

A tanács munkaügyi osztálya nem tud arról, hogy a közeljövőben ilyen üzem létesülne.

Ettől függetlenül szeretnénk a figyelmet felhívni arra, hogy a „Mecseki Bányász" fenti számában ugyan azon az oldalon a Vegyesipari Vállalat részéről egy felhívás jelent meg, mely szerint 150—200 bányászasszonynak kínál elhelyezkedési lehetőséget.

Ugy gondoljuk, hogy a Varga elvtárs által felvetett probléma azóta megoldást nyert."

Bernhardt Gyula
munkaügyi oszt. vezető

TÜZÜK — LOBOGÓJUK

A szocialista brigádmozgalom mindig megújulásra kész

A beszélgetés résztvevői
Foto: Bosnyák

Az utóbbi években sokszor szóbakerült a brigádmozgalom elszürkülése, ellaposodása. Nos, a kétkedők alapos választ kaptak a brigádoktól, mikor szeptemberben a jubileumi évfordulókra történő felajánlások kapcsán egymást múlták felül a jobbnál-jobb ötleteikkel. Különösen színes és színvonalas vállalásokat tettek a szocialista módon tanulás és élés témakörökben. Példaként álljanak itt a beszélgetésen résztvett brigádvezetők ismertetői.

Nagy Dezső, Kossuth-bánya:

— Amilyen nagy gondot okozott számunkra a jubileumi évfordulókra való felajánlások összeállítása, annyival tágabb lehetőségek nyíltak előttünk az új, előző évek gyakorlatától, merőben más vállalások megtételére. Ilyen volt, illetve van, nálunk: városunk történetének, fejlődésének feldolgozása, vagy azoknak a könyveknek, folyóiratoknak, dokumentumoknak a felkutatása, amelyek hűen tükrözik hazánk 25 évvel ezelőtti állapotát, és azt az óriási segítséget, amit a szovjet nép adott nekünk, hogy el tudtunk indulni a háború után. Mindezek érdekében igénybevesszük az e tárgykörhöz tartozó, vagy e témákból merítő filmeket is. Azt szeretnénk, hogy fiatal brigádtagjaink is megismerjék az akkori körülményeket, tisztázódjon előttük egy kor, mely bár sokkal közelebb van hozzájuk, mint 1848 vagy 1919, mégis összehasonlíthatatlanul kevesebbet tudnak róla.

Vállaltuk a komlói Gagarin Általános Iskola környékének rendezését, parkosítását. Szeretnénk, ha már április 4-én virágok nyílnának a parkban. Mi is bekapcsolódtunk a Televíziót minden iskolának mozgalomba. Ezen kívül a brigád árva gyerekek patronálását is vállalta, figyelemmel kísérjük tanulásukat, nyáron pedig üdülni, kirándulni visszük őket. Április 4-én ünnepi családi estet kívánunk rendezni, ahova szovjet vendégeket szeretnénk meghívni.

Papp Gyula, Zobák-bánya:

— Az előkészítő körletben párosversenyt hirdettünk, ami az eddigi értékelések alapján jó megoldásnak bizonyult, mivel vállalásainkat eddig sikerült túlteljesíteni. Például a tervünkben egy főre 24 cm-es előrehaladás van betervezve, jelenleg a 30 cm-nél tartunk. A brigádok közötti verseny értékelésein eddig még mindig az elsők voltunk. Rendszeresen résztveszünk a rendezvényeken és bekapcsolódtunk az MHSZ munkájába is.

Juhász István, Kossuth-bánya:

— Vállalásainkat május 1-ig tettük. A munkában a vállalt 107%-kal szemben eddig 117%-ot teljesítettünk. Sűrítettük a jubileumi évfordulókkal foglalkozó programainkat. Mi is fel kívánjuk dolgozni városunk 25 éves fejlődését. A felajánlott 250 társadalmi munkaórán felül újabb 50 munkaórát vállaltunk. Az üzem felhívására, hogy minél többen végezzék el a bányamentő tanfolyamatot, a brigádból öten jelentkeztek. Ez már csak azért is fontos, mert a brigád átlagéletkora 28 és fél év.

De nem lenne teljes a kép, ha nem szólnánk azoknak a brigádoknak a teljesítményéről, akik ugyan nem voltak jelen, de eredményeik ugyancsak említést érdemelnek. Kossuth-bánya: Schwarcz József brigádja év elején 103%-ot vállalt, amit szeptemberben 105%-ra felemelt és a februári értékelésig 113,9%-ot teljesített, Szilágyi Sándor brigádja a 105%-os alapvállalását a jubileumi évfordulókra 110%-ra növelte, az értékeléskor 117,1% volt az eredményük, Balogh Lászlóék 107%-kal kezdték a felajánlást, amit szeptemberben 110%-ra felemeltek, februárban 113% volt az eredményük, de még rajtuk is túltett Lovai István brigádja, akik első alkalommal 118%-ot, majd a jubileumi évfordulókra 125%-ot vállaltak és a legutóbbi értékeléskor 136,4%-os teljesítménnyel dicsekedhetnek.

Az első brigádvezetőkkel megtartott beszélgetés is arról árulkodik, hogy nem kell félteni a brigádmozgalmat, mert szinte végeláthatatlan lehetőségeket rejt magában és mindig képes az újjászületésre. A mindennapi munka mindig új feladatokat állít a dolgozó elé, melyeket az emberben lobogó küzdésvágy tüze segít és tud leküzdeni és túlteljesíteni. Különösen példázza ezt a bányászok munkája, akiknek tüze egyúttal a lobogójuk is.

Kapu László

Mennyi az újságolvasó?

Az olvasottság egyik fokmérője, hogy mennyi újság, folyóirat kerül a családokhoz. Két esztendő komlói statisztikáját gyűjtöttük össze.

Az újság neve	1968.	1970.
Népszabadság	1268	2955
Népszava	581	1565
D. Napló	1313	2277
M. Hírlap	—	110
M. Nemzet	10	62
Népsport	240	510
Összesen:	3412	7479

Az Új Komló előfizetőinek száma 1958-ban 1177 volt, az árus példánnyal azonban elérte a 2500-at. A lap utóda, a Mecseki Bányász 3734 példányban jut el Komlóra, de a pécsi és az egyéb helyiségbelieket is tekintve, a megjelenési száma elérte a 10 500-at.

A folyóiratok és a színes lapok száma 1958 decemberében 2133 volt, míg most, 1970 márciusában 8582 került a városba.

Ha az összetételt vesszük alapul, amely 19 795 újság és folyóirat, akkor az olvasottságot (sajtó szempontból) jónak értékelhetjük. Mindez persze nem azt jelenti, hogy a napilapokból már telítettség van, hiszen elég sok család neve nem szerepel még az előfizetők között.

Visítás beat-kísérettel

Még szerencse, hogy nem lapzártakor szerepelt Komlón a „Metró" együttes, mert így az elmúlt egy-két napban sikerült kipihennem a koncert okozta megrázkódtatásokat. Ugyanis a koncert után egyetlen kukkot sem tudtam volna leírni, mivel a fejzúgáson kívül egész komoly fizikai fájdalmat éreztem hallószervemben.

Hiába, az ifjúság füle még sokkal teherbíróbb, mint mondjuk a magambeli korosztályé. Pedig, szó ami szó, eddig azt hittem, hogy nem is vagyok én még olyan nagyon messze a „mai fiatalok"-tól. De ezen a koncerten rá kellett döbbennem, hogy mégis. No erre nem a „Metró" együttes döbbentett rá, hanem a közönség. Bevallom férfiasan, — remélem nem haragítom magamra az „Illéspártiak"-at — hogy én a Metrósok táborához tartozom. Bár az Illések se rosszak nálam. De hát ez a sportszerűség: bátran kiállni kedvenc csapatunkért.

Szóval szívesen hallgattam volna végig a műsort, de nem ment a dolog, mivel...

Hát igen ez az amiért nem tartozom már egészen az ifjúsághoz. Ők ugyanis nem hallgatni mennek ilyen helyre, hanem visítani. De ezt oly annyira jól művelik, hogy teljesen túl visítják az egészen jó hangerőre kapcsolt erősítőket is. Így aztán csak láttam a „Metrót", de nem hallottam. Különben a műsoruk biztosan nagyon jó volt. Nekem legalábbis tetszett volna ha hallani engedték volna a körülöttem visítozók. Zalatnay Saroltát — rekedtsége ellenére is — többet szerettük volna látni a színpadon — mivel csak egyszer jött ki.

Tetszett Dévényi Tibor konferansza — ezt visítás nélkül lehetett végig hallgatni —, jó pihenést nyújtott zúgó füleimnek.

Egy egészen biztos tipp született meg bennem, — még a koncert alatt — pályaválasztás előtt álló fiatalok számára. Lelki szemeimmel már látom azt az óriási lendületet mellyel felfelé ível a hallókészülék gyártás. Ugyanis a „mai fiatalok" 50 év múlva ki félig, ki teljesen süket lesz.

Előre hát a hallókészülék gyártás felé. Ezzel a gondolattal lettem okosabb a koncert után.

Szekuláné

A hideg és az egészség

Kievi sportorvosok már néhány éve megfigyelésük alatt tartanak több mint kétszáz 16 és 86 év közötti életkorú ukrajnai „rozmár"-t — ahogy a jeges vízben fürdőzőket tréfásan nevezik a Szovjetunióban. Minden tizedik a fogvacogtató fürdő kedvelői közül korábban reumatikus izületi gyulladásban, ischiászban, illetve szív- vagy idegbetegségben szenvedett. A 223 páciens többségét krónikus angina, bronchitis vagy nátha gyötörte. Ma ezek az emberek mezítláb szaladnak a hóban, tornagyakorlatokat végeznek, hideg — télen pedig jeges — vízben úsznak. Az utóbbi években senki sem betegedett meg közülük.

Mélyfúrás — rakétával

Amikor az űrrepülőtéren a „Vosztok—6", „Vosztok—7" és a „Vosztok—8" indításához készülődtek, rakétakísérletet készített elő a Moszkva melletti gyakorlótéren Mihail Ciferov feltaláló is. Ugyanúgy számolták vissza az időt is: kilenc, nyolc, hét, hat, öt, négy, három, kettő, egy.. Start! Fülsiketítő robajjal törtek elő a gázok a fúvókákból. A rakéta azonban nem emelkedett a levegőbe, hanem követ és földet szórva szerteszét — eltűnt a föld mélyén...

Alig halkult el a hajtómű, még szállongott a por, amikor a kutatók már a mintegy méteres átmérőjű, meszsze a föld mélye felé húzódó nyílást vizsgálgatták.

A földalatti rakéta létrehozásának ötlete még a háború éveiben született meg a haditengerészet fiatal mérnökkapitányának fejében, aki zuzótölteles robbantásokat hajtott végre az északi fronton. Alig hallgattak el a fegyverek, Ciferovot már a tervezőasztalnál találjuk, majd 1948-ban hozzálátott a kísérletekhez.

A legkülönfélébb ötletek szágu.doztak fejében: szénfejtőgép, favágó pisztoly, hordozható jégvágó készülék, amely utat nyit a hajóknak a jégben. Mégis a feltaláló figyelmét legjobban a fúrás ragadta meg. — tekintve, hogy az előzetes kísérletek során bebizonyosodott, hogy a robbantásnál keletkező gázsugár szilárd kőzetekben is fantasztikus — gránitban például másodpercenként 10 centiméteres — sebességet érhet el.

A mai fúróberendezések körülbelül 8—9 kilométeres mélységbe képesek lehatolni. Elméletileg az általuk elérhető legnagyobb mélység 12 kilométer. Bármely, hasonló méretű, felfüggesztett fémkötél már saját súlyától elszakadna. Pedig még nem is vettük figyelembe a végére erősített bonyolult fúrómechanizmust. Nyilvánvaló, hogy igen mély fúrásoknál a régi eljárás már nem alkalmazható, új utakat kell keresni. A lőporgázok reaktív fúrónyalábjának már nincs szüksége drótköteles függesztésre, — kitűnően helyettesíti azt a reakcióerő, amely munkahelyzetben tartja a fúrószerkezetet, vagy kiveti azt a furatból.

Hosszú évek során tökéletesítette Ciferov számításait és a konstrukciót, míg végül megszületett a reaktív fúrószerkezet „felújított" változata. A szerkezet égésterében a nyomás két és félezer atmoszféra. A néhány nyílásból kilövelő felhevített gázsugarak borotvaéles pengeként hatolnak a kőzetbe, az irányítófej elfordításával pedig az össznyomás hatására nagy darabok válnak le a „vájatban", majd hamarosan apró kőtörmelékké zúzódnak. A fúrószerkezetet az átmérője mentén fúrt tangenciális fúvókákból kiáramló gáz reakcióereje forgásba lendíti. Ugyanez a gázáram tisztítja meg a furatot a törmeléktől.

A gázáram sebessége a fúrónyílásban meghaladja a száz métert másodpercenként. Ez az orkán pneumatikus szállítóberendezéshez hasonlóan hatja fel a kitermelt törmeléket a furatban. Sőt mi több, a fúrónyílás egyúttal sajátos pneumatikus malomként is működik, ahol a felfelé repülő, és egymással összeütődő törmelék fokozatosan elaprozódik.

A számított fúrási sebesség közönséges talajban 250 méter, míg gránitban körülbelül 5 méter percenként. Ciferov fúrószerkezete egy feltöltéssel három és félezer kilométert képes haladni, ami még a legtökéletesebb mechanizmusok számára is csak álom.

Fantasztikusan alacsonyak a fúrási költségek is. A furat minden métere — a legkedvezőtlenebb körülmények között sem kerül többe 5 rubelnél, míg a mai fúrási módszerekkel ez a szám eléri a 200 rubelt.

Kutatóintézetek egész sora érdeklődik Ciferov találmánya iránt. Rakétája még ott is alkalmazható, ahol már a gyémántból készült fúrófejek is csődöt mondanak, és különösen jól használható furatok rendkívül gyors készítésére, de minden bizonnyal pótolhatatlan lesz a bányászatban is.

O. Zsolondkovszkij
APN

A szovjet szakszervezetek és a lenini jubileum

Az 1966—1970-es ötéves terv határidő előtti teljesítése, a legjobb szakember címért folyó verseny és a minőségi munka jegyében készülnek a szovjet üzemek, gyárak, valamint az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek szakszervezetei a Lenin centenárium méltó megünneplésére.

A Központi Bizottság a Szovjetunió Minisztertanácsa, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége a Szovjetunió Minisztertanácsa és a Szovjet Szakszervezetek Országos Szövetsége jubileumi díszoklevelet, valamint „A lelkiismeretes munkáért" emlékérmet bocsátott ki a tömegméretű munkaverseny ösztönzésére.

A napokban országszerte megkezdik a lenini díszoklevelek és a jubileumi érmek leendő tulajdonosainak jelölését.

(APN)

Hordozható helikopter

Moszkva, APN.

Három kijevi mérnök: Gyemcsenko, Hitrij és Guszev hordozható helikoptert szerkesztett, amelynek súlya mindössze huszonöt és fél kiló. A helikopter, amely egy kézitáskában elfér, 140—160 kilométeres sebességgel halad, a leszálláshoz három méternyi helyre van szüksége. A „kézi helikopter" nem kerül többe, mint egy motorbicikli és gyakorlatilag bármelyik gépgyár előállíthatja.

Kaposvári művészek Komlón

A Kaposvári Csiky Gergely Színház 1970. április 1-én, ma este 7 órai kezdettel vendégszerepel a Komlói Művelődési Házak Zrínyi nagytermében Majláth Júlia—Abai Pál—ifj. Kalmár Tibor „Ne szóljatok bele" c. zenés komédiájával, melyről Laczkó Mihály rendező az alábbiakat mondja:

„Nemcsak a színházi közönség igénye, a nehéz gondolatot ébresztő prózai színházi élmények után a felüdülés, hanem a színházi munkás, a színész, a rendező is vágyik néha arra a kikapcsolódásra, amit a közönségnek a zenés játék, a rendezőnek annak rendezése jelent.

Abai—Majláth—ifj. Kalmár zenés vígjátéka, a „Ne szóljatok bele" kellemes zenéjével, kedvesen humoros szövegével olyan lehetőséget biztosít, amelyben a színész is, rendező is, jól érzi magát.

Nem a zenés vígjáték, az a műfaj, ahol nagy gondolatokat akarunk elmondani, de nem árt ha gondolatok vannak benne. Noha elhangzik benne néhány „hegyibeszéd", mégis az elsődleges cél a látványos szórakoztatás.

Nem akarunk erkölcsi mondanivalók és egyéb más koncepciókról beszélni és mégis koncepciózus elképzeléseink vannak a bemutatót illetően.

Hogy mi a koncepció? — Kellemesen, nívósan, színesen és látványosan szórakoztatni, hogy arra a néhány órára elfelejtsük gondjainkat és felfrissülve, vidámabb kedvvel folytassuk mindennapi tennivalónkat. Ha ezt a célt elértük, akkor törekvésünk elnyerte jutalmát.

Hisszük, közönségünk széles tábora megtalálja a darabban az igényeknek megfelelő hangulatot, ki a dallamos melódiákban, ki a vérpezsdítő beatmuzsikában, de mindenképpen a fordulatokban gazdag jellem- és helyzetkomikumra épülő játékban.

Látvány—humor—muzsika—tánc, erről szól a darab, és ha mellette kedves nézőink levonnának egy-két következtetést, elnézést kérünk, előfordulhat, hogy a könnyű műfaj is hordoz nehezebb gondolatokat."

Komló város közönsége nagy érdeklődéssel és szeretettel várja a vendégszereplő színház művészeit, közreműködését és a darab bemutatóját.

Gábor Áron

Veteránok Újhegyen

(Tudósítónktól)

Március 18-án a pártbizottság, szakszervezeti bizottság, KISZ és üzemvezetőség szervezésében és rendezésében veterántalálkozót tartottak az üzem tanácstermében.

Azok vettek részt a találkozón, akik 1945-ben az üzem életének megindításában és a pártszervezet megalakításában aktívan résztvettek. Jóleső érzés volt látni, ahogy a régi elvtársak egymást üdvözölték, ölelgették.

A találkozó délelőtt 10 órakor kezdődött. Az üzemvezetőség és a pártbizottság rövid tájékoztatást adott az üzem párt és gazdasági életéről.

Ezután üzemlátogatásra Kárpáti Ferenc, az üzem vezetője kísérte végig az „Öreg harcosokat", akiket nagyon meglepett az a változás, ami távozásuk óta történt.

Legtöbbjük 1950 előtt részben politikai, részben gazdasági vezető beosztásba került.

Elismerőleg nyilatkoztak a látottakról, a modern, korszerű üzemről.

A találkozón a következő elvtársak vettek részt:

Ábrásics Zoltán, a Ruhaipari Vállalat nyugdíjas igazgatója, Hetesi (Právicz) Lajos, a Hőerőmű nyugdíjasa, Kántor István, az Építési üzem nyugdíjasa, Kovács István, a Faipari Ktsz nyugdíjas művezetője, Kiss Ferenc, az Ujhegyi Üzem nyugdíjasa, Klesch Ferenc, az Építési üzem nyugdíjasa, Nagy Antal Zoltán, vállalatunk nyugdíjas anyagbeszerzője, Pintér Rezső, a Megyei Pártbizottság nyugdíjas munkatársa, Ress József, az Újhegyi üzem nyugdíjas anyaggazdálkodója, dr. Sántha János, a Megyei Bíróság elnökhelyettese, Sterr Károly, az Ujhegyi üzem nyugdíjasa, Sümegi István, az Újhegyi üzem nyugdíjas üzemvezetője.

12 óra már jóval elmúlott, amikor a vendégek az üzemlátogatásról visszaérkeztek és kezdetét vehette a baráti beszélgetés.

Először a veteránok feltett kérdéseire Kárpáti elvtárs adott választ, majd Steiner elvtárs üdvözölte a vendégeket és kérte őket, beszéljenek arról az időről, amikor az újjáépítés során nagyon nehéz volt a pártmunkások élete.

Az Ujhegyi üzemi pártbizottság arra is választ várt a veteránoktól, — mivel írásos feljegyzések nem maradtak —, hogy mikor alakult meg az üzemben a pártszervezet.

Az elbeszélgetésekből fény derült arra, hogy a pártszervezet akkori felépítése merőben más volt, mint a mai.

1945-ben a mostani napközi otthon helyén alakult meg a területi pártszervezet, amelynek titkára Aszmann Jenő, vezetőségi tagjai Stier József és Bors Antal voltak.

A területi pártszervezet irányította az üzem pártéletét is, mert az üzemben csak különféle feladatokkal megbízott pártbizalmiak dolgoztak. 1949-ben március hónapban alakult meg az üzemben az üzemi pártszervezet, amelynek megbízott titkára Sümegi István volt, majd később Kárpáti Ferenc, a jelenlegi üzemvezető lett a titkár.

A beszélgetések során Ábrásics Zoli bácsi elmondta, hogy milyen lelkesen dolgoztak a pártért az akkori aktivisták, akik a megfeszített munka után sokszor 10—15 funkcióit is elláttak, sőt még falujárásra, rohammunkára is volt erejük és idejük, pedig nagyon szegények voltak akkor az emberek, az infláció még nehezítette az ellátást.

Dr. Sántha János kiemelte Nagy Antal elévülhetetlen érdemeit a párt szervezésében és az anyagbeszerzésben. Személy szerint annak tulajdonítja a felszabadulás utáni lelkesedést, hogy az 1919-es proletárdiktatúra eszméje nem halt ki az emberekből és ez volt a mozgalom lelkesedésének egyik jellemzője. Sokan sokszor éhesen, rongyosan vállalták a munka utáni pártfeladatokat.

Nagy Zoli bácsi beszélt azokról az időkről, amikor Berkes elvtárssal, Gál elvtárssal, a vállalat nyugdíjas főkönyvelőjével Budapestre utaztak és kettő zsák pénzt hoztak — 3 napi utazás után értek haza — azért, hogy a dolgozókat kifizethessék.

(Folytatás a 11. oldalon)

„Menetközbeni" beszélgetés

Az iskola olyan, mint egy nagy család. Ezt tapasztaltam a napokban a komlói 501-es Csizmazia Gyula Ipari Szakmunkásképző Intézetben. Az igazgatói irodában a mindennapos beszélgetés folyt egyik szünetben. Nem magánjellegű diskurálások, hanem az úgynevezett „menetközbeni" megbeszélések. Hiszen egy olyan nagy családban mint ez az intézet, van probléma bőven. Ezért is alakult ki az a helyes nézet, hogy minél kevesebb értekezletet tartani; de annál közvetlenebbül megbeszélni a teendőket.

Hazánk 25. felszabadulási ünnepségének tennivalóiról volt szó amikor szerény kopogtatás után egy fodrásztanuló lépett a szobába. Félbeszakadt a beszélgetés. Fusch igazgató elvtárs, Kovács és Nagy elvtársak — igazgatóhelyettesek mosolygó arccal üdvözölték a szőke, kék szemű kislányt, akinek arcát pirosra festette az izgalom. Pedig semmi ok nem volt az izgalomra. Hiszen arról van szó, hogy Faddi Katalin — fodrásztanuló — a hivatalos papírokat hozta bemutatni, mert az országos versenyen a harmadik legjobb eredményt érte el.

Kézfogás és még egy kis ölelgetés is kísérte a gratulációkat. Mert egy családban egyforma a gond, de egyforma az öröm is. Kati igazgatója és tanára külön-külön örült az eredménynek.

Jó párperces dicsérgetés után Kati is vissza nyerte eredeti színét és mosolyogva mondta el a történteket.

— Még most is alig akarom elhinni. Tessék elképzelni, hogy az ország minden részéből voltak versenyzők. Különösen a pestiek voltak nagy ellenfelek. Azok gyakorlatiból persze „erősebbek" mint mi. De szerencsére az elméleti is sokat jelentett. Volt olyan versenyző — ez is pesti volt — aki az elméleti vizsga gyengesége miatt esett ki a döntőből.

A nevelőket minden érdekli. Egymás után hangzottak el a különböző kérdések. Kati boldogan beszél. Most beszél, pedig különben nem bőbeszédű. Inkább szerény, megfontolt.

— Februárban volt a megyei verseny. Ott második helyezett lettem 64 ponttal. Így kerültem Budapestre az országos döntőbe. Azaz, hogy még ez sem jelentette a döntőt, hiszen még itt is sokan kiestek. Nekem sikerült a 10 legjobb közé bejutni. Sikerült. Amikor kihirdették az eredményt nem is akartam elhinni.

Most már elhiszi. A versenyen kapott emléklap és a bizottság hivatalos papírját hozta magával. És a másik lényeges dolog: a szakmunkás bizonyítvány már szinte a zsebében van.

Faddi Katalin azok közé a fiatalok közé tartozik, akik komolyan veszik az életet. Kitűzött maga elé egy célt és vas szorgalommal halad, hogy azt elérhesse. Nagyon szereti a szakmáját. Szabadidejében olvas. Kézimunkázni is szeret. Amikor arról kérdezgettem, hogy mint fiatal hogyan szokott szórakozni csak mosolygott.

— Sokan furcsának találják, de így van: nem szeretem a nagy társaságot. Különben is először a jövőmet kell megalapoznom. Előttem érthetetlenek azok a fiatalok, akik „unatkoznak".

Mindjobban belemelegedtünk a beszélgetésbe. Egy kicsit elfelejtettük a nagy versenyt és hétköznapi dolgokról folyt tovább a szó. Örömmel hallgattam egy értékes fiatal minden szavát. Megtudtam, hogy édesapja bányász. Kossuth-bányán dolgozik. Van egy kis húga is. Még csak harmadikos.

Mit is lehetne kérdezni egy „győztestől" még? Már majdnem mindent megtudtam Katiról. Így hát a riporteréktől sokat hallott kérdést tettem fel semmi konkrét választ nem is várva. Hiszen még a kezdet kezdetén vagyunk. De azért megkérdeztem:

— És mik a további tervei?

— Szeretem a szakmámat. Szakmunkás leszek. De tovább akarok tanulni. Szeptemberben beiratkozom a gimnáziumba. Érettségi a legközelebbi vágyam.

Még az utolsó válasz is olyan, amilyent egy olyan fiataltól lehet hallani, mint amilyen Faddi Katalin. Szívből kívánom, minden elhatározását siker koronázza. Megdolgozik érte. Megérdemli.

Gábos Zoltán

Forradalmi ifjúsági napok Komlón

A forradalmi ifjúsági napok keretében Komlón a gimnáziumban az idén is megrendezték a hagyományos „Kun Béla napok"-at. Megemlékezések, tanulmányi versenyek, kiállítások műsoros rendezvények, sportvetélkedők tették színessé az április 4-hez vezető programot.

Az ünnepségsorozat egyik eseményeként hirdették ki a tanulmányi pályázat eredményét. Összesen **49 pályamű (vers, novella, történelem, kémia, biológia, fizika, orosz, földrajz) érkezett a zsűrihez. A legtöbb arany, ezüst és bronz fokozatú minősítést a negyedikesek és a harmadikosok kapták.** Valamennyien nagyon komolyan készültek. A résztvevők közül Kapocs György, Németh Magdolna, Varga Márton, Rónaszéki Éva és Egyházi Klára ért el kiemelkedő teljesítményt.

Sor került három aktuális kiállítás megnyitására is. Az egyik egy fotókiállítás volt, amely Baranya nagyobb létesítményeit mutatta be. Sok nézője akadt az első osztályosok I. féléves tantervi anyagából készített rajzkiállításnak, csakúgy, mint Medgyessy László III.-os tanuló önálló festménykiállításának. Ez utóbbi összeállítás szépen sikerült: a tárlat egy nagyon tehetséges fiú termékeny munkáját érzékeltette.

A gimnáziumban lebonyolították az iskolai szavalóversenyt is. Ezzel kapcsolatban nem érdektelen elmondani, hogy a Kun Béla Gimnázium a tavaszi középiskolai selejtezőn — versmondásban — első helyezést szerzett Békszegi Andrea révén. A balatonszárszói országos József Attila szavalóversenyen tehát komlói is lesz. A győri Kazinczy Ferenc szép magyar beszéd kiejtési versenyen pedig Csordás Rózsa képviseli az intézetet. Csordás Rózsa a kecskeméti országos versmondó versenyre is kapott meghívót.

Az ünnepi események között találhatjuk az iskolai dalosversenyt, ahol minden osztály egy-egy kamarakórussal indult. Mozgalmi és népdalokat dolgoztak fel, ez a program az idén városi rendezvénnyé bővült. A KISZ városi bizottsága szervezésében a komlói Vízmű kultúrtermében találkoztak az iskolák kórusai. Itt rendezték a személyi igazolványok kiosztó ünnepségét is.

A Kun Béla napok keretében három középfokú iskola fiataljai kézilabda és labdarúgó-versenyeken mérték össze tudásukat.

Siklósról is volt vendége az iskolának. A Táncsics Mihály Gimnázium KISZ alapszervezetének küldöttsége vett részt a rendezvényeken. A komlóiak a közeljövőben tesznek viszontlátogatást Siklóson.

Az ünnepi sorozat kiemelkedő eseményeként március 21-én megemlékeztek a Tanácsköztársaságról és Kun Béláról, az iskola névadójáról.

Az ünnepségen megjelentek a város vezetői, a társadalmi és politikai szervek, a testvériskolák képviselői, az intézet tanárai és tanulói. Részt vett Neubauer József, a város pártbizottságának titkára, Gallusz József, a Városi Tanács vb-elnöke, Kiss István, a Hazafias Népfront városi bizottságának elnöke, Bogdán László, a KISZ városi bizottságának titkára és dr. Simek Árpád, nyugdíjas tanácselnök is.

A műsort szavalat vezette be, majd *Kovács János*, Kossuth-bánya pártbizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Méltatta a 133 nap történelmi jelentőségét, Kun Béla és más korabeli kommunista vezető tevékenységét. Befejezésként Gallusz József és Kiss István, illetve Darin Ferenc és Varga Márton iskolai KISZ-titkár koszorút helyezett el Kun Béla mellszobránál.

V. I.

EGY CSIZMA, EGY BAKANCS

A napi fárasztó szőlőmunka után, nyári estéken kiült apám a szőlőbéli kis ház elé a venyigerakásra és trombitált. Ez volt minden szórakozása. Anyám és mi hárman, apró gyerekek körülültük és áhítattal hallgattuk az édes-bús vagy éppen pattogó vidám dallamokat, melyek messze szálltak a Kiskúnság homoktól izzó tájain. Felkapta a szél, mint a csillogó homokszemet s vitte-vitte, aztán ha megunta hordozni, hát leejtette valahol. Így történt, hogy sokszor említették:

— Behallatszott a faluba a Péter trombitája, megváltozik az idő!

Ha megunta a trombitálást, letette a trombitát és mesélni kezdett. — Hej de sokat fújtam az ezrednél, mindig azt mondták, úgy senki sem tudja fújni mint a Péter, — így kezdte sokszor. Gyermekszívemet édes melegség járta át ilyenkor, büszke voltam apámra. De ez csak néhány percig tartott, mert hamarosan potyogtak a könnyeim, amikor keserves gyermekkoráról és a háborúban töltött éveiről beszélt. Megjárta az első világháború minden frontját. Mesélt a Kárpátokról, az Adriáról, a boszniai hegyek kemény teleiről, az ausztriai Alpokról és még a linzi hídnál is állt őrséget. Mesélte, hogyan estek el mellette legjobb cimborái. Éhség, szomjúság, hideg és halálfélelem, tőle hallottam először. Elbeszéléseit mindig így fejezte be:

— Azt mondom, a sors óvjon meg benneteket a háborútól!

Ha veszekedtünk egymással, így intett bennünket: — Jöhet idő, hogy örültök, ha hírt hallotok egymásról. Ha ételben válogattunk, — megálljatok, még örülni fogtok, ha egy darab száraz kenyeret megláttok!

Mi csak néztünk egymásra és nevettünk és gondtalanul futkostunk a homokban. Nem értettük még e szavak súlyos értelmét. Később azonban beigazolódtak apám szavai, mint ahogy beigazolódtak a jövőről való elképzelései is.

Ha fáradtan jött be a szőlőből, ingujjával végigtörölte izzadt homlokát és így dohogott magába:

— Az ember egész nap túrja a homokot, oszt kinek? Minek? Másnak tellik a pincéje. Itt kint él az ember az isten háta mögött. A nagygazda meg a főutcán pöfeszkedik. Glancos csizmába, pitykés lajbliban ül a hűvösben és egész nap csak pipál! Hol itt az igazság? A fene egye meg ezt a keserves világot! De én mondom, meg kell ennek változnia. Eljön még az idő, hogy annak teremjen a venyige édes fürtöt, aki feltúrja érte a homokot. Ezt az utolsó mondatot mindig úgy mondta, olyan áhítattal, mint egy szép imádságot. Felejthetetlenül vésődött bele fogékony gyermeklelkembe.

Évek múlva a második világháború alatt én is megismerkedtem, sajnos egészen közelről azzal a rémmel, szörnyeteggel, melyet addig csak apám meséiből ismertem, gyermekfejjel hittem is, hogy csak rossz mese...

Amikor a Duna menti városokat és falvakat kitelepítették a németek, a férjemmel mi is az országútra kerültünk egy hideg novemberi éjszakán. Úgy döntöttünk rövid tanakodás után, hogy barátainkhoz megyünk. 50 km-es út állt előttünk, nekivágtunk.

A Duna túlsó oldalán a felszabadító szovjet csapatok készülödtek a dunai átkelésre. A nácik fejvesztetten kapkodtak. Alakulatok jöttek, mentek. Fejetlenség zűrzavar, német szavak, szitkok és menetelés. Tankok, harckocsik, ágyúk dübörögtek el mellettünk arcunkba fröccsentve a novemberi latyakot.

Mindebből a kavargásból semmit sem láttunk, csak fülünkkel érzékeltük a körülöttünk zajló eseményeket, mert hirtelen sűrű köd ereszkedett és nyúlós, nedves hidegségével mindent beborított. A dübörgés, a menetelő lábak koppanása, a sáros latyak egyhangú cuppanása, a fáradság és éhség már a velőkig hatolt. Úgy éreztem, mély barázdákat hasít bele egész valómba, kitörölhetetlenül ivódik minden porcikámba. A pihenés gondolatára le-lecsukódott a szemem. Egyszerre csak nagyot huppanva buktam előre, valami kemény tárgyba botolva beletenyereltem az országút sarába. Végigtapogatva kiderült, egy csizma, valami német járműről eshetett le, jó erős katonai csizma, én rögtön a párját kerestem, körültapogatva, de nem találtam. — Dobd félre — mondta a férjem, de én a hónom alá csaptam abban a reményben, hogy hosszú még az út, hátha akad párja. Több km után újabb botlás, sárbatenyerelés, és — hopp megvan a párja — örültem, de mint kiderült korai volt az örröm, ugyanis nem a csizma párja, hanem egy éktelen nagy bakancsot találtunk. — No most már azért sem dobom el, gondoltam, hosszú még az út, vagy egyiknek vagy a másiknak kerülhet még párja. Dohogott a férjem, — minek cipelni ezt a dögnehéz, páratlan lábbelit?

— Nem tudod, te még mire lesz jó, mit veszel fel, ha levásik rólad ez az egyetlen cipő!?

A szovjet csapatok néhány nap múlva átkeltek a Dunán. A németek fejvesztetten menekültek. Kis falunktól felejthetetlen búcsút vettek, ugyanis, annyi robbanóanyagot raktak a falu közepén lévő kis híd alá, hogy egyetlen ép ablak, sem tető nem maradt a faluban. Estefelé volt, — emlékszem a félhomályban ültem az ablak előtt, egyszerre csak iszonyatos csattanással az ölembe hullott az ablak, apró szilánkokra törve.

Másnap megérkeztek a felszabadító szovjet csapatok, meghozva a békét és lehetőséget egy új világ kezdetének.

Ez a tél csupa reménykedéssel, várakozással, romeltakarítással telt el. Tavasszal egy csoport falusi ember keresett fel bennünket. Földosztás, mérés, rendelet, megbízatás — röpködtek a szavak a lelkesedéstől. Férjem beleolvasott a hivatalos iratba, melyet átnyújtottak neki, majd felémfordulva mondta:

— Végre megjött! Mehetünk földet mérni — lelkesedett, aztán gondterhelve nézett rám. — Te a gumicsizmádban, igaz már vékony a talpa, mint a papír, de én mit vegyek fel? Teljesen széjjelment a cipőm...

Ekkor mentőötletem támadt. Felszaladtam a padlásra. Lehoztam a csizmát és a bakancsot. A csizmának levágtam a fél szárát, a bakancsnak papírral tömtem ki az orrát, mert a kelleténél sokkal nagyobb volt.

— No látod, — mondtam a férjemnek — mégsem hiába cipeltük!

— Ez a te leleményességedre vall, — helyeselt és máris indultunk.

Így indult el egy német csizma és egy német bakancs igazi hódító útjára, valahol Baranyában. Sok-sok baranyai község határát rótta, mérte a földet, végre azoknak, akiket megillet.

Hamarosan szüleimtől is megérkezett az első levél, melyben többek között ezt írta anyám, jólismert, kútágasnyi hosszú, szálkás betűivel: „Tudatom továbbá, nálunk is kiosztották a földeket. 6 kataszteri holdat kaptunk a Hangosi dűlőben. Meg szőlőt is kaptunk, tudod ott fönt az akácos fölött. Mire hazajöttök sajáttermésű búzából sütök kenyeret."

Fekete Istvánné

Veteránok Újhegyen

(Folytatás a 10. oldalról)

Klesch elvtárs, aki a párt Rendező Gárdájának parancsnoka volt, a sok élménydús visszaemlékezés között elmondta, hogy ahol a Rendező Gárda (R. Gárda) megjelent, ott röviden rend lett, mert ha kellett, nem sajnálták a pofonokat sem.

Hetesi (Právicz) Lajos, a falujáró csoportok szervezője sokszor 2—3 hét alatt csak egyszer találkozott családjával, mert állandóan járta a falvakat, segítséget nyújtva, ahol akár politikai vagy gazdasági támogatásra (különféle javítások) volt szükség.

A vendégek délután négy óráig beszéltek élményeikről, harcaikról.

Steiner elvtárs zárta be a beszélgetést, megköszönte a megjelenést és kérte a vendégeket, hogy az április 2-i emléktábla leleplezésre jöjjenek el és ígéretet tett, hogy azt a harcot, amit a veteránok elkezdtek, azt tovább folytatják. Végül a találkozó emlékére a vendégeknek szocialista brigádjelvényt adott át, kérve őket, hogy ez is emlékeztesse őket erre a napra.

Markó Nándor

Pécsbányán

A jubileumi évforduló jegyében jól sikerült ünnepségre került sor március 21-én a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Házban.

Az ünnepélyesen feldíszített klubhelyiségben 25 fiatal és 20 idős kommunista foglalt helyet. Kardos Ferenc, a művelődési ház igazgatója a szavalat és énekszámok után a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottsága nevében köszöntötte a megjelenteket, majd ünnepi beszédében a Tanácsköztársaságra emlékezett. Felidézve a 133 nap dicsőséges intézkedéseit, beszélt a proletárhatalom hőseiről és névtelen védőiről. Beszélt április 4-ről, a legnagyobb nemzeti ünnepünkről. Az ünnepi beszéd után dokumentum filmbemutató következett.

A „Vörös jelek a hadak útján" című film a Tanácsköztársaság harcait, eredményeit, nehéz napjait, veteránok visszaemlékezéseit mutatta be. A „25 esztendeje" című film a felszabadulás nehéz időszakát, az újjáépítést, az ellenforradalom sötét napjait, és a mai megváltozott életünk, termelőmunkánk és szépülő hazánk nagyszerű eredményeit mutatta be.

A Lenin című film a nagy proletárharcos életét, munkásságát és az 1917-es forradalom lezajlását mutatta be. Érdekessége volt a filmnek, hogy látni lehetett az élő Lenint és hallani eredeti hangját.

Különösen érdekesek voltak Berghauer Károly és Vouk János 19-es vöröskatonák visszaemlékezései, élményei. A területi pártszervezet és meghívottak nevében Pozsgai Pál köszönte meg az ifjúságnak ezt a kedves megemlékezést.

K. F.

MOZI MŰSOR

Park (Pécs): 1-én: A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet színes, szinkron film. 2—5-ig: A balta. Román színes film. 6—8-ig: Arc. Magyar film. Matiné 5-én: A boldog Alexandre. Francia színes film. Előadások kezdete: 30—1-ig 4, 6, 8 órakor. 2—5-ig 4, negyed 7, fél 9 órakor. 6—8-ig 4, 6, 8 órakor. Matiné: délelőtt 10 óra.

Kossuth (Pécs) délelőtt: 1-én: Hétszer hét. Olasz színes szinkron film. 2—4-ig: Arc. Magyar film. 5—6-ig: A balta. Román színes film. 7-én: Az Angyal lesen. Francia színes film. Előadások kezdete: 10, 12 órakor.

Kossuth (Pécs) délután: 1-én: Hétszer hét. Olasz színes szinkron film. 2—5-ig: Arc. Magyar film. 6—8-ig: Az Angyal lesen. Francia színes film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5 órakor.

Kossuth (Pécs) este: 1-én: Kis titok. Bolgár színes film. 2—3-ig: Vietnam amerikai szemmel. USA dokumentum film. 6—8-ig: A balta. Román színes film. ART KINO 6-án: Egy szerelem három ejszakája. Magyar film. Előadások kezdete: fél 7, fél 9 órakor.

Petőfi (Pécs): 1-én: Hétszer hét. Olasz színes szinkron film. 2—5-ig: Arc. Magyar film. 6—8-ig: Mágnás Miska. Magyar film. Matiné 5-én: A kiskatona és a fehér ló. Szovjet film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Matiné: délelőtt 10 órakor.

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): 2—3-ig: Dillinger halott. Olasz színes film. (16 évtől). 4—5-ig: Kötéltánc. Angol film. 6—7-ig: Sziget a szárazföldön. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap: 6, szombat—vasárnap 4, 6 órakor

Rákóczi (Pécs-Mecsekalja): 2—3-ig: Extázis. 7-től 10-ig. Magyar film. 4—5-ig: Katonák szoknyában. Lengyel színkron film. 6—7-ig: Egymillió karátos ötlet. Olasz—USA színes film. Matiné 5-én: Vérrel megpecsételve. Román színes film. Heroin. NDK film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7 órakor, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Jószerencsét (Pécsszabolcs): 2—3-ig: A bábu I. II. Lengyel színes (dupla helyár). 4—5-ig: A 4-es labor őrültje. Francia színes film. 6—7-ig: Szemtől szembe. Magyar színes film. Matiné 5-én: Heroin. NDK színkron film. Vérrel megpecsételve. Román színes film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7. vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Puskin (Vasas I.): 1-én: Egy zsák arany egy fejért. Bolgár film. 3, 5: Sziget a szárazföldön. Magyar film. 7—8-ig: Belfagor a pokolból. Olasz színes film (18 évtől). Előadások kezdete: 6 órakor.

Május I. Vasas II.): 2—3-ig: Katonák szoknyában. Lengyel szinkron film. 4—5-ig: Ha... Angol színes film (16 évtől). 6—7-ig: Marathon. Cseh szinkron film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

Május 1 (Komló): 1-én: Szemtől szembe. Magyar színes film. 2—5-ig: Ködös éjszaka. NDK szinkron film. 6—8-ig: Megölni, vagy megmenteni. Jugoszláv film. Matiné 5-én: Három kövér. Szovjet színes film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

Zrínyi (Komló): 1-én: A bátyárok bosszúja. Román színes film. 2—3, 5: Sógorom, a zugügyvéd. USA szinkron film. 7—8-ig: Menyasszony kerestetik. Szovjet színes film. Előadások kezdete: fél 4, fél 7 órakor.

Mecseknádasd: 1-én: A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet szinkron film. 4—6-ig: Szemtől szembe. Magyar színes film. 8-án: A bábu I. II. Lengyel színkron film (dupla helyár). Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

Mánfa: 1-én: Maga tetszik nekem. NDK film. 4—5-ig: Szerelmesétek Ödor Emíliát. Magyar színes film. 8-án: Katonák szoknyában. Lengyel színkron film. Előadások kezdete: 7 órakor.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): 1-én: Kötéltánc. Angol film. 4—5-ig: 451° Fahrenheit. Angol színes film. 7—8-ig: Az ujjlenyomat. Román film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

Zalka Máté (Pécsbánya): 1-én: Modern Monte Cristo. Francia film. 5 órakor.

Kedves meghívás

Rostás István, a Magyar Vöröskereszt főtitkára és Kárász Győző, a Nemzeti Segély volt főtitkára aláírásával meghívó érkezett a napokban özv. Neuber Gusztávné, a vöröskereszt vállalati vezető titkárának számára. A meghívó abból az alkalomból érkezett, hogy hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából baráti megbeszélésre invitálja mindazokat, akik huszonöt évvel ezelőtt a Nemzeti Segély egykori munkatársaiként, a felszabadulás után közvetlenül aktívan közreműködtek abban, hogy a rombadőlt országban megindulhon az élet. Özvegy Neuber Gusztávné az egyetlen olyan élő személy Baranyában, aki ebben az úttörő munkában részt vett. A meghívó huszonöt évi áldozatkész munkájának elismerését jelzi.

TV MŰSOR

Szerda: 8.00: A csütörtök. Magyarul beszélő olasz film. (ismétlés). 10.40: Delta. Tudományos híradó. (ismétlés). 11.05: A kisfilmek kedvelőinek. 17.58: Hírek. 18.05: Vendégasztal: „A bábolnai vállalkozás". 19.40: A felszabadult melódiák sorozat adása. 18.55: Esti mese. 19.05: Integrál. 20.00: Tv-híradó. 20.20: A revizor. Tv-feldolgozás. 22.25: Tv-híradó — 2. kiadás.

Csütörtök: 9.00: Olvasás. (ált. isk. 3. oszt.) 11.55: Filmesztétika. (középisk. II. oszt.) 14.00: Olvasás (ismétlés). 17.58: Hírek. 18.05: Szeles történet. Jugoszláv rajzfilm. 18.15: Reklámműsor. 18.20: Született 1945-ben. Magyar dokumentumfilm. 19.00: Esti mese. 19.10: Vasút a város alatt. A Magyar Televízió híradójának riportfilmje. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Hurrá van földalattink! Hangverseny az építők tiszteletére. 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.40: A költészet hete. Lírai riport Benjamin Lászlóval (ismétlés).

Péntek: 8.55: Magyar irodalom (ált. isk. 5. oszt.) 15.00: Közvetítés az Országgyűlés ünnepi üléséről. Közben: A Mojszejev-balett. 18.50: Hírek. 18.55: Esti mese. 19.05: A budai vár. A Magyar Televízió kisfilmje. 19.40: Négy fiatal zongoraművész hangversenye. 20.00: Tv-híradó. 20.30: Történelmi lecke. Pirkadás. Dokumentumfilm. V. 21.30: Népszerű szovjet operettdalok. Az Erkel Színház-i szovjet operettest közvetítése felvételről. 22.50: Tv-híradó — 2. kiadás.

Szombat: 8.53: Kisfilmek. 9.45: Helyszíni közvetítés a fegyveres erők ünnepi díszszemléjéről, valamint a magyar fiatalok és sportolók felvonulásáról. Kb. 12.00: Nemzetközi gyermekkórustalálkozó. 14.53: Márton bátyám. Tv-film. 15.40: Zseb-tévé. 16.10: Cartouche. Magyarul beszélő francia film. 18.05: Joan Baez dalaiból. Francia film. 18.40: Esti mese. 18.55: Lenin. Dokumentumfilm. 19.25: Röpülj páva... A felszabadulási népdalverseny díjkiosztása. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Kedd, szerda, csütörtök. Tv-film. 21.45: Tv-híradó 2. kiadás. 21.55: Gratulálunk! Köszöntjük a Kossuth-díjas művészeinket.

Vasárnap: 9.33: Daltanítás. 9.50: Csak gyerekeknek: Kisfilmek. 10.50: Fabula. Irodalmi műsor gyerekeknek. (ismétlés.) 14.23: Jubileumi disztorna. Közvetítés az Erkel Színházból felvételről. 13.25: Képes Kalendárium. 13.55: Reklámműsor. 16.05: Üzenet a jövőből. Mézga család. Rajzfilmsorozat. 13. Mag-lak. 16.30: A világ térképe előtt. 16.40: Pamir „69". 6. A Kaukázus Napolya. 17.10: Csak tiszta forrásból.. Bartók útján. 18.20: Esti mese 18.30: Telesport. Vasas—U. Dózsa bajnoki labdarúgómérkőzés közvetítése a Népstadionból. 20.20: Tv-híradó. 20.40: Őrjárat az égen. Tv-film. (IV.. befejező rész.) 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás.

A Jugoszláv Tv műsora

Szerda: 17.15: Magyar nyelvű tv-krónika. 19.05: Varieté. (népszerű zene.) 19,20: A tenger titkai. Tudományos ismeretterjesztő film. 20.35: Karadjoz. Népszerű dráma. 21.35: Tv-etűdök.

Csütörtök: 16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.50: Távesö. 18.30: Ismert zenekarok. 19.05: Enciklopédia. 19,20: Jerry Louis show-ja. 21.35: És mit tenne Faber? — sorozatfilm.

Péntek: 16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.50: Ivanhoe — sorozatfilm. 18.20: Rajzfilm. 18.30: Dzsessz-zene. 19.05: Tudomány 70. 20.35: Egy kicsit én — egy kicsit te (kvíz). 21.45: Monix detektív — sorozatfilm.

Szombat: 15.45: Kézilabda Európa-bajnoki Kupa. 17.50: Népi muzsika. 18.20: Életrajzok. 18.35: Jimmy Macfeaters utazásai. 20.35: Trini Lopez. 21.40: Egy játékfilm.

SPORT • *SPORT* • SPORT • *SPORT* • SPORT • *SPORT* • SPORT

Jó dolgozó, jó tanuló, jó sportoló

1963-ban még csak a PEAC sportvezetői értékelték sportolóik éves eredményeit és adták át a díjakat versenyzőiknek. A következő évben azonban, már megyei szinten került sor a jó dolgozó, jó tanuló, jó sportoló címek odaítélésére. Sportköreink versenyzői egyetlen évben sem kaptak annyi elismerést, mint az 1969-es versenyév értékelésekor. A március 17-én este az MTS Baranya megyei székházban lezajlott ünnepségen dr. Csernus Kálmán, az MTS Baranya megyei Tanács elnöke üdvözölte a megjelent sportolókat és adta át az oklleveleket és díjakat a mozgalom győzteseinek, helyezettjeinek.

A jó tanuló, jó sportoló mozgalomban 1. helyre került Mátrai Árpád, a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatója, a Pécsi Ércbányász úszója.

2. Wieland Ilona, a Komlói Kun Béla Gimnázium tanulója, a Komlói Bányász atlétája.

3. Kulisch János, a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatója, a PEAC atlétája.

4. Bali László, a pécsi Széchenyi Gimnázium tanulója, a PVSK vízője.

5. Felszegi Endre, a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatója, a PEAC vívója.

6. Lévay Gábor, a pécsi Gépipari Technikum tanulója, a Pécsi Bányász tornásza.

A jó dolgozó, jó sportoló mozgalomban az első helyet Sudár Ferenc, a Pécsi Bányász kézilabdázója szerezte meg.

1969-ben végzett oktatói és nevelő munkájukért a következő edzőket jutalmazták: Fogarasi Sándor, a Komlói Bányász atléta edzője, Szamosi Nándor, a PVSK kosárlabda edzője, Lantos Mihály, a Komlói Bányász labdarúgó edzője, dr. Csizek Antal, a Pécsi Sportiskola kézilabda edzője és Dévai János, a P. Spartacus kerékpáros szakosztályának edzője.

A megyei szervek által meghirdetett sportszerűségi kupa győztese a palotabozsoki sportkör lett. Az ünnepség után kértük meg Lantos Mihályt, a Komlói Bányász labdarúgó csapatának edzőjét és Sudár Ferencet, a Pécsi Bányász kézilabdázóját, hogy nyilatkozzanak lapunk olvasóinak.

LANTOS MIHÁLY:

— *Mikor a csapathoz kerültem, nem kevesebb, mint 13 játékos jelentette be távozási szándékát. Ennek ellenére sikerült visszaverekedni magunkat az első osztályba. Nagy szerepük volt ebben a saját nevelésű játékosoknak: Koromnak, Lelovicsnak, Kovácsnak, hogy csak néhányat említsek. A továbbiakban, az igazolásoknál is mindig figyelembe vettük, hogy fejlődőképes, emberileg is használható játékosok kerüljenek hozzánk. Minden csapatnak nagy szüksége van a jó kollektívára és ezt elsősorban a sportkörnél nevelkedett játékosok tudják kialakítani. Ezen kell fáradoznia minden edzőnek, mivel munkájában tőlük kaphatja a legtöbb segítséget is.*

SUDÁR FERENC:

— Nagyon örülök, hogy a sok más, sporteredményeim értékelése mellett, munkám után is kapok elismerést. A közvélemény hajlamos arra, hogy néhány rossz példát általánosítva, lebecsülje a sportolók munkahelyén végzett munkáját. Pedig a számunkra adott feladat elvégzését tőlünk is épp úgy megkövetelik, mint mástól. Nem is beszélve arról, hogy mi mindig „szem előtt" vagyunk.

— K —

A hatodik mérkőzésen javíthat a Komlói Bányász

Kezdjük mindjárt a legutóbbi két forduló eredményeivel — komlói szempontból. Az MTK a bányavárosból vitte el a két pontot 3:1-es győzelemmel, Újpesten pedig a bajnokcsapat győzött 5:0-ra.

Nos, számunkra a két mérkőzés csak sovány tanulságokat hozott — a pontok elvesztése, és az 1:8-as gólarány mellett.

Leszögezhetjük: tulajdonképpen csak a fővárosi kékfehérekkel szembeni összecsapás okozott csalódást. Mert bizony, arra számítottunk, hogy a második hazai találkozó már teljes sikert hoz. Talán túlságosan biztosra menő volt az „előjáték", ezért okozott együttesünk csalódást. A szakemberek számára is érthetetlen, hogy a Bányász miért vergődött, és miért maradt alul a küzdeniakarásban, lelkesedésben. Ami azt illeti, technikai szempontból valamelyest azóta igazolódott a helyzet.

A nagy különbség mindenesetre szembetűnő volt, különösen a második félidőben, amikor még 1:1-nél felcsillant a remény legalább a pontszerzésre. Tulajdonképpen a hajrában jött a hidegzuhany.

Míg korábban a védelem a csapat erőssége volt, most, a legutóbbi két mérkőzésen csalódást keltett. Sajnos, a csatárokról sem mondhatunk jobbat, hiszen például az MTK-val szemben alig akadt helyzetünk.

Újpesten érdekesen alakult az eredmény. Az első 45 percben a fegyelmezett védekezés miatt az újpestiek képtelenek voltak tudásukhoz méltóan játszani.

Az 1:0-ás Dózsa-vezetésnél senki sem gondolta, hogy ilyen súlyos vereséget mérnek ránk. Annál inkább, mert Juhásznak, Földinek és Csordás II-nek, valamint a 42. percben Kótainak akad egy-egy jó lehetősége.

Ahogy teltek a percek, úgy erősödött a hazaiak nyomása. Az 54. percben Erdősi hibájából, aztán a játékvezető jóvoltából (három újpesti csatár is lesen volt a gól előtt!) lényegében eldőlt a mérkőzés sora.

A 3:0 után még szépíthetett volna együttesünk, de Földi csak a kapufára fejelte a labdát, Bordács és Juhász pedig közvetlen közről hibázott.

A hajrában az elkeseredett támadásszövés eredménytelensége nyomán, csapatunk kedve teljesen lelohadt. Nem így a fővárosiaké, akik újabb két gólt szerezve 5:0-ra győztek.

A hét végén esedékes kettős ünnepen a Videoton látogat Komlóra.

V. I.

Két mérkőzésen három pont

Oroszlányi Bányász — Pécsi Bányász 0:0

A múlt héten hazai pályán Ganz-MÁVAG elleni győzelem után Oroszlányban is pontot szerzett csapatunk. Igy továbbra is a tabella élén tartózkodik.

Az Oroszlányban pályára lépett csapat: *Bogyai — Bárány, Tallósi, Györkő II, Palkovics., Kelemen, Vessző, Mérei, Bartal, Palkovics II, Bencsik.* Edző: Kovács József.

A hazaiak támadásai vezették be a mérkőzést. Egymás után gördültek a támadások kapunk felé. Védőnk azonban Bogyaival az élen, jól állt a lábán. A 17. percben Sallói tíz méterről leadott lövését védte kapusunk. A félidő utolsó öt percében megint nagy nyomás nehezedett kapunkra, de védőinknek sikerült felszabadítaniok.

Szünet után is az Oroszlány kezdett jobban, de negyedóra elteltével, majdnem gólt ért el csapatunk.

Bencsik beívelt szöglete után a labda egy hazai védő fején irányt változtatott és a kapufán csattant. Tíz perc múlva Bartal fagyasztotta meg a hazai nézők vérét: valósággal szétfutttatta a hazai védelmet, Fekete kapus azonban nagy bravúrral védett.

Jó küzdelmet hozott a két bányászcsapat találkozója. Együttesünk régi hagyományaihoz híven, jól oldotta meg az ellenfél támadásainak megszűrését és a kitámadó védők között, fürge csatáraink nemegyszer veszélyes helyzeteket tudtak teremteni. A pontrablás Oroszlányban szép fegyverténynek számít.

A hétvégi fordulóban a Győri MÁVDAC-ot fogadja csapatunk.

Kilenc megyebajnokság atlétikában

Ragyogó napfényben, viszonylag jó talajon került sor az idei atlétikai idény első versenyére: a mezei futóbajnokságra, amit a megyei atlétikai szövetség rendezett. Valamennyi korcsoportban nagy volt az indulók száma. A Komlói Bányász atlétái kilenc bajnokságot szereztek.

Az 1956-ban született fiúk versenyében 1000 méteren Csontos győzött, míg csapatban a második helyet szerezte meg a komlói gárda. Az 1955-ös évben születettek versenyében Kispál Imre fölényes győzelmét hozta 2000 méteren, itt csapatban a harmadik helyen végeztek a kék-fehérek. Az 1954-ben születettek 2500 méteres versenyében Csiszai József taktikai vereséget szenvedett, és így csak a második helyet sikerült megszereznie. Csapatban is a második helyet szerezték meg atlétáink.

Nagyszerű sikert hozott az 1952—53-asok versenye, ahol az első helyet nagy fölénnyel Kispál László tartotta meg magának, és az utána következők is komlóiak voltak, így a csapatverseny is az övék lett.

A lányok 1956-ban születtek csoportjában, meglepetésre, de nagy biztonsággal, Jazbinsek Nóra szakította át elsőnek 600 méter után a célszalagot.

A nap egyik legizgalmasabb versenye zajlott le az 1954-ben születettek 700 méteres versenyén. Itt a jól futó pécsiek előtt, óriási hajrával László Zsuzsa lett bajnok.

A felnőtt nők versenyében 1000 méteren a Szabó testvérek sikerét hozta. Szabó Zsuzsa első, míg Szabó Klára a harmadik helyet szerezte meg.

A legnagyobb izgalommal várt férfi 5000-sek versenyében, ahol nem kisebb nevek találkoztak, mint a válogatott kerettag Homoki, Dudás, Honti, nagyszerű küzdelem alakult ki. Az indítás után az előbb már említett hármas, a komlói Salpával kiegészülve vágott az élre. 3000 méter után Homoki állt az élre és végig vezetve nyerte a versenyt a jól hajrázó Dudás előtt, aki szintén megelőzte a tavalyi bajnok Hontit. A csapatbajnokságot így fölényesen nyerte együttesünk.

A mecsekszabolcsi promenádtól, a berlini olimpiáig

Krivicz Gyulát méltán nevezhetjük a lassan már ötven éves Pécsi Bányász labdarúgócsapat legeredményesebb játékosának. Kerek húsz esztendőt töltött a labdarúgó-pályán és mindvégig megmaradt újhegyi labdarúgónak. Pedig őt sem kerülték el a nagycsapatok vizslaszemű intézői. Hítvák a Ferencvárosba, Újpestre, Vasasba, Törekvésbe, vagy az akkor fénykorát élő Szolnokhoz. Az érdeklődés utána nem volt véletlen, a higanymozgású, egész pályát bejátszó fedezet csakhamar magára vonta a szakvezetők figyelmét. Így került ki a berlini olimpiára. De ne vágjunk a dolgok elé, hogyan jutott el Krivicz Gyula, a mecsekszabolcsi promenádtól a berlini olimpiáig?

— A mostani pécsszabolcsi Hősök terét abban az időben promenádnak nevezték. A fákkal és bokrokkal teli területen, csak itt-ott akadt egy kis tisztás. Ezek a tisztások voltak a mi labdarúgópályáink. Néha negyvenen is vártuk ott Bányai Eleket, az ottani boltos fiát, mivel csak neki volt labdája a telepen. Focizni viszont valamennyien szerettünk. Szabolcson is volt ugyan labdarúgócsapat, én mégis először Újhegyen rúgtam hivatalosan labdába.

Budapest—Vidék válogatott mérkőzés előtt az MTK pályán. A képen a Vidék válogatott, jobbról a második Krivicz Gyula.

ahova Loósz Viktor, vagyis Lázár Győző hívott le.

— Ekkor mindössze tizennégy éves voltam. Bár kitanultam a fodrász mesterséget, végül mégis a labdarúgás után az újhegyi üzemben kezdtem el dolgozni. Az első csapatba 1933-ban kerültem be. Többször is sikerült jól szerepelnünk a Délnyugat bajnokságban, sőt, miután felkerültünk az NB II-be, ott kétszer is játszottunk az NB I-be való felkerülésért. Egyszer a MÁVAUT-tal, míg a másik alkalommal a MOGÜRT-tel. Különösen emlékezetes marad számomra a MÁVAUT elleni két mérkőzés. Újhegyen 3:2 arányú vereséget szenvedtünk és fönt Budapesten is ugyanaz volt az eredmény. Az öt gólból hármat én szereztem, sajnos ebből kettő öngól volt. A mérkőzés után a játékostársaim meg is gyanúsítottak, hogy akarattal tettem, mivel a mérkőzés után felkeresett az ellenfél intézője, hogy nem mennék-e el hozzájuk játszani. Én azonban maradtam.

— Nagyon sokszor voltam Délnyugat válogatott és vidék válogatott. Természetesen én az amatőr válogatottról beszélek, mivel abban az időben nálunk is profizmus volt. Mint válogatott, a lengyelek ellen játszottam. Az olimpiára is sikerült kimennem, mint kerettag. Sajnos ott épp a lengyelek ütöttek el bennünket a továbbjutástól. Hozzá tartozik még az olimpiai csapat történetéhez, hogy alig két és fél hetes együtt edzés után utaztunk el Berlinbe.

— Sok helyre hívtak, sőt egy alkalommal már a szerződés is a kezemben volt, helyesebben még most is itt van. Ugyanis alá kellett volna írni és felküldeni. A hívó az Újpest volt. Így aztán megmaradtam végleg 1948-as visszavonulásomig DVAC játékosnak. De nemcsak én voltam, akit állandóan csalogattak, rajtam kívül vagy még hárman-négyen szerepeltünk egyes csapatok „beszerzési" listáján. El azonban nem ment senki.

— kapu —

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs, Déryné utca 8. I. emelet 20. Telefon: 26-60 (városi szám.). Üzemi telefonszámok: 22-60, 22-61, 22-62, 22-63. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 21-60, 60-11. Készíti a Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtőinél. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsett, a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, a pénzügyi osztályon, Pécs, Déryné u. 9. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 16,— Ft, egész évre 20,— Ft. Másoknak évi 20 Ft 40 fillér. Index: 25.917.

Eredmények

LABDARÚGÁS

NB. I. 5. forduló: Ujpest—Komlói Bányász 5:0, Bp. Honvéd—Pécsi Dózsa 1:0, VIDEOTON—Rába ETO 3:0, Csepel—Ferencváros 0:0, Vasas—MTK 1:0, Szombathely—Dunaújváros 1:0, Tatabánya—Diósgyőr 1:1, Salgótarján—Szeged 2:2.

NB. I. B. 5. forduló: Oroszlány—Pécsi Bányász 0:0, Székesfehérvári MÁV—GANZ-MÁVAG 1:0, Egyetértés—BKV Előre 1:0, MÁVDAC—Várpalota 0:0, Szolnok—BVSC 2:2, Kecskemét—Eger 5:0, Békéscsaba—Debrecen 2:0, FOSPED Szállítók—Ózd 1:0.

A labdarúgó NB I. B. állása

A-csoport

1. Pécsi Bányász	5	3	1	1	6:3	7
2. Szfv. MÁV	4	3	—	1	5:3	6
3. BKV Előre	5	1	3	1	4:3	5
4. Egyetértés	5	2	1	2	6:5	5
5. Oroszlány	3	1	2	—	3:1	4
6. G.-MÁVAG	4	1	1	2	3:3	3
7. MÁV DAC	4	—	3	1	2:3	3
8. Várpalota	4	1	1	2	3:6	3
9. ZTE	4	1	—	3	2:7	3

NB. II. 3. forduló: Pécsi Ércbányász—Pécsi BTC 1:1, Almásfüzitői Timföld—Mázsa-Szászvári Bányász 1:0, (0:0).

Mázsa-Szászvár: Hadrik — Nagy I, Róth, Bakó, Bocz, Németh, Nagy II, (Szalai II), Túrós, Demeter, Oglizán, (Czebei), Jónás. Edző: Bodony János.

KÉZILABDA

A Pécsi Bányász nyerte a „Hegedűs József" emléktornát.

Három héttel a bajnokság megkezdése előtt került sor Siklóson a fiatalon elhúnyt siklósi kézilabdázó tiszteletére rendezett tornára. Az első alkalommal kiírt tornát, a Pécsi Bányász fiúk nyerték.

Eredmények: Pécsi Bányász—Siklósi Kesztyűgyár 25:11, Pécsi Ércbányász—Komlói Bányász 12:9, Siklósi Kesztyűgyár—Komlói Bányász 13:16, Pécsi Bányász—Pécsi Ércbányász 16:6, Siklósi Kesztyűgyár—Pécsi Ércbányász 15:15, Komlói Bányász—Pécsi Bányász 22:19.

Végeredmény:

1. Pécsi Bányász	**60:39**	**4**
2. Pécsi Ércbányász	**33:40**	**3**
3. Siklósi Kesztyűgyár	**44:56**	**3**
4. Komlói Bányász	**47:49**	**2**

Női, Vörös Meteor Kupa

Eredmények: PEAC—Tanárképző 11:10, Vörös Meteor—Porcelángyár 8:8, Vörös Meteor—Komlói Bányász 19:6, Pécsi Bányász—Tanárképző 19:7, Porcelángyár—Komlói Bányász 14:10, Pécsi Bányász—PEAC 28:2.

Döntők: Tanárképző—Komlói Bányász 14:5, Pécsi Bányász—Pécsi Vörös Meteor 21:11.

Előkészületi mérkőzés, férfi: Pécsi Bányász—III. ker. TTVE 36:14.

ATLÉTIKA

Vasárnap az országos mezei bajnokságon szerepeltek atlétáink. Eredmények: **Férfi felnőtt 10 000 m.** 1. Mecser Lajos (Salgótarján) . . . 6. Homoki, 8. Dudás, 15. Salpa. Csapatban: 3. Komlói Bányász.

Ifjúságiak 4000 m. 3. Kispál László, . . . 9. Gulyás, 10. Szedeli. Csapat bajnok: Komlói Bányász (Kispál, Gulyás, Szedeli, Farkas, Horváth.)

15. évesek (2000 m). 7. Kispál I.

Nők: ifjúságiak (1200 m). 2. László.

A Munka-vándordíjért kiírt összpontversenyben: . . . 6. Komlói Bányász 99 ponttal.

Következik

Labdarúgás:

NB I. 6. forduló: Komlói Bányász—Videoton, MTK—Diósgyőr, Vasas—Ujpest, Rába ETO—Tatabánya, Ferencváros—Bp. Honvéd, Szombathely—Pécsi Dózsa, Dunaújváros—Szeged, Salgótarján—Csepel.

NB I. B. 6. forduló: Pécsi Bányász—Győri MÁV DAC, Ganz-MÁVAG—Egyetértés, Székesfehérvári MÁV—Oroszlány, Várpalota—Zalaegerszeg, Békéscsaba—BVSC, Debrecen—Ózd, Szállítók—Bp. Spartacus, Eger—Szolnok.

NB II. 4. forduló: Mázsa-Szászvári Bányász—Pécsi BTC, Szombathelyi Savaria—Pécsi Ércbányász.

NB III. 4. forduló: Pécsi VSK—Nagymányoki Brikett.

Asztalitenisz:

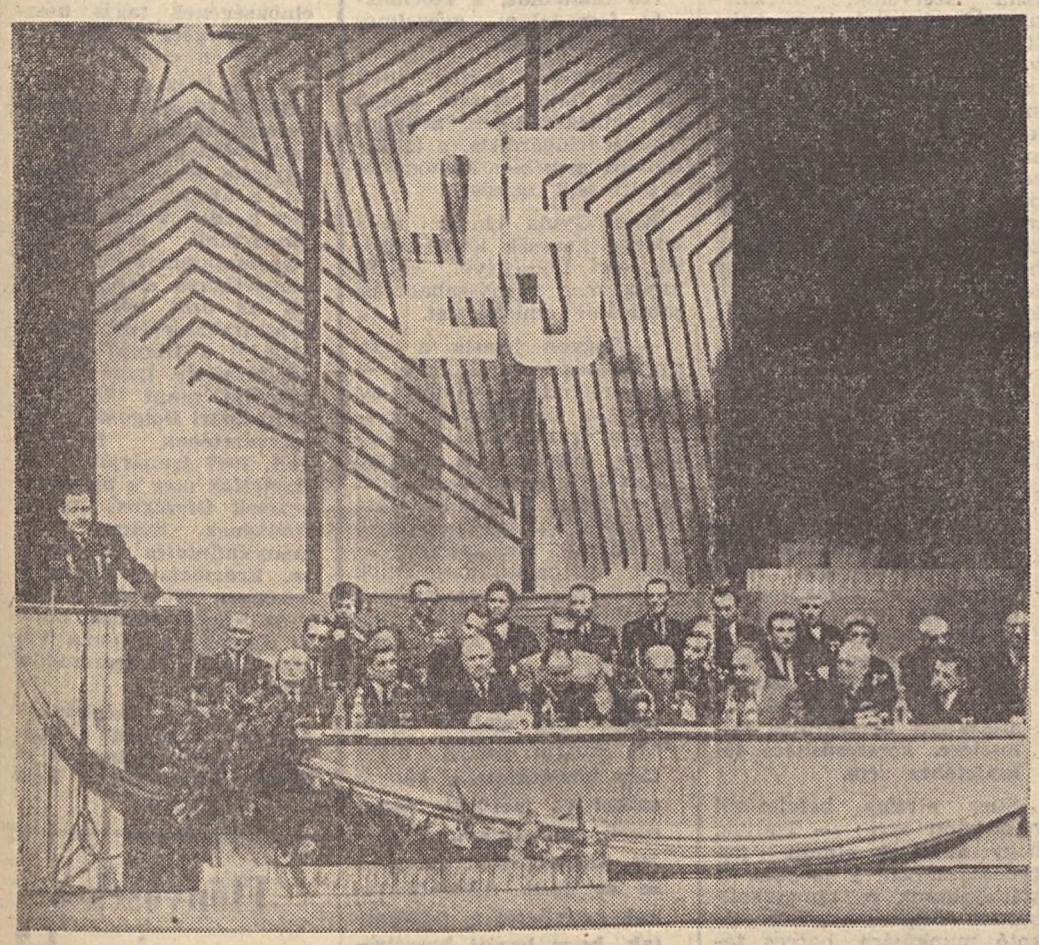
NB II. nők: Komlói Bányász—Magyar Nemzeti Bank.

Sakk:

NB II.: Pécsi Bányász—Pécsi Ércbányász.

„Mi úgy vagyunk internacionalisták,
hogy hűségesek vagyunk hazánkhoz, a Magyar Népköztársasághoz
és valljuk, hogy csak az szeretheti hazáját,
aki egyben internacionalista is"

Díszünnepség Pécsett

A Pécsi Nemzeti Színházban tartott jubileumi díszünnepség elnöksége. Ünnepi előadó: Aczél György, az MSZMP KB titkára

Március 31-én délután 4 órakor jubileumi emlékünnepséget rendeztek a Pécsi Nemzeti Színházban, felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából. Az emlékünnepség elnökségében helyet foglalt *Aczél György*, az MSZMP KB titkára, *Egri Gyula*, az MSZMP KB tagja, a Megyei Pártbizottság első titkára, *Palkó Sándor*, az MSZMP KB tagja, a Megyei Tanács vb-elnöke, *Mihail Sarohin*, a szovjet hadsereg nyugalmazott vezérezredese, *Kazimir Pirozsak*, a lvovi területi pártmunkás-küldöttség vezetője, *Ambrus Jenő*, az MSZMP Pécs városi Bizottságának első titkára, *Blaskovics Jánosné*, a Gyógyszergyár Vállalat dolgozója, a Petőfi partizánbrigád volt tagja, *Bogár József*, az SZMT vezető titkára, *Bogár István* bányamérnök, *Duga József*, a Megyei Munkásőrség parancsnoka, *dr. Ernst Jenő* akadémikus, egyetemi tanár, *dr. Gárdos Istvánné*, főiskolai docens, az MSZBT Megyei Elnökségének tagja, *Gergely Lajos* nyugdíjas, országgyűlési képviselő, *Horváth Lajos*, a Városi Tanács vb-elnöke, *Kiss Erika*, egyetemi hallgató, *Kollár Istvánné* tsz-tag, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége országos választmányának tagja, *dr. Krauth János* dékáni hivatalvezető, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetsége országos választmányának elnöke, *Matakovics Jánosné* nyugdíjas pártmunkás, *dr. Nagy József*, az MSZMP Megyei Bizottságának titkára, *dr. Nemes Alajos* vezérőrnagy, megyei rendőrfőkapitány, *Novics János*, az MSZMP Megyei Bizottságának titkára, *Petőházi Szilveszter*, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára, *dr. Pilaszanovich Imre*, egyetemi docens, a Hazafias Népfront Városi Bizottságának elnöke, *Rameisl Ferencné*, a Megyei Nőtanács titkára, országgyűlési képviselő, *Vörös Vince* munkás, a debreceni Ideiglenes Nemzetgyűlés volt jegyzője, *Wieder Béla*, az MSZMP Pécs városi Bizottságának titkára.

A magyar és a szovjet himnusz hangjaival kezdődött meg az ünnepség, majd *Haumann Péter*, a Pécsi Nemzeti Színház tagja, Csanádi *Imre:* Csillag a homlokon című versét adta elő. Ezután harsonák szólaltak meg, fehér inges, piros nyakkendős úttörők, valamint ifjú gárda egyenruhába öltözött KISZ-fiatalok vonultak be, akik nevében *Komáromi József* 25 éves pécsi KISZ-fiatal köszöntötte az emlékünnepség résztvevőit.

Ezt követően *Egri Gyula* mondott elnöki megnyitót.

— Hazánk történelmének sorsdöntő évfordulóját, a felszabadulást ünnepeljük. — Amikor erre az évfordulóra emlékezünk, akkor nemcsak a szabadságunk, nemzeti függetlenségünk születésére gondolunk vissza, hanem egyben a tisztelet és hála őszinte érzésével emlékezünk azokra a szovjet hősökre, akik életüket és vérüket áldozták értünk.

Jóleső érzés kimondani, hogy hazánk népe már 25 éve, egy fél emberöltő óta jár a szocializmus építésének útján. Ez a két és fél évtized — tudjuk mindannyian — nem volt mentes a buktatóktól, a tévedésektől, sőt a hibáktól sem. De ezek nem kisebbítik eredményeinket.

Ezekre az eredményekre, sikerekre, joggal lehetnénk büszkék, azonban sohasem feledkezünk meg arról, hogy amit elértünk, nem csupán magunknak köszönhetjük, hanem elsősorban annak a baráti és kölcsönös segítségnyújtásnak, ami évtizedek óta szoros egységbe fogja a szocializmust építő népeket.

Ezen az ünnepen szeretettel köszöntöm a felszabadulási jubileumi díszünnepség valamennyi résztvevőjét.

Köszöntöm Aczél György elvtársat, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkárát, díszünnepségünk szónokát.

Köszöntöm a mai díszünnepségünket — jelenlétükkel megtisztelő szovjet vendégeinket, köztük elsősorban Mihail Sarohin elvtársat, Pécs város díszpolgárát, a Vörös Hadsereg nyugalmazott vezérezredesét, aki az 57. hadsereg parancsnokaként vett részt megyénk felszabadításában.

Köszöntöm a lvovi testvérterület pártmunkás küldöttségét és annak vezetőjét Kazimir Pirozsak elvtársat.

Köszöntöm mindazokat, akik fegyverrel, szóval vagy bármilyen eszközzel harcoltak a fasizmus ellen; azokat az elvtársakat, akik 25 éve vagy annál is régebben dolgoznak pártunk soraiban; szeretettel köszöntöm azokat a fiatalokat, akik negyed évszázaddal ezelőtt egyidőben születtek hazánk szabadságával.

(Folytatás az 5. oldalon)

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VIII. ÉVFOLYAM 13. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR KEDD, 1970. ÁPRILIS 7.

Mai számunkban:

ÜNNEPI MUNKÁSGYŰLÉS KOSSUTH-BÁNYÁN (2. oldal)

ZWICKAUI BÁNYÁSZFESTŐK KIÁLLÍTÁSA PÉCSSZABOLCSON (3. oldal)

FELAVATTÁK A FELSZABADULÁSI EMLÉKMŰVET KOMLÓN (3. oldal)

ÍGY EMLÉKEZNEK FELSZABADULÁSUNKRA (4. oldal)

Nagy eredményekre képes egy nép, ha kezébe veszi sorsának irányítását

Hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából április 3-án díszünnepséget rendeztek a Városi Pártbizottság nagytermében. A meghívót a Pártbizottság, a Városi Tanács, a Hazafias Népfront és a KISZ-bizottság küldte el a város legkiválóbb dolgozóinak, Komló egykori és mai építőinek, a bányaváros politikai, társadalmi, gazdasági képviselőinek, a Mecseki Szénbányák vezetőinek. S a meghívottak nem is hiányoztak: mind-mind ott szorongtak az eseményre szűknek bizonyuló díszteremben.

A magyar és a szovjet himnusz felhangzása után *Gallusz József*, a városi párt és tanács vb. nevében mondott megnyitót. Köszöntötte a résztvevőket, köztük *Novics Jánost*, a Megyei Pártbizottság titkárát, *Garamvölgyi Jánost*, a Megyei Pártbizottság tagját, vállalatunk igazgatóját, *dr. Bánki Nándort*, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának képviselőjét, *Neubauer Józsefet*, a Városi Pártbizottság titkárát, az ünnepség szónokát.

Az elnökségben helyet foglalt még *Kiss István*, a Hazafias Népfront városi bizottságának elnöke, *Bogdán László*, a KISZ városi bizottságának titkára, *Vihart János* alezredes, a Városi Rendőrkapitányság vezetője, továbbá a veteránok közül özv. *Stemler Józsefné*, *Reinhardt András* és *Lerch Antal*.

Az ünnepségen ott volt *Markvart Károly*, a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottságának titkára, *Nagy Dezső* szocialista brigádvezető, a Szocialista munka hőse, *dr. Simek Árpád* nyugdíjas tanácselnök. Megjelentek vállalatunk komlói üzemeinek vezetői, a helyi üzemek, intézmények, társadalmi és kulturális élet képviselői.

Forradalmi változások

— Ezekben a napokban városokban és falvakban, üzemekben és termelőszövetkezetekben, iskolákban és hivatalokban mindenütt ünnepelnek — kezdte Neubauer József elvtárs. — Ünnepeljük április 4-ét, hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját. Ünnepeljük legnagyobb nemzeti ünnepünket, azt a napot, amely sorsfordulót jelentett a magyar nép életében, történelmében. 1970. tavasza a nagy történelmi eseményeket idézi. A pusztulás, s az újjászületés napjaira emlékezünk. Mi is ezt tesszük most, amikor visszatekintünk a 25 év előtti eseményekre, a 25 év harcára, az 1945. tavasza óta elért forradalmi változásokra, eseményekre, negyedszázad történetére.

S ezt a negyedszázados eseménygazdagságot filmkockaszerűen pergette vissza. Elmondta, hogy az első évek politikai harca után, a fordulat évét követően a gazdasági építőmunka került előtérbe. Ekkor vette kezdetét a szocialista iparosítás. Új városok épültek, többek között Komló és Dunaújváros. Új iparágak jöttek létre, mint az uránércbányászat, a vegyipar, a híradástechnikai ipar. Rohamos léptekkel fejlődött az energiahordozók feltárása. Megyénkben is erőteljesebb lett a feketeszén termelése.

Míg 1938-ban csak 800 ezer tonna szenet termeltek bányáink, addig 1969-ben több mint 4 millió tonna jóminőségű szenet adtak az országnak.

A nép tudott és tud élni a hatalommal

A szónok ezután részletesen elemezte a gazdasági siker elért eredményeket, párhuzamot vont a mai és a régi Magyarország gazdasági viszonya között. Megemlékezett a hatalom megvédéséért folyó küzdelemről, majd kiemelte:

— Az osztályviszonyok döntően megváltoztak az elmúlt 25 év alatt. A Horthy-rendszert a munkanélküliség jellemezte. Ma pedig a foglalkoztatottak száma meghaladja az 5 milliót. Sok esetben munkaerőhiánnyal küszködünk.

Neubauer elvtárs befejezésül hangsúlyozta: — A negyedszázad nagyon sok tapasztalattal gazdagította életünket. 25 évvel ezelőtt még nem tudtuk azt, hogy miként fog alakulni életünk. De tudtuk és éreztük, hogy elkezdődött valami más, valami új. Örültünk a békének, a szabadságnak, a demokráciának. Sokan felsorakoztunk a párt zászlaja alá, mert éreztük és hittünk abban, hogy ez a párt az, amely jobb, emberhez méltó életet akar teremteni. Még nem ismertük pontosan, hogy mit jelent a szocializmushoz vezető út, de azt már biztosan tudtuk, hogy a régi módon nem tudunk tovább élni.

— Dolgoztunk és tanultunk. A párt, a munka nevelt, formált bennünket. Így vált képessé a munkásosztály a hatalom megszerzésére, megtartására, az ország vezetésére. A történelem megmutatta, hogy milyen nagy eredményekre képes egy nép, ha kezébe veszi sorsának, életének irányítását.

A város kisdobosai, úttörői nevében Walter Mária mondott kedves kis köszöntőt, majd a belvárosi zenei általános iskola kultúrműsora zárta a programot. Az országos hírű kórus igen hatásos megoldást választott: első számát bevonulás közben énekelte. Aztán a szavalókórus (a VII. ének-zenetagozatú osztály) és az énekkar — Tóth Ferenc és Dorsics Györgyné rendezésében — felváltva szerepelt. Aktuális, élménytnyújtó előadásuk méltán aratott igazán nagy sikert.

Vízhányó Imre

MSZBT-kitüntetések

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság és a Hazafias Népfront megyei elnöksége, hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából április 2-án Pécsett, az MTESZ-székházában kitüntetéseket adtak át a magyar—szovjet barátság ápolásának terén kimagasló munkát végző aktivistáknak. A Mecseki Szénbányák dolgozói közül Reményik Ernő (Komlói Szénelőkészítő), Kásper János (Szászvár), Nagy Dezső (Kossuth-bánya), Steiner László (Újhegy), Méder Miklós (Vasasbánya), Suhajda Tibor (Bányaigazgatóság), Nagy László (Újhegy), oklevélben és aranykoszorús kitüntetésben részesültek. A kitüntetéseket dr. Ádám Antal, a Hazafias Népfront megyei elnöke adta át. Az ünnepség után a kitüntetetteknek a Nádor-szállóban fogadást adtak.

Átadták a miniszteri kitüntetéseket

Bensőséges ünnepség színhelye volt április 4-én, szombaton délelőtt a Mecseki Szénbányák Déryné utcai tanácsterme. Itt rendezték meg azt a fogadást, amelyet Garamvölgyi János igazgató adott a Mecseki Szénbányáknál dolgozó és a huszonötödik évforduló alkalmából kintüntetettek részére. Résztvett az ünnepségen Stier József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára, Markwart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára, Klepach Ottmár, a KISZ vállalati bizottságának titkára, valamint mindazok akik a huszonöt év alatt a bányától kerültek különféle funkciókba.

Ez alkalommal adta át Garamvölgyi János igazgató a miniszteri kitüntetéseket is.

Kiváló Bányász kitüntetésben részesült: Szabó József (Kossuth-bánya), Gadó József (Szabolcsbánya), Bodor József (Szabolcsbánya), Stein Henrik (Pécsbánya), Prókai Sándor (Vasasbánya), Dévai Antal (Szászvár), Saly Endre (Kossuth-bánya), Lakos József (Szászvár), Müller Jenő (Szabolcsbánya), Váradi János (Pécsbánya), Takács János (Szabolcsbánya), Klepach Ottmár (Vasasbánya).

Bányászat Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta: Keszler Ferenc (Pártbizottság), Méder Miklós (Vasasbánya), Hergert István (Szászvár), Kárpáti Ferenc (Pécsújhegy), Koritnik Károly (Szabolcsbánya), Bencze Károly (Kossuth-bánya), Bodó János (Pécsbánya), Rétfalvi János (Zobák-bánya), Schuszter András (Szénelőkészítő), Takács István (Hidas), Monoszlai Istvánné (Bányaigazgatóság), Gungl Ferenc (Béta-bánya), Vándor Ferenc (Vasasbánya), Weisz József (Kossuth-bánya), Kiss István (Szénelőkészítő), Jazbinsek Vilmos (Bányaigazgatóság), Grif Jánosné (Bányaigazgatóság), Jozifek János (Bányaigazgatóság), Hajnal László (Villamos Üzem), Albrecht Józsefné (Bányaigazgatóság), Kovács László (Kossuth-bánya), Cserkuti János (Pécsújhegy), Komáromi József (Bányaigazgatóság), Tulinger József (Zobák-bánya), Radóczi László (Kossuth-bánya), Pintér József (Bányaigazgatóság).

A tűzrendészetről

A megelőző tűzrendészeti jogszabály érvényre jutása érdekében fokoznunk kell a jogszabályban előírtak maradéktalan végrehajtását. Ezt annál is inkább meg kell tennünk, mert az elmúlt évben a város és a járás területén 144 tűzeset volt, melynek kárértéke 2 603 190,— forintot tett ki. Ebből csak az ipar területén 1 318 750,— Ft kár keletkezett.

A megelőző tűzrendészeti munkának egyik sarkalatos pontja a dolgozók tűzrendészeti oktatása.

Ezzel kapcsolatban az 1/1963. (VII. 5.) BM. rendelet 29. §. 3. bekezdés c) pontja kimondja, hogy a „Létesítmény vezetője köteles megszervezni a dolgozók tűzrendészeti oktatását", majd ugyanezen rendelet 30. § 4. bekezdés f) pontja rögzíti, hogy „A Tűzrendészeti Bizottság elősegíti, hogy a dolgozók megismerjék a tűzrendészeti szabályokat és előírásokat."

Hogy valósul ez meg üzemünkben?

A létesítmény vezetője (üzemvezető) elkészítette az üzemre vonatkozó tűzrendészeti utasítást, mely üzemrészenként magában foglalja a megelőző és használati szabályokat. Elsősorban ez képezi alapját a dolgozók tűzrendészeti oktatásának.

A tűzrendészeti bizottság ülésén felméri az üzem helyzetét, meghatározza az oktatandó anyagot és kijelöli az oktatást végző felelős vezetőket, majd biztosítja részükre az oktatási anyagot és az oktatás ütemezését.

Mivel egy adott tűz esetében a késedelem beláthatatlan károkat okozhat, így elsősorban a dolgozókkal a kimondottan tűzveszélyes üzemrészeknél tartottunk gyakorló riadókat, mely gyakorlat során váratlanul olyan helyzet elé lettek állítva a dolgozók, hogy egy feltevéses kárhelyet kell felszámolni. Így volt 1970. március 18-án reggel 7 órakor és délután 13 órakor, amikor a feltevés szerint az olajraktár ég és benne egy füstmérgezéstől sérült dolgozó feküdt.

A feladatot a dolgozók jól oldották meg. Célja az oktatásnak az volt, hogy a legszükségesebb intézkedéseket meg tudják tenni, amivel az életmentés és a tűz továterjedését meg tudják akadályozni, valamint a tűzrendészeti szervek gyors értesítése is ezzel egyidőben megtörténjen.

A gyakorlat magában foglalt elsősegélynyújtási feladatot is.

A gyakorlat után a tűzoltóparancsnok és a tűzrendész értékelte a gyakorlat lefolyását, majd egyben a helyszínen található tűzoltókészülékek használatát, a vízvételi helyet és az áramtalanítási kapcsoló helyét oktatta. A szakmai vezető pedig az üzemrészre vonatkozó Üzemvezető Tűzrendészeti Utasítást ismertette és kérdezte vissza a dolgozóktól.

E rövid ismertetőből elsősorban azt szeretném kihangsúlyozni és követendő példaként említeni, hogy a dolgozók oktatása ténylegesen akkor eredményes, ha az rendszeres, az oktatandó anyag a valóságos helyzettel van összefüggésben, és nemcsak a tűzrendész foglalkozik e kérdéssel, mint a példa mutatja, az üzem vezetőjétől az üzemrészek szakmai vezetőig minden vezető be van kapcsolva a feladat megoldásába. Csak ilyen módszerrel tudjuk e fontos területet és az e területen végzendő feladatokat társadalmi üggyé tenni!

Révész Alajos
Pécsbánya

A mártírokra emlékeztek

Az ünnep hangulatában sem feledkeztek meg Komlón a mártírokról. A zászlódíszbe öltözött bányaváros egyik ünnepi eseménye volt április 3-án a mártírok emlékművének koszorúzása.

Neubauer József és Hartmann János, a Városi Pártbizottság, Garamvölgyi János és dr. Bánki Nándor, a Mecseki Szénbányák, Gallusz József és Kiss István a Városi Tanács, Bogdán László és Benczes József a KISZ-bizottság, Tárnai János és Földes Jenő a szakmaközi bizottság, Fekete János és Vastagh László a sportoló ifjúság nevében helyezett el koszorút. A mártírok hozzátartozói képviseletében Füredi Miklósné, Kovács Ferencné, Krivanek Rezsőné és Csatlós Jánosné tette le a kegyelet virágait.

Leningrád állomás az Antarktiszon

Új, szovjet kutatóállomást szerveznek a Déli-sarkon. A helyet is kiválasztották a tengerszint felett 290 méterrel, keletre Tomilintől. A munkáját 1971-ben megkezdő állomást Leningrádról nevezték el. Pontos helye a déli szélességi kör 69 fok 30' és a keleti hosszúsági 159 fok 23'. Egyelőre csak a kutatók lakóépületét szerelték össze és az acél zászlórudat állították fel, amelyen a Szovjetunió hivatalos lobogója leng (APN).

„A megtett út már történelem, a visszatekintés arra jó, hogy erőt merítsünk a további haladáshoz"

Ünnepi munkásgyűlés Kossuth-bányán

Vállalatunk legnagyobb üzemében, Kossuth-bányán április 2-án több száz dolgozó gyűlt össze az ízlésesen dekorált üzemi kultúrteremben, hogy megemlékezzenek a felszabadulási évfordulóról. Ezúttal adták át nyolcvan élenjáró kommunistának a Felszabadulási jubileumi emlékérmet.

Kovács János üzemi pártbizottsági titkár megnyitója után a belvárosi iskola énekkara és szavaló kórusának műsora vezette be az ünnepséget. Stier József, vállalatunk pártbizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. Kiemelte:

— 25 esztendő alatt a párt vezetésével dolgozó népünk megtanult harcolni, dolgozni, építeni, élni. S a negyedszázad alatt napról napra bizonyította azt is, hogy nemcsak a politikai és gazdasági harcokhoz, nemcsak a romok eltakarításához, az újjáépítéshez, a termeléshez, a tűntetéshez, a reakció elleni harchoz ért, hanem megtanulta az ország vezetésének, a hatalom gyakorlásának művészetét is.

— A dolgozó osztályok soraiból, az egykori elnyomottakból és leszármazottaikból kerülnek ki gazdasági és állami szerveink, intézményeink, társadalmi és politikai szervezeteink hivatott vezetői. Pártunk, munkásosztályunk, népünk jól élt a szabadság adta lehetőségekkel. Következetesen halad a szocializmus teljes felépítésének útján. Dolgozó népünk azt is tudja, hogy sok még a tennivaló a bányákban, a földeken és tegyük hozzá: a fejekben is. Nagy tehát a felelősség és nem kissebbednek a feladatok sem.

— Nemcsak elért eredményeinket kell megszilárdítani, szocialista vívmányainkat megőrizni, hanem fokozni kell a gazdasági építő, a kulturális nevelő munkát is. Emelni a munka termelékenységét, fokozni a gazdaságosságot, a jövedelmezőséget. Szilárdítani a munkafegyelmet, hogy megteremtsük a növekvő igények kielégítésének anyagi alapjait. Nem kisebbek a feladataink az államelmélet, a szocialista demokrácia fejlesztése, korszerűsítése tekintetében sem.

Stier elvtárs befejezésül rámutatott arra: — Tudjuk, hogy mint az elmúlt negyedszázadban, a jövőben is számíthatunk és támaszkodhatunk dolgozó népünk alkotó munkájára, harcos támogatására, a párt és a kormány politikájának megvalósításáért folyó harcban. A megtett út már történelem. Az ünneplés hangulata kellemes és felemelő, de nem feledteti velünk azt, ami még előttünk áll, amit még le kell küzdenünk.

— Az élet halad tovább. A fejlődés feltartózhatatlan. A mérföldköveknél a visszatekintés arra jó, hogy erőt merítsünk a további haladáshoz, az újabb sikeres csatákhoz, a szocialista forradalom győzelmes végigviteléhez.

Az ünnepi beszéd után Kovács János elvtárs átadta az emlékérmeket. Schmidt Sándor ifjúgárdista, a KISZ-fiatalok nevében köszöntötte a párt régi harcosait.

Kiss Gyula aknász azok közé a kevesek közé tartozik, aki feleségével együtt kapta meg a Felszabadulási jubileumi emlékérmet.

— Nagyon jólesik a figyelmesség — mondotta. — A kommunisták mindig ott voltak a legnehezebb csatákban és ma is sokat vállalnak magukra. A magam részéről a legnehezebb időt akkor éltem át, amikor 1944 november utolsó napjaiban az Erőmű védelmében — mint az egyik parancsnok — kommunista társaimmal együtt őrködtem, hogy fel ne robbantsák a komlói villanytelepet.

Az ünnepség kedves epizódja volt, amikor Genadij Minyin szovjet kapitány köszöntötte a bányászokat és méltatta nagyszerű munkájukat. A szovjet katonatisztek feleségei és az üzem nőbizottságának képviselői is találkoztak, hogy baráti beszélgetés keretében kölcsönösen megismerhessék egymás életét.

Szabó Péterné üdvözlő szavaira Valentyina Baranyik válaszolt. Az óvodáskorú Kutas Erika egy szép verssel kedveskedett. Szekeres Sándorné, a vállalat nőbizottságának vezetője 1800 nődolgozó képviseletében szólalt fel és mondott köszöntőt a felszabadulási ünnepség alkalmából.

V. I.

Munkavédelmi ellenőrzés Szabolcsbányán!

1970. március 24—25-én kétnapos munkavédelmi ellenőrzést — és munkavédelmi szempontból üzemminősítést — tartott a vállalati szb munkavédelmi felügyelője, a kerületi bányaműszaki felügyelőség és a vállalat biztonsági csoportja. A vizsgálaton részt vettek: Lombos Antal, a vállalati szb munkavédelmi felügyelője, dr. Koncsag Károly KBF hiv. vezető, Rickert Antal biztonsági főmérnök, Hajek József és Lelovics István biztonsági főelőadók, Nagy Zoltán biztonsági szakfelügyelő és Szijártó József, a KBF körzeti felügyelője, valamint az üzemvezetőség és a szakszervezeti bizottság megbízottai.

A vizsgálat az alábbiakra terjedt ki:

1. Az üzem 1969. évi baleseteinek alakulása, vizsgálat utáni intézkedések, felelősségrevonások.

2. Az üzem munkavédelmi tevékenységének megszervezése és irányítása, ezen belül a vállalati munkavédelmi szabályzat végrehajtása.

3. A dolgozók munkakörülményeinek és biztonságos munkafeltételeinek megteremtésére történő műszaki intézkedések, új technológiák bevezetése és kezelési utasítások vizsgálata.

4. Az oktatások rendszerének vizsgálata és gyakorlati végrehajtása.

5. Az üzemen belül folyó munkavédelmi agitációs és propaganda munka vizsgálata.

A vizsgálatról készült összefoglaló jelentés megállapításai mindenképpen az üzem érdekét szolgálják, mert a hiányosságok feltárása és kiküszöbölése a biztonságos munkavégzést és a balesetmentes üzemelést segíti elő.

— ks —

Jubileumi kiállítás Meszesen

Csütörtökön délután nyílt meg Meszesen, a vállalat központi épületének nagytermében Lenin életét és hazánk negyedszázados fejlődését bemutató képkiállítás.

A kiállítás, fényképekkel és Lenint ábrázoló művészi képek reprodukcióival kívánja bemutatni a proletariátus nagy gondolkodójának életét, munkásságát. Gazdag anyagot tartalmaznak hazánk felszabadulásának történetét, huszonöt éves fejlődésünket, történelmi emlékeinket, ipari, mezőgazdasági és kulturális eredményeinket bemutató tablók.

— k —

Elhunyt Blaha Béla

Blaha Béla, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete elnökségének tagja hosszas betegség után, március 27-én elhúnyt.

Blaha Béla elvtárs 1915. október 29-én született Hódoscsépányban. Bányászcsaládból származott, és folytatta édesapja szakmáját, a királdi bányaüzemben kezdett dolgozni. 1945 januárjától már a bányászszakszervezet királdi csoportjának elnöke. 1946-tól az ózdi körzeti bányászszakszervezet titkára, 1948-tól a Borsod megyei pártbizottság ipari osztály vezetője, majd 1951-től a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára volt, 1967 januárjában választották meg a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökének. Számos kormánykitüntetés tulajdonosa. Érdemeinek elismeréseképpen 1965-ben a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Vörös Zászló Érdemrenddel tüntette ki.

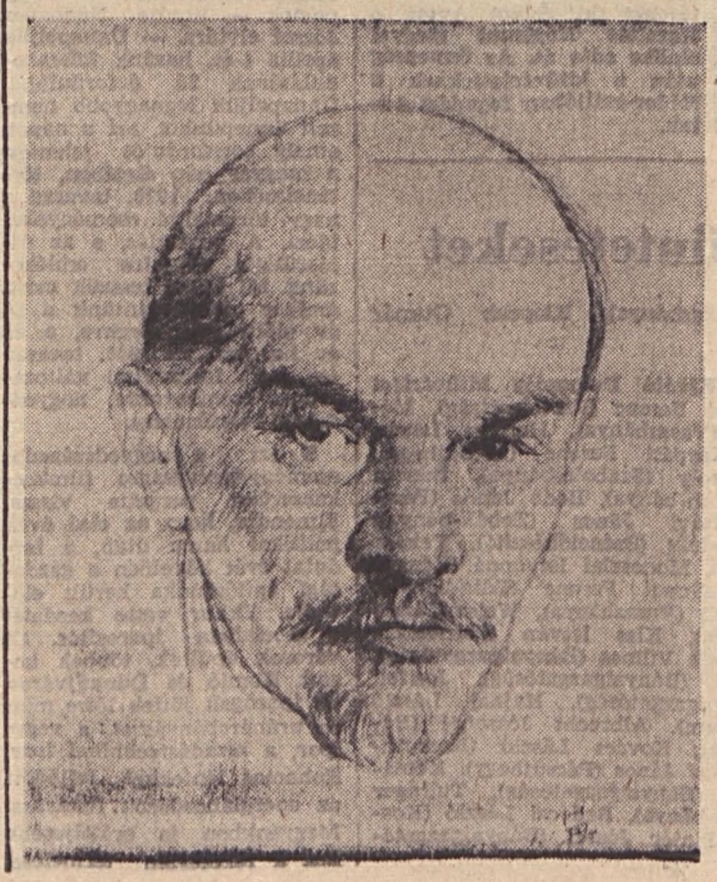
A Mecseki Szénbányák dolgozói nevében a vállalat vezetői helyezték el koszorújukat Blaha Béla elvtárs sírjára.

Előnyösek-e a nagyvárosok?

Moszkva, APN.

A „Veproszi ekonomiki" c. közgazdasági folyóirat adatai szerint a Szovjetunió 33 nagyvárosában él a városi lakosság negyedrésze, s itt összpontosul az ipar egyharmada.

A Szovjet Tudományos Akadémia Nemzetközi Munkásmozgalmi Intézete tavaly szimpoziumon vitatta meg a nagyvárosok szociális problematikáját. A tudósok többségének véleménye szerint az egymilliósnál nagyobb városok olyan gazdasági, kulturális és társadalmi előnyöket kínálnak lakóinak, amelyekkel a kisebb városok nem rendelkeznek. A nagy városokban magasabb a munkatermelékenység, több iskola és szórakoztató intézmény működik, nagyobb a munkaterületek közötti választék. A tudósok véleménye szerint a legközelebbi 15—20 évben folytatódik a nagyvárosok növekedése.

ILYEN VOLT LENIN

Az új világ születése elválaszthatatlan Vlagyimir Iljics Lenin nevétől. Ő volt a kommunista párt megszervezője, az oroszországi nagy forradalom vezetője, a szovjet állam megtermetője, valamennyi dolgozó vezére. Gigászi munkássága azonban többre is kiterjed, mint a legnagyobb társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális kérdésekre. Lenin egyszerű ember volt és kellő gondot fordított az úgynevezett „kis dolgokra" is. Ezekben látta az új élet csíráit.

Alábbiakban néhány vonással felvillantjuk Lenin tevékenységének azt az oldalát, amely megmutatja milyen személyes érzések, s átható értelem jellemezte ezt a nagy embert.

Ez a levéltári dokumentum jelenleg a Központi Lenin Múzeum kijevi fiókjában tekinthető meg. Elnevezése: „Kommunista váltó". Másszóval, váltó Leninnek tíz millió pued fémről!

Mikor is történt ez? A dokumentumon ez olvasható:

„1922. január 1 és 1923. január 1 között, az Összoroszországi Népgazdasági Tanács elnöksége által ez év november 3-án a „Jugosztal" helyzetére vonatkozóan megállapítottak alapján kötelezem magamat, hogy az Összoroszországi Népgazdasági Tanácsa elnöksége által a Jugosztal részére ez év október 23-án kiutalt forgóeszközök kézhezvétele után Vlagyimir Iljics elvtársnak, az Összoroszországi Népgazdasági Tanács elnökségén keresztül a Jugosztal petrovkai, makejevkai és juzovkai üzemeiből hatmillió pud nyersvasat és négymillió pud hengerelt fémet, azaz összesen tízmillió tonna fekete-fémet szállítok.

A Jugosztal ügyvezető igazgatója, Iván Ivanovics Mezslauk."

Az Októberi Forradalom 4. évfordulójának nehéz idején Lenin arra szólította fel a szovjet munkásokat, hogy figyelmesen tanulmányozzák az „új gazdasági politikát", okosan gazdálkodjanak, és fáradhatatlanul folytassák a — szocialista állam alapját képező — nagyipar létrehozására irányuló tevékenységüket. Lenin több ízben utalt a Donyec-medence újjászületésének fontosságára. A „Kommunista váltót" a „Jugosztal" trösztfennállásának első időszakában adták ki; azoknak a fémkohászoknak ünnepélyes kötelezettségvállalása volt ez, akik készek voltak legyőzni minden nehézséget, hogy beváltsák Lenin reményeit.

Még csak egy hónap múlt el azóta, hogy ezt a különleges váltót kiállították Lenin nevére — és a Jenakijevóban megjelenő „Déli fémkohász" című üzemi lap arról tudósított, hogy Petrovkában már benyújtották a második martinkemencét, Makajevkában befejezik a kohó javítását és új hengersorokat helyeznek üzembe, Juzovkában pedig egy hatalmas martinkemence és egy sínhengerlő-

Felavatták a Felszabadulási Emlékművet Komlón

A hosszúra nyúló tél utolsó nekirugaszkodása: a metsző, hideg szél, az erős hóvihar sem riasztotta el, április 3-án a Felszabadulási Emlékmű avatására gyülekezők sokadalmát Komlón. Az AKÖV autóbusz-oszlopa, a személygépkocsik karavánja szállította Gesztenyésbe az ünnepség résztvevőit.

Az emlékműhöz vezető új út mentén piroskendős úttörők zászlóval sorakoztak fel, hogy méltó keretek között fogadják az érkezőket. A bányászzenekar közreműködésével a magyar és a szovjet himnusz hangjaival vette kezdetét az ünnepség. *Baracsi Ferenc* színművész elszavalta Benjamin László: Tavasz Magyarországon című versét, *Gallusz József*, a városi tanács vb-elnöke pedig avatóbeszédet mondott.

— 1945. április 4-én a falvak és városok megkonduló harangjai nemcsak a háború végét, hanem egy új korszak kezdetét is jelentették. E nappal lezárult a történelem viharos tengerén való hánykódása hazánknak. Egy új korszak nyitányát jelentette e nap, amelyben uralkodik a nép, amelynek építéséhez erős barátok adják a segítséget, és a biztatást.

— Itt, e helyen szűkebb pátriánk, Komló felszabadulására emlékezünk. A történelmi eseményeket ritkán tervezik előre. Azokat azzá érleli az idő. De csak akkor válik egy esemény történelmivé, ha az emberiség kisebb, vagy nagyobb csoportja számára életének alakulására jelentős hatással bír. Nem tudtuk akkor még, hogy e természetileg szép hely, történelmivé válik. De azzá vált! Igen, ahol 1944. november 29-én a komlóiak először találkoztak a felszabadító szovjet katonákkal, most emlékmű áll. *Bachmann Zoltán* és *Dicső Rudolf* tervei alapján egy monumentális alkotás emelkedik a magasba.

— Ez az alkotás a magyar és a szovjet nép szilárd barátságát, történelmi összeforrottságát fejezi ki — mondotta Gallusz elvtárs. — Őrzi a hősök emlékét, szimbolizálja szocialista hazánk szocialista városa negyedszázados fejlődését. A két egymásba karoló és az ég felé szökő betonfal a két nemzet találkozását, fejlődését mutatja. Egyben kifejezi, hogy barátságunk szilárd, örök és megbonthatatlan, mint a vas és a beton. Az emlékmű hirdesse országnak-világnak, hogy a magyar munkásosztály tudott élni a Vörös Hadsereg által hozott szabadsággal. A legjobban és legfényesebben saját városunk, Komló fejlődése is reprezentálja ezt.

Gallusz József e gondolatok jegyében vette át az alkotóktól az emlékművet, és adta át a város lakosságának.

A Városi Munkáskórus műsora következett ezután, majd koszorúzásra került sor. *A párt részéről Novics János, Neubauer József, Mecseki Szénbányák képviseletében, Garamvölgyi János és Markwart Károly*, a tanácstestület nevében pedig *Gallusz József*, és *Nagy Ferenc* elvtársak helyeztek el koszorút.

Az 1945—70-et hirdető emlékmű talapzatára lerakta az emlékezés virágát a Hazafias Népfront, a KISZ, a szakmaközi bizottság, az úttörők elnöksége is, az Aknamélyítő-, a Mélyfúró-, a Carbon, a Városgazdálkodási Vállalat, a Vízmű, a 12-es AKÖV, a Mecsek Gyöngye Tsz, az Elektroakusztikai Ksz, és a Baranya megyei Élelmiszer Kereskedelmi Vállalat küldöttsége.

Somodi Gyula, az MSZMP KB politikai munkatársa az avatóünnepség után elismerését tolmácsolta mind a tervezésért, mind az emlékmű kivitelezéséért, mind pedig az avatóünnepség lebonyolításáért.

— yó —

Kitüntetések

A Megyei Pártbizottság és a Megyei Tanács együttes ünnepi ülésén, április elsején *Palkó Sándor*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Megyei Tanács VB elnöke, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának nevében kitüntetéseket adott át. A Mecseki Szénbányák dolgozói közül a *Munka Érdemrend arany fokozata* kitüntetést kapta *Gregor Sándor*, a Mecseki Szénbányák személyzeti főelőadója, *Lerch Antal* nyug. bányász, *Patakí Mihály* nyug. igazgato, *Piegl János*, a Mecseki Szénbányák üzemvezetője, *Reinhardt András*, nyug. bányász, *Stier József*, a Mecseki Szénbányák MSZMP Bizottságának titkára. *A Munka Érdemrend ezüst fokozata* kitüntetést kapta: *Banó József*, szabolcsbányai felvigyázó, *dr. Bánki Nándor*, a Mecseki Szénbányák MSZMP Bizottságának osztályvezetője, *Beck Ferenc* nyugdíjas, *Berkes Mihály*, nyug. bányász, *Dér Mihály* vájár, *Havas József* nyug. bányász, *dr. Pekarek Géza*, a Mecseki Szénbányák műszaki munkatársa, *Solymosi János*, a Mecseki Szénbányák lakatosa. *A Munka Érdemrend bronz fokozata* kitüntetést kapta: *Bernhardt Gyula*, a Mecseki Szénbányák osztályvezetője, *Csordás Mihály* nyug. bányász, *Földesi Hermann*, a Mecseki Szénbányák munkaügyi előadója, *Lendvai József* nyug. bányász, *Szám István*, a Mecseki Szénbányák üzemvezetője. Valamennyi kitüntetettnek átnyújtották a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által a függetlenségért, a szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott küzdelemben kifejtett tevékenység elismerésére alapított Felszabadulási jubileumi emlékérmet is.

A bétaiak vendégei

Béta-bánya gazdasági és társadalmi szerveinek meghívására április 5-én egy szovjet csoport látogatott az üzembe Asztrahányból, Vaszilij Petrovics Lagutyin, megyei szakszervezeti titkár vezetésével. Az MSZBT megyei elnöksége nevében Monoszlai Istvánné kísérte Komlóra a vendégeket. Az üzem nevében Nagy Béla csúcspárttitkár, Szücs István geológus mérnök, Király Ernő alapszervi-titkár és Kispál József, a KISZ-szervezet titkára fogadta szovjet barátainkat. A csoport megtekintette Komlón az üzemet, munkásszállót, az új Felszabadulási Emlékművet, a Steinmetz Miklós Szakközépiskolát.

A városnéző séta után a bétaiak a szilvási Panoráma presszóban látták vendégül a szovjeteket.

Koszorúzás és emléktábla-avatás Újhegyen

Április 3-án délután 2 órakor az újhegyi üzem dolgozói megkoszorúzták Buzsáki Imre és Seregély Aladár — a két mártírhalált halt elvtársuk —, az üzem területén álló emlékművét.

Utána a meghívott vendégek és az üzem dolgozói jelenlétében emléktáblát lepleztek le, annak a Buzsáki Imre utcai épületnek a falán, melyben 25 éve alakult meg a kommunista párt helyi és területi szevezete. Steiner László, az újhegyi üzem párttitkára mondott ünnepi beszédet, majd a negyedévszázada alakult bányászzenekar — élén a zenekart alapító és vezető Solymosi Jánossal —, eljátszotta az Internacionálét.

Kilenc nap a németek hátában

A második világháború országútján nagyot gyalogoltam — Voronyezstől Budapestig —, mint gyalogos százados.

Többek közt részt vettem Miskolc felszabadításában. Emlékezetemben maradt az alábbi történet.

A 682-es lövészezred Jakovlev alezredes parancsnoksága alatt titokban áthatolt a frontvonalon és mélyen benyomult a németek hátába Mezőcsát kisközség irányából Miskolc felé. 1944. november 14-én hajnalban elértük a város peremét.

Azt a parancsnot kaptam, hogy reggel egy kisebb csoporttal óvatosan hatoljak be a külvárosba.

A parancsot végrehajtottam. Elsőnek értem el a külvárost és kisvártatva megadtam a jelt az ezrednek a bevonulásra. Amikor az ezred befejezte a bevonulást, a németek észrevettek bennünket és mi 14-től 22-ig éjjel nappal harcban álltunk az ellenség hátában. Elkeseredett harcokat vívtunk a németekkel. Segítségünkre voltak a Miskolcon dolgozó szlovák munkások, akik hozzánk csatlakoztak.

November 22-én megsebesültem és csak a csodával határos módon maradtam életben. A miskolci harcokban a 682-es és 202-es lövészezrednek nagy veszteségei voltak.

Magyarország területén sok városért és faluért harcoltam.

A jubileum alkalmával, mint az egykori harcok résztvevője, szeretném felkeresni azokat a helyeket, ahol harcoltam, szeretnék emlékezni elesett bajtársaimra, találkozni ezredtársaimmal, amennyiben őket is meghívnák. Címem: Szverdlovszk, D—40. pr. Koszmonavtov 78.

Ivan Csupin
(APN)

Találkozó és emléktábla-avatás Pécsbányán

A Széchenyi-aknai pártalapszervezet 3-án találkozót rendezett azoknak az elvtársaknak, akik 1944-ben megalakították Pécsbányán a kommunista párt helyi szervezetét. A találkozó résztvevői, délután emléktáblát helyeztek el annak az épületnek a falán, ahol 25 évvel ezelőtt megalakult a párt

Foto: Bosnyák

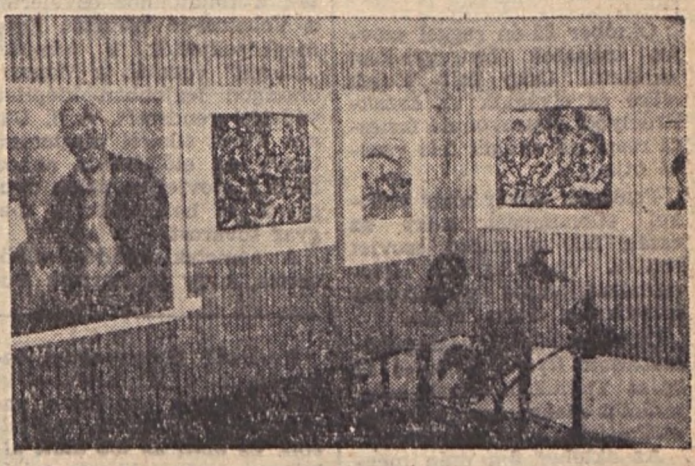
Veterántalálkozó Pécsszabolcson

A pécsszabolcsi területi pártalapszervezet 2-án este a Puskin Művelődési Házban találkozón látta vendégül azokat az elvtársakat, akik hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmával jubileumi emlékérmet kaptak. A képen a találkozó résztvevőinek egy csoportja látható

Foto: Váradi

Zwickaui bányászfestők kiállítása Pécsszabolcson

A zwickaui bányászfestők műveiből rendezett kiállítás egy részlete **Foto: Váradi**

Harmadikán délután leplezték le a pécsszabolcsi Puskin Művelődési Ház falán azt az emléktáblát, mellyel a pécsszabolcsi bányászok mozgalmi tevékenységének kívántak emléket állítani. Az ünnepi beszédet *Michelutti Ferenc*, a területi pártalapszervezet titkára mondta. Az ünnepségen jelen volt a Német Demokratikus Köztársaság zwickaui Martin Hoop Bányaművek kulturális küldöttsége is.

Az emléktábla-avató ünnepség után került sor a zwickaui bányászfestők műveiből rendezett kiállítás megnyitására. A kiállítást *Suhajda Tibor*, a vállalat szakszervezeti bizottságának munkatársa nyitotta meg. Megnyitójában a következőket mondotta: „— *Tizenhat évvel ezelőtt kezdődött a Német Demokratikus Köztársaság zwickaui Martin Hoop Bányaművek kollektívájának és a volt komlói Szénbányászati Tröszt vezetőinek és dolgozóinak kapcsolata.*

A tizenhat év alatt eljutottunk odáig, hogy tisztán lehet látni a kétoldalú kapcsolat eredményeit, műszaki, gazdasági és kulturális, sport téren egyaránt.

Az elmúlt évben a német bányásznap alkalmából küldöttségünk elvitte és kiállították a bányászaink által készített képzőművészeti szakköri anyagokat. A mai nap újabb hű példája az elvtársi együttműködésnek, amikor is a vállalati pártbizottság, szakszervezeti és KISZ-bizottság, valamint a vállalat gazdasági vezetése megbízásából tiszta szívvel köszöntöm a német bányászok delegációját.

A delegáció elhozta magával a német bányászok képzőművészeti kör tagjainak munkáit, hogy a jubileumi ünnepségekhez hozzájárulva ezzel is kifejezze a magyar és német nép megbonthatatlan barátságát."

A kiállítást német részről *Siegfried Dolata* nyitotta meg.

gép gyártása folyik. A fémkohászok tehát teljesítették Leninnek tett vállalásukat.

A „Kommunista váltó"-t a jelenlegi — a szovjet emberek millióinak részvételével folyó — országos szocialista munkaversenyek elődjének is tekinthetjük.

Lenin kis családjában mindenki figyelmes és gondoskodó volt a másik iránt. Amikor Lenin azt mondta, hogy az „én családom", feleségére, Nagyezsda Konsztant Inovnára és a forradalom után állandóan vele élő nővérére, Marija Iljinyicsnára gondolt. A családban volt egy szabály — együtt ebédeltek valamennyien. Leninnek a lakása a Népbiztosok Tanácsában levő dolgozószobája mellett volt, így rendszerint ő érkezett elsőnek haza ebédre. Ilyenkor felhívta feleségét munkahelyén, a Közoktatásügyi Népbiztosságon és kérte, ne késlekedjék. Gyakran telefonált a Pravda szerkesztőségébe is, miért késlekedik Manyása. Amikor mindannyian együtt voltak, elfogyasztották szerény ebédjüket, amilyet egy átlagos munkáscsalád asztalán lehetett látni. Ebéd után elbeszélgettek.

Esténként a kicsiny, de takaros ebédlőben nagyobb társaság gyűlt össze: megérkezett Lenin másik nővére, Anna Iljinyicsna, aki a Kreml közelében lakott, ott volt testvére, Dmitrij Iljics és gyakori vendég volt Gleb Krzsizsanovszkij, Innesza Armand, Gorkij, Clara Zetkin és mások.

A megvendégelés egyszerű volt: tea, néhány darab kenyér, sajt. A gondos Marija Iljinyicsna, aki a háztartást vezette, különleges csemegeként olykor befőttet is tett az asztalra.

Lenin kellemes társalgó volt, jó humorérzékkel rendelkezett, vidáman reagált a tréfákra.

I. Szlobodjanjuk

1921-ben történt. A Munkaügyi és Védelmi Tanács mellett újonnan létesített Állami Tervbizottságnak (Goszplan) olyan tapasztalt káderekre volt szüksége, akik értenek a gazdasági tervezéshez. Kevés ilyen ember volt, s a szakembereken kívül munkásoknak is részt kellett vállalniuk.

Egy este Vaszilij Jeszin munkáshoz, aki 1914 óta tagja volt a kommunista pártnak, berohan egyik elvtársa és az „Ekonomicseszkája Zsizny"-t lobogtatva kezében, kiáltja: — Vaszilij Zaharovics! A Goszplan tagjává választottak.

Nem sokkal később megtudta, hogy az Oroszországi Villamosítási Bizottság (Goelro) elnökének, Gleb Krzsizsanovszkijnak és Leninnek a javaslatára tették ezt. És nem véletlenül. Egy hónappal ezt megelőzően közölték vele, hogy Lenin a következő feladattal bízta meg: típus-terveket kell kidolgozni 25—30 és 100 lóerős falusi villanytelepek létrehozására és biztosítani kell a létesítésükhöz szükséges segítséget. — A dolog sürgős, — mondták. — Vlagyimir Iljics kéri, hogy mielőbb készüljenek el a munkával.

Néhány nap múlva megszólalat a telefon. — Jeszin elvtárs, — tette fel a kérdést Lenin. — Gleb Makszimilianovics azt mondta nekem, hogy körülbelül egymillió lóerőre tehető az Oroszországban található felülvezérelt és alulvezérelt erőgépek teljesítménye. Gondolkodjék rajta, lehet-e helyettesíteni ezeket a gépeket kis turbinákkal, és milyen teljesítményre lehet így számítani.

— Ezen kívül azon is gondolkodjék — tette még hozzá Lenin, hogyan lehetne a nagy parasztömegeket bevonni a falvak villamosítási munkálataiba.

Jeszin szeme előtt ekkor megjelenik a kis, 25 lóerős gőzerőmű, amelyet ugyanabban az évben a szmolenszki kormányzóságban fekvő Batyiscsevó faluban építettek. Közköltségen építették a parasztok az állami mezőgazdasági kísérleti állomással karöltve. A villanytelep felavatása ünnepszámba ment. A Földművelésügyi Népbiztosság levelet kapott, amelyben ez állt: „Mi, akik Iljics lámpásainak fényénél összegyűltünk, szívből köszönjük a szovjethatalomnak, de különösen Vlagyimir Iljics Leninnek, hogy gondoskodott rólunk, parasztokról..."

Jeszint hamarosan fogadta Lenin, s ő elmondta a szovjet kormányfőnek, hogyan épült ez a telep, milyen részük volt benne a parasztoknak.

Így emlékeznek felszabadulásunkra

Hazánk felszabadulásának katonai története

(1944. október 6. — 1945. április 4.)

Október 8-án Malinovszkij marsall gyorscsoportját a Nagyvárad, Debrecen térségében összpontosult fasiszta erők szétvetésére irányította. A főparancsnokság utasítására Plijev lovas-gépesített csoportja Püspökladány, Karcag térségéből Derecske, Kismarja, Biharkeresztes irányában csapást mért a nagyváradi német csoportosítás mögötti területére. Így került sor a nagy szovjet és német erők heves összecsapására, a debreceni csatára, amelyben közel ezer harckocsi és rohamlöveg vett részt.

A szovjet csapatok október 12-én fölszabadították Nagyváradot és tovább támadtak Debrecen felé. Friessner tábornok a „Dél" hadseregcsoport parancsnoka mindent elkövetett, hogy lefékezze a támadó szovjet erők lendületét és ezért Debrecentől délre a Berettyó és a Körösök vidékén újabb és újabb egységeket vetettek harcba. Ugyanakkor gyors ütemben megkezdte csapatai kivonását Észak-Erdélyből a Tisza mögé.

A 2. Ukrán Front balszárnya október 11-én felszabadította Szegedet, átkelt a Tiszán és 21-én birtokba vette Baját.

A front főerői október 13-án harcba indultak Debrecenért. Elkeseredett küzdelemben megtörték a németek szívós ellenállását és október 19-én este benyomultak a városba, amelyet 20-án reggelre megtisztítottak a fasiszta csapatoktól.

A német főparancsnokság, hogy ellensúlyozza a szovjet sikereket, ellencsapást indított Szolnok térségéből. Ezzel akarták megzavarni a további szovjet előnyomulást, Malinovszkij marsall azonban tartalékainak ütközetbevetésével 4—5 napig tartó heves harcokba visszavetette a németeket és biztosította a front erőinek további előnyomulását.

Október 22-én reggel szovjet csapatok Nyíregyházán keresztül Csap felé törtek előre és elvágták az Észak-Erdélyből visszavonuló fasiszta csapatok nyugat felé vezető útjait.

Friessner ekkor nagy erőkkel ellencsapást mért az észak felé előretörő szovjet erőkre. Visszafoglalta Nyíregyházát, majd visszavonta csapatait a Tisza mögé.

Október végére végleg felszabadult Nyíregyháza és az egész Tiszántúl. Ezzel befejeződött Magyarország felszabadításának első szakasza.

Az október 6-a után megindult szovjet támadás sikerei mély hatást gyakoroltak a magyar uralkodó osztályokra. Horthyék taktikázásának kudarca most már számunkra is világossá vált, és ezért megbízottjai október 11-én Moszkvában aláírták a fegyverszüneti egyezményt. Az átállásra azonban nem készültek fel. Budapest körzetében jelentős német páncélos és SS erők tartózkodtak, amelyek meghiúsították Horthy kiugrási kísérletét, aki ahelyett, hogy az 1. magyar hadsereg főhadiszállására utazva parancsot adott volna az arcvonal megnyitására, és a németek elleni támadásra, Budapesten maradt és a németek foglyaként október 15-én átruházta a hatalmat Szálasira.

Október 27-én a 2. Ukrán Front haditanácsa felhívással fordult a magyar néphez. Tudomására hozta, hogy csapatai katonai szükségszerűségből vonultak be az ország területére, mert a német és szálasista csapatok továbbra is ellenállást tanúsítanak. A szovjet hadsereg nem hódítóként, hanem a magyar nép felszabadítójaként harcol míg a német csapatokat ki nem űzi az országból.

A budapesti hadművelet: A szovjet csapatok a Tiszántúl, Belgrád körzetének és Kárpátaljának felszabadítása után hozzáláttak, hogy a Duna-Tisza közét, Észak-Magyarországot és Budapestet megtisztítsák a német hadseregtől és az őket kiszolgáló nyilas fegyveres erőktől.

Október 29-én a 2. Ukrán Front csapatai megindították támadásukat Kecskemét, Budapest irányában. November 2-án elérték Ócsa, Alsónémedi, Bugyi vonalát. Másnap megkísérelték rohammal bevenni Budapestet. A németeknek azonban sikerült a magyar főváros körzetébe új erőket felvonultatni és ezzel egyelőre megakadályozták Budapest felszabadítását.

Malinovszkij marsall november 11-én elhatározta, hogy Szolnok, Hatvan, Ipolyság irányába új hadműveletet indít azzal a céllal, hogy kettévágja a „Dél" hadseregcsoportot. Az előnyomuló szovjet csapatoknak sikerült Budapestet északról átkarolni, kijutottak az Ipoly völgyébe és elvágták észak felé a fasiszta erők visszavonulási útját.

December 4-én éjszaka a 2. Ukrán Front balszárnyán támadó 46. hadsereg átkelt a Dunán és Bicske, Esztergom irányában nyugatról akarta átkarolni a magyar fővárost. A folyó jobb partján azonban a németek szívós ellenállást tanúsítottak és megakadályozták a szovjet csapatok további előnyomulását.

November közepén a 3. Ukrán Front csapatai is bekapcsolódtak Magyarország dunántúli részének a felszabadításába. Mohácstól délre, Batina és Apatin körzetében átkeltek a Dunán. Támadásukat nyugati irányban folytatva felszabadították Pécs, Kaposvár, Szekszárd városokat. December 10-re kijutottak a Balatonhoz és elérték a Velencei-tó körzetét. Ezzel megközelítették a németek „Margit" vonalát, a Magyarországon legjobban kiépített védelmi rendszert. A 3. Ukrán Front sikerei megteremtették az előfeltételt ahhoz, hogy a szovjet csapatok nyugatról is bekerítsék a magyar fővárost.

A németek mindent elkövettek, hogy megtartsák Budapestet. Hitler parancsot adott csapatainak, hogy a magyar fővárost „házról-házra" védjék, egyetlen talpalatnyi földet se ürítsenek ki harc nélkül. Budapest és a Dunántúl megtartásával akarta védelmezni Dél-Németország létfontosságú iparvidékét és az osztrák—cseh hadiipari bázisokat. Ezenkívül fontosnak tartotta a Szálasi-kormány gazdasági és katonai segítségét, a magyar olaj, bauxit és élelmiszer szállítmányokat. Hitler 1944 végén kijelentette tábornokainak: „A magyar olajmezőknek és a bécsi medence feldolgozó üzemeinek elsődleges jelentőségük van, ezek adják a nyersolajtermelésünk 80 százalékát, nélkülük lehetetlen a háborút tovább folytatni."

December végén a németek a nyugat-európai arcvonalon az Ardennek-ben ellentámadást indítottak az amerikai-angol csapatok ellen. Guderian a német szárazföldi erők vezérkari főnöke a Magyarországon harcoló német csapatok parancsnokainak kijelentette, hogy a Führernek az a nézete, hogy ha Budapest elesik, a nyugati offenzíva sikereinek értéke 50 százalékkal csökken.

A németek nagy gondot fordítottak Budapest megerősítésére, több védőövet építettek ki és a műszaki akadályok minden fajtáját alkalmazva bevehetetlen erőddé szándékozták tenni a fővárost. A környező falvakat körkörös védelemre rendezték be és támaszpontok láncolatát hozták létre.

A 2. és 3. Ukrán Front december 19-én, illetve 20-án felújította támadását Budapest bekerítésére. A 2. Ukrán Front Ipolyság körzetéből csapást mért Köbökút, Esztergom irányába és a Dunától északra elvágta a fasiszta csapatok visszavonulási útját.

A Velencei-tó körzetéből támadó 3. Ukrán Front két hadseregével Bicskén keresztül délről érte el a Dunát, Neszmély és Esztergom között, ezzel december 26-án teljesen bezárult a gyűrű a magyar főváros körül és kezdetét vette a körülzárt fasiszta csapatok felszámolása. A harcok másfél hónapig tartottak, mert a németek más arcvonalszakaszokról erőket dobtak át és többször is megkísérelték Budapestet körülzárt csapataikat felmenteni.

Három csapást mértek a bekerítés külső arcvonalára. Az elsőt 1945 január 1. és 7-e között Komáromtól délre, Bicske, Budapest irányába. A németek 4 páncélos és 2 gyaloghadosztályt vetettek itt be, hogy megsemmisítsék a Balaton és a Duna között védelembe átment szovjet csapatokat. Az áttörés szakaszára sikerült komoly fölényben levő erőket és eszközöket összpontosítaniok. A szovjet felderítés észlelte a friss német erők megjelenését, de támadásuk irányát nem tudta megállapítani. A 3. Ukrán Front tartalékai Székesfehérvár közelében helyezkedtek el. A decemberi harcokban erősen legyengült 4. gárda hadsereg jobbszárny hadosztályai nem voltak képesek megállítani a támadó német csapatokat.

Az SS páncélos hadosztályok január másodikán hajnalban Dunaalmás és Bánhida között áttörtek a szovjet védelem mélységében. A németeknek azonban a kezdeti sikerek ellenére sem sikerült terveiket megvalósítani, mert Tolbuchin marsall a 3. Ukrán Front parancsnoka más arcvonalszakaszokról és tartalékából friss erőket dobott át a veszélyeztetett irányba. Ezek megakadályozták, hogy a német páncélos erők elérjék Bicske—Zsámbék vonalát. A Gerecse és Pilis hegységben a német hadosztályok elvéreztek. A németek amikor látták, hogy a sikerre nincs remény, Hitler utasítására január 7-én Magyaralmás körzetéből három páncélos hadosztállyal és lovasgyalogos egységekkel megkísérelték a szovjet védelmet Zsámoly—Bicske irányában áttörni. A gyors ellenintézkedések eredményeként a szovjet csapatok január 11-ére ezt a csapást is elhárították.

Január 18-án került sor a németek harmadik ellencsapására. A Budapesten körülzárt fasiszta erők helyzete ekkor már napról-napra reménytelenebbé vált. Pest teljesen felszabadult és csak Budán kísérelhették meg a további ellenállást.

Wöhler tábornok a „Dél" hadesergcsoport parancsnoka minden meglevő erejét összeszedve utolsó kísérletet tett, hogy a Mór és Balaton közötti területről csapást mérve a körülzárt fasiszta erőket kiszabadítsa.

(Vége következik)

Budapesti harcok

Részletek M. Malahov alezredes visszaemlékezéséből

Budapestet alaposan előkészítették a védelmi harcra. Keleti részét három félkör alakban kiépített állás védte, melynek szárnyai az elővárostól északra és délre a Dunáig húzódtak. Délnyugaton a szovjet csapatoknak a Margit-vonal állta útját. A legtöbb utcán barrikádokat építettek, s azokon az útvonalakon, amelyek az elővárosig húzódtak, közvetlen irányzású lövegeket és nehézgéppuskákat helyeztek el. Az utcákban a hitleristák felrobbantottak néhány épületet, melynek következtében olyan akadályok keletkeztek, amelyeket csak helikopterrel lehetett volna leküzdeni. Ekkor azonban a hadseregnek még nem voltak birtokában ilyen legiközlekedési eszközök. A városban 110 ellenállási gócot, és 200 támpontot építettek.

A bekerített csoportosulás tisztjeinek és katonáinak kijelentették, hogy 12 harckocsi és gyalogos hadosztály fog segítségükre sietni.

A város keleti részén a bekerített csoportosulás felszámolását a II. Ukrán front budapesti csoportjának csapatai hajtották végre. A város nyugati részében levő ellenség megsemmisítésének feladata a III. Ukrán front 46. hadseregére hárult.

A fasiszták által elfoglalt minden ház kicsi, de nehezen bevehető erőd volt. Elfoglalásukra különleges rohamosztagok alakultak, amelyekben általában 10—20 lövész (közülük néhány géppisztolyos), 3—4 műszaki, 2—5 lángszórós volt. A csoportok ellátták egymást egy-két állványos és 2—3 kézi-géppuskával, páncéltörő fegyverrel és külön löveggel. Tevékenységüket, különösen a fő irányban, egy-két harckocsi és nehézgéppuska is támogatta.

Az utcai harcokban fontos szerepet játszottak a gránátok és a gyújtó palackok.

A rohamosztagok rendszerint nem az utcák mentén tevékenykedtek, melyet az ellenség állandóan erős tűz alatt tartott, hanem rendszerint kerítéseken és falrészeken keresztül közelítették meg az ellenséges objektumokat. A falon keletkezett réseket közvetlen irányzással betontörő lövedékekkel tüzelő, nagy kaliberű lövegek okozták, vagy amennyiben a körülmények ezt lehetővé tették műszakiak robbantották. A rohamosztagok igyekeztek megkeresni az ellenség gyenge pontjait, és megpróbáltak hátamögé kerülni. Így aztán a város térképén szaggatott vonallal megjelölt peremvonal rendszerint nem egyezett a valóban létezővel. Az is megtörtént, hogy a ház egyik fele katonáink, a másik fele az ellenség kezén volt.

A rohamosztagok taktikája az utcai harcokban rendkívül sokoldalú volt, s a kezdeményezőkészség, átgondoltság, leleményesség jellemezte. Ha a helyzet azt követelte, harcosaink gyorsan alkalmazkodtak a földalatti harc körülményeihez, és jól tájékozódtak a földalatti járatok labirintusában.

A harcok során katonáink gyakran találtak olyan lakósokat, akik életüket mentették az utcákon, tereken és házakban leselkedő halál ellen. A füstölgő mécsesek gyér fénye alig világította meg az emberek szürkének, elkínzottnak, bánatosnak látszó arcát.

... A Budapestért folytatott harcokban katonáink hősiessége tömegjelenség volt. Természetesen lehetetlen felsorolni mindazoknak a nevét, akik egyéni hőstetteikkel, katonai tudásukkal a Vörös Hadsereg hősi krónikájának lapjaira beírták a nevüket. Szeretném megemlíteni Sz. I. Szirotjuk századosnak, a 155. lövészhadosztály 659. lövészezredе zászlóaljparancsnokának nevét. Az 1944. december 26-ától 1945. január 18-ig tartó pesti harcokban minimális veszteségeket szenvedett, s ugyanakkor nagy sikereket ért el. A parancsnoksága alá tartozó zászlóalj 300 lakótömböt szabadított föl, több mint 10 ellenséges harckocsit, 9 páncélozott szállító járművet, 33 löveget és aknavetőt, több mint 70 tüzelőállást, és mintegy 1000 ellenséges tisztet és katonát semmisített meg. A rettenthetetlen tisztet és kitűnő vezetőt a Szovjetunió Hőse aranycsillag érdemrendjével tüntették ki.

(APN)

Köd a Balaton felett

Hosszabb ideig voltam haditudósító a Harmadik Ukrán Fronton, amelynek parancsnoka Tolbuhin marsall volt. Ez alatt az idő alatt alkalmam volt többször találkozni a marsallal.

Ebben a rövid írásomban a frontparancsnok életének csupán egy kisebb epizódját szeretném megemlíteni.

Egy éjszaka történt, közvetlenül a hatalmas balatoni ütközet előtt. Jelentéktelen kis falucska alacsony menynyezetű paraszt szobájában egész éjjel gondterhelten járkált fel és alá a marsall: reggelre volt kitűzve a szovjet csapatok támadásának ideje.

Jelentést hozó és vivő tisztek adták egymásnak az ajtó kilincsét. Tolbuhin tüzetesen érdeklődött, hogy mi a helyzet Simontornya környékén. Simontornya épp olyan, mint bármely más falu. Kis pont a hadműveleti térképen, de vastagon bekarikázva kék ceruzával. Mint fontos stratégiai pont... Valahányszor a térképre nézett, a tekintete mindig elkalandozott Budapest, a Velencei tó, és balról, a Balaton felé. Amott a Sárvíz csatorna. Vörös és kék nyilak kígyóznak a városok és falvak felé, kék és vörös karikák, mint a sündisznók a védőállásokat jelzik. Rombuszok mutatják a páncélos ezredek és hadosztályok támadási irányát. Ott az a beszögellés a Balaton és a Velencei tó között különösen aggasztotta a marsallt. A beszögellés legalsó pontjában feküdt Simontornya. Szerette volna tudni, hogy mi történik ott? Megállították-e az ellenséget? Vajon mi a szándéka, mi a célja? Megbízható jelentések pedig nincsenek.

Épp a telefon után nyúlt, hogy megrója beosztottjait, amikor befutott a várva-várt helyzetjelentés. Ivanov tábornok, a törzs főnöke lépett a szobába.

— Szemjon Pavlovics, mi az hogy...

— Új adatok vannak, Fjodor Ivanovics. — A tábornok észrevette, hogy a marsall arcán kisimulnak a ráncok. Tolbuhin csak ennyit mondott.

— Ön mindig lefegyverez engem.

Mindketten a térkép fölé hajoltak.

— Mit csináltak a Siónál? — kérdezte Tolbuhin.

— Fél méterrel emeltük a víz szintjét — válaszolta Ivanov. Majd a marsall ceruzáját követve, amely agyonhasznált, kikopott zöldes térképen Simontornyánál állapodott meg, hozzáfűzte: a falut az ellenség elfoglalta, de az előrenyomulást megállítottuk.

— Megállítottuk? — kérdezte Tolbuhin. — És tovább?...

— Tovább, bizonyára itt... A beszélgetés a késő éjszakába húzódott. Megtárgyaltak minden részletet, minden apróságot. Mindent elkövettek, ami emberileg lehetséges volt.

Tolbuhin kilépett a tornácra.

Az éjszakai táj sűrű sötét ködbe burkolózott. A marsallt az a gondolat gyötörte, hogy a támadást el kellene halasztani. Visszament a szobába. Mégegyszer felhívta telefonon a hadseregparancsnokokat, akik sorra jelentették, hogy az erőket összpontosították, csak a parancsra várnak. Megint a térképhez lép... Velence... Balaton. Néhány nappal ezelőtt itt támadt von Dietrich SS-tábornok a hadosztályával — gondolta Tolbuhin

Azon a reggelen az elhárítás parancsnoka néhány röplapot hozott a marsallnak. Von Dietrich azzal fenyegetőzött, hogy Tolbuhint és hadseregét ő, a hatodik SS páncélos hadsereg parancsnoka a Dunába szorítja.

— Akkor talán sikerült volna neki, de most nem — gondolta a marsall.

Fjodor Ivanovics egyetkettőt fordult a szobában, és ismét térképe fölé hajolt. A Balatontól és a Velencei tótól északra összevont hadseregek állnak ugrásra készen, hogy bekerítsék és megsemmisítsék von Dietrich páncélos hadosztályait. Simontornyánál megállították az ellenséget. Az elkeseredett harcokban rendkívül bátran verekedtek a szovjet katonák. Tolbuhinnak jelentették, hogy egy tüzérszázados ütegével éppen itt, Simontornya körül hat német tankot lőtt ki és háromszáz ellenséges katonát semmisített meg. Golub százados, miközben néhányszáz katonájával egy ellenséges páncélos század támadását verte vissza, hősi halált halt.

Az ablakok mögött tovább gomolygott a sűrű tejfehér köd. Mégis csak el kell halasztani a támadást?

— A kocsimat — szólt a frontparancsnok.

A parancsnoki állásra hajtatott. A kocsi lassan haladt a gránát-szagatta nedves, csúszós úton. Majd minden kanyarban lecsúszott az útpadkára. A sofőrnek legfeljebb öt-tíz méterre világítottak a fényszórók, azonnal mindent áthatolhatatlan párába burkolózott.

A parancsnoki állásban a marsallt a törzs tisztjei fogadták és jelentették a helyzetet. Tolbuhin különösen megörült annak a jelentésnek, hogy Glagoljev és Zahvatajev hadseregparancsnokok, valamint Nyegyelin tüzérparancsnok az átkozott köd miatt kérte a tüzérségi előkészítés elhalasztását. Tolbuhin egy megkönnyebbült sóhajjal beleegyezett.

Reggel még mindig makacskodott a köd. Csak délfelé tisztult ki az idő. Ekkor Tolbuhin „átadta a szót" a tüzérségnek. A szovjet csapatok hamarosan támadásba lendültek. Tolbuhin hadserege szétzúzta a németeket az egész front szélességében és kijutott az osztrák határhoz.

V. Konopenko
(APN)

Díszünnepség Pécsett

(Folytatás az 1-es oldalról)

E helyről köszöntöm megyénk egész lakosságát; a munkásokat, a termelőszövetkezeti parasztokat, az értelmiségieket, a párt-, vagy állami- és társadalmi szervek választott testületeiben tevékenykedő elvtársainkat, barátainkat.

A díszünnepséget megnyitom és felkérem Aczél György elvtársat, tartsa meg ünnepi beszédét:

„Kedves Elvtársak!

Történelmi évfordulóra emlékezik napjainkban az ország népe. Huszonöt éve szabad hazánk, a Magyar Népköztársaság és ennek jegyében szerte az országban ünnepségeket, megemlékezéseket tartanak. Mindenki méltóan akarja fogadni, legnagyobb nemzeti ünnepünket, április 4-ét.

Engedjék meg, hogy a felszabadulás napja alkalmából a párt Központi Bizottsága nevében szívből üdvözöljem és köszöntsem Önöket. Engedjék meg, hogy Pécs és Baranya megye dolgozóinak, valamennyiünknek erőt és egészséget kívánjak, sok-sok új sikert a munkájukban, valamint egyénenként is mindenkinek személyes boldogságot családi életéhez.

Nem akarok személyes dolgokról beszélni, de úgy érzem, el kell mondanom: megtiszteltetés számomra, hogy eljöhettem Önökhöz, erre az ünnepségre. Közvetlenül a felszabadulás után magam is részt vettem a pécsi és a Baranya megyei küzdelmekben, az új élet elindításában és építésében. Jólesik Önökkel együtt visszaemlékezni, számbavenni az azóta végzett munka eredményeit.

A felszabadulás előtt a megye társadalmi, gazdasági helyzetét — csakúgy mint az egész országét — a földbirtokosok és tőkések osztályának uralma, az általános gazdasági és kulturális elmaradottság jellemezte.

Baranya iparát tőkés részvénytársaságok és kisebb részben egyedi tőkések tartották kézben. A Duna Gőzhajózási Társaság pécsi bányáin keresztül jutott szerephez az osztrák illetve német tőke. Az utóbbi társaság bányáinak kivételével az ipar fejlődése lassú volt, messze elmaradt a lehetőségektől, az ország igényeitől.

Az iparban foglalkoztatott mintegy 9 ezer munkás életviszonyára jellemző, hogy 1938-ban 72,33 pengő volt az átlagos munkáskereset. Egy kiló marhahús ára abban az időben 2,30 pengő volt, egy kiló zsír 1,65 pengőbe került. Ebből a bérből akkor csak négy pár férficipőt lehetett volna kifizetni.

A megye mezőgazdaságát a nagybirtok uralta, s „hálálgyűrűként" vette körül a falvakat. Az összes gazdaság mindössze egy százaléka tartotta a kezében a föld 40 százalékát. Maga az egyház 40 ezer kataszrális holdon gazdálkodott. A hercegi és a grófi birtokok területe megközelítette a 100 ezer holdat. Mindezek számára — az 1930-as adatok szerint — 8 ezer gazdasági cseléd, 13 ezer napszámos biztosította a gazdagságot. Az utóbbiak évi átlagos jövedelme mindössze 700 pengő körül mozgott. S ők még szerencsésebbek voltak. Még az 1937—38-as években is, tehát a gazdasági válságot követően 8563 munkanélkülit tartottak nyilván Pécsett. A mai mértékkel mérve leírhatatlan nyomorban tengődött abban az időben a nép többsége. A lakóházak 28 százaléka vályogból és sárból épült. A gazdasági cselédek többsége közös, több családot befogadó szobákban, az úgynevezett cselédházakban élte le életét.

A mostoha körülmények az emberek egymás közti kapcsolataira is kihatottak. Hogy a teljes lesüllyedés ellen védekezhessenek, többek között kialakult a hírhedt egyke rendszer a falvakban, mely degenerálódásra, pusztulásra ítélt egész vidékeket, országrészeket. Az egész hazáról szóltak, de Baranyára különösen vonatkoztak József Attila sorai: „Ezernyi fajta népbetegség, — korai csecsemőhalál — árvaság, korai öregség — elmebaj, egyke és sivár — Bűn öngyilkosság, lelki restség — mely hitetlen, csodára vár — nem elegendő, hogy kitessék: — föl kéne szabadulni már!"

Azt a kort, amelyről a költő álmodott és amelynek szükségességét oly követelőnek érezte — 1945 hozta meg.

Valamennyien örülünk a mai nagyszerű ünnepnek, a 25 éves jubileumnak. Ezen a napon sem árt azonban visszagondolni arra, hogy nem kaptuk ajándékba a sikereket és eredményeket, meg kellett küzdeni — sőt nem egyszer szenvedni is — a haladásért. Mindenekelőtt az első lépésért: a szabadságért. Ennek ára sok-sok szovjet katona vére volt. Áldoztak érte a magyar hazafiak is, a partizánok.

Április 4-e magyar nemzeti ünnep. De április 4-ét nem lehet ünnepelni a felszabadító Szovjetunió ünneplése nélkül.

„Törekedni kell minden emberi érték megismerésére"

Annak a történelmi szerepnek a méltatása nélkül, melyet a Szovjetunió hazánk sorsában, mai életében is betölt. Nem túlzunk, ha azt állítjuk, hogy a felszabadulás ténye mellett 25 esztendős fejlődésünk minden eredménye, az új világ megteremtésének minden mozzanata elválaszthatatlan a Szovjetunió barátságától és segítségétől. A Szovjetunióval való kapcsolatainkat az eszmék, a célok, a nemzeti és közös érdekek harmonikus egybecsengése jellemzi.

Engedjék meg, hogy egy személyes emléket is felidézzek. Néhány éve jártam a Szovjetunióban, a kupavnoi textilgyárban. Üzemlátogatás közben odajött hozzám egy asszony, aki elmondta, hogy a férje Magyarországon esett el. Megrendítő élmény volt számára olyan országból jött emberekkel találkozni, ahol a férje nyugszik. Ott értettem meg és éreztem át igazán, hogy az asszony számára — és sok más szovjet ember számára —, a háború, az érte hozott áldozatok ma is eleven, időnként még mindig fel-felszakadozó sebet jelentenek.

A szovjet emberek azonban mindig következetes internacionalistaként léptek fel. Tudták — és aszerint cselekedtek —, hogy két Magyarország létezik: az uraké, mely megtámadta a Szovjetuniót és egy másik, melyben éppen olyan munkások és parasztok élnek, mint bárhol a földön, és akik szövetségest látnak a Vörös Hadseregben.

Hosszú története, múltja van népeink barátságának. A 25 éves ellenforradalmi terror idején, az elnyomottak és üldözöttek végső reménysége mindvégig a Szovjetunió volt. Ez éltette a bebörtönzött kommunistákat a börtöncella fapriccsén, a Szovjetuniót éltetve ment vesztőhelyre a forradalmár.

A két nép szellemi közeledése, a gazdaságpolitika, ideológia és kutúra csatornáján keresztül való kölcsönös érdeklődése és barátsága nyilvánvalóan csak a felszabadulás után valósulhatott meg, mint természetes, magától értetődő igény. Emlékezetes, hogy milyen pozitív politikai hatása volt a magyar közvéleményben Solohov, Szimonov, Fagyejev, Ehrenburg és mások alkotásainak, azoknak a kitűnő szovjet filmeknek, drámáknak, amelyeket nálunk is bemutattak.

A magyar kultúra vívmányai is nagy hatást váltottak ki a Szovjetunióban. Kodály zenepedagógiai munkásságát egyre több szovjet iskolában hasznosítják. Folytathatnám még tovább a sort. Ezeknek a kapcsolatoknak nem az a lényege, hogy a magyar, vagy a szovjet mozilátogató megismerhet egy jó filmet, színdarabot, festményt vagy szobrot, hogy elolvashatott egy jó regényt vagy verset, hanem mindenekelőtt az, hogy a tömegek teljesebb, mélyebb, szuggesztívebb képet kaptak egymás életéről, gondjairól, problémáiról.

Pártunknak továbbra is az a véleménye, hogy minél szélesebb körben kell megismertetni egymást sajátos nemzeti értékeinkkel, biztosítani kell az új eredmények mielőbbi kölcsönös elterjesztését, és folytatni kell ösztönző, alkotó eszmecseréket. Valljuk, hogy érintkezésben kell lennünk az egész világkultúrával és törekedni kell minden emberi érték megismerésére. De természetes, hogy elsősorban a szocialista törekvésekhez vonzódunk, s történelmi politikai, gazdasági és ideológiai szempontból különös érdeklődéssel fordulunk a környező szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió fejlődése felé.

A Szovjetunióhoz való viszony számunkra nem jószomszédság, jómodor, illendőség és méltányosság kérdése. Mi szovjetbarátok lennénk akkor is, ha a világ bármely táján élnénk, mert a Szovjetunió a szocializmust, a kommunizmust jelenti számunkra, a közös célokat, amelyek felé törekszünk. A Szovjetunióhoz való viszonyunk alapja a proletár internacionalizmus, korunk vezető eszménye. És mi úgy vagyunk internacionalisták, hogy hűségesek vagyunk hazánkhoz, a Magyar Népköztársasághoz, és valljuk, hogy csak az szeretheti hazáját, aki egyben internacionalista is.

„Nemcsak üzemek épültek, épült az ember is"

Minden ünnep, évforduló csábít az eredmények, a nép erkölcsi és anyagi gazdagodásának bemutatására, adatok és számok felsorolására, a tanulságok összegezésére.

Az elmúlt 25 év során alapvetően megváltoztak a lakosság életfeltételei Baranyában is. Még a táj arculata is más, mint azelőtt. 30 milliárd forintot ruháztak be itt, aminek következtében a termelőágazatok állóeszközértéke többet növekedett a felszabadulás óta, mint amennyi a tőkés gazdasági rendtől örökölt teljes állóeszköz-állomány értéke volt. Fejlődött a könnyűipar, 38 ezer új lakás épült a megyében a felszabadulás óta, kórházakat és klinikákat adtak át. Tanárképző Főiskolát létesítettek a régi egyetem mellé. Másfélszer annyi falusi könyvtár van ma egyedül Baranyában, mint azelőtt az egész országban. Lelkes és áldozatos építő munkában, sokszínű egységben olvadtak össze a megye lakói, a magyarok, délszlávok és németek.

25 évvel ezelőtt a nagy világégés után nemzeti méretű pusztulás tárult Magyarországon a szemlélő elé. Kiégett házak, felrobbantott hidak, kifosztott gyárak és raktárak, szétzilált vasútvonalak voltak az egész országban. Több mint fél millió magyar halt meg a háborúban, vagy a koncentrációs táborokban, alig volt család, amely ne gyászolt volna. A nemzeti vagyon nagy részét Németországba hurcolták. Az akkori „reálpolitikusok" szerint 20—30, sőt 40 évre volt szükség az újjáépítéshez, az élet normálissá tételéhez.

De a 25 évvel ezelőtti időszakot legalább két fontos mozzanat is megkülönbözteti a korábbi — sajnos nem egyszer ismétlődő — nemzeti tragédiától. Az egyik: most létezett az országban egy szervezett erő, melynek tagjai hittek eszméik, politikájuk erejében életképességében, akik felkészültek a nagy feladatokra és mindenekelőtt bíztak a népben. A másik — és ez összefügg az elsővel —: a népet talán még sohasem töltötte el akkora forradalmi lelkesedés és őszinte remény, mint abban az időben. A tömegek megérezték és megértették, hogy eljött végre a nagy idő, és a maguk javára, a maguk hasznára építik újjá az országot. Tulajdonképpen minden mai eredmény erre a mozzanatra vezethető vissza, innen ered a magyarázata.

Igaz, szép számmal vannak hiányok és panaszok ma is. A maguk módján azonban még ezek is az elért eredményeket dicsérik, hiszen nemcsak az elismerő szó, hanem még az elégedetlenség miléntje is egy kiküzdött életszintet jelöl. Vajon nem a fejlődés eredményeinek kell-e tekinteni azt, hogy ott, ahol még 1946-ban is az volt az egyik nagy kívánság, hogy legyen ócskapiacuk a bányászoknak, ma már amiatt elégedetlenek, hogy az üzletekben még nem elég sok színű a választék. Vagy nem a fejlődést jelzi-e az, hogy Pécsett, ahol a 30-as években a megfizethetetlenül magas lakbérek miatt lakások álltak üresen, ma a felépült sok-sokezer új lakás ellenére is még mindig a lakáshiány a legnagyobb gond. Lehetne sorolni még a példákat, amelyekben — akárcsak egy megfordított tükörben — a megtett út hatalmas mérete látszik.

De nemcsak gazdasági és kulturális vívmányai voltak az elmúlt 25 évnek, hanem számokkal nehezen kifizethető felbecsülhetetlen értékű emberi vívmányok is. Nemcsak üzemek épültek — épült az ember is. Gondoljunk csak például a szocialista munkabrigád-mozgalom gyors fejlődésére, és arra a változásra, amely az emberek tudatában végbement. Ennek egyik legszembetűnőbb jele, hogy a szövetkezet, a kollektív munka eszméje meggyökeresedett falun. Egyes termelőszövetkezetekben ma már sorban állnak a belépésre várók. A mai faluban — különösen a fiatalok — egyre kevesebben akarnak állatot tartani, aprójószággal vesződni, mert ez túlságosan leköti az embereket, és úgy vélik, elveszi az idejüket a televíziótól, a szórakozástól. Ki hitte volna 15—20 évvel ezelőtt, hogy eljön még az idő, amikor a kormány, a kommunisták fogják a háztáji gazdaság — a lakosság hús, tojás és egyéb élelmiszerrel történő ellátása fontos tényezőjének — jelentőségét és szükségességét magyarázni?

„Hazánk nagy külpolitikai sikereket ért el"

Nem tagadjuk, hogy ma is vannak még a közéletünkben a szocializmustól idegen jelenségek. Találkozunk még önzéssel, anyagiassággal, olyan emberekkel, akik semmibe veszik a köz érdekeit. Az ilyen emberek száma azonban lényegesen kevesebb, mint bármikor azelőtt. A döntő többséget azok alkotják, akik önzetlen, áldozatkész és lelkes munkásai a szocializmus ügyének. Hogy még többen legyenek, ahhoz az kell, hogy hirdessük bátran az önzetlenség, az áldozatkészség, a szocialista lelkesedés példáit.

A 25 éves jubileumon nemcsak belső ügyeinkről kell szólni, hanem munkánk külső, nemzetközi feltételeiről is.

Sokat változott a világ e 25 év alatt, s ami a legfontosabb, a szocializmus javára, ezen belül hazánk javára történt e változás. Nem mondhatjuk még, hogy minden tekintetben nyugodtak lehetünk, de a szocializmus világméretű sikerei, az imperializmusnak egy sor eseményben bekövetkezett kudarcai jogos optimizmussal tölthetnek el bennünket.

Ez a 25 év volt az a történelmi szakasz, amelyben — ahogy a kommunista és munkáspártok moszkvai nyilatkozata hangoztatja — „szocialista világrendszer az emberi társadalom fejlődésének döntő tényezőjévé vált", olyan időszak, melynek eredményeképpen „az emberi társadalom történelmi fejlődésének fő tartalmát, fő irányvonalát és fő sajátosságait a szocialista világrendszer, azok az erők határozzák meg, amelyek az imperializmus ellen a társadalom szocialista átalakulásáért harcolnak".

A mi hazánk is nagy külpolitikai sikereket ért el az elmúlt időszakban, s komoly nemzetközi tekintélyt vívott ki magának, a különböző nemzetközi fórumokon. A tőkés országok egész sora létesített velünk diplomáciai kapcsolatot nagyköveti szinten. Talán elvtelenül udvaroltunk a tőkés kormányoknak? Talán bizonyos gazdasági előnyök reményében lazítottuk a Szovjetunióhoz és a többi szocialista országokhoz fűződő kapcsolatainkat és közeledtünk Nyugathoz? — Nem! Mi nem a szirén hangokra reagáltunk, saját elvi politikánkat érvényesítettük. Éppen ennek az elvi, következetes marxista-leninista nemzetközi politikának jelentkeznek a gyümölcsei hazánk növekvő tekintélyében. Ettől a politikától vagyunk valakik a világ szemében és nem az ide-oda táncolástól, vagy a hajbókolástól, a sírva vigadó, busongó, vagy pántlikás áloptimista magyarkodástól, illetve a nacionalista szenvedelyek szabadjára engedésétől.

A kapitalista társadalom egyre inkább veszít a tekintélyéből a népek szemében. Igaz, hogy az imperializmus szószólói „jóléti társadalomról, „bőségi társadalomról" „nagy társadalomról" beszélnek, de ez a rendszer törvényszerűen diszkreditálódik, mindenekelőtt azért, mert újra és újra olyan szennyes háborúkat kezd és folytat, illetve támogat, mint a koreai, vietnami, közel-keleti háború. Olyan fasiszta rendszereket támogat, mint a spanyol és portugál diktatúrát, vagy a görögországi ezredesek terrorista uralmát.

A kapitalista társadalomban — s most a legfejlettebbekre is gondolok — az ember, a fantasztikus tudományos és technikai vívmányok létrehozója szenved. Pedig van minden. Ha történetesen pénze is van, megvásárolhatja a világ üzemeinek tetszetős áruit, színes televízióit, fényképezőgépeit, Remington villanyborotváját, lelki izgalmat és testi szerelmet. De ez az ember mégis elégedetlen. Elégedetlen, mert nem látja munkájának értelmét, szavának súlyát, személyiségének jelentőségét. Nem lát eszmét, mely lelkesítené.

A szocializmus egyik legfőbb értelme és fölénye a kapitalizmus felett éppen abban rejlik — túl az itt megtalálható hűtőgépen, kocsin, s a jólét más jelenségein —, hogy itt értelmes emberi célok állnak a társadalom és az egyén előtt, amelyekbe mindenki bekapcsolódhat, amelyek kidolgozásához és végrehajtásához a maga képességeivel mindenki hozzá tud járulni.

„A döntő feladatra mozgósítani minden erőt"

A 25. évfordulón büszkén hangoztatjuk, hogy hazánk az értelmes munka, a józan építés útján halad. Ennek az az alapvető magyarázata, hogy pártunk lenini tanítások szellemében közelíti meg az ideológiai, a politikai, a gazdaság és a kultura minden fő kérdését. Sokoldalú elemzés és mérlegelés után igyekszik eldönteni minden felmerülő problémát és az eldöntött kérdések, a kidolgozott politika megvalósításához, a meggyőzés módszerével nyeri meg a tömegeket. Ezért képes a kellő időben és a döntő feladatra mozgósítani minden erőt az országban.

Ma a szocializmus építésének újabb nagy lendületet adó döntő láncszeme: a gazdasági munka hatékonyságának megjavítása. Most erre kell összefogni minden erőt az országban. Mint ismeretes — erre a Központi Bizottság ismételten visszatért — a reform a bevezetés óta bebizonyította helyességét és életképességét, alapelvei jók, azokat a gyakorlatban kell érvényesíteni. — A termelés minden ágában törekedni kell a jövedelmezőségre, melynek egyetlen elfogadható módja a termelési lehetőségek jobb kihasználása, az előállítási költségek csökkentése, a jobb munkaszervezés.

A gazdasági feladatok hatékony megoldása lehetetlen a társadalom tudatos, tevékeny együttműködése és növekvő aktivitása nélkül. Ez viszont megköveteli a szocialista építés új meg új forrásait feltáró szocialista demokratizmus továbbfejlesztését, a politikai, kulturális és tudományos erőfeszítések fokozását.

Mint tudják az elvtársak, ez évben esedékes a párt soron következő X. kongresszusának összehívása. A kongresszus témáinak kidolgozása még alig kezdődött meg. De már világos, hogy a kongresszus előkészítése során éppen ezekre az előbb említett kérdésekre kell koncentrálni a figyelmet és arra, hogy e kérdések feltevésébe és kidolgozásába bevonjunk minden kommunistát, az egész társadalmat.

Ha még jobban kibontakoztatjuk a gazdaságban meglevő eddig még nem hasznosított lehetőségeket és tartalékokat, erősítjük a szocialista demokráciát, nem torpanunk meg a nehézségeknél és a szokatlan problémáknál, ha valóban minden tettre kész embert mozgósítunk, akkor az eredmények sem maradhatnak el. Minden feltételünk megvan a további sikerekre: erős munkáshatalom, helyes politikát folytató marxista—leninista párt, nagyszerű munkásosztály, szocialista úton haladó parasztság, a nép ügyét becsületesen szolgáló értelmiség.

A nagy proletáríró, Gorkij mondotta még 1926-ban: akkor lesz gyönyörű az emberek élete, ha nem az lesz a fő kérdés, hogy éljenek, hanem az, hogy miért éljenek. A Gorkij által látott időszak beköszöntött, az a kérdés, amit ő feltett, mind nagyobb tömegek kérdése már.

Engedjék meg, hogy befejezésül mégegyszer sok sikert, sok boldogságot kívánjak Önöknek a Központi Bizottság nevében, munkahelyükön, munkaközösségükben és egyéni életükben egyaránt."

Az Internacionálé hangjai után műsor következett. A „Béketermő tavasz" címmel megrendezett hangverseny során közreműködött a Pécsi Filharmónikus Zenekar és a Liszt Ferenc Kórus, vezényelt *Antal György* Liszt-díjas és Nagy Ferenc.

SPORT

Eredmények

LABDARÚGÁS:

NB. I. 6. forduló: Komlói Bányász—VIDEOTON 3:0, Újpest—Vasas 3:1, Ferencváros—Bp. Honvéd 1:0, Csepel—Salgótarján 1:0, MTK—Diósgyőr 3:1, Tatabánya—Rába ETO 1:0, Dunaújváros—Szeged 1:0, Szombathely—Pécsi Dózsa 3:1.

NB. I. B. 6. forduló: Pécsi Bányász—MÁVDAC 0:0, Oroszlány—Sz.-vári MÁV 3:1, Zalaegerszegi TE—Várpalota 3:0, Ganz-MÁVAG—Egyetértés 1:0, Békéscsaba—BVSC 4:0, Debrecen—Ózd 3:0, FŐSPED Szállítók—Bp. Spartacus 2:1, Eger—Szolnok 1:0.

NB. II. 4. forduló: Pécsi Ércbányász—Szombathelyi Savaria 3:1, Máza-Szászvári Bányász—Pécsi BTC 2:0 (2:0).

Máza-Szászvári Bányász: Hadrick — Szalai II, Róth I, Bocz, Németh, Bakó, Túrós, Demeter, Czebei, Nagy II, Molnár. Edző: Bodony János.

A játékot végig a kezükben tartó hazaiak, megérdemelten győzték le a pécsi együttest. Góllövő: Nagy II és Demeter.

KÉZILABDA:

Egy héttel a kézilabdabajnokság kezdete előtt került sor az MNK első fordulójára. Valamennyi együttesünk tovább jutott a következő fordulóba. Nők: Pécsi Bányász—Komlói Bányász 12:1. Férfiak: Pécsi Bányász—Siklósi Kesztyűgyár 25:12, Komlói Bányász—Pécsi Kesztyűgyár 15:11.

Komló Felszabadulási Kupa eredményei, férfiak: Komlói Bányász—Székesfehérvár 20:7, Komlói Bányász—Pécsi Ércbányász 14:9, Komlói Bányász—Kaposvár 26:12, Komlói Bányász—Kun Béla Gimnázium 20:4.

ASZTALITENISZ:

NB. II. nők: Komlói Bányász—Magyar Nemzeti Bank 8:8, Pontszerzők: Kigyósné 4 győzelem, Váradi 3 győzelem, Pagonyiné 1 győzelem.

SAKK:

NB. II.: Pécsi Ércbányász—Pécsi Bányász 10:4. Győztesek: Gerecs, Hámori. Döntetlenül végzett: Verténvi, Szöllősi, Török és Facskó.

TEKE:

Komlói Bányász—Pécsi Ércbányász 6:2 (2511:2501).

Következik

LABDARÚGÁS:

NB. I. B. 7. forduló: Zalaegerszegi TE—Pécsi Bányász, MÁVDAC—Sz.-vári MÁV, Oroszlányi Bányász—Ganz-MÁVAG, BKV Előre—Várpalota, Bp. Spartacus—Debrecen, Ózd—Békéscsaba, Kecskemét—Szállítók, BVSC—Eger.

NB. II. 5. forduló: Zalaegerszegi Dózsa—Máza-Szászvári Bányász, Pécsi Ércbányász—Dorogi Bányász, Pécsi BTC—Szombathelyi Savaria.

NB. III. 5. forduló: Nagymányoki Brikett—Barcs.

KÉZILABDA:

NB. I. 1. forduló, nők: Pécsi Bányász—Budapesti Vasas, férfiak: Pécsi Bányász—Budapesti Vasas.

NB. I. B. férfiak, 1. forduló: Szegedi Volán—Komlói Bányász.

ASZTALITENISZ:

NB. II. nők: Komlói Bányász—Győri Vízügy, Komlói Bányász—Bakony Vegyész.

Komlói Bányász—Videoton 3:0 (2:0)

A fenti cím mindennél többet mond! Pedig a mérkőzés előtt kevesen gondoltak arra, hogy 3:0-ás sikerrel végződik a Komlói Bányász vasárnapi játéka.

Már a tartalékok összecsapása is jól kezdődött. Kanizsai István legénysége 3:1 arányban győzött. Ezúttal a második vonalbeli gárda jó teljesítménye volt tehát a nyitány.

A nagyok párharca elé sokan derűlátóan néztek. A vendégek ugyanis a Győr elleni 3:0-ás siker hírében érkeztek a bányavárosba. Bár a komlói fiúk megkettőzött erővel készültek a számukra igen fontosnak ítélt mérkőzésre, mégis nyomasztó volt a hangulat az öltözőben. Lantos Mihály edző bátorította őket. Ám a találkozó első perceiben a Videoton játékosai mutattak bátrabb kezdeményezést.

Amikor az első perc végén Juhász hatalmas lövése a felső lécről levágódott, már látni lehetett, hogy a bányászfiúk ezen a napon jobb teljesítményt nyújtanak, mint az idén bármikor.

A jó folytatás a 15. percben hozott gólt: Solymosi 22 méteres bomba-szabadrúgása a bal felső sarokban kötött ki, 1:0. A következő negyedórában a fehérváriak lendülete sok veszélyt jelentett Erdősi kapujára. Szerencsénkre, ebben az időszakban a Videoton csatárai pontatlanul lőttek. A félidő hajrájában ismét a kék-fehér együttes került fölénybe, s ez a 40. percben újabb gólt eredményezett. Míg az első gólnál Juhász, most Egri volt az értelmi szerző. Mindkettőjüket szabálytalanul választották el a labdától. A második szabadrúgást Bordács végezte el. A tőle megszokott módon, csavart labdát küldött a Videoton kapuja elé. Az ötös és a gólvonal között álló Kovácsról védhetetlenül szállt a labda a hálóba. Öngól. 2:0.

A második 45 perc még több izgalmat hozott.

A televíziógyár csapata nem adta fel a harcot. Ezen a napon azonban a védelem — Erdősivel az élen — áttörhetetlennek bizonyult. Csatáraink az 54. percben tovább növelték az előnyt: Bordács szöglete után Juhász közvetlen közelről lőtt a jobb sarokba. 3:0.

A közönség méltán ünnepelte a bányászokat.

Ha nem is nyújtott még kiemelkedő teljesítményt az egész csapat, de lelkesedésből mindenképpen jelesre vizsgázott. Ez az összecsapás is azokat igazolta, akik türelemre intették a szakvezetőket.

A mérkőzés krónikájához tartozik az is, hogy

a játék megkezdése előtt búcsúztatták 15 éves szereplés után Garai-Grózdics Józsefet.

A szurkolók, a szakosztály és az egyesület nevében Rajnai József társadalmi sportköri elnök, és Podpácz János szakosztályvezető köszönte meg a mindig harcrakész sportember tevékenységét.

A labdarúgó NB I-ben a belgrádi válogatott mérkőzés miatt szünet lesz április 12-én. A Komlói Bányász, az eredeti tervtől eltérően, nem utazik Jugoszláviába, itthon készül fel az április 19-én sorra kerülő Tatabánya—Komló találkozóra.

A LABDARÚGÓ NB I. ÁLLÁSA

A-csoport

1. Ujp. Dózsa	6	5	—	1	18: 6 10
2. Vasas	6	4	1	1	9: 4 9
3. MTK	6	3	1	2	8: 6 7
4. Tatabánya	6	2	2	2	5: 4 6
5. Diósgyőr	6	2	2	2	6: 8 6
6. Videoton	6	2	—	4	8:12 4
7. Komló	6	1	1	4	6:13 3
8. Rába ETO	6	1	1	4	4:11 3

A LABDARÚGÓ NB I. B ÁLLÁSA

A-csoport

1. Pécsi B.	6	3	2	1	6:3 8
2. Oroszlány	5	2	3	—	6:2 7
3. Szfv. MÁV	5	3	—	2	6:6 6
4. BKV Előre	5	1	3	1	4:3 5
G.-MÁVAG	5	2	1	2	4:3 5
6. Egyetértés	6	2	1	3	6:6 5
7. ZTE	5	2	—	3	5:7 4
8. MÁV DAC	5	—	4	1	2:3 4
9. Várpalota	6	1	2	3	3:9 4

Pécsi Bányász—Győri MÁVDAC 0:0

Pécsi Bányász: Bogyai — Bárány, Tallósi, Györkő, Palkovics I., Márton, Vessző, Palkovics II., Ivanics, (Maklári), Bartal, Bencsik. Edző: Kovács József.

Gyenge napot fogott ki csapatunk a győriek ellen. Csatáraink mindent egyedül kívántak megoldani és az a jól védekező vendégekkel szemben nem vezetett eredményre. A győriek védelme nagyon jól alkalmazta a les-taktikát, aminek ellenszerét játékosainknak egy félidőn át nem sikerült megtalálniuk. Egyedül Vesszőnek akadt gólszerzési lehetősége, ő azonban csúnyán a hosszú sarok mellé lőtt.

Szünet után változatosabb lett a játék. Csatáraink jobban vigyáztak a lesre, és az ellenfél is többet támadott. Bogyainak két alkalommal minden tudására szükség volt, hogy megőrizze hálóját a góltól. Az utolsó tízpercben együttesünk teljesen beszorította ellenfelét a kapu előterébe; gólt azonban nem sikerült elérnie.

Csapatunkból senki nem emelhető ki, egyetlen pozitívumuk, hogy nem kaptak gólt.

A komlói bemutatkozás után a héten Pécsett vendégszerepel a Glóbus cirkusz

A cirkuszművészet komlói kedvelőit az a megtiszteltetés érte április 3—5-én, hogy a Magyarországra érkezett Glóbus Bolgár Nagycirkusz premier előadását láthatta. Az ünnepi bemutató előtt Barton Nándor, a cirkusz magyar igazgatója a közönség nevében köszöntötte Peter Kardalev cirkuszigazgatót és együttesét. Ezután felhangzott a nyitány és több mint 2 órán át — precíz pontossággal — követték egymást a könnyű és nehéz számok.

Hogy összértékben mit tud a társulat? Sok újat, programjuk színes, változatos, könnyed: igazi revücirkusz. Van benne egy-egy gyengébb betét is, ezzel együtt szórakoztató.

Néhány kiemelkedő produkciót is láthat a közönség. Ilyen az Amerikában is nagy sikerrel fellépett Cenova lábzsonglőr, Reinova hajlékony akrobatikus mutatványa, az Angelos-csoport mozgalmas ikáriai játéka, Tabakova ferde drótkötélen végzett attrakciója, Bunte német művész csimpánzidomítása, Dimitrova galamb-bemutatója és a két Mihajlov trapézmutatványa.

Az Angelos-csoport egyik mutatványa.

A kétszeres fesztivál aranydíjas Nenka bohóc eredeti, mulattató figurákat formál meg. Különösen jó, hogy magyarul is beszél. A műsorvezetővel együtt nagyszerűen egészítik ki, kötik össze az egyes számokat.

A Glóbus nagycirkusz komlói sikeres bemutatkozása után, a héten Pécsett vendégszerepel.

V. I.

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly Szerkesztőség: Pécs, Déryné utca 9. I. emelet 29. Telefon 26-60 (városi) szám.) Üzemi telefonszámok: 22-60, 22-61, 22-62, 22-63 Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat Pécs, Hunyadi út 11 Felelős kiadó Braun Károly A Lapkiadó vállalat telefonja 15-32, 15-33 21-60, 60-11 Készíti a Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 Felelős vezető: Melles Rezső TERJESZTI A MAGYAR POSTA Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtőinél Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsett, a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, a pénzügyi osztályon, Pécs, Déryné u. 9. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 10,— Ft, egész évre 20,— Ft. Másoknak évi 20 Ft 40 fillér. Index: 25.917.

MOZI MŰSOR

Park (Pécs): 6—8-ig Arc. Magyar film. 9—12-ig A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet, színes, szinkron film. 13—15-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes film. Matiné: 12-én Heroin. NDK film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Matiné: 10 órakor.

Kossuth (Pécs) délelőtt: 7-én Az Angyal lesen. Francia, színes film. 8-án Mágnás Miska. Magyar film. 9—10-ig A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet, színes szinkron film. 11—13-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. 14—15-ig Hattyúk tava. Szovjet, színes film. Előadások kezdete: 10, 12 órakor.

Kossuth (Pécs): délután: 6—8-ig Az Angyal lesen. Francia, színes film. 9—12-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. 13—15-ig Hattyúk tava. Szovjet, színes film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5 órakor.

Kossuth (Pécs) este: 6—8-ig A balta. Román színes film. 9—15-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. ART KINO: 13-án Júlia és a szellemek. Olasz, színes film (16 évtől). Előadások kezdete: fél 7, fél 9 órakor.

Petőfi (Pécs): 6—8-ig Mágnás Miska. Magyar film. 9—12-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. 13—15-ig A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet, színes, szinkron film. Matiné. 12-én Horgász a pácban. Francia film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): 6—7-ig Sziget a szárazföldön. Magyar film. 9—10-ig Galileo Galilei. Bolgár, színes, szinkron film. 11—12-ig Tóni, elment az eszed. Cseh, szinkron film. 13—14-ig Átutazók paradicsoma. Cseh film. Előadások kezdete: hétköznap 6, szombat—vasárnap 4, 6 órakor.

Rákóczi (Pécs-Mecsekalja): 6—7-ig Egymillió karátos ötlet. Olasz—USA, színes film. 9—10-ig A kalandor csődje I., II. Szovjet film (dupla helyár). 11—12-ig Ibrahim Dieng utalványt kapott. Francia—szenegáli színes film. 13—14-ig Az utolsó betyár. Bolgár, szinkron film. Matiné: 12-én Lövés a kottára. Román, színes film + A dzsungel macskája. USA színes film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Jószerencsét (Pécsszabolcs): 6—7-ig Szemtől szembe. Magyar színes, film. 9—10-ig Egy fiatal pár. Francia, színes, szinkron film. (16 évtől). 11—12-ig A kalandor csődje. I., II. Szovjet film (dupla helyár). 13—14-ig Ibrahim Dieng utalványt kapott. Francia—szenegáli, színes film. Matiné: 12-én A dzsungel macskája. USA, színes film + Lövés a kottára. Román, színes film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Puskin (Vasas I.): 7—8-ig Belfagor a pokolból. Olasz, színes film (16 évtől). 10, 12 Belgrádi románc. Jugoszláv, színes film. 14—15-ig Férfibeszélgetés. Szovjet film. Előadások kezdete: 6 órakor.

Május 1. (Vasas II.): 6—7-ig: Marathon. Cseh, szinkron film. 9—10-ig Ibrahim Dieng utalványt kapott. Francia—szenegáli, színes film. 11—12-ig Finom kis háború. Román—francia, színes film. 13—14-ig Két mamám és két papám van. Jugoszláv, színes, szinkron film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

Május 1. (Komló): 6—8-ig Megölni, vagy megmenteni. Jugoszláv film. 9—12-ig Velem nem, asszonyom! NDK, színes film. 13—15-ig Az ismeretlen lány. Szovjet, színkron film. Matiné: 12-én Árnyak a Notre Dame felett. NDK, szinkron film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Zrínyi (Komló): 7—8-ig Menyasszony kerestetik. Szovjet, színes film. 9—10-, 12-én Vigyázat, hekus! Francia, színes film. 14—15-ig Amerikai feleség. Olasz, színes, film. (16 évtől.) Előadások kezdete: fél 4, fél 7 órakor.

Mecseknádasd: 8-án A bábu I., II. Lengyel, szinkron film. (Dupla helyár!). 11—13-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, szinkron film. 15-én Így jöttem. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

Mánfa: 8-án Katonák szoknyában. Lengyel, szinkron film. 11—12-ig A fehér apácák titka. Angol film (16 évtől). 15-én A nősülés keservei. Cseh, szinkron film. Előadások kezdete: 7 óra.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): 7—8-ig Az ujjlenyomat. Román film. 11—12-ig Rejtély a stadionban. Lengyel film. 14—15-ig Ha... Angol, színes film (16 évtől). Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

TV MŰSOR

KEDD

9.00: Szünidei matiné. 17.58: Hírek. 18.05: Nagyhatalmú sündisznócska. Bábjáték (ism.). 18.50: A Felszabadult melódiák sorozat adása. Weiner Leó. 19.05: Esti mese. 19.20: Reklámműsor. 19.25: Irók, könyvek, kritikusok. 19.35: Bevezetés egy filmsorozathoz. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Taar Ferenc: Nap a város felett. Dokumentumjáték. 22.40: Tv-híradó, 2. kiadás. 22.50: A költészet hete (ism.).

SZERDA

9.00: Szünidei matiné. 10.00: Érettségi bizonyítvány (ism.). 15.58: Telesport. 18.00: Hírek, 18.05: Korszerűbb háztájit! II. 18.25: Ahoe-műfaj. 19.05: Esti mese. 19.15: Szovjet irodalmi dokumentumfilm Leninről. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Mit tenne Ön az én helyemben? 21.00: Böbe Afrikában. Riportfilm. 21.30: Telesport, kb. 22.10: Tv-híradó, 2. kiadás. 22.20: A költészet hete (ism.).

CSÜTÖRTÖK

9.00: Szünidei matiné. 17.15: Irány az egyetem! 17.58: Hírek. 18.05: Szakkörökről szakkörre. 18.45: A repülő Fábián. Rajzfilm. 18.55: Esti mese. 19.05: Reklámműsor. 19.15: Vita a társadalmi munka aktuális kérdéseiről. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Pamir 69. 20.50: A szent hazugság. Magyarul beszélő szovjet rövidjátékfilm. 21.20: Ősi indiai táncok. 21.55: A Tv Galériája. 22.35: Tv-híradó, 2. kiadás. 22.45: A költészet hete (ism.).

PÉNTEK

9.00: Mini kosárlabdatorna. 10.00: Szünidei matiné. 17.30: Vita az V. Nevelésügyi Kongresszus téziseiről. 18.05: Hírek. 18.10: Kuckó. 18.30: Emberek vagyunk. Riportfilm 18.50: Reklámműsor. 18.55: Esti mese. 19.05: A Tv politikai tanfolyama. 19.35: Sanzontól-sanzonig. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Zenélő órák, II. 21.10: Beismerő vallomás. Tv-film. 21.55: Tv-híradó, 2. kiadás. 22.05: A költészet hete (ism.).

SZOMBAT

9.00: Mini kosárlabdatorna. 10.00: Beismerő vallomás (ism.). 10.45: Kaleidoszkóp (ism.). 16.03: Korszerűbb háztájit! III. 16.25: Ismerkedés a szobrászattal. VIII. befejező rész. 16.45: Reklámműsor. 16.50: Antenna. 17.30: Reklámműsor. 17.35: Hírek. 17.40: Antal István zongorázik. 18.00: A Tv-jelenti. 18.45: Cicavízió... 18.55: Költészet napja. 1970. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki. 20.45: Bárdy György műsora. 22.00: Tv-híradó, 2. kiadás. 22.10: Brigitte Bardot műsora. 23.00: Mézga-család (ism.).

VASÁRNAP

9.05: Iskola-tv (ism.). 1.45: Alapfokú angol nyelvtanfolyam. 10.00: Ébresztő óra 10.30: Csak gyerekeknek. 10.55: Pamir 69. 14.23: Hétmérföldes kamera. 14.55: Reklámműsor. 15.00: Telesport. 17.10: Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki. 17.35: Delta. 18.00: A 0416-os szökevény. Bevezető. 19.00: Tom Sawyer kalandjai. Magyarul beszélő angol filmsorozat, 1. Az okos Tom. 19.35: A világ térképe előtt... 19.45: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Az ordító egér. Filmszatíra. 21.40: Tv-híradó, 2. kiadás. 21.50: Telesport.

A Jugoszláv Tv műsora

KEDD

17.50: Rajzfilm. 18.30: Telesport. 19.05: Népi muzsika. 20.35: Játékfilm. 20.50: „Baleset" — angol játékfilm.

SZERDA

14.00: Asztalitenisz Európa Bajnokság. 16.20: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.30: Turizmus. 18.00: Jugoszláv—Ausztria labdarúgó mérkőzés. 20.35: Grizelda nővér éjjeli ügyelete. Tv-dráma. 22.50: Asztalitenisz Európa Bajnokság.

CSÜTÖRTÖK

16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.45: Turopoljei lakodalom — népi muzsika. 18.15: Kosárlabda EB. 21.35: Sorozatfilm.

PÉNTEK

16.45: Magyar nyelvű krónika. 17.50: Varázsvonat. 18.30: Szervusztok fiatalok. 19.05: Panoráma. 20.35: Egy kicsit én, egy kicsit te. 21.50: Monix detektív.

SZOMBAT

14.00: Mira Stupica tv-műsora. 17.50: Népi muzsika. 18.20: Életrajzok. 18.35: Jimmy Macfeaters utazásai. 19.20: Karaván. 20.35: Tv-magazin. 21.40: Átkozottak tanyája — amerikai film.

MAI SZAMUNKBAN:

ÜDVÖZLET MOSZKVÁBÓL
2. oldal

SZÉNMINŐSÉG ÉS ÁRBEVÉTEL
3. oldal

POLITIKAI KÖNYVBARÁTOK FIGYELMÉBE
5. oldal

600/19/1970. PM. SZÁMÚ SZÁMVITELI KÖZLEMÉNY
5. oldal

SZAKSZERVEZETI TAGGYŰLÉSEK ISTVÁN-AKNÁN
5. oldal

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VIII. ÉVFOLYAM 14. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR KEDD, 1970. ÁPRILIS 14.

Az országgyűlési képviselő fogadónapján

EGYÉNI PANASZOK — KÖZÉRDEKŰ BEJELENTÉSEK — TÖRVÉNYESSÉG BETARTÁSA

Az újságíró számára mindig izgalmas téma egy képviselő és egy választó találkozója. Jazbinsek Vilmos országgyűlési képviselőt ezért kértem: engedje meg, hogy csütörtökön én is résztvehessek fogadónapján. Szerencsémre, ezen a napon szorosan vett bizalmas ügyben nem keresték fel.

Az első panaszos lakásügyben jött. A Kazinczy utca 10-ben négyen laknak egy garzont: a pici, a mama és a két fiatal.

— Férjem három éve dolgozik Béta-aknán. Éjszakás műszak után képtelen egy kicsit is pihenni. Különben tavaly megsérült, egyelőre csak könnyebb munkát végezhet — mondja Deák Györgyné.

Tehát lakás kellene. Ma ez a legnehezebb ügy Komlón. Jazbinsek elvtárs ki is mondja:

— Bár a kérés jogos, pillanatnyilag mégsem lehet teljesíteni. Vannak 8—10 éves kielégítetlen igények is.

A család elfogadna egy kicsivel nagyobb lakást is. Például egy minőségi csere révén jelentősen enyhülne gondjuk. A fiatalasszony arról is beszámol, hogy tud egy üres lakást, amelyben csupán egy rekamié van. A főbérlő hosszú ideje nem lakja, mert máshol is van otthona...

A képviselő mindent jegyez, aztán eléggé nyomatékosan kiemeli:

— Utánanézek a dolognak, férje pedig jelentkezzen Béta-aknán, Gungl elvtársnál Mégiscsak úgy illik, hogy előbb az üzemvezető értesül a kéréséről. Ő tudja legjobban, ki mikor kerülhet sorra.

Kossuth-bányai vájár a következő.

— Különleges ügyben kerestem fel Jazbinsek elvtárs! — vallja a megtermett, vállas fiatalember. — Jogerős ítélet alapján május 18-án be kell vonulnom, hat hónapra. Szeretnék segítséget kérni. Két gyermekem van, 5 ezer forint keresettől, a hűségjutalomtól, nyereségrészesedéstől, mindentől elesek, ha be kell mennem.

— Valóban különleges ügy — jegyzi meg a képviselő. — Azt is megmondhatom: már hallottam a problémáról. Értesültem róla, hogy aki miatt idáig jutott, nem tartozik a legjobb emberek közé. Dehát senki sem lehet önmaga bírája! Maga pedig verekedett, 28 napon túl gyógyuló sérülést okozott. Három hónappal előbb is kapott pénzbírságot — hasonló eset miatt.

Magam is gondolkodtam azon: mit tehet ilyenkor a képviselő? A törvényesség rá is vonatkozik, hovatovább: ő is részes a törvény megalkotásában. Persze, emberi oldalról más a helyzet. Jelen esetben olyan ember kér segítséget, enyhébb büntetést, aki különben minden tekintetben kiállja a próbát.

Az üzemi igazolás is erre utal: „A munkáját — 12 éves munkaviszonya alatt — kiváló szorgalommal végezte és végzi ma is. Kezdetben csillés, majd 1964-től a vájárképesítés megszerzésétől vájár munkakörben dolgozik. Munkatársaival jó viszonyt alakított ki, szocialista brigádban dolgozik, ahol szeretik szorgalmáért és tiszteletudó magatartásáért... Petkő Frigyes üzemvezető-helyettes és Molnár Dezső személyzeti vezető."

Az ajánlás tehát jó.

Ha Jazbinsek elvtárs levelére az igazságügyi miniszter mégsem ad kedvező választ, a büntetést le kell tölteni. Hogy a család anyagilag mégse érezze a meggondolatlan cselekedet következményét, a vállalat igazgatósága tehet és tesz is lépéseket.

A közérdekű bejelentések, az egyéni panaszok nyomán emberi sorsok rajzolódnak ki — nemegyszer teljes képben. A megnyilatkozás természetesen a bizalom jele. Az is sokat mond, hogy a bejelentések, a panaszok jó része közérdekű. Néhány példa.

Dr. Garamvögyi Károly, a pénzügyminiszter első helyettese arra, az egész Komlót és környékét érintő problematikára válaszolt érdemlegesen, miszerint nem jó a kenyér minősége. A képviselő ugyanis szóvá tette, hogy a komlói kenyérgyár kemencéje rossz konstrukció alapján készült. A Pénzügyminisztérium helyt adott a kérésnek. Elrendelte 1,5 millió forint értékű állóeszköz kiselejtezését, illetve hozzájárult új kemencék építéséhez.

Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter — Jazbinsek Vilmos 1970. január 30-i beadványára — ezt írja: „Köszönettel vettem folyó évi január 30-án kelt, a komlói kórházban traumatológiai részleg kialakítása érdekében hozzám intézett levelét. A megye jóváhagyott III. ötéves tervében valóban szerepelt a traumatológiai részleg építésének terve. A kellő fedezetet állami támogatásból rendelkezésre is bocsátottuk. Nincs tudomásom arról, hogy az építkezés miért nem valósult meg."

A kérdéses kórházi osztály építéséért most szinte elölről kezdődik a harc... De kezdődik!

Jazbinsek elvtárs a fogadónap végén a helyi vezetőknek is bejelentette, hogy Komlón legközelebb április 23-án, csütörtökön 14 órától fogadja a választókat.

Vízhányó Imre

Riportereink jelentik

a kommunista vasárnapról

Vállalatunk minden üzemében teljes intenzitással dolgoztak a kommunista vasárnapon. Riportereink két üzemhez látogattak el, de minden üzemtől megkaptuk a kommunista vasárnap műszak- és termelési eredményeit. Pécsbánya: 190 műszak, 404 tonna. Szabolcsbánya: 206 műszak, 738 tonna. Vasasbánya: 298 műszak, 703 tonna. Kossuth-bánya: 421 műszak, 1440 tonna. Béta akna: 234 műszak, 498 tonna. Zobák: 295 műszak, 702 tonna. Szászvár: 77 műszak, 150 tonna. Szénelőkészítők: 131 műszak. Hidasi brikett üzem: 36 műszak. Anyagelláto üzem: 40 műszak.

Végeredményben tehát a kommunista vasárnapon 1928 volt a műszakot teljesítők száma a Mecseki Szénbányáknál és 4640 tonna szenet adtak a népgazdaságnak.

Vasas-bánya

A falu még vasárnapi álmát aludta, mikor a busz átrobogott rajta. Csak a megállóknál volt mozgolódás, ugyanis ezen a vasárnapon Petőfi-akna bányászai a szocialista országok fiatal kommunistáinak felhívására: kommunista műszakra siettek a bányába.

Hét órakor már kész a létszám: a délelőtti szakban 298 fő jelent meg. Ebből a bányába leszállt 215 fő, plusz a 46 műszaki, akik nagyobb része — a nem közvetlen felügyeletet ellátók — szintén fizikai munkát végeztek. A külfejtők teljes létszáma megjelent.

De ott volt munkahelyén Szecsődi Lajos szocialista bányalakatos brigádja is, akik számára ugyan nem szerveztek műszakot, ők mégis felajánlották munkájukat, hogy a Zobákról Vasasra került lengvel széngyalut minél előbb üzembe helyezzék.

A II. szinten az 5. észak 4-es telepi fejtésen már javában folyt a munka. Réselőgépek zúgásával, fejszék csattogásával telt meg a levegő. A csúszdában pedig, mintegy földalatti fekete, kiapadhatatlan patak, ömlött a szén. Ott találkoztam Szabó Illéssel, aki 1952. december 17-től 1969. június elsejéig, Vasasra jöttéig Pécsbányán dolgozott. Akkor 37-en jöttek Pécsbányáról. Brigádjából harmincöten jelentek meg a kommunista műszakon, akik egymás mellett vállt vállhoz vetve dolgoztak a több mint száz méter hosszú szénfalon. A fejtésben mintegy másfél hónapja dolgoznak. — Természetesen a szabadszombati pótműszakokat is beleértve — mondták.

A támok között mentünk lefelé, nekünk háttal és számomra felismerhetetlenségig feketén, bányászok omlasztották a szenet. Csak akkor fordultak meg, mikor a párttitkár névleg szólítva, köszöntött valakit. — Hát te is eljöttél, János?

— Itt vagyok Méder elvtárs.

— De hisz nem ígérted, hogy eljössz.

— Igérni csak azt lehet ami biztos.

És ezek a rövid kis beszélgetések, megismétlődtek számtalanszor. S csak később derült ki, hogy legtöbben a már betervezett szőlőmetszést, kocsivásárlást, illetve eladást, vagy éppen a havi vásár látogatását halasztották el későbbi időpontra.

Fölfelé az 5. északról délre húzódó 11-es telepi fejtésen jöttünk, ahol Ormos István szocialista brigádja dolgozott. A hetven főt számláló brigádból ezen a vasárnapon 42-en jöttek el.

— Kötelesség ez, hogy eljöttünk. Tudja, ezt itt közöttünk mindenki, aki otthon maradt, annak minden bizonnyal oka volt rá — mondta Ormos István, s neki hihetünk. 1947 óta dolgozik Vasason.

Kapu László

Kossuth-bánya

— Nagy évfordulót ünneplünk ebben az évben. 1870. április 22-én született Vlagyimir Iljics Lenin. A mai napon munkával emlékezünk a közelgő századik évfordulóra, valamint az első kommunista vasárnapokra, amelyeket 1919-ben rendeztek Szovjet-Oroszországban. — mondotta Nemes Vilmos, Kossuth-bánya KISZ-titkára azon a röpgyűlésen, amelyet április 12-én, vasárnap, leszállás előtt tartottak az üzem dolgozói.

Hogy mekkora intenzitással dolgoztak a kossuthiak, arról a sorok írója is meggyőződhetett, amikor Lőrincz János, szenes bányamester társaságában végigjárta a termelő munkahelyeket. A VIII. szinti 51-es fejtésben Balogh László csapatvezető vájár szinte elragadtatással beszélt a csapat tagjainak munkájáról.

— Sok nevet sorolhatnék fel, csaknem az egész csapatét, akik különösen kitettek magukért a munkakezdés óta. Azonban mégis ki kell emelni egy-két elvtársat. Mátyus Endre, Kenderes Elek, Cser József és Molnár Gyula élenjártak mind a szervezésben, mind az eddigi munkában.

Ha már az 51-es csapat élenjáróiról szólunk, akkor a többiekről sem szabad megfeledkeznünk. A 100-as fejtésben Imre Árpád és Cs. Farkas Lajos, az 50-esen Tóth József és Szokolai Pál, a 103-as brigádban Példeák László és Bíró G. István, a 2-es fejtésben pedig Tóth István és Császár Sándor tettek ki különösen magukért.

Megtalálhattuk a bányában vasárnap délelőtt Kossuth-bánya valamennyi KISZ-titkárát is. Juhász Istvánnal, a feltárókörlet alapszervi titkárával is a szénfal mellett találkozhattunk. Bár csapatának a feltárás a profilja, ezen a napon, mégis a termelésben serénykedtek. S, hogy a felsorolt csapatok és dolgozók munkája mit eredményezett, azt talán legjobb a számok tükrében ismertetni. A kommunista vasárnapon műszakot teljesítő 421 dolgozó 1440 tonna szenet szállított a felszínre, ami megfelel egy rendes hétköznapi délelőttös műszak teljesítményének. **Szabó Lajos**

KÖSZÖNET

A Mecseki Szénbányák Pártbizottsága elismerését és köszönetét fejezi ki az üzemi pártszerveknek a szakszervezeti, a KISZ, az MSZBT és más tömegszerveknek, aktivistáknak, a munkásőröknek, az üzemek műszaki és gazdasági vezetésének, s mindazon dolgozóknak, akik tevőlegesen résztvettek hazánk felszabadulásának 25. évfordulójával kapcsolatos rendezvények szervezésében, gyakorlati lebonyolításában és munkájukkal hozzájárultak a jubileumi évforduló megünneplésének sikeréhez.

További munkájukhoz sok sikert és erőt, egészséget kívánunk.

Elvtársi üdvözlettel

Stier József
PB-titkár

A felderítő

Kevés negyvenkét éves ember mondhat magáénak olyan harcos múltat, mint Bakai János a Karbantartó üzem gépkezelője.

— Számomra korán elkezdődött a háború. 16 éves voltam amikor fegyvert adtak a kezembe és a frontra küldtek. 1944-et írtak. A harcok ekkor már a főváros körül folytak. Jellemző, a németek és a szövetséges magyar hadsereg fejvesztett menekülésére, hogy az első „katyusatámadás" teljesen szétzüllesztette egységünket. Mintegy 25—30-an lehettünk, akik láttuk, hogy ennek a harcnak semmi értelme sincs már. Egy Déli-pályaudvar melletti ház pincéjébe menekültünk, és vártuk, hogy valami történjék. Nehéz volt a helyzetünk, hiszen a szomszédos házban még németek voltak. Minden pillanatban várhattuk, hogy megtalálnak bennünket és akkor mindennek vége. Nagyon féltem. Nem csoda, hisz gyerek voltam még. Nem volt sok idő a gondolkodásra, valamit tenni kellett. Tenni, amit akkor még nem a politikai meggyőződés, hanem a józan ész diktált. Mondhatom azt, hogy a németek közelsége mentette meg életünket. Valaki jött és mondta, hogy a szomszédban szovjet katonákat tartanak fogva.

Így jutottak arra a gondolatra, hogy megpróbálkoznak a szovjetek megszöktetésével, vagy legalábbis egy embert szöktetnek meg, és az ő segítségével teremtenek kapcsolatot a már közelben levő szovjet alakulattal.

— Hárman vállalkoztak az akció végrehajtására. Nem telt el egy negyedóra sem, amikor társaink visszajöttek és egy fiatal szovjet katona is volt velük. A következő másfél óra eseményeire szinte percnyi pontossággal emlékszem. Amikor a lövöldözés egy kicsit csitult a ház előtt, parancsnokunk — egy Csók Imre nevű hadnagy — és a szovjet bajtárs kimentek az utcára és átkiabáltak a szovjetekhez. „Ha lehet jöjjenek értünk, magyar katonák vagyunk, fegyverünk nincs, nincsenek ellenséges szándékaink". Még egyszer-kétszer meg kellett ismételni a kiabálást mire választ kaptunk. „Várjatok egy kicsit, kevesen vagyunk, csak előőrs, felderítők és híradósok." Körülbelül 20 perc múlva megszaporodtak a lövések majd kopogtak a pince ajtaján. Egy szovjet katonatiszt és egy magyar tizedes jött értünk.

A ház pincéjéből a közeli szovjet parancsnokságra vitték őket. Csók hadnagy és a szovjet parancsnok rövid megbeszélése után megkérdezték, hogy kik azok, akik ezután a szovjetek oldalán a németek ellen akarnak harcolni. Többedmagukkal jelentkeztek a kis magyar csoportból.

— A jelentkezők között voltam, s ekkor éreztem talán először, hogy hol a helyem. Így már láttam értelmét a harcnak.

A további események már önmagukért beszélnek. A megbeszélés helyétől nem messze volt a szovjetek egyik csapatteste, oda vitték őket, fegyvert kaptak és egy rövid kiképzésen estek át. Szovjetek és magyarok egymás oldalán ekkor már nem Budapest lerombolásáért, hanem felszabadításáért küzdöttek.

— Így jött el február, amikor a Gellért-hegy és a vár felszabadítását kaptuk parancsban. Reggel ötkor indult a harc. Az első összecsapás a Gellért-szálló közelében volt. Tudtuk azt, hogy a hegyen a Citadella és a vár környékén erős a németek állása.

A tulajdonképpeni felderítő munka itt kezdődött Bakai János számára. Ötüket jelölték ki, hogy kússzanak a hegyre és tudják meg a németek várható ellenállását a támadás idején.

— Bombatölcsérek és sebesült német katonák között kúsztunk a hegyre, hogy teljesítsük a kapott parancsot. Már majdnem fent voltunk, amikor olyan erős géppuskatűzbe kerültünk, hogy nem lehetett tovább menni. A velünk levő szovjet híradós katona közölte ezt a parancsnokkal. El kellett rejtőznünk, míg erősítést kapunk. Már sötét volt, amikor a németek abbahagyták a tüzet. Tovább mentünk a vár irányába, és hamarosan jelenthettük, hogy az ellenség visszavonult. 1945. február 12-e volt. Röviddel éjfél után örömmel ünnepelhettük a győzelmet. A Gellért-hegy, a vár felszabadult.

A harc azonban még nem ért véget. Az ország más területein, főleg a Dunántúlon, szükség volt még a bátor fegyverforgatókra.

— De, hogy ért véget a felderítő számára a háború?

— Röviden, nagyon nehéz ezt elmondani. Egységünk egészen Bécsújhelyig részt vett a harcokban. Onnan kerültünk vissza Magyarországra. Nem szereltem le a hadseregből, sőt 1947-ben tiszti akadémiára küldtek, ahol két év múlva tiszttévavattak. Csapathoz kerültem és a továbbiakban, mint hivatásos szolgáltam a magyar néphadseregben.

Azért közben nem feledkeztek meg a háborús szolgálatairól, hiszen megkapta a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának kitüntetését, Budapest Felszabadításáért Emlékérmet. Ezt Szviridov altábornagy adta át Bakai elvtársnak. A felszabadulás után végzett jó munkájáért kapta meg a Magyar Szabadság Érdemrend bronzfokozatát, majd a Magyar Népköztársasági Érdemérem ezüst fokozatát, 1950-ben. Jelenleg a komlói Karbantartó üzem megbecsült szakmunkása. A legénységszállón lakik. Most végzi a marxista—leninista középiskolát és ebben az évben tesz szakvizsgát a villanyszerelő szakmából. Akik ismerik csak megbecsüléssel beszélnek róla és mi is csak gratulálhatunk a harcos múlthoz Bakai Jánosnak a felszabadító szovjet hadsereg volt felderítőjének.

Szabó Lajos

Üdvözlet Moszkvából

Felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából kedves levelet kapott a vállalati KISZ-bizottság Moszkvából. A levél feladója A. D. Szkripáj ezredes, régi ismerőse olvasóinknak. Részt vett a hazánk felszabadításáért vívott harcokban, s az elmúlt években sokat járt a mecseki bányászok, a fiatalok között. Az elmúlt év novemberében megrendezett „Felszabadítóink útján" emléktúrának szovjet részről Ő volt parancsnoka.

A Moszkvából érkezett üdvözlet az alábbi:

Kedves Klepah Elvtárs!

Üdvözlöm Önt, s az Ön személyén keresztül a Mecseki Szénbányászati Tröszt dolgozóit, valamennyi KISZ-tagját, Magyarországnak, a német fasiszta megszállás alóli felszabadításának 25. évfordulója alkalmából.

Sok sikert kívánok munkájukhoz! Erősödjék tovább a Magyar—Szovjet nép örök, megbonthatatlan barátsága!

Moszkva, 1970. április 2.

Szkripáj ezredes

Baráti találkozó

A Szovjet KOMSZOMOL Barátság különvonatának 35 fős delegációját fogadta szerdán délután a Bányaigazgatóság KISZ-alapszervezete, pártszervezete és Szakszervezeti Bizottsága.

A szovjet fiatalok a Bjelorussz Köztársaságból érkeztek hazánkba. Résztvettek Budapesten az április 4-i díszszemlén és felvonuláson, ellátogattak Kaposvárra, s onnét érkeztek Pécsre.

Péter Iván a KISZ-alapszervezet titkára köszöntötte a fiatalokat, s ajándékul egy Lenin-albumot adott át a csoport vezetőjének, aki válaszbeszéde után Lenin domborművel kedveskedett a baráti vendéglátásért, a kitűnően sikerült baráti találkozóért.

ÉVFORDULÓINK 25 JEGYÉBEN 100

Hajrájához érkezett vállalatunknál a jubileumi munkaverseny

Töretlen lendülettel

A hajrához érkezett a jubileumi munkaverseny vállalatunknál. A Mecseki Szénbányák gazdasági és politikai vezetősége által, tavaly ősszel kezdeményezett munkaverseny nagy visszhangra talált vállalatunk dolgozói körében. Most, hogy a munkaverseny befejező szakaszához érkezett, válik láthatóvá és áttekinthetővé a mozgalom teljes gazdagsága, bizonyítva azt a munkásokban rejlő országépítő erőt, ötletet, kezdeményező készséget, ami csak a szocialista társadalom tud dolgozóiban felszabadítani és alkalmazni.

Erről győződhettünk meg ismételten, a múlt héten, mikor is a vállalat szakszervezeti és KISZ-bizottsága kezdeményezésére, második alkalommal került sor a meghívott szocialista brigádvezetők, üzemi szakszervezeti titkárok és versenyfelelősök, valamint a sajtó képviselőinek találkozójára. A beszélgetés során számos olyan kezdeményezésre és eredményre derült fény, amit jóllehet a brigádok nagyon is természetesnek tartanak, holott eredményeiket tekintve megérdemlik, hogy a nagy nyilvánosság is tudomást szerezzen róluk.

Sárdi István, a Villamos Üzem központi műhelyének vezetője például egy olyan újításról tájékoztatott, mely szinte országos viszonylatban is párját ritkítja.

A központi műhely dolgozói felajánlották — a jubileumi munkaverseny keretében —, hogy az elhasznált kábelek, még épségben lévő két-három méteres darabjait felhasználva nem kevesebb, mint 10 ezer méter használható kábelt állítanak elő május elsejéig. Eddig 6 ezer méter kábel forrasztásával és vulkanizálásával készültek el, és minden reményük megvan arra, hogy határidőre elkészítsék a még hiányzó 4 ezer métert. Hogy mit jelent ez forintban? Ime egy példa: az eddig elkészült 6 ezer méter kábel ára 200 ezer forint. Ők ezt mindössze 70 ezer forintból állították elő, tehát a megtakarítás 130 ezer forint.

A Villamos Üzem gyártmányelőkészítő csoportja sem akart elmaradni, a saját találmányuk bevezetésével. Munkájuk során ugyanis 5000 villamos motorról és alkatrészről kell gyorsan kezelhető és nem utolsósorban megbízható nyilvántartást vezetniök. Munkájuk megkönnyítésére dolgozták ki az anyagnyilvántartás fénylyukkártyás rendszerét, aminek alkalmazásával percek alatt az igénylő rendelkezésére tudják bocsátani a kért berendezést, illetve alkatrészt.

Hankisz József nevével az év elején találkozhattak lapunk hasábjain olvasóink. Akkor mint a kiváló vájár vetélkedő győztesét köszönthettük, most viszont brigádja jubileumi munkaverseny alkalmával tett felajánlásait és azok teljesítését ismertette.

— Brigádunk 5 termelő napot vállalt a szabad szombatokra, ami 250 pótműszakot jelent. Eddig 9 alkalommal vettünk részt szabad szombaton a termelésben, ez 450 pótműszaknak felel meg. Ezenkívül 30 ezer forint megtakarítást értünk el a különböző anyagok visszarablásával.

Kecskés János előkészítő KISZ-brigádja éppúgy mint Hankisz Józsefé a Vasas bányaüzemnél dolgozik. Kecskések 101 százalék teljesítését ajánlották fel év elején, ezt a jubileumi munkaverseny keretében 4 százalékkal megemelték. A brigád — annak ellenére, hogy tagjai nagyobb részt vidékről járnak be — fejenként 10 társadalmi munkaóra teljesítését is vállalta. A brigádot alkotó 15 főből pedig kilencen jelentkeztek a vasárnapi kommunista műszakra.

Hetvenhárom fős a Villamos Üzem Kossuth-bányai földalatti részlege, mely a legutóbbi értékeléskor nyerte el a szocialista részleg címet. *Kovács István* részlegvezető a következőket mondta:

Vállalásaink középpontjában az önköltségcsökkentés és az anyagtakarékosság áll. Önköltségcsökkentés terén 100 ezer forint megtakarítást vállaltunk. Az eredmény 140 ezer forint megtakarítás. Az üzemi hulladékok felhasználása terén 200 ezer forint megtakarításra tettünk felajánlást, jelenlegi eredményünk 210 ezer forint. A jubileumokra történt külön felajánlásunk anyagmegtakarítás terén 100 ezer forint, melyből eddig 90 ezer forintot sikerült összegyűjteni.

— Társadalmi munkában vállaltuk az új villamos gépek bemutatását, ismertetését dolgozóinkkal, ezzel az üzemzavarok lehetőségét kívánjuk a minimumra csökkenteni.

Az újhegyi üzemet a szénmosó *Zrínyi brigádjának* brigádvezetője, Kamocsai Lajos képviselte. Az újhegyi üzemben havonta értékelik a brigádok vállalásait és minden alkalommal jutalmazzák is a győztest. Az eddigi értékelésekkor minden alkalommal az első helyen végzett a Zrínyi Miklós brigád. Kamocsaiék például Lenin születésének 100. évfordulójára emlékplakett megrendelést juttattak el az Állami Pénzverdének, ahonnan a közelmúltban meg is érkezett az emlékplakett, és azt az üzemben létesített Zrínyi emlékfalon helyezték el. A későbbiek folyamán a plakettet az Ujhegyen létrehozandó szocialista brigádklubban kívánják elhelyezni. Hazánk felszabadulásának 25. évfordulóján pedig jól sikerült ünnepséggel egybekötött családiesten adták át a kitüntetéseket a brigád tagjainak.

Kapu László

Ünnepi pártnap Zobák-bányán

Április elsején Zobák-bánya tanácskozó terme zsúfolásig megtelt. Ünnepelni jöttek össze a párttagok és pártonkívüli dolgozók. Hiszen az ember mindig ünnepel, ha életében jelentős esemény történik, vagy élete során emlékezetes évfordulóhoz érkezik. Zobák-bánya dolgozói is jelentős ünnepről emlékeztek meg: szabadságunk születésének 25. évfordulójáról.

Az ünnepségen résztvettek azon szovjet katonai parancsnokság képviselői, akikkel üzemünk patronálási kapcsolatban áll. A küldöttséget Grisajev Jakov Fjodorovics elvtárs, az egység parancsnoka vezette.

A díszelnökségben foglalt helyet Zoboki Béla a vállalati párt vb. tagja, Schwarcz József a vállalati pb. tagja, a pártbizottság agit. prop. osztályvezetője, az ünnepi pártnap szónoka. Rocskár Bálint az üzemi pártbizottság titkára, G. J. Fjodorovics, a szovjet katonai küldöttség vezetője, Kuthy Jakab, Rétfalvi János, Riszter József, Trungel István, Tulinger József elvtársak, akik 25 éve tagjai a pártnak.

A Himnusz és a szavalat elhangzása után Rocskár Bálint elvtárs mondott ünnepi beszédet.

A megnyitó elhangzása után, Schwarcz József elvtárs méltatta az *eltelt negyedszázad gazdasági és politikai harcát.* Szólt arról, hogyan vette tulajdonába dolgozó népünk a földeket, gyárakat, bányákat, üzemeket. Méltatta tervgazdálkodásunk eredményeit, valamint a világ dolgozóinak, kommunistáinak egységes harcát a békéért. Beszélt arról az áldozatról, melyet a szovjet hadsereg hozott hazánk felszabadításáért és a háború utáni élet megindításáért, gazdasági életünk helyreállításáért.

Az ünnepi megemlékezés után Zoboki Béla elvtárs ismertette a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának határozatát a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem adományozásáról.

Zobák-bányán 14 elvtárs vett át jubileumi emlékérmet, akik független, szabad és demokratikus Magyarország megszületéséért és megerősödéséért, a szabadságért, a demokráciáért és szocializmusért vívott küzdelemben kimagasló érdemeket szereztek. A kitüntetett elvtársak a következők: Atkári János, Kozma József, Kuthy Jakab, Nagy Ferenc, Ozga István, Piegl János, Rétfalvi János, Riszter József, Rocskár Bálint, Sabacz János, Stenczer Tibor, Trungel István, Tulinger József és Tóth Antal.

A kitüntetések átadása után G. J. Fjodorovics elvtárs, a szovjet küldöttség vezetője mondott meleghangú köszöntőt, majd Szücs István ifjú kommunista, aki egy idős a szabadsággal, köszöntötte az 1945-ös párttagokat és ünnepélyesen ígéretet tett; „mi, fiatal kommunisták méltó örökösei leszünk az Önök harcának és eredményesen folytatjuk a megkezdett munkát."

Egy szavalat és a zárszó elhangzása után az Internacionalé hangjaival ért véget az igen meleghangulatú ünnepi pártnap. A pártnap ünnepélyességét emelte az a kultúrműsor, melyet az ünnepségen megjelent Kun Béla Gimnázium II. d. osztályának tanulói adtak.

Az üzem Pártbizottsága a tisztelet és megbecsülés jeléül fogadást adott az 1945-ös párttagok részére.

Hegedüs Miklós
Zobák-bánya tudósítója

„Jubileumi munkaverseny" - vállalásaink értékelése

1969. IX. hó 1-től 1970. III. hó 31-ig

Pécsbánya-üzem, a vállalat vezetősége, pártbizottsága, szakszervezeti bizottsága és KISZ-bizottsága felhívására csatlakozott a felszabadulásunk 25 éves és Lenin születésének 100 éves évfordulója tiszteletére indított „jubileumi munkaversenyhez".

Az üzem vezetősége a szocialista brigádok januári pótvállalásai értelmében olyképpen módosította a versenyvállalást, hogy megemelte a termelési és egyéb mutatók vállalási szintjét.

1970. március hó 31-ig a pótvállalások figyelembevételével a következő eredmények születtek:

1. A vállalt 1370 to/nap termelési vállalással szemben 1506 to/nap termelést értünk el, ez egyenlő 109,8%-kal.
2. Üzemünk a versenyidőszakra vállalta az átlagos 37,2 %-os hamutartalom betartását. Az elért eredmény 37,17%.
3. Az összüzemi teljesítmény 2 to/műszak tervvel szemben 2,136 to/műszakban lett kiteljesítve, azaz 106,8%.
4. Az összüzemi szűkített önköltséget 280,— Ft/to értékben kívántuk teljesíteni. Elért eredményünk 243,31 Ft/to, mely 36,69 Ft/to megtakarítást jelent.
5. Vállaltuk, hogy a fejlesztési teljesítményt — a termelékenység fokozása érdekében új technológiák alkalmazásával és munkaszervezéssel — 5,7 to/műszakra növeljük. Az elért eredmény 5,902 to/műszak, tehát 103,7%.
6. A meddő elővájásban 700 fm vágatkihajtást vállaltunk, 5,2 fm/nap előrehaladás mellett. Eredményünk 811 fm vágatkihajtás 5,53 fm/nap előrehaladási sebesség.
7. A vegyes elővájásban 3650 fm vágatkihajtást vállaltunk, 5 fm/nap előrehaladás mellett. Az elért eredmény 3946 fm/vágatkihajtás, 478 fm/nap előrehaladási sebességgel.
8. Vállaltuk, hogy az üzem technológiai fegyelmét fokozottabban megköveteljük, mely eredményeként a baleseti relatív szorzószámot 5%-kal csökkentjük. Az elért csökkenés 11%-ra nyert kiteljesítést.
9. A munkaverseny értékelés havonta és negyedévenként megtörtént. A verseny nyilvánossága érdekében fali tábláinkat friss anyaggal láttuk el. Kiállítást készítettünk Pécsbánya-üzem 25 éves fejlődéséről.
10. Pécsbánya-üzem dolgozói csatlakoztak a „Kommunista Vasárnap" megszervezéséhez.

Ezen eredmények elérésével kívánták bizonyítani Pécsbánya-üzem dolgozói a nagy évforduló iránti őszinte tiszteletüket.

Szokola Ferenc
üzemvezető

Hámori András
PB-titkár

Görbics János
SZB-titkár

Bánkuti Antal
KISZ csúcsv. titkár

Kiváló eredmények Zobák-bányán

Hazánk felszabadulásának jubileumi évfordulója tiszteletére több szocialista munkabrigád külön felajánlást tett. Munkájukat úgy szervezték, hogy kimagasló teljesítménnyel köszönthessék legnagyobb nemzeti ünnepünket. Ígéretüket valóra váltották.

Papp Gyula által vezetett szocialista brigád, Zobák-bánya II. szint 3-as keresztvágat 13-as telepében 3500-as körszelvényű TH-val biztosított vágatban vállalták, hogy március hónapban 100 fm. vágatot hajtanak ki. Vállalásukat, 100,3 fm vágatot március 30-án teljesítették.

Tischler Károly bronzplakettes szocialista brigádja március 4-én kezdte munkáját az üzem I. szint 2-es keresztvágat 1-es harántjában. Vállalásuk szintén 100 m volt. Munkájukat homokkőben végzik. Kettő darab rakodógéppel dolgoznak. 4500-as nyitottívű TH-biztosítást alkalmaznak. Jó munkaszervezéssel érték el azt, hogy a közbejött geológiai zavargás ellenére túlteljesítették felajánlásukat. Ugyanis április 4-ig 107 folyóméter vágatot hajtottak ki.

A fenti brigádok mellett megemlítem Németh Ferenc hagyományos munkabrigádját, aki 100,2 m-es gurítókihajtással köszöntötte a jubileumi évfordulót.

Ugyancsak jó eredménynek számít a Mácsai János brigádja által 13 nap alatt 42 fm-es vágatkihajtása.

A Jelenkor áprilisi száma

Megnövekedett terjedelemben, gazdag anyaggal köszönti felszabadulásunk negyedévszázados évfordulóját a Pécsett megjelenő irodalmi és művészeti folyóirat.

Részleteket olvashatunk Galambosi László, Hallama Erzsébet, Kende Sándor, Pál Rita és Thiery Árpád a pécsbaranyai felszabadulási pályázatra beérkezett és ott díjat nyert műveiből. A pályázaton díjazott képzőművészeti alkotásokat Hárs Éva ismerteti.

Izgalmas olvasmányt nyújt a jubileumi körinterjú, melyben Barati József, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, Bárdosi Németh János író, Dr. Boros István, az Országos Természettudományi Múzeum ny. főigazgatója, Csorba Győző író, Csuka Zoltán író, Gál Béla főiskolai adjunktus, Dr. Hajdu Gyula, ny. egyetemi tanár, Horváth Mihály, ny. zeneiskolai igazgató, Dr. Lissák Kálmán, egyetemi tanár, akadémikus, Stier József, a Mecseki Szénbányák PB-titkára, Dr. Székely György, a Színháztudományi Intézet h. igazgatója és Vörös Vince, díszítő lakatos vallanak az elmúlt huszonöt év eseményeiről.

Külön részben mutatja be a lap a mai moldvai irodalmat. Mihail Hazin a moldvai irodalomról írt ismertetőjével és egy novellájával, Andrej Lupan, Anatolij Renyin, Ion Vatamanu és Dimitrij Kara-Csoban pedig egy-egy versével szerepel az összeállításban. Valamennyi művet pécsi író fordította magyarra.

A szépirodalmi részt Antal Gábor elbeszélése, Bertha Bulcsu Tűzgömbök című regényének 4. része, Syposs Zoltán naplórészlete valamint Arató Károly, Demény Ottó, Fodor József, Pécsi Gabriella és Vihar Béla versei teszik teljessé. A Magyar Népköztársaság érdemes művésze, és Munkácsy-díjjal kitüntetett Martyn Ferenc festőművész ezúttal két miniatúrájával szerepel.

Felszabadulásunk utáni irodalmunkról Czine Mihály, Radnóti Miklósról pedig Pomogáts Béla tanulmányát olvashatjuk. Kolta Ferenc az 1945-ben Pécsett megjelent Ív című folyóiratról, Taxner Ernő fiatal prózaírókról. Könczöl Csaba Utassy József verseskötetéről, Mitzki Ervin pedig a Dél-Dunántúl történetéről írt.

A műmellékletben Mikus Sándor és Illyés Gyula művei mellett a pécs-baranyai felszabadulási pályázatra beérkezett képzőművészeti alkotásokat közli a lap. A folyóiratban Martyn Ferenc rajzai láthatók.

— k —

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

III. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Szénminőség és árbevétel

1970. I. negyedévi termelési tervünkkel szemben igen jelentős többletet mutatnak fel tényszámaink. Dolgozóink, bányaüzemeink ismételten bizonyságot szolgáltattak arról, hogy rendkívüli erőfeszítések árán is készséggel áll rendelkezésre a mecseki szénbányászat, ha a népgazdaság súlyos szénhiányát enyhíteni kell. Az elvállalt és a rendelkezésre álló lehetőségekhez mérten teljesített többet, melyet a fogyasztók érdeke —, tehát a népgazdaság valóságos szükséglete — írt elő számunkra, a vállalati érdekeket háttérbe szorította, olyan mértékben, hogy az I. negyedévre előirányzott népgazdasági eredményeket előreláthatóan aligha sikerült elérni. A többlettermelés ilyen módon kétszeresen is érinti a vállalatot, illetve dolgozóit: egyrészt a munkaszüneti napok feláldozása, másrészt a gazdasági eredményektől függő személyi jövedelmek révén.

A vállalati gazdasági eredmények ma már ismert oldala: a szénárbevétel terén jelentkező lemaradás, az értékesített mennyiség tervszámának túlteljesítése mellett, a nyerssznek minőségromlása folytán következett be. Ezen a téren pedig a mennyiség és a minőség kérdése ütközik. Értelemszerű, hogy a mennyiség minden eszközzel történő növelésére irányuló törekvés nem teremt kedvező feltételeket a minőségi előírások betartása terén, amennyiben pedig a minőségi értékek betartását helyezzük előtérbe, úgy nyilvánvalóan nem lett volna elérhető a többlet, sőt valószínűleg a tervnek megfelelő mennyiséget sem nyújthattuk volna.

Lapunk olvasóinak túlnyomó többsége előtt minden bizonnyal magyarázatra szorul, mi lehet annak az oka, hogy a terv túlteljesítése ellenére sem tudtuk az árbevétel tervszámát elérni és feltételezhetően igényt is tartanak ilyen magyarázatra, hiszen a nyereségrészesedés révén személy szerint is érdekelt minden dolgozó.

Köztudomású, hogy a téli időszakot megelőzően bekövetkezett szénhiány folytán nyomasztó súllyal nehezedtek ránk is más szénbánya vállalatok mellett a villamosenergia ipar, a MÁV és nem utolsó sorban a lakossági szükségletet ellátó kereskedelem többletigényei egyaránt, melyeket folyamatosan és maradéktalanul ki kellett elégítenünk az I. negyedév során is. Természetes, hogy ezeken túlmenően a kokszgyártási célt szolgáló szállításainkat sem tekinthetjük mellékesnek annál kevésbé sem, mert bevételeink döntő része származik ezekből a termékekből. Törekvésünk ilyen körülmények között elsősorban az lehetett, hogy minden fogyasztó igényét legalább a szerződésekben lekötött mennyiség erejéig elégítsük ki, de a szükségessé vált többlet miatt ezt a feltételt csak a termékösszetétel megváltozása mellett lehetett tartani. Elértük, hogy mennyiségileg minden kötelezettséget teljesítettünk, de ez korántsem megnyugtató módon valósult meg. Rontotta a helyzetet egy-egy bányaüzem nyerssznek minőségének alakulása, ennek következtében csökkent a minőségi termékek, illetve megnövekedett a középtermékek részaránya.

Csupán néhány adalékkal kívánunk felmerült gondjainkra rávilágítani. A Dunai Vasmű felé a szerződés szerinti mennyiségnél jóval kevesebb pécsi kokszszenet szállítottunk, és ezt csupán mennyiségileg, de minőségben nem pótolta a Komlóról szállított többlet, mely a Vasmű szempontjából nem egyenlő értékű. Hasonló módon a tervezettől eltérő választékkal láttuk el a Hőerőművet és a részére teljesített jelentős többletszállításnak is van olyan szépséghibája, hogy az átadott fűtőérték a kívántnál alacsonyabb. Mosott durvaszeneink mind a pécsi, mind a komlói termékek, megbízható minőségük miatt igen keresettek, ez idő szerint korlátlan mennyiségben tudnánk azokat értékesíteni, de hasonló módon aprószenekkel kapcsolatban is el kellett fogadnunk a negyedév folyamán előzetesen nem ismert többlet-rendeléseket is. A durvaszén kihozatalt korlátlanul növelni nem lehet, ezért brikettgyárainktól is többletmennyiséget vártak vevőink, az általános szénhiány feltételei között a brikettgyártási alapanyagok biztosítása is küzdelmes és sok esetben alig megoldható feladatként jelentkezett. Ennek következménye, hogy brikettünk minősége is igen ingadozó volt, és általában a kívánt értékek alatt maradt.

Csupán ez a néhány megemlített körülmény önmagában is elegendő problémát vet fel. Természetszerűen a vezetés feladata, hogy ezen a téren a jól értelmezett vállalati érdekhez igazodó intézkedések történjenek, de közérdekű a kérdésnek az az oldala, hogy adott nyerssznminőségből bármilyen tökéletes szénelőkészítési eljárások mellett is csak azt tudja produkálni a mosó, illetve előkészítőmű, ami a szénben eleve benne van. Már pedig az igen jelentős tonna többlet mellett az összes kitermelt hőmennyiség csak szerény mértékben haladta meg a tervszámot, vevőink pedig az értékesítési tervet meghaladó összes súlymennyiség ellenére is kevesebb hőmennyiséget kaptak, a többletet tehát hamu és nedvesség formájában nyújtottuk. A szénárrendszer fűtőértéktől és hamutartalomtól függő árai mellett azonos hőmennyiség ára a szén hamutartalmával ellentétes irányban változik. Árbevételünk tehát szükségszerűen maradt az előirányzott alatt egyrészt a minőségromlás miatt és másrészt az értékesített hőmennyiség tervlemaradása miatt.

Cikkünknek az a célja, hogy az előttünk álló időszakot illetően fokozottabban állítsa az érdeklődés homlokterébe a nyerssznminőség kérdését.

Gazdaságirányítási rendszerünk a vállalati tevékenység kritikáját a vevő kezébe tette le. Vevőink mindenkori magatartásán keresztül lehet leméri, hogy tevékenységünk a valóságos népgazdasági érdeknek felel-e meg. Nem tévesztheti meg bennünket ezzel szemben a szénhiány időszaka, mert igen kérdésesnek tűnik, módunk lett volna-e ugyanezt a szénminőséget és termékösszetételt más feltételek között is maradéktalanul értékesíteni.

A vállalat és dolgozóinak gazdasági érdekei pedig egyértelműen azt a követelményt írják elénk, hogy az üzemenként kiadott minőségi mutatók tartását a mennyiségi teljesítéssel egyenlő fontosságú feladatnak tekintsük.

Szénértékesítési Osztály

A Villamos Üzem tevékenysége és termelésben elfoglalt helye

A szénbányászat technikai és technológiai fejlődésének időszakát éljük. Ezzel kapcsolatban úgy gondoljuk nem érdektelen kissé részletesebben foglalkozni a termelési és segédberendezések energiaellátásával, a villamos energia és sűrített levegő szolgáltatással. A termelés-gésítés kérdésének a termelékenység fokozásán túlmenően külön nyomatékot ad az a tény, hogy a bányász szakma veszített vonzerejéből és vállalatunk — de az egész iparág — munkaerő gondokkal küzd. Jelen ismertetésünknek éppen az biztosít aktualitást, hogy a fokozott gépesítés növekvő energia felhasználást von maga után és jelentőségében, illetve volumenében növekvő gépész és villamos tevékenységet jelent. A termelés során felhasznált energia volumenének — ezzel költségének — növekedése, valamint a gépeknek a termelésben növekvő szerepe reflektor fénybe állítja a villamos és gépészeti tevékenységet folytató dolgozók munkáját. Közleményünkkel kettős célt kívánunk szolgálni. Egyfelől tájékoztatást szeretnénk adni munkánkról, eredményeinkről, illetve nehézségeinkről. Másfelől szeretnénk meggyorsítani azt a pozitív átértékelési folyamatot, amely a Villamos Üzem mint kisegítő üzem tevékenységével, a termelésben betöltött szerepével kapcsolatban az utóbbi két évben megmutatkozott.

„Nem mondhatjuk el magunkról, hogy nagy múltú üzem vagyunk"

Üzemünk 1953-ban alakult az akkori „Komlói Szénbányászati Tröszt" szervezetében. Az üzem létrehozása abból a felismerésből fakadt, hogy a nagy ütemű felfejlesztés munkáit csak szakosított szervezéssel és koncentrált erőfokozásokkal lehet eredményesen elvégezni. Munkánk jellegét, tevékenységünk struktúráját a mindenkori műszaki színvonal, a gépesítés foka határozta meg. Így volt ez a kezdet kezdetén és így van ez ma is. Kezdetben a hálózatépítés, a beruházási munkák alkották tevékenységünk gerincét és csak kisebb mértékben foglalkoztunk üzemeltetéssel. A gépesítés növekedésével fokozatosan kellett kiszélesíteni üzemviteli tevékenységünket. Ez a folyamat természetszerűleg nem ment minden zökkenő nélkül. A termelésben résztvevőkre egyszerre hatottak olyan tényezők, mint az új technika az új berendezésekkel kapcsolatos üzemi rutin hiánya, valamint a szervezetileg elkülönült villamos üzem létéből természetszerűen következő többlet koordinációs igény. Az említett negatív hatások sok esetben olyan szubjektív vélemények formájában jelentkeztek, amelyek minden gazdasági és műszaki előnye mellett megkérdőjelezték az üzem létjogosultságát. A gyakorlat és a szívós munka azonban bizonyító erővel hatott, az üzem helyzete stabilizálódott olyannyira, hogy 1964-ben a Komlói és a Pécsi Tröszt egyesülése után a Villamos Üzem az új vállalat szervezetében tovább bővült és a pécsi területre is kiterjesztette tevékenységét. A pécsi terület eltérő gépesítési foka és a villamos berendezések jelentős részének korszerűtlensége az egyesülés utáni időszakban nagy volumenű beruházási tevékenységet követelt meg az üzemtől. A feladatok megoldásához a bázist jelentő törzsgárda és a szükséges tapasztalat rendelkezésre állt, így különösebb zökkenők nélkül tudott megfelelni az üzem a vele szemben támasztott követelményeknek. Az átmenetileg megnövekedett beruházási munkák elvégzésére külön nagylétszámú szerelési csoport megszervezése vált szükségessé.

A szerelési csoport 1964—65 évben például az alább felsorolt jelentősebb munkákat végezte el:

— zobáki kábelszerelés 1200 eFt,
— István II. akna mélyszintek energiaellátása 6000 eFt,
— Szászvár — Béke-akna 35/6 kV-os transzformátorállomás szerelése 4300 eFt,
— Széchenyi-akna szabadtéri 35/3 kV-os transzformátorállomás szerelése 3000 eFt,
— Petőfi-akna 35/3 kV-os transzformátorállomás és 3 kV-os rekonstrukció 970 eFt,
— István II. akna csilleforgalom 500 eFt
— István II. akna jelző rekonstrucio 500 eFt,
— Petőfi-akna jelző rekonstrukció 900 eFt,
— Zobák 3—4 gép jelző 900 eFt.

1967 évben a csökkenő beruházási igények és a növekvő üzemviteli feladatok szükségessé tették az önálló szerelési csoport megszüntetését és a közvetlen üzemviteli csoportok megerősítését. Ekkor alakult ki végleges formában az a funkcionális szervezet, amely ma is jellemző az üzemre.

Mint ezen rövid visszapillantásból is kitűnik *„Nem mondhatjuk el magunkról, hogy nagy múltú üzem vagyunk"*, hiszen csak mintegy 17 év áll a hátunk mögött, ez azonban elégséges ahhoz, hogy döntő bizonyítékot szolgáltassunk arra vonatkozóan, hogy a szakosított, központos vezetésű szolgáltató üzemi szervezet rugalmas, hatékony és a vállalati célok megvalósítására alkalmas.

A szakosított, központos műszaki vezetés biztosította az egységes és szabványos szerelési módok és technológiák bevezetését. Az egységesítés, a tipizálás munkája már a tervezésnél kezdődik. Az üzem műszaki csoportja jelentős szellemi kapacitást koncentrál, amely alkalmassá teszi ezen feladatok megoldására. A műszaki csoport tervezői tevékenységét jól szemlélteti a mellékelt diagram. Az egységesítés, a tipizálás üzemviteli oldalról nagy segítséget jelent az üzemeltetés során a hibaelhárításban (áramköri egységesítés) továbbá a gazdálkodás oldaláról a szerelési anyagok és szerelvények tipizálása következtében a készletezési költségeket csökkenti. Nem elhanyagolható az a tény, hogy az egységesítés a beszerzés munkáját könnyíti, így a szerelési átfutási idők csökkennek. A mérő, vezérlő, működtető áramkörök egységesítési munkájának jelentős állomásait jelentik a következő megoldások:

— típusterv bányabeli koncentrációk vezérlésére,
— ventillátorok távmérése,
— kompresszorok távmérése,
— szivattyúk vezérlésének tipizálása,
— nagyfeszültségű berendezések védelmének egységesítése stb.

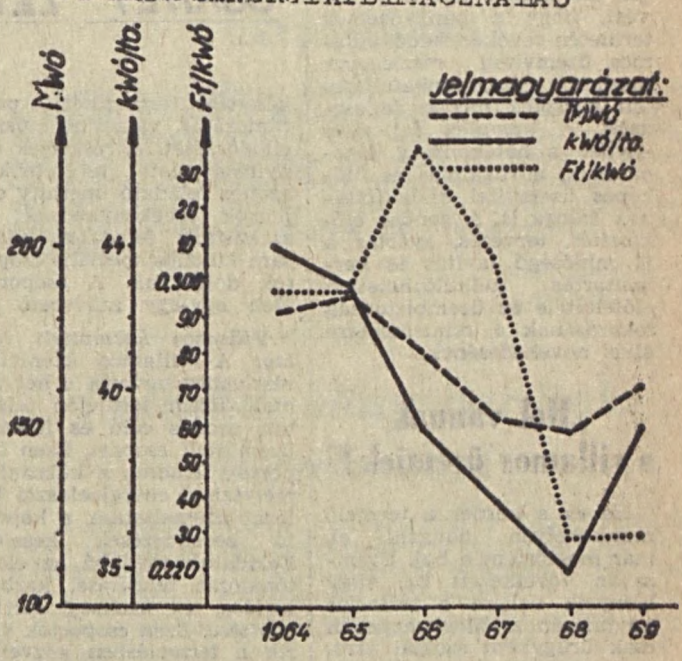
A szerelvények tipizálásában jelentősnek mondhatók:

— az „U" sorozatú öv. elosztó szekrények felhasználásának tipizálása,
— az erőátviteli kábelek keretszmetszetének megválasztására kidolgozott üzemi ajánlás,
— a jelző, mérő, működtető és telefonkábelek érszámának megválasztására kidolgozott üzemi ajánlás,
— a kapcsolók és segédrelék felhasználásának tipizálása,
— bányabeli világítási, szerelési módok és szerelvények egységesítése stb.

A központosított irányítás a koncentrált szakmai kapacitás, a műszaki fejlesztési munka objektív feltételeit biztosítja. Az üzem műszaki fejlesztési tevékenysége lényegében a rendelkezésre állás fokozását, a biztonság növelését, a hatékonyság fokozását célozza. Az a felismerés, hogy a villamosenergia szolgáltató hálózat és a villamos hajtások üzemét és biztonságát alapvetően a beépített készülékek, berendezések minősége determinálja, azt eredményezte, hogy céltudatosan fejlesztjük központi műhelyünk javítási technológiáját, és gyártási színvonalát. Ezzel kapcsolatban kidolgoztuk a sújtólégbiztos berendezések javítási technológiáját, megteremtettük a technológia bevezetésének tárgyi és személyi feltételeit. Rögzítettük a munka minőségi ellenőrzésének feltételeit és módszereit az egyenletes minőség biztosítása érdekében. A minőségellenőrzés hatékonysága céljából „MEO" csoportot szerveztünk és villamos próbatermet, valamint Sb vizsgáló állomást építettünk Pécsújhegyi telephelyünkön. Tevékenységünk eredményeként az országban elsőnek 1967-ben az OFB hivatalosan engedélyezte műhelyünkben az Sb-n védettségű készülékek és berendezések javítását, ezzel együtt hivatalos okmánynak fogadja el a minőségi bizonylatainkat. Javítási és gyártási munkánk minőségi javítása megmutatkozott egyfelől a mélyszinti berendezések meghibásodásának csökkentésében, másfelől szabad javítási kapacitásunkat igénybe vették és veszik az iparág vállalatai, így javítunk Sb készülékeket és motorokat a Tatabányai, Nógrádi Szénbánya Vállalatnak, az utóbbi években pedig egyre gyakrabban igényli munkánkat az Országos Gáz- és Olajipari Tröszt is. Fejlesztési tevékenységünk azonos célú, de más irányú feladatát képezte üzemelő berendezéseink rendszeres karbantartásának megszervezése.

1964-ben külön nagyfeszültségű TMK részleget létesítettünk azzal a feladattal, hogy a nagyfeszültségű energia elosztó hálózat és ezek készülékeinek, valamint a nagyfeszültségű és nagyteljesítményű villamos motorok műszaki állapotát rendszeres, tervezett javítási munkával állandó színvonalon tartjuk.

VILLAMOSENERGIAFELHASZNÁLÁS

A karbantartás megszervezésébe fektetett munkánk meghozta eredményét, mert a külszíni energia ellátó csomópontok (transzformátorállomások) üzemzavara jelentősen csökkent, így a termelő munkahelyek energia ellátásának stabilitása megnövekedett. A központosított irányítás és a decentralizáltan települő üzemviteli részlegek munkájának koordinálása a rendszeres és gyors információközlés igényét veti fel. Ez utóbbi problémával kapcsolatban a nagy átviteli távolságok miatt sokáig csak részleges és korlátozott megoldásról beszélhettünk. A hírhálózat fejlesztésének első időszakában területi elv szerint szervezett diszpécserszolgálatot tartottunk fenn és súlyponti kérdésnek tekintettük a földrajzilag távolabb elhelyezkedő berendezéseink távmérésének, távjelzésének megoldását.

Így kerültek kiépítésre a különböző távmérések, távvezérlések a ventillátor- és

(Folytatás a 4. oldalon)

A Villamos Üzem tevékenysége és termelésben elfoglalt helye

(Folytatás a 3. oldalról)

kompresszortelepen, valamint a villamosenergia vételezés távellenőrzése. A telefonösszeköttetés korszerűsítésével egyidőben a diszpécserszolgálatot a pécsújhegyi központba vontuk össze és megteremtettük egy korszerű diszpécsertevékenység technikai feltételét. (Egy, a Mechanikai Mérőműszerek Gyára által gyártott telemechanikai rendszerű információ és parancsátvivő berendezés üzembehelyezési munkáit a gyártó mű belátható időn belül befejezi.) Az üzemirányító hálózat a központba továbbítja a transzformátor-állomások és kapcsoló berendezések kapcsoló állásait (ki-be kapcsolt helyzet), valamint a kompresszortelepek kilépő nyomását a vételezett villamosenergia mértékét, továbbá vészjelzéseket továbbít a transzformátor-állomások üzemzavara esetén. A jelzések kiértékelésére világító séma és hibajelző tábla szolgál. A mérési eredmények fogadására automatikus villamos vezérlésű írógép és optikai számkijelző tábla szolgál. A diszpécser berendezés központjából távkijelzéssel működtethető a sűrítettlevegős kooperációs csővezeték fontosabb tolózárai. Műszaki fejlesztésünk mai aktuális problémája a metánérzékelők üzemeltetésére és javítására való felkészülés. Az eredményesség biztosítása érdekében 1968-ban külön elektronikus csoportot szerveztünk és folyamatosan biztosítjuk a személyi és tárgyi feltételeket a szakszerű munkavégzéshez. Fejlesztési tevékenységünkről adott kivonatos ismertetés jól szemlélteti azt a törekvést, hogy a bányaüzemek területén tevékenykedő villamos üzemviteli részlegeink munkáját és munkafeltételeit komplex módon fejlesszük. A komplex fejlesztés egyben a hatékonyság fokozásának, a rugalmas és ütőképes üzemvitel kialakításának záloga is. A gondos előkészítés, tervezés, gyártás a jó minőségű javítás és karbantartás nélkülözhetetlen előfeltétele az üzembiztonság fokozásának a rendelkezésre állás növekedésének.

„Hol vannak a villamos üzemiek?"

Ha ez a kérdés a termelő munkahelyen hangzik el, már megtörtént a baj. Üzemzavar következett be, vagy hiányzik valami a termelés folytatásához. Most azonban csak ürügyként szolgál arra, hogy elmondjuk mettől meddig is terjed az üzem munkaterülete, hol vannak tevékenységünk határai. Ha tömören akarjuk megfogalmazni, azt mondhatjuk, hogy Szászvártól—Pécsújhegyig, a 35 kV-os távvezetéktől a fejtési elosztóig, illetve villamos hajtásig mindenhol megtalálhatók üzemünk dolgozói. Tevékenységünk kiterjed a fejtési motorcserétől kezdve a metánmérő központ javításán át a sűrítettlevegőt termelő kompresszorok üzemeltetéséig. A decentralizált területi település a tevékenység sokrétű vertikuma olyan problémákat vet fel, amelyek esetenként ellentmondásossá teszik tevékenységünket, belső aránytalanságokat és feszültségeket okoznak. Ha a nagy távolságokat tekintjük, akkor a hírközlés az információcsere, az anyagmozgatás, szállítás korlátozott lehetőséget vet fel sokszor megoldhatatlannak látszó problémákat Ha a tevékenység sokrétűségét nézzük, akkor a különböző munkafeltételek az eltérő szakmai igény és fizikai terhelés pszichikai következményét kell differenciált módon kiegyensúlyozni. Felmerül a kérdés, hogy végtére is milyen szervezeti formával, a tevékenységek milyen csoportosításával tud úrrá lenni üzemünk a körülmények teremtette helyzeten. Az üzemvezetés közvetlen irányítása alatt öt műszaki tevékenységet folytató funkcionális részleg áll minden részleg élén egy-egy főművezetővel.

1. Villamos üzemviteli részleg.
2. Légsűrítő részleg.
3. Központi műhely és MEO.
4. Nagyfeszültségű TMK-részleg.
5. Műszaki csoport.

Az egyes részlegek központi csoportjai végzik a különböző szakterületek elvi irányítását a munkák előkészítését, tervezését és programozását, valamint műszaki ellenőrzését. A részlegek irányítása alatt területenként azonos feladatú operatív csoportok tevékenykednek, ill. szakosított feladatok ellátására különös speciális csoportok dolgoznak. A csoportok élén egy-egy művezető áll.

Villamos üzemviteli részleg: A villamos üzemviteli részleghez tartozik a hét termelő üzem területén telepített azonos célú és feladatú üzemviteli csoport. Ezen csoportok feladata a külszíni és mélyszinti energiaelosztó hálózat üzemeltetése, a kapcsoló berendezések kezelése. Feladatuk továbbá az elosztóhálózat felújítása, karbantartása, és szükség szerinti bővítése. Ezen csoportok végzik a termelésben közvetlen résztvevők vagy a termelést kiszolgáló gépi berendezések villamos hajtásainak karbantartását és ők látják el ez utóbbiak felügyeletét. A bányaüzemek hírhálózatának üzemviteli teendőit ugyancsak e csoportok látják el. Az üzemviteli részleghez tartozik még három szakosított csoport — a diszpécserszolgálat üzemirányítói feladatok, valamint energiagazdálkodási feladatok ellátására.

— A hírközlő csoport a telefonközpontok üzemeltetésére és karbantartására, valamint a telefonkészülékek javítására és karbantartására.

— Az elektronikus csoport, metánmérő hálózat és központok karbantartására, illetve javítására, továbbá a telemechanikai rendszerű diszpécser központ és hálózat üzemeltetésére, karbantartására, illetve javítására.

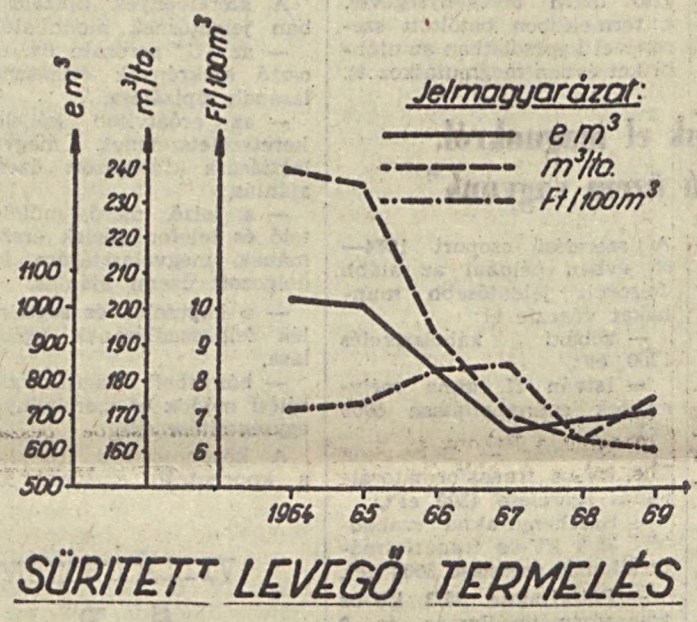
Légsűrítő részleg: A részleg a komlói és pécsi területen egy-egy gépészeti és egy központi szakosított mechanikai műszerjavító és karbantartó csoporttal látja el feladatát. Az operatív gépészeti csoportok végzik a területükön üzemelő kompresszortelepek és főszellőztetők kezelését, karbantartását, valamint ezek nagyjavítását. Ugyancsak ezek a csoportok végzik a külszíni kooperációs csővezetékek és kompresszorüzemhez szükséges vízhűtő és vízkezelő berendezések üzemeltetését és karbantartását. A mechanikai műszerjavító csoport a teljes terület igényét elégíti ki műszerjavítás, karbantartás, és a hitelesítés vonatkozásában.

Központi műhely és MEO: A központi műhely a pécsújhegyi telephelyen működik, egy villamos és gépészeti részleggel. A műhely feladata, az összes alkalmazott villamos berendezés és készülék javítása, valamint a beruházási és felújítási munkákhoz szükséges gyártmányok legyártása. Figyelembevéve a vállalatunknál alkalmazott villamos készülékek sokféleségét és az alkatrészellátás közismert nehézségeit, a műhelynek fel kellett készülnie tekintélyes volumenű és változatos alkatrészgyártásra is. A sokrétű feladat teljesítésére a műhely szakosított részlegekre osztva tevékenykedik. A javítási kapacitást egyrészt a saját üzemi igények, illetve a társüzemi megrendelések, másrészt idegenszolgáltatás köti le.

Üzemünk, illetve a műhely idegenszolgáltatása a termelés egyenletessé tételét szolgálja és elősegíti a jobb kapacitás kihasználását. A műhely javítási tevékenységének — különös tekintettel az Sb-készülékek és motorok javítására — műszaki ellenőrzése külön a MEO-csoport feladata. A MEO elvégzi a javított berendezéseken az előírt ellenőrző méréseket és lefolytatja a megszabott javítás utáni vizsgálatokat.

Nagyfeszültségű TMK-részleg: A részleg a komlói és pécsi területen egy-egy operatív csoporttal dolgozik. Az operatív csoportokon belül szakosított feladatok ellátására külön munkabrigádok tevékenykednek. A részleg feladata, a nagyfeszültségű berendezések és gépek tervszerű megelőző karbantartása és a szükségessé váló nagyjavítási munkák elvégzése.

Műszaki csoport: A csoport az üzem beruházási, valamint szerelés jellegű fenntartási tevékenységének kiviteli, tervezési és költségkalkulációs munkáit végzi. A csoport feladata továbbá a műszaki fejlesztési tervek kidolgozása és a szükséges hálózatfejlesztési, illetve bővítési tervek elkészítése.

„Mennyit és mennyiért?"

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta a kérdés felvetése természetes és, a mi esetünkben sem érdektelen. Minden részletre kiterjedő gazdasági elemzésre azonban ez alkalommal nem vállalkozhatunk, mivel ez olyan problémák taglalásához vezetne, mint a segédüzemi tevékenység tervezési nehézségei, vagy elszámolási rendszerünk mint a modern költség elemzés, alkalmazásának korlátja, és ez meghaladná közleményünk terjedelmét. Célunk tehát csak az lehet, hogy nagyságrendi áttekintést adjunk gazdasági tevékenységünkről. Üzemünk produktív jellegű beruházási és idegenszolgáltatási, valamint a széntermelés költségét terhelő szolgáltatási tevékenységet folytat. A szenet terhelő szolgáltatásunk két fő csoportra osztható, úgymint társüzemi megrendelésre végzett technológiai szerelés jellegű és javítási tevékenység, valamint évenként megújított szerződés szerint fixáras szolgáltatás. A fixáras szerződés műszaki alapját a bányaüzemekkel üzemviteli megállapodásban rögzítettük és ezen kereteken belül:

— hálózatfenntartási,
— hírközlési,
— szellőztetési,
— sűrítettlevegő termelési,

szolgáltatást végzünk. Tevékenységünk mértékének, illetve költségének nagyságrendjét az alábbi táblázat szemlélteti.

Év	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Ber. ért. eFt-ban	8 738	11 026	3 649	4 644	2 080	1 094
Id. szolg. eFt-ban	2 847	2 688	2 820	5 327	2 961	2 838
Társüz. rend. eFt-ban	5 621	8 363	12 611	13 713	15 769	11 574
Szenes önk. eFt-ban	153 806	150 678	145 057	137 422	128 869	115 269

Nagyságrendi összehasonlításként megemlítjük, hogy fixáron végzett szolgáltatásunk költségének egy-egy termelő üzemre jutó része a bányaüzem önköltségének 3—4,5 százalékát teszi ki. Az üzemünk eszközállományáról és ezen eszközök üzemeltetésére, karbantartására — illetve javítására felhasznált anyagok értékéről, valamint a foglalkoztatott létszámról az alábbi táblázat és diagram ad áttekintést.

Év	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Áll. e. bruttóért. eFt	627 945	690 531	727 058	661 016	588 167	581 417
Áll. e. nettóért. eFt	493 501	448 375	408 631	367 301	330 737	302 337
Anyagfelh. eFt	94 846	98 736	88 080	73 151	62 524	68 570

A termelés céljaira felhasznált villamosenergia és a sűrítettlevegő termelés volumenét, fajlagos mutatóját és az egységköltségek alakulását szemléltetik a diagramok.

A tényszerűen felsorakoztatott és gazdasági munkánkra jellemző adatokat áttekintve megállapíthatjuk, hogy költségeink alakulása erőteljes csökkenést mutat. Az esetenkénti ugrásszerű csökkenés mögött kirajzolódik az a törekvés, hogy rejtett tartalékainkat feltárjuk és fokozzuk hatékonyságunkat. Ez azonban új kérdést is felvet, nevezetesen, hogy hol van az optimum a költségcsökkentés ésszerű határa. Úgy gondoljuk elérkezett az idő, amikor újból tételesen felül kell vizsgálni az üzemmel szemben támasztott követelményeket, elemezni kell a kialakult új helyzetet és ennek alapján megállapítani tevékenységünk optimumának ismérveit.

„Terveink a jövőre vonatkozóan"

Ha összevetjük lehetőségeinket a várható feladatokkal és feltételezzük, hogy a vállalat továbbra sem kényezteti el üzemünket a kötelező üzemi tervszámok megállapításánál, tömören a következőkben vázolhatók fel a jövő feladatai:

— az önköltség csökkentése,
— a termelékenység, illetve a hatékonyság fokozása,

Az önköltségcsökkentés lehetőségeit vizsgálva, három jelentős tétel jöhet szóba, úgymint:

— a vásárolt anyagfelhasználás csökkentése,
— a villamosenergiaköltségek csökkentése,
— az amortizációs költségek csökkentése.

Az anyagfelhasználás csökkentése céljából — az észszerű takarékossági intézkedéseken túlmenően — nagy gondot kívánunk fordítani a visszanyert vagy kiszerelt anyagok újbóli felhasználására. Ezen a téren már megtettük az első lépéseket. Létrehoztunk egy központi, úgynevezett „forintos raktárt", ahol összegyűjtjük és eszmei értékeken tartjuk nyilván a kiszerelt selejtezés után visszanyert és felújítás után használható alkatrészeket, szerelvényeket. Ahhoz, hogy ezen a téren jelentős haladást érjünk el, egyrészt az üggyel kapcsolatban szemléletváltozást kell elérni, hogy a tervező a szerelő és a művezető is egyformán elfogadja az elv hasznosságát és ennek megfelelően tevékenykedjen ki-ki a maga területén.

Ahhoz, hogy ezen a téren számottevő megtakarítást érjünk el, vállalati összefogásra van szükség. A kérdést két irányból lehet közelíteni, úgymint az éjszakai olcsóbb díjszabású villamosenergia felhasználás növelése és a sűrített levegő termelésére fordított villamosenergia csökkentése. Az első eset gondos mérlegelést és a megoldás lehetőségének széleskörű vizsgálatát kívánja, illetve jelentős munkaszervezést igényel (pl. éjszakai szivattyúzás, hombárok éjszakai ürítése.)

A másik gondolat azért vetődik fel, mert a vállalat összes villamosenergia felhasználásának kb. 45—50%-át fordítjuk a sűrített levegő termelésre. Ez utóbbi esetben egyrészt közvetlenül a sűrített levegő fogyasztás csökkentése, — sűrített levegő hajtás helyett villamos hajtás alkalmazása — illetve a jelenlegi nyomásviszonyok megtartása mellett a csővezetékek veszteségének csökkentése jelentene előrelépést. Amortizációs költségek csökkentése. Az állóeszközállomány volumene, illetve annak növekedése, vagy csökkenése nem minden esetben üzemünk elhatározásától függ. A belépő új állóeszközök vállalati döntés alapján kerülnek kivitelezésre, a selejtezést ugyanakkor sok esetben a vállalat pénzügyi helyzete korlátozza a maradványérték befizetése miatt. Célunk az a jövőre vonatkozóan, hogy ha nem is tudjuk jelentősen csökkenteni ezen önköltségi tételünket, legalább növekedését megakadályozzuk. Eredményt kívánunk elérni a további fokozott tipizálással, így a tartalék gépállomány csökkenésével számolunk. Tapasztalatunk szerint beruházott eszközeink erkölcsi avulása az átlagosnál nagyobb, mutatja ezt a selejtezéseknél esetenként előforduló magas maradványérték is. Amikor nem a fizikai kopás, hanem a szükségtelenség a selejtezés oka. — Ezzel kapcsolatban törekedni kívánunk arra, hogy létesítményeinknél olyan műszaki megoldásokat válasszunk, ahol a nagyértékű épületjellegű beruházási költség minimális és inkább könnyen átszerelhetők, — feleslegessé válás esetén — más területen akár részletekben is felhasználhatók legyenek. Tevékenységünk során már bizonyos előrelépésről adhatunk számot a fent vázolt elképzelés gyakorlati megvalósítása terén. Az első jelentős eredményt az jelentette, hogy az épített cellás 6 és 3 kV-os kapcsolóállomások építése helyett áttértünk a nagyfeszültségű lemeztokozású elosztók telepítésére. Továbblépést jelentett, — ha kisebb eredményt hozott is — az utóbbi időben telepített 35 kV-os transzformátorállomások szabadtéri kivitelben történt telepítése. A műszaki színvonal ma már lehetőséget ad arra, hogy 35 kV-os kivitelben is lemeztokozású berendezéseket szerezzünk be. A most tervezés alatt álló Zobák diagonál aknai transzformátorállomást már tokozott kivitelben kívánjuk megvalósítani. A vázolt elképzelést széles területen kívánjuk érvényesíteni és így fokozatosan rugalmasabb és gazdaságosabb eszközállományt kívánunk elérni. A termelékenység és a hatékonyság fokozása két vonatkozásban is égető probléma, egyfelől költségcsökkentési és létszámgazdálkodási szempontból, másrészt a szakemberpótlási nehézségek miatt. A termelékenység fokozása céljából fejleszteni kívánjuk az előkészítés műszaki színvonalát, továbbá nagyobb gyártási és karbantartási kapacitást kívánunk beállítani. Üzemviteli csoportjaink nagyobb hatékonysággal tudják ellátni feladatukat, ha munkájukhoz egyre több előregyártott és szerelt berendezést biztosítunk. Az üzembiztonság fokozására tervbe vettük, hogy a fejtési berendezések áttelepítésénél jelenleg folytatott gyakorlatot — ami bizonyos mértékig kényszerhelyzet eredménye — módosítjuk és minden átépítéskor felújított készüléket, gépet szerelünk be az új munkahelyre, a régi berendezéseket pedig műhelyben felújítjuk.

Fábián István
főmérnök

A Műszaki Tájékoztató összeállította a Szervezési Osztály

A kétéves Zoltánka megégett...

A szomszédok és a hatósági személyek egybehangzó véleménye szerint Gábelicsék higiéniailag is; morálisan, polgári, családi kötelességük terén is (hát hogy is mondjuk) kissé elmaradtak az elvárható színvonaltól. De ezt most nem megrovásukként említeném meg, mert az április 2-án, Komlón, a Tompa Mihály utca 9. számú földszinti lakásukban keletkezett tűz ettől sokkal nagyobb lecket jelenthet számukra, és a gyászukat sem tetézném, de mindenképpen tanulságként jegyzem le más családok számára, akik még megelőzhetik a bajt:

Az történt ugyanis az említett nap délelőttjén, hogy Gábelics Sándor Kossuth-bányai vájár elment hazulról. Később a felesége is bevásárlásra indult, előtte azonban a konyhában jól megrakta a tüzet és az ott játszadozó két és négy éves gyermekükre rázárta a lakást. Ekkor a két gyermek a tűzhelytől jó arasznyira (30 cm-re!) lévő szelonon valami képes újságot nézegetett.

Kis idő múlva a ház lakói arra lettek figyelmesek, hogy a Gábelics-lakásból gyermekjajgatás és füst szűrődik ki, de eközben az apa maga is megérkezett, baltáért szaladt és ő törte be az előszobaajtót. De már késő volt. A nagyobbik fiú (a négyéves) az előszobában súlyos füstmérgezésben eszméletlenül hevert, a kisebbik, a kétéves Zoltánka pedig a szelonnal együtt megégett.

A házban lakó ápolónő hívta a mentőket, tűzoltókat és azonnal elsősegélyben részesítette a gyermekeket, de...

Zoltánka már nem nyitotta fel többé a szemét, s a nagyobbik is válságos helyzetben van.

Szerencsétlen véletlen folytán a mecsekjánosi határban is éppen tűz volt. A komlói tűzoltóság rádión kapott jelzésre így egy kissé késve érkezhetett ugyan, de a tűzkár maga így sem számottevő. Csak mintegy 3—4 ezer forint.

Az ügyben a Megyei Rendőrkapitányság folytatja a vizsgálatot és bizonyára felvetődik majd annak kérdése is, amit e tudósításom elején önkéntelenül leírtam már, hogy a szülők eleget tettek-e a szocialista társadalomban való élet egynémely alapvető követelményének; volt-e a gyermeknevelésnek megfelelő fizikai rendtartás a lakásban, megvolt-e a kellő gondosság a gyermekek testi és szellemi fejlődése érdekében, elkerülhetetlen volt-e a gyermekek magárahagyása egyszerre mindkét szülő által, és ezen kötelező szülői gondosságok között eleget tettek-e a tűzrendészeti szabályok legelemibb és oly sokszor hangoztatott követelményeinek: fűtőberendezéstől gyulékony anyagot, bútort, táskosarat stb., hőszigetelő nélkül csak egy méter távolságra szabad elhelyezni — gyermeket égő fűtőberendezéssel, elzáratlan gyufával magárahagyni tilos!

Csikós Ferenc

Hazánk felszabadulásának katonai története

(1944. október 6. — 1945. április 4.)

Hiányos felderítés miatt a január 18-án hajnalban megindult német támadás váratlanul érte a 3. Ukrán Front csapatait. A 15 km széles sávban összpontosult, nagyszámú harckocsival és rohamlöveggel rendelkező német csoportosításnak sikerült áttörnie a szovjet védelmet. Január 20-án Dunapentelénél elérték a Dunát és kettévágták a 3. Ukrán Front csapatait.

Ekkor Tolbuhin marsall a saját és a főparancsnokságtól kapott új erőkkel fokozatosan megállította a német ellentámadást és végül, január 27-én megtisztította a Duna partját a németektől, február 2-án pedig — Székesfehérvár körzetét kivéve — eredeti állásukba vetette vissza őket.

A német felmentési kísérletek elhárítása után a Budán bekerített német és szálasista erők felszámolása meggyorsult. A fasisztákat mind kisebb és kisebb területre szorították össze, Hitler azonban azt követelte, hogy katonái utolsó töltényükig védekezzenek. A szovjet főparancsnokság, hogy megkímélje Budapest lakosságát és a főváros értékeit, még 1944. december 29-én ultimátumot intézett a reménytelen helyzetben levő, bekerített német—nyilas erők parancsnokához. Felszólította, hogy kedvező feltételek mellett tegyék le a fegyvert. A németek azonban a nemzetközi szokásokat semmibe véve, a szovjet parlamentereket, Osztyapenkó és Steinmetz kapitányokat brutálisan meggyilkolták. Ezután a szovjet főparancsnokság parancsot adott a körülzárt erők megsemmisítésére.

A város

központja felé előretörő csapatok részekre szabdalták az elkeseredetten védekező német—nyilas alakulatokat Pest felszabadítása után, január 27-én megkezdték a budai oldal felszabadítását is. Ezekben a harcokban résztvettek a szovjet csapatok oldalára átállt magyar katonákból álló Budai Önkéntes Ezred zászlóaljai is. Szívós, elkeseredett harcok után, február 13-án Budát is megtisztították. A bekerített erők megkísérelték, hogy északnyugati irányba kitörjenek, szándékuk azonban kudarcba fulladt. A fasiszta csapatok a parancsnokaikkal együtt fogságba kerültek, sokan közülük elpusztultak.

3. *A Dunántúl felszabadítása:* Budapest felszabadulása után, február 17-én a 2. és a 3. Ukrán Front csapatai parancsot kaptak arra, hogy készüljenek fel a Dunántúl még megszállt területei megtisztítására és Ausztria fővárosának, Bécsnek elfoglalására. A támadás időpontját március 15-re tűzték ki.

A 2. és 3. Ukrán Front késedelem nélkül hozzálátott a csapatok felkészítéséhez. Előkészületeik nem voltak zavartalanok, mert a németek ellentámadással akarták késleltetni végzetüket. Először február második felében a Dunától északra, majd március 6-án Balaton és a Velencei-tó közötti területről indítottak támadást a 3. Ukrán Front ellen azzal a céllal, hogy a Duna jobb partját visszaszerezzék, hogy megszilárdítsák a magyarországi arcvonalakat és ezzel továbbra is biztosítsák az ország nyersanyag forrásait és a szálasista hadsereg támogatását.

1945 február 17-én a 2. és 3. Ukrán Fronttal a „Dél" hadseregcsoport négy hadserege állt szemben. Az arcvonal Esztergom, Mány, Kőhányáspuszta, Velencei-tó, Balaton és ettől délre, Dráva—Eszék vonalán húzódott.

A németek

február 17-e és 27-e közötti első csapásuk idején a garami hídfőből a folyó mögé szorították vissza a szovjet csapatokat. Az itt támadó német csoportosításban vettek részt több száz harckocsival a Nyugat-Európából átdobott 6. SS páncélos hadsereg részei is.

Nem sokkal ezután, március 6-án a Velencei-tó és a Balaton közötti területéről megindították a németek második támadásukat is. A 6. SS páncélos hadsereg, a 6. tábori hadsereg egy páncélos hadtestével és több gyalogos hadosztállyal megerősítve azt a feladatot kapta: vágja ketté a 3. Ukrán Front csapatait, érje el a Dunát Dunapentelénél és Dunaföldvárnál, majd együttműködésben a Nagykanizsa körzetéből Kaposvár, Pécs, illetve Miholjác körzetéből Pécs—Mohács irányába kisegítő csapást mérő csapatokkal semmisítse meg a 3. Ukrán Front Dunántúlon harcoló csapatait.

A 6. SS páncélos hadsereg megjelenésével az erőviszonyok a páncélosok vonatkozásában a németek javára billentek át. 870 német kocsival szemben a szovjeteknek csak 470 harckocsijuk volt. Ez lehetővé tette, hogy a Balaton és a Velencei-tó közötti szakaszon a németek létrehozzák a szükséges erőfölényt.

Tolbuhin marsall a németek előkészületeit látva, már február 20-án átment védelembe azzal a céllal, hogy a támadó erőket felmorzsolja, majd az eredeti terveknek megfelelően március közepén a 2. Ukrán Front csapataival együttműködésben végrehajtja Dunántúl felszabadítását.

A csapatok mélyen lépcsőzött védelmet hoztak létre, amelyet különösen páncélelhárítás szempontjából erősítettek meg. Elsősorban Balaton és a Velencei-tó közötti szakaszt igyekeztek áttörhetetlenné tenni, ide összpontosították a tartalékok zömét is.

Március 6-án hajnalban a németek hatalmas erőkkel megrohamozták a szovjet csapatok védelmét. Támadásuk azonban már az első napon elakadt. Tolbuhin marsall a veszélyeztetett irányokba előre vonta harckocsi és gépesített hadtesteit, melyek megszállták a Sárvízcsatorna balpartját és útját állták a német páncélos hadosztályoknak. A németek a megismételt rohamok ellenére is csak a Sió és a Sárvíz közötti területet tudták elfoglalni. További rohamaik minden erőfeszítésük ellenére összeomlottak, hatalmas veszteséget szenvedtek harckocsikban és élőerőkben.

Március 8-án a szovjet főparancsnokság a 3. Ukrán Frontot a 9. hadsereggel megerősítette és utasította, hogy március 16-án menjen át támadásba, kerítse be és semmisítse meg a németek támadó csoportosítását.

A szovjet csapatok

március 16-án délután indították meg támadásukat és április 4-re Magyarország egész területének felszabadítását befejezték.

Ezekben a hadműveletekben a 2. és 3. Ukrán Fronttal két páncélos és egy német tábori hadsereg állt szemben. A 3. Ukrán Front Székesfehérvártól északkeletre indította meg támadását két hadsereggel Pápa—Sopron irányába. Áttörte a németek több védelmi övből álló jól megerősített védelmét a Bakony és a Vértes hegységben. Március 17-én a 2. Ukrán Front balszárnyán levő 46 hadsereg is bekapcsolódott és Oroszlány, Majkpuszta irányba támadva kifutott a Kisalföldre.

A főparancsnokság, hogy meggyorsítsa a Székesfehérvártól délre lévő német erők bekerítését, a Velencei-tó északra támadó két összfegyvernemi hadsereg sávjában bevetette a 6. gárda-harckocsizó hadsereget. Meg akarta akadályozni, hogy a németek Székesfehérvár déli körzetéből kivonják a bekerítésben lévő erőiket.

A védelembe szorult német hadseregek helyzete egyre súlyosabbá vált. Északon a 46. hadsereg március 20-án Dunaalmásnál elérte a Dunát és ezzel elvágta a főerőktől a németek esztergomi és tatatóvárosi csoportosítását.

Az előretörő

szovjet csapatok arra kényszerítették a németeket, hogy gyorsütemben megkezdjék csapataik kivonását a Székesfehérvártól délre lévő területekről. Székesfehérvár felszabadítása után a szovjet csapatok bekerítették és megsemmisítették a német csoportosítás jelentős részét. Csak egy kis csoportnak sikerült a Balaton északi partján át nyugat felé elmenekülni.

Március 25-re a 3. Ukrán Front csapatai megtörték a fasiszta hadseregek szervezett ellenállását, átküzdötték magukat a Bakony és Vértes hegységen és üldözőbe vették a visszavonuló németeket. A Dunától délre a 46. hadsereg felszámolta a bekerített csoportosítást, majd március 27-én áttörve a németek védelmét, Kisbér—Komárom között a Rábáig nyomult előre.

Március 28-án felszabadult Győr, Csorna, Kapuvár, 29-én Kőszeg és Szombathely, 31-én pedig Sopron.

A Duna és a Balaton között elért sikerek lehetővé tették, hogy március 27-én a Balatontól délre az 57. szovjet és az 1. bolgár hadsereg is megkezdte támadását. Április 2-án felszabadult Nagykanizsa, 4-én az utolsó magyar faluból is kiűzték a németeket.

Ezzel véget értek a magyar nép háborús szenvedései, 1945. április 4-vel a magyar történelemben új korszak kezdődött. Megnyílt a lehetőség a dolgozó osztályok előtt, hogy saját kezükbe vegyék sorsuk irányítását.

(Vége)

Hortobágyi István százados, a TIT Hadtudományi Szakosztály tagja

Számviteli közlemény

A KISZ-SZERVEZETEK RÉSZÉRŐL FELAJÁNLOTT, A MUNKAREND SZERINTIT MEGHALADÓ TELJESÍTMÉNYEKÉRT JÁRÓ BÉREK ELSZÁMOLÁSÁRÓL

A KISZ-szervezetek termelési és versenymozgalma keretében, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség határozatának erre vonatkozó irányelvei szerint kötött szocialista szerződés alapján a munkarend szerintin felüli rendkívüli munkateljesítményeket ajánlanak fel az alapszervezetek működésének elősegítésére.

A KISZ-szervezetek tagjai és a fiatalok által felajánlott munkateljesítményekért járó bérösszegek elszámolásának egységesítése érdekében — a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kivételével a 15/1968. (V. 10.) PM. számú rendelet hatálya alá tartozó vállalatoknál és szövetkezeteknél (a továbbiakban: vállalatok) követendő eljárást a Szakszervezetek Országos Tanácsánál, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetséggel és a Munkaügyi Minisztériummal egyetértésben a következőkben közöljük:

1. A felajánlott rendkívüli munkateljesítményekért járó bérösszegeket a ténylegesen elvégzett munka alapján, az érvényes bértételek figyelembevételével külön bérjegyzékben kell elszámolni. A külön bérjegyzéken a bérösszeget — az alkalmazott bérezési formától függően — nem kell egyéni keresetekre felbontani, a teljesítmények ellenértéke az elvégzett munka igazolása alapján is számfejthető az érvényes bértételek szerint (például: csoportos munkautalvány, brigádkereset stb.)

Ezek a munkák a munkarend szerinti munkaidőt meghaladják, így a Kollektív Szerződésben rögzített túlóramennyiségbe beszámítanak, és az ilyen címen járó béreket a Kollektív Szerződésben meghatározott pótlékkal kell elszámolni.

2. A külön bérjegyzéken számfejtett bér összegéből sem nyugdíjjárulékot, sem keresetet terhelő egyéb összeget (például: honvédelmi hozzájárulást) levonni nem kell. A külön bérjegyzéken számfejtett bér összegét a vállalatoknak (gyáregységeknek) a szervezetüknél működő KISZ-bizottság, csúcsvezetőség, vagy alapszervezet számlájára kell átutalni.

3. Az 1. pont szerinti külön bérjegyzéken számfejtett bér összegét az egyéni átlagkereset megállapításánál nem lehet figyelembe venni, így ezt az illetmény-nyilvántartó lapon nem szabad feljegyezni. Az ilyen bérösszegeket a bérszínvonal megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

4. Az 1. pontban foglaltak szerinti bérösszegeket a vállalat könyvvitelében a bérköltségek között köteles kimutatni és a termékek önköltségében is ilyen címen kell azokat az általános előírások szerint a többi bérköltséggel együtt számításba venni.

5. A vállalat az általános előírásoknak megfelelő mértékű társadalombiztosítási járulékot és illetményadót köteles elszámolni és befizetni az egyes pont szerinti külön bérjegyzéken számfejtett bérek után. Ezeket az összegeket a termelés költségei között társadalombiztosítási járulék és illetmény-adó címén kell kimutatni, és a termékek önköltségében az általános előírások szerint kell számításba venni.

Szakszervezeti taggyűlések István-aknán

Szabolcs-bányaüzem Szakszervezeti Bizottságához tartozó Szenes, Előkészítő, Műhely, Szállítási körlet és a Hivatali Osztály alapszervezetei 1970. március 26-án szakonként szakszervezeti taggyűléseket tartottak. Az üzemi demokrácia helyzete és érvényesülése Szabolcs-bányaüzemben címmel. A napirendi ponthoz sokan szóltak hozzá, hogy javaslataikkal, bírálatukkal segítsék elő a szakszervezet további munkáját.

KISS ILONA
tudósító

Politikai könyvbarátok figyelmébe!

A jubileumi évfordulók alkalmából a Kossuth Könyvkiadó Vállalat számos politikai könyvújdonsággal lepte meg a könyvbarátokat. Néhányra külön is felhívjuk a figyelmet:

1.	V. I. Lenin: „Az ideológiai munkáról"	24,— Ft
2.	Lenin utolsó írásaiból (Miniatűr kiadás)	35,— Ft
3.	Réti László: „Lenin és a magyar munkásmozgalom"	30,— Ft
4.	4 kép Leninről	8,— Ft
5.	Akik mertek (Baktai Ferenc könyve)	24,— Ft
6.	A mi negyedszázadunk. Írta és összeállította: Rényi Péter és Sánta Ilona	200,— Ft
7.	25 év — 25 kép. (E kis füzet a felszabadulás óta eltelt 25 esztendő egy-egy jelentős eseményét mutatja be.)	5,— Ft
8.	Maksz Poljanovszkij: „A felderítő lány"	18,— Ft

Megrendelő

A mű címe: .....

Ára: .....

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (utca, házszám): .....

Személyi ig. száma: .....

SPORT

A HÉT LEGJOBB CSAPATA

A Pécsi Bányász NB I-es női kézilabda-csapata:

Baumgartner — Fiszter, Czakóné, Kollár, Kóréné, Tóthné, Farkas, Várnainé (Szamos Teréz), Till, Novoszád, Harka, Zomi. Edző: Zákányi Bálint.

A HÉT LEGJOBB SPORTOLÓI

Baumgartner (Lieber Gyuláné), Kóré Ferencné, Sudár Ferenc, valamennyien a Pécsi Bányász kézilabdázói.

Eredmények

LABDARÚGÁS:

Jugoszlávia—Magyarország 2:2 (1:1) nemz tek közötti mérkőzés. Belgrád 10 000 néző. Vezette: Marschall (Ausztria). Góllövők: Fazekas (17. perc,) Páncsics (öngól, 33 perc), Gracsanin (48. perc), Bene (74. perc).

NB. I. B. 6 .forduló: Zalaegerszegi TE—Pécsi Bányász 2:0, Oroszlány—Ganz-MAVAG 2:1, EKV Előre—Várpalota 2:1, Székesfehérvári MÁV—MAVDAC 2:1, Kecskemét—Szállítók 4:0, Bp. Spartacus—Debrecen 0:0, BVSC—Eger 3:1.

NB. II. 5. forduló: Pécsi BTC—Szombathelyi Savaria 2:1, Pécsi Ércbányász—Dorogi Bányász 2:0.

Zalaegerszegi Dózsa—Mázaszászvári Bányász 1:1 (1:1)

Mázaszászvár: Hadrik — Szalai, Róth, Bocz, Nagy I., (Demeter), Bakó, Túrós, Németh, Czebei, Nagy II., Jonas, (Kovári), Edző: Bodony János.

Nagy lendülettel kezdtek a csapatok és a végeredményt is jelző két gól is ebben a játékrészben született. Csapatunk szervezetten védekezett, és megérdemelten hozta el Zalaegerszegről az egy pontot. Góllövő: Németh.

Megyebajnoki mérkőzések: István-aknai Bányász—Pécsi Vasas 3:3, Pécsi Kesztyűgyár—Vasas II Bányász 3:0.

ASZTALITENISZ

NB. II. férfiak: PEAC—Pécsi Bányász 15:10. Győztesek: Szabó, Ragoncsa 3-3, Keller 2, Horváth és Hegedüs 1-1 győzelem.

NB. III. férfiak: Bp. Statisztika—Komlói Bányász 15:1. Magyar Posztó—Komlói Bányász 15:1.

A tartalékosan felálló Komló erejéből nem tellett többre. Csupán Pelőcz és Kővári tudott egy-egy mérkőzést nyerni.

Győzelemmel kezdtek a pécsi kézilabdázók

PÉCSI BÁNYÁSZ—BUDAPESTI VASAS 6:5 (3:3)

NB. I-es női mérkőzés. Vezette: Horvath, Kretskó.

A hűvös idő ellenére is több, mint ezren voltak kíváncsiak Újhegyen a kézilabdázók bemutatkozására. Nem csalódtak, akik dacolva az idővel, végignézték a két mérkőzést. Különösen a lányok tettek ki magukért, akik az egyik bajnok esélyes együttest, a Vasast fektették kétvállra. Minden elismerést megérdemelnek a lányok, akik méltán kerültek elsőként, az elkövetkező időben minden héten értékelésre kerülő „legjobb csapatunk" birtokába.

A mérkőzés elején Kóréné talált a vendégek kapujának balfelső sarkába. A Vasas részéről Kuni egyenlített. Kóréné lapos lövésével szerezte meg újra a vezetést, amit Kollár háromra növelt. A félidő végén megtorpant csapatunk és két perc alatt kiegyenlítettek a vendégek.

Szünet után folytatódott az öldöklő küzdelem a csúszós, vizes pályán Baumgartner védései, majd ismét Kóréné és Kollár góljai tüzelték fel a közönséget, akik a vezető gól megszerzése után végig biztatta most formálódó új csapatunkat.

Góllövők: Kóréné 4, Kollár 2.

Kollár gólt lő

PÉCSI BÁNYÁSZ—BUDAPESTI VASAS 21:17 (12:12)

NB. I-es férfi mérkőzés. Vezette: Banai, Tekauer.

A csúszós bitumen miatt a játékvezetők úgy döntöttek, hogy a férfiak mérkőzését a salakos pályán játsszák le. A mérkőzést a vendégek kezdték jobban. A négy-kettes támadás felállásuk ellen sokáig nem tudtak mit kezdeni játékosaink. Végig a Vasas vezetett. A félidő utolsó percében sikerült csak egyenlíteni.

Szünet után fokozatosan elhúzott együttesünk és az egyre jobban elfáradó vendégek ellen, biztosan szerezték meg a győzelmet. A csapat legjobbjának Sudár bizonyult, de dicséretet érdemel Lehoczky kapus, valamint Árvay, Balogh és Wéber.

A 175. NB. I-es bajnoki mérkőzését játszó Bányász jó rajtot vett az idei bajnokságon, a nagyszerű erőkből álló Vasas ellen. Góllövők: Sudár 9, Árvay 7, Balogh 3, Kiss 2.

Szegedi Volán—Komlói Bányász 14:13 (4:4)

NB. I. B. férfi mérkőzés

Góllövők: Erdős, Märcz 3—3, Kitti, Zaccommer 2—2, Jeszencsák, Pataki, Szalai.

Zalaegerszegi TE — Pécsi Bányász 2:0 (0:0)

Pécsi Bányász: Bogyai — Bárány, Tallósi, Györkő, Marton, Kelemen, Palkovics I., Palkovics II., (Maklári, 70. perc), Vessző, Ivanics, (Bartal, 65. p.), Bencsik. Edző: Kovács József.

A hazaiak támadtak többet, mégis a bányászok voltak veszélyesebbek.

Először Bencsik lábáról szedte le Bolemányi a labdát, majd egy rövid hazaadást csípett el ismét Bencsik, de az utolsó pillanatban tisztázni tudott a védelem.

Érdekes, változatos volt az első félidőben a játék.

Szünet után csapatunknak akadt gólszerzési lehetősége de a szabadon hagyott Ivanics öt méterről gyámoltalanul a kapus kezébe fejelte a labdát.

Az 55. perc hozta meg az első gólt. Egy kapu előtti kavarodásnál, Kelemen menteni próbált és a már Bogyai kezében lévő labdát rúgta ki, amit Fehér értékesített. A szerencsétlen gól után ismét a játéktér közepén folyt a játék. Egyre jobban feljöttek a hazaiak, aminek következetében a 80. percben megszerezték a második gólukat is.

Védelmünk jól állt a lábán, csatársorunk azonban továbbra is vészes gólszegénységben szenved.

Szerdán délután fél négykor Újhegyen a PVSK-val játszik csapatunk. A hétvégi bajnoki fordulóra pedig szombaton délután 15.30-kor kerül sor Újhegyen a BKV Előre ellen.

Reméljük addig csatáraink is megemberelik magukat.

K. L.

Következik

Labdarúgás:

NB. I. 7. forduló: Tatabánya—Komlói Bányász, Újpest—MTK, VIDEOTON—Vasas, Diósgyőr—Rába ETO, Pécs—Ferencváros, Szeged—Szombathely, Bp. Honvéd—Salgótarján, Csepel—Dunaújváros.

NB. I. B. 8. forduló: Pécsi Bányász—BKV Előre, Oroszlány—Egyetértés, Ganz-MAVAG—MAVDAC, Székesfehérvár—Zalaegerszeg, Ózd—BVSC, Békéscsaba—Bp. Spartacus, Debrecen—Kecskemét, Szállítók—Szolnok.

NB. II.: Máza-Szászvári Bányász—Ajka, Zalaegerszegi Dózsa—Pécsi BTC, Füzfő—Pécsi Ércbányász.

NB. III. 4. forduló: PEAC—Nagymányoki Brikett.

Kézilabda:

NB. I. nők: Csepel—Pécsi Bányász. férfiak: Újpesti Dózsa—Pécsi Bányász.

NB. I. B. férfiak: Komlói Bányász—Csömör.

Asztalitenisz:

NB. II. nők: Pénzügyőr—Komlói Bányász. férfiak: Pécsi Bányász—Szombathelyi SE, vasárnap: Pécsi Bányász—BKV Előre.

Sakk:

NB. II.: Bp. Izzó—Pécsi Bányász.

Labdarúgó edzőmérkőzés: Komlón, szerdán fél 4 órakor: Komlói Bányász—Szekszárdi Dózsa.

Röplabda:

Komlói Bányász—Ganz-MÁVAG NB. II. férfiak.

MOZI MŰSOR

Park (Pécs): 13—15-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. 16—22-ig Jöttem, láttam, lőttem. Olasz, színes film. Matiné: 19-én Árnyak a Notre Dame felett. NDK, szinkron film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. 16—22-ig fél 5, fél 7 fél 9 órakor. Matiné: délelőtt 10 órakor.

Kossuth (Pécs), délelőtt: 14—15-ig Hattyúk tava. Szovjet, színes film. 16—17-ig Horoszkóp. Jugoszláv film (18 évtől). 18—19-ig Elza, a vadon szülötte. Angol, színes film. 20—22-ig Jöttem, láttam, lőttem. Olasz, színes film. Előadások kezdete: 10, 12 óra.

Kossuth (Pécs), délután: 13—15-ig Hattyúk tava. Szovjet, színes film. 16—22-ig Elza, a vadon szülötte. Angol, színes film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5 órakor.

Kossuth (Pécs), este: 14—15-ig Az Angyal vérbosszúja. Angol, színes, szinkron film. 16—19-ig Horoszkóp. Jugoszláv film (18 évtől). 20—22-ig Nem születünk katonának. Szovjet, szinkron film. ART KINO: 20-án Két nap az élet. Francia—olasz, színes, szinkron film (16 évtől). Előadások kezdete: fél 7, fél 9 órakor.

Petőfi (Pécs): 13—15-ig A boszszúállók újabb kalandjai. Szovjet, színes, szinkron film. 16—22-ig Jöttem, láttam, lőttem. Olasz, színes film. Matiné: 19-én Csendőrök New York-ban. Francia, színes film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor.

Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): 13—14-ig Átutazók paradicsoma, Cseh film. 16—17-ig Isten hozta, őrnagy úr! Magyar, színes film. 18—19-ig Harc Rómáért. I., II. Román—NSZK, színes, szinkron film. 20—21-ig Bűbájosok. Magyar, színes film. Előadások kezdete hétköznap 6, szombat—vasárnap 4, 6 órakor.

Rákóczi (Pécs-Mecsekalja): 13—14-ig Az utolsó betyár. Bolgár, szinkron film. 16—17-ig Elvira Madigan. Svéd, színes film. 18—19-ig Sirokkó. Magyar—francia, színes film (18 évtől). 20—21-ig Flórián kapitány. I., II. NDK, színes film. (Dupla helyár!). Matiné: 19-én Nyári szerelem. NDK, színes film + Ne ingereljétek a mamát. Olasz, színes film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Jószerencsét (Pécsszabolcs): 13—14-ig Ibrahim Dieng utalványt kapott. Francia—szenegál, színes film. 16—17-ig Utazás a koponyám körül. Magyar, színes film. 18—19-ig Elvira Madigan. Svéd, színes film. 20—21-ig A csendőr nősül. Francia, színes, szinkron film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Puskin (Vasas I.): 14—15-ig Férfibeszélgetés. Szovjet film. 17—19. Maigret felügyelő csapdája. Olasz—francia, színes film. 21—22-ig Isten hozta, őrnagy úr! Magyar színes film. Előadások kezdete: 6 órakor.

Május 1. (Vasas II.): 13—14-ig. Két mamám és két papám van. Jugoszláv színes szinkron film. 16—17-ig. Sirokkó. Magyar—francia színes film. (18 évtől.) 18—19-ig. A fehér apácák titka. Angol színes film. 20—21-ig: Elvira Madigan. Svéd színes film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnan 4, 6 órakor.

Május 1 (Komló): 13—15-ig. Az ismeretlen lány. Szovjet szinkron film. 16—19-ig. Arc. Magyar film. 20—22-ig. Hétszer hét. Olasz, színes szinkron film. Matiné: 19-én. Az oroszlán ugrani készül. Magyar színes film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Zrínyi (Komló): 14—15-ig. Amerikai feleség. Olasz színes film. (16 évtől). 16—17, 19. Nem születünk katonának. Szovjet szinkron film. 21—22-ig. A sólyom nyomában. NDK színes szinkron film. Előadások kezdete: fél 4, fél 7 órakor.

TV MŰSOR

KEDD. 8.05: Orosz nyelv ált isk. 5. oszt. 9.00: Környezetismeret. 9.55: Történelem ált. isk. 5. oszt. 11.05: Kémia ált isk. 7. oszt. 11.55: Filmesztétika. 13.10: Orosz nyelv, ism. 14.00: Környezetismeret (ismétlés). 14.55: Történelem, ism. 15.50: Kémia, ism. 17.58: Hírek. 18.05: Ovodások műsora. 18.20: Reklammüsor. 18.30: Kisfilmek. 19.10: Esti mese. 19.25: Mit tud már a baba? 20.00: Tv-híradó. 20.20: Adam: Ha én király lennék Romantikus vígopera. 22.00: Parabola. 22.20: Tv-híradó, 2. kiadas.

SZERDA. 9.00: Szájkosár, tv-játék, ism. 10.25: Mit tud már a baba? Ism. 10.55: Dagesztáni tavasz — szovjet film, ism 11.20: Kertbarátok, ism. 17.58: Hírek. 18.05: A SAIMA-csatorna. finn kisfilm. 18.20: A munkaerővándorlásról. 18.50: Vietnami szolidaritási nap. 19.20: Esti mese. 19.30: Húszéves az MRT énekkara 20.00: Tv-híradó. 20.20: Halló . . . ! 21.20: Tizéves a Pécsi Balett. 22.15: Tv-híradó, 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK: 9.00: Élővilág. 9.55: Számtan, mértan, ált isk. 6. oszt 11.05: Magyar nyelvtan ált. isk. 6. oszt. 11.50: Filmesztétika, középisk. I. oszt. 14.00: Élővilág, ism. 14.55: Számtan, mértan, ism. 15.50: Magyar nyelvtan, ism. 17.15: Irány az egyetem! Ism. 17.58: Hírek 18.05: Vendégasztal. 18.35: Reklámműsor. 18.45: Esti mese. 18.55: Ebédszünet Riportműsor 19.15: Bajtha László. A felszabadult melódiák című sorozat adása. 19.30: Pamir '69. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Francia négyes. Magyarul beszélő nyugatnémet film. 21.45: Akadémiai nívódíjasok. 22.20: Tv-híradó. 2. kiadás.

PÉNTEK: 8.05: Matematika ált. isk. 8. oszt. 8.30: Angol nyelv. középisk. I—II. oszt. 9.05: Földrajz ált. isk. 6. oszt. 9.55: Fizika ált. isk. 8. oszt. 11.05: Fizika ált. isk. 8. oszt. 17.15: Pedagógusok fóruma. 17.58: Hírek. 18.05: Krakkói órák. Lengyel kisfilm. 18.15: Az orvosi gondolkodás története. 18.45: Reklámműsor. 18.50: Esti mese. 19.00: Lenini eszmék időszerűsége. 19.30: Téli sanzonok. Francia kisfilm. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Fórum. Kb. 21.50: Tv-híradó, 2. kiadás.

SZOMBAT. 9.00: Vietnamiak. Riportfilm, ism. 9.15: Francia négyes. nyugatnémet film, ism. 10.40: Delta, ism. 11.10: Korszerűbb háztájit. I. r., ism. 15.43: Irodalmi utazás Skóciában. Dokumentumfilm. 16.35: Jazzpódium 70. 17.00: Az állatok nyelve. Szovjet film. 18.05: Hírek. 18.10: Reklámműsor. 18.15: Képzőművészeti játék. III. rész. 18.35: Aktuális riportműsor. 19.20: Cicavízió. 19.30: Frédi és Béni, avagy a két kők rszaki szaki. 20.00: Tv-híradó. 20.20: A 0416-os szökevény. Tv-film. II. rész. 21.25 Felicia Weathers énekel. 21.50: Tv-híradó. 2. kiadás. 22.00: Találkoztam boldog cigányokkal is Jugoszláv film.

VASÁRNAP. 8.08: Orosz nyelvtanfolyam haladóknak. 8.35: Pamir 69. 9.00: Országos matematikai vetélkedő 10.00: Az Intervízió gyermekműsora. 10.45: Észrevétlen emberek, riportfilm. 11.00: Pécsi Dózsa—Ferencváros bajnoki labdarúgó mérkőzés közvetítése Pécsről. 14.33: Francia nyelvtanfolyam haladóknak. 15.00: Reklámműsor. 15.10: Frédi és Béni, avagy a két kőkorszaki szaki. Ism. 15.33: Jönnek rendjei a csodáknak. Magyar dokumentumfilm. 17.10: Delta. 17.40: Tom Sawyer kalandjai. Ifjúsági filmsorozat. 18.15: Nyitott könyv. 19.15: A világ térképe előtt. 19.25: Esti mese. 19.35: Nótaszó. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Végállomás. kiszállni! Tv-játék. 21.30: Tavaszi divat, 1970. 22.00: Tv-híradó, 2. kiadás.

A jugoszláv Tv műsora

HÉTFŐ. 16.45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 18.30: Tudomány. A modern világ. 19.05: Szórakoztató dalt énekelünk. 20.35: Danilo Kis: Papagáj, Tv-dráma. 21.35: Objektív 350.

SZERDA. 17.15: Magyar nyelvű műsor, tv-krónika. 18.30: Riport. 19.05: Varieté — népszerű zene. 19.55: A Celtic—Leeds labdarúgó-mérkőzés. 21.45: William Henley Súgd az egészséges fülébe, tv-dráma.

PÉNTEK: 3.50: Apolló 13. — A második séta a Holdon. 13.15: Apolló 13. Felszállás (egyenes közvetítés). 15.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 16.30: Apolló 13. közvetítés felvételről. 17.50: Ivonhoe. 18.20. Fiatal feltalálók, japán rövidfilm. 18.30: Zene időseknek és fiataloknak 20.35: Egy kicsit én egy kicsit te. 21.55: Odüsszeusz — új sorozatfilm.

SZOMBAT. 17.50: Az én falum. 18.20: Nagy ostobák — Ifjúsági tv-film. 19.20: Karnevál. 20.35: Az Ön slágere az idényben. 22.10: Lenin októbere. Szovjet film. 23.40: Az Ön slágere az idényben. Eredményhirdetés.

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs, Déryné utca 9. I. emelet 20. Telefon: 26-60 (városi szám.) Üzemi telefonszámok: 22-60, 22-61, 22-62, 22-63 Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Pécs, Hunyadi út 11 Felelős kiadó: Braun Károly A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 21-60, 60-11 Készíti a Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 Felelős vezető: Melles Rezső TERJESZTI A MAGYAR POSTA. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtőinél Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsett, a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, a pénzügyi osztályon. Pécs, Déryné u. 9. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 10,— Ft, egész évre 20.— Ft. Másoknak évi 20 Ft 40 fillér Index: 25.917.

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ
Baranya megyei Kirendeltsége
PÉCS

Ne szóljatok bele!

Még ma is beszédtéma Komlón a Kaposvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka. A bányászváros kulturális vezetőinek újszerű kezdeményezése volt az, hogy nemcsak a Pécsi Nemzeti Színházzal, hanem a somogyiakkal is kapcsolatot teremtettek. Elmondhatjuk, hogy az új kezdeményezéssel nem vallottak szégyent. A vidám zenés darab őszinte tetszést váltott ki a Zrínyi Művelődési Ház nagytermét teljes egészében megtöltő közönségétől.

Különösen Géza (Ifj. Tatár Endre) fiatalos, magas nívón álló játéka tetszett mindenkinek. Többen elmondták, hogy kellemes hangjával, megnyerő egyéniségével bátran ott lehetne az országosan elismert énekesek között.

Mint Törteli Bélától, a Május 1. Művelődési Központ szaktekintélyétől megtudtuk, a közeljövőben újra Komlón láthatjuk a kaposvári színház művészeit. Júniusban ismét egy zenés darabbal jelentkeznek, reméljük, jó szórakozást nyújtva Komló színházat kedvelő közönségének.

HETÉNY KERESKEDELMI FEJLESZTÉSE

Hosszúhetény, a négyezer lakosú bányászközség kereskedelmi, vendéglátóipari fejlesztését már eddig is szívügyének tekintette az ÁFÉSZ. Most kettős üzletnyitásról adhatunk hírt.

A szövetkezet házilagos brigádjai — Kövesdi László és Czúkor János tervei alapján — felújítással közel 300 000 forintos költséggel korszerű presszót és húsboltot hoztak létre. A külsőségekben is reprezentatív vendéglátó egységben saját készítményű cukrászsütőményeket, üdítőket, minőségi és olcsó borokat kínálnak. Az üzletvezető Wéber Bálintné.

Az ízléses presszó a Tavasz nevet viseli. Besorolása — közkívánatra III. osztályú.

Az ünnepélyes átadásra április 4-e előestéjén került sor, amikor Ács Sándor, a szövetkezet igazgatóságának tagja, a hetényi intézőbizottság elnöke mondott avatóbeszédet.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VIII. ÉVFOLYAM 15. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR KEDD, 1970. ÁPRILIS 21.

Ladányi Mihály:

Lenin

Szavaidat gyűrt sapkaként itt forgatom a kezemben Lenin,
oly esetlenül, mint öreg zsellér az esőtől cserzett kalapot,
mert annyiszor kiosztottak nevedben, mikor beszélgetni szerettem volna
csak veled,

pedig nem vagy te isten, hogy kövér papok dübörögjék szerteszét igédet,
nem vagy te bonviván, hogy minden operettben énekelj,
és nem vagy népszínművek díszparasztja sem.

Tudod, te voltál, akit nem ismétel meg már a század.
Úgy fáj, hogy éles hangod hanglemezről hallhatom ma már csak.
Pedig ha visszajöhetnél egyetlen napra is a mi Jeruzsálemünk
templomaiba!

Naponta erre gondolok, hisz nem balzsamozva vágylak látni én sem,
hisz ember voltál, aki búj dosva élt és rozskenyéren —
Szavaidat gyűrt sapkaként itt szorongatom szívem fölött, Lenin,
azzal köszönök a jövőnek majd, ha véletlenül felém tekint.

Értékelték, kiosztották a jubileumi olvasómozgalom eredményeit, díjait

Április 15-én tartották a jubileumi olvasómozgalom záróünnepségét a bányászszakszervezet körzeti könyvtárában Az eseményre meghívottak között találhattuk több szocialista brigád képviselőit vállalatunk üzemeiből.

Mérei József, a könyvtár vezetője bevezetőjében elmondta, a mozgalom sikert aratott. Bizonyítja ezt a nagyszámú részvétel, hiszen Komlóról csaknem 260-an jelentkeztek írásos anyaggal, azaz a verseny elején kiadott olvasómozgalmi kártyákkal. De nagy azoknak a száma is, akik közvetlenül Budapestre az MSZBT-nek küldték el nevezéseiket.

A három helyi rendező szerv — Hazafias Népfront, a könyvtár és a „Művelt Nép" könyvterjesztő — vezetői március 9-én értékelték a megfejtéseket.

Meglepően sokan értek el telitalálatot. *Összesen 1406 helyes megfejtést regisztrálhattak a szervezők.* A legjobb 20 pályázó oklevelet és könyvjutalmat kapott.

A jutalmakat — a rendező szervek képviseletében — Kádár Németh Béláné, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára adta át.

A jubileumi olvasómozgalom komlói rendezvénye jól fémjelezte azt, hogy a népfront, a könyvtár és a könyvterjesztők milyen eredményesen tudnak együttműködni. Ehhez a munkához méltó volt a záróünnepségen adott műsor is. A művelődési házak irodalmi színpada és az Erkel Ferenc Zeneiskola programja nagy sikert aratott. A résztvevők közül Tóth Ágnes, Gál Elvira, Bótai József, Szegedi György, Horváth István, Bótai Éva és Karádi Judit, továbbá Gábor Piroska egyéni számait értékelték a legjobbra. A szólóének zongorakísérője Spineth Ferencné volt, aki mint a zeneiskola tanára mindig segítőkész.

A mai szovjet irodalom nagyjai címmel Hajnádi Zoltán pécsi főiskolai tanár tartott nagy érdeklődésre számottartó előadást. **Sz. L.**

Átadták a jubileumi művészeti pályázat díjait

Április 17-én Pécsett, a Mecseki Bányász szerkesztőségének tanácstermében ünnepélyesen kiosztották a jubileumi művészeti pályázat díjait.

A felszabadulás 25. évfordulójára és Lenin születésének századik évfordulójára a Mecseki Szénbányák Igazgatósága és Pártbizottsága által hirdetett irodalmi és képzőművészeti pályázat eredményeit lapunk április 1-i számában közöltük. Az április 17-i díjkiosztáson dr. Gyevi Károly, a társadalmi zsüri elnöke ismertette a díjnyertes pályaműveket, majd pedig *Schwarcz József*, az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottságának osztályvezetője mondott köszönetet a résztvevőknek a szép eredményért.

A díjakat és az okleveleket ugyancsak *Schwarcz József* nyújtotta át az Igazgatóság és a Pártbizottság, valamint az SZB nevében. Részt vett az ünnepélyes díjkiosztáson *Klepach Ottmár*, a KISZ vállalati bizottságának titkára és *Suhajda Tibor*, a szakszervezeti bizottság művelődésügyi előadója is.

Párt-vb Újhegyen

A Mecseki Szénbányák pártbizottságának végrehajtó bizottsága április 16-án, pénteken délelőtt Ujhegyen tartotta ülését. A napirend során *Garamvölgyi János* igazgató „Az energiagazdálkodás racionalizálásának hatásai, az ebből adódó gazdasági és politikai feladatok a Mecseki Szénbányáknál" címmel adott tájékoztatót a végrehajtó bizottságnak. Második napirendi pontként a végrehajtó bizottság, a meghívott újhegyi alapszervezeti titkárok jelenlétében, megvitatta Ujhegy Üzem pártbizottságának a tömegszervezetek, mozgalmak pártirányításával kapcsolatos tapasztalatait és a további feladatokat, amelyet *Steiner László* terjesztett az ülés elé. Harmadik napirendi pontként a vezetőségválasztással kapcsolatos teendőkről táéjékoztatták a végrehajtó bizottságot. Egyebek között *Klepach Ottmár*, a KISZ vállalati bizottságának titkára adott tájékoztatást a kommunista vasárnap erdeményeiről.

A végrehajtó bizottsági ülésen résztvettek és a vitában felszólaltak Koós László, a Megyei Pártbizottság ipari és Rózsahegyi István, a Megyei Pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának képviseletében.

Kőművesek

Ha valaki tavaly ősz óta nem járt Pécsett a Szigeti úttól délre elterülő Madách Imre és a Tüzér utcák által határolt területen, és most oda látogat, alapos változást tapasztal. A régi, kertes családi házakkal beépített terület helyett, magasbaszökő, modern lakótelepet talál.

— Mikor tavaly szeptemberben hozzákezdtünk a Szigeti úti tizenkét tantermes általános iskola építéséhez, mindössze ez a két lakóház állt a terepen — mutat Knézits Sándor művezető az iskola tömbjétől északnyugatra álló két panel épületre.

— A többi, amelyek itt körben láthatók, azóta épült.

A négy- és tízemeletes panel épületek, szinte napról napra nőttek ki a földből. Hozzájuk képest a hagyományos módszerekkel épülő iskolatömb készítése. csigalassúságnak tűnik. Ami természetesen nem az építési üzem kőműveseinek a hibája, hanem a két különböző építkezési mód ütemkülönbségének eredménye. Ugyanis, azonnal más képet kapunk az építkezés haladásáról, ha egy másik hagyományos módon készülő épület ütemével vetjük egybe.

A három részből álló iskolatömb — ha az 1971. június harmincadikai, átadási határidőt vesszük alapul — jelenleg, ugyancsak előrehaladott állapotban van. A tanári szobákat és gazdasági helyiségeket magába foglaló „A" tömb, már tető alatt van, de állnak már a tantermekből kialakítandó két szintre tervezett „B" tömb alsó szintjének, valamint a harmadik épületrészt alkotó: tornaterem és politechnikai műhelyek falai is.

Az épület helyén a századfordulót megelőzően köztemető volt. Így nem volt meglepetés, hogy az alapok ásásakor koponyákat és más emberi csontmaradványokat forgatott ki az ásó. A földmunkások hamar hozzászoktak a csontokhoz, vagy a még épségben meglévő kripták feltárásához. Mégis meglepte őket, mikor az egyik alkalommal, egy régi épület alagsori részén, vagy pincéjében, alig néhány centiméterrel a vékony betonréteg alól — a koponya méreteit tekintve — fiatal fiú, vagy nő csontváza került elő. A csontok azonban levegőre kerülve, szétporladtak, ami az emberi maradványok még a temető korából való eredetét is bizonyítja. A kriptákat és a szintén ezen a területen feltárt temetőárkot be kellett tömni, ami nem kis időveszteséget jelentett az építőknek.

— Tény, hogy az építkezés eddigi szakaszait tekintve — épp az említett okok miatt — az alapok lerakása és az alagsor megépítése jelentette — mondta a művezető. — Volt, illetve van még egy tényező, ami gondot jelent munkánkban, ez pedig: a tervek hiányosságai. A tervezőnek ugyanis ez az első munkája, és ha nagy tévedéseket nem is követett el, az apró hiányosságok pótlása is időt vesz igénybe.

Radocsai János, kőműves 1943-ban kapott mesteri oklevelet. 1951-ben került a vállalathoz, és mint bányász 1956-ig dolgozott Széchenyi-aknán. 1956-tól az építési üzemnél dolgozik, mint kőműves. 1970 januárjától pedig ő a 14 fős kőműves szocialista brigád vezetője.

— Munkánkban a Kodály Zoltán úti építkezések megkezdésekor állt be nagy változás. Előtte, csak kisebb jellegű építkezésekkel, felújításokkal bíztak meg bennünket. A Kodály úti lakóépületek és a mostani iskola felépítése már igazi kőműves munka. Hiába, mint minden szakmában, nálunk is érvényes az a tény, hogy a nagy feladatok megoldása vonz bennünket, mivel ott mutathatjuk meg tudásunkat, felkészültségünket, — vallott szakmájáról Radocsai János.

Kapu László

Gondolatok egy vetélkedő után

Március 28-án üzemünk első ízben vett részt a vállalat KISZ-bizottságának lebonyolításában rendezett vetélkedőn, amikor is a „Ki tud többet a szocializmust építő Magyarországról és Lenin munkásságáról", vállalati elődöntőjére került sor.

Gondosan összeállított, játékosan megszervezett és jól pergő ritmusban levezetett, izgalmakban is bővelkedő, kb. 3 órás műsorban volt részünk és utólag bevallva, örülünk annak, hogy abban mi is részt vettünk. Igaz ugyan, hogy számunkra a döntőbe jutás nem sikerült, de ismereteinket gyarapítottuk.

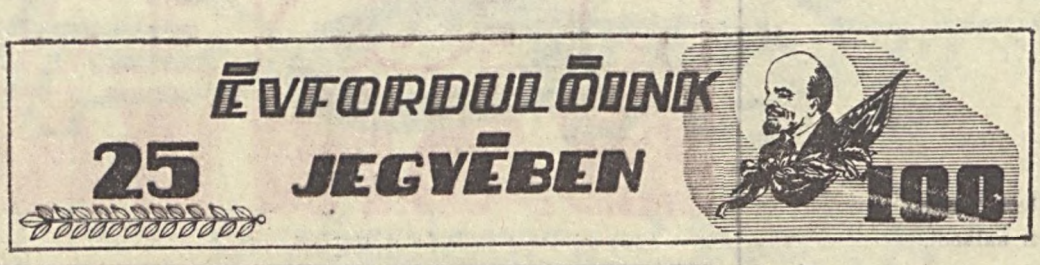
Úgy véljük, említést tehetünk az elődöntő számunkra újszerű megjelenítéséről és a játékvezetői közreműködők elvezetes tolmácsolási módjáról, továbbá arról, hogy az összeállított anyag sokrétű, azaz lexikális ismereteket tartalmazó volt. Ezzel szemben mi inkább a definíciós jellegű és politikai vonatkozású felkészülést végeztük és így a kellő behelyettesítés nem a legjobban sikerült.

Ennek ellenére állítjuk, hogy a témakör ilyen megnyerő formában történt feldolgozása mindenki számára jó szombat délutáni szórakozást nyújtott és több néző, szurkoló szinte külön listát vezetve ellenőrizte saját tudását, ami a játék igazi játékosságát igazolta.

Szólni kell a zsüriről, megemlítve a felkészültséget, a tárgyilagosságot, melyet végig alkalmaztak, továbbá a játékmesterről és a közreműködőkről, akik nagyban részesei annak, hogy az elődöntő 16 csapata élvezetes és végig izgalmas versenyben vehetett részt és jól számolhatott be felszabadulásunk negyedszázadáról, és Lenin munkásságáról.

Utóiratként még annyit, hogy ha a jövő évben megint sor kerülne vetélkedőre, úgy azon ismét szeretnénk részt venni.

Füzesi Pál
tudósító

A kitermelt szén minőségét kell javítani!

Vállalati műszaki konferencia az igazgatóságon

Lapunk ötödik oldalán részletes beszámolót adunk a Mecseki Szénbányák 1970-es első negyedévi termelési eredményeiről.

Az ott közölt termelési adatok alapján szombaton, április 18-án kora reggel a vállalat igazgatóságán műszaki konferenciát tartottak. Meghallgatták *Fulmer József* főmérnök előadását az első negyedévben elért termelési eredményekről. Fulmer József főmérnök részletesen ismertette a termelési és gazdálkodási számadatokat és elmondta, hogy néhány üzemünkben a múlt év végén nehézségek voltak. E nehézségek miatt a szakmai tervet többször meg kellett változtatni és operatív tervek alapján kellett folytatni a munkát. Az operatív terveket is többször módosítani kellett. Zobákon két fejtést adtunk fel a tűz miatt és kettőt ugyanott vízbetörés miatt. Ezért a zobáki üzem napi 2700 tonnás tervét csupán 1500 tonnára lehetett megállapítani.

Béta negyedik szintjén eruptív feltolódások kapcsán voltak nehézségek, s onnan ebben az időben nem lehetett jó minőségű szenet adni. Komlón a szénosztályozón is voltak nehézségek, Kossuth minőségi tervteljesítésben maradt el, Vasason 123 fős létszámhiány volt a múlt év végén; Pécsbányán csak a külszínről tudták pótolni az időközben megnőtt szénigények miatt a termelési hiányokat. A többlet igények kielégítéséhez csak a szabad szombatokon produkált szénmennyiséggel tudtunk hozzájárulni. Legnagyobb gondjaink jelenleg pénzügyi gondok, amelyek viszont a minőségi tervteljesítésben levő elmaradásnak köszönhetők. Ennek a megszüntetésére kell most április hátralevő napjaiban törekednie minden üzemnek, minden üzemvezetőnek, osztályvezetőnek, minden bányásznak, sőt a nem szenet termelő üzemeinknek is.

Pécsbányán a külfejtés letakarását kell szorgalmazni, a mélyművelési előkészületeket fokozni. Szabolcson a fejtési teljesítményt kell emelni, Vasason a külfejtés letakarására kell gondot fordítani, Kossuthon pedig többlettermelést kell produkálni, mert Béta nehéz helyzetben van. Zobákon a fejtéselőkészítést kell szorgalmazni, Bétán a SZÜCS-területen levő telepeket kell jobban művelésbe vonni, Szászvárott az első negyedév eredményeit kell tartani és a minőséget javítani.

Bachmann Mátyás gazdasági igazgatóhelyettes az árbevételi tervben való lemaradás pótlására kérte a műszaki és gazdasági vezetőket, *Garamvölgyi János* igazgató pedig aláhúzta, hogy pénzügyi gondjaink elsősorban abból adódnak, hogy a minőségi tervet nem teljesítettük. A feladat: a minőség javítása!

Béta-bánya, keleti akna

PÉTERVÁR

Napsütés, nyár, tüntető munkások,
Tüntető katonák, cipészek, pékek,
Fegyverük torkuk, testük izzó tömege,
Szemben velük katonák, parancsra,
Halált-okádó puskával, lovakkal,
Halál-tiprású éles patákkal.
Puskákból halál-köd gomolyog,
Köveken munkások, katonák, cipészek, pékek,
Vér-patak, vér-szagú levegő, vért-ivó kövek,
Vérben-fürdő, vért-lázító város.
Szmolnij, vezérkar, ideiglenes kormány,
Megbukva, megbújva vackába húzódva,
Sírva, jajgatva, szitkozódva,
Várják a halált, várják a reggelt.
Lőporszagú reggel, lőpor a levegőben,
Lőpor az éterben, téli palota vége,
Halottak a téren, vért-nyelő kövek,
Vér a fegyveren, vér a szuronyon,
Vér a kerítésen, vér a lépcsőkön,
Vér a falakon, vér mindenütt,
Napsütés, takarítják az enyészetet.

A föld egyötöde újraszületett!

Francia Gyula

*A felszabadulási irodalmi pályázaton második díjjal jutalmazott vers.

Ünnepség Pécsbányán a költészet napja alkalmából

Szép számú és lelkes közönség fogadta *Pákolitz István* pécsi, József Attila-díjas költőt a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Házban. Az író—olvasó találkozót április 13-án este fél 6 órakor rendezték a nők klubja szervezésében, a költészet napja alkalmából. Az esten megjelent *Schmidt Károly*, az SZMT központi könyvtárának vezetője. *Kardos Ferenc*, a Művelődési Ház igazgatója köszöntötte a közönséget, a megjelent költőt, majd elmondotta, hogy az idei költészet napja ünnepélyesebb a többinél, mert ez évben ünneplik József Attila születésének 65. évfordulóját.

Elmondotta, hogy a költészet hazánkban egyre nagyobb szerepet kér és kap a művelődés terjesztéséből. Nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő helyet foglalunk el a verses művek példányszáma tekintetében. A magyar költészet rangjának kifejezője az is, hogy ebben az évben ismét hazánkban rendezik meg az európai költők tanácskozását. Befejezésül azt kívánta, hogy a költészet napja váljon részévé két politikai évfordulónk megünneplésének.

Ezután *Várady Géza*, a Városi Tanács művelődésügyi osztályának főelőadója, méltatta *Pákolitz István* költői munkásságát. A Tolna megyéből induló költő tanító volt, majd népművelő. Jelenleg az Irószövetség helyi titkára. Költészetére a szép lírai megfogalmazás jellemző. Az utóbbi években költészete különösen jelentőssé vált. A világ nagy dolgaival törődik, elsősorban erkölcsi oldalról.

Ezután sorban hangzottak el a költő legszebb versei, *Kiss Éva, Babolcsai Miklós* és *Bruszt Ildikó* tolmácsolásában. Ami lehet és az Esti dal című kötetéből a „Nokturno", a „Nyugtalan", a „Barackfa", a „Rigó", a „Naponként" című versek, a Fény és árnyék című kötetéből a „Lidérc", az „Énekeljetek" és a „Sziréna" című versek aratak nagy sikert. Ezután maga a költő olvasott fel verseiből. Különösképpen tetszett a közönségnek Messzenéző kötetéből a „Sors" c. verse.

Az ünnepség után a költő dedikálta olvasóinak verseskötetét *Samu József* kőműves szocialista brigádjának,

K. F.

Hogyan művelődik, szórakozik egy szocialista brigádvezető?

Közérdeklődésre számot tartó kérdés. Engem személy szerint is foglalkoztat e probléma, úgyis mint szakszervezeti mozgalmi embert, úgyis mint népművelőt. Természetesen mint magánembert hasonlóképpen.

A szocialista brigádmozgalom kovászként hatja át üzemeink, intézményeink életét. Kicsiny, de életerős sejtjei a nagy egésznek. Számuk gyarapodó, belső életük duzzadó, előremutató, s a bennük kifejlődő kohéziós erő más kis kollektívák számára is vonzó. Amit megemlítenünk még nagyon fontos, az egyén tudatára, magán- és közéletére gyakorolt pozitív hatásuk egyre jelentősebb.

Nagyban befolyásolja e mozgalom lendületét: milyenek a szocialista brigádok élén állók, mennyire veszik komolyan tisztségüket, megtisztelő megbízatásukat és természetesen hogyan segítik nevelő munkájukat a vállalatok és társadalmi szervezetek.

Ebből kiindulva a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa kezdeményezésére immár háromízben került megrendezésre a brigádvezetők 1—2 hetes továbbképzése a Pécsi Szakszervezeti Iskolán. Az elmúlt évben ehhez a tervhez csatlakozott a Somogy, Tolna és Zala megyei SZMT is, s így több mint kétszáz szocialista brigádvezető gondjait, törekvéseit ismerhettük meg e bentlakásos tanfolyamok alkalmával. Egy-két hét nem hosszú idő, hogy ilyen népes hallgatóság problémáit személyreszólóan is megismerhessük, de ahhoz elegendő volt, hogy bepillantást nyerhessünk életükbe és továbbképzésükhöz elméleti és gyakorlati segítséget nyújthassunk.

Ahhoz a merésznek tűnő vállalkozáshoz, hogy a fenti kérdésre „hogyan művelődik, szórakozik ma egy szocialista brigádvezető" megpróbáljak válaszolni, egy kérdőíves felmérés ad alapot. Ezt a felmérést a Szakszervezetek Elméleti Kutató Intézetével együttesen végeztük 1969. júniusában, amikor is 169 szocialista brigádvezető tanfolyamhallgatónk személyszerint egy negyven kérdésből álló kérdőívet töltött ki.

A kérdések összeállításánál célunk az volt, hogy a szocialista brigádvezetők általános műveltségi színvonaláról tájékoztatást kapjunk. Konkrét tényadatok révén megismerhessük, hogy milyen összefüggések léteznek a szocialista brigádmozgalomhoz tartozás és bizonyos műveltségi mutatók között. Tehát e mozgalom vezetői többet tanulnak-e, olvasnak-e az átlagnál? S mit tanulnak, mit olvasnak, hogyan szórakoznak, vagyis szabadidejükben mit tesznek legszívesebben?

E cikksorozat, illetve jelen vizsgálódásom további célja, hogy a bányász szocialista brigádvezetők művelődési helyzetét behatóbban elemezzem, s amikor egy-egy kérdéscsoportnál megnézzük a különböző szakmai területről toborzott 169 brigádvezető mutatószámait, ezen belül kiemelten vizsgáljam a bányaiparban dolgozó 78 szocialista brigádvezető művelődési irányát.

Nézzük meg közelebbről, kiket is veszünk nagyító alá? Hogyan alakul a megkérdezettek munkahely, nem, életkor, családi állapot és brigádtagság szerinti megoszlása?

A megkérdezett 169 szocialista brigádvezető közül iparban dolgozik 41 fő, (24,3 százalék), bányaiparban 78 fő, (46,1 százalék), építőiparban 8 fő, (4,7 százalék), mezőgazdaságban 24 fő, (14,1 százalék), kereskedelemben 6 fő, (3,5 százalék), a szolgáltató iparban pedig 12 fő (7,1 százalék).

Nemek szerinti megoszlásuk: férfi 134 fő (79,2 százalék), nő 35 fő (20,8 százalék).

Életkor szerinti megoszlásuk: 25 év alatt 16 fő (9,5 százalék), 25—35 év között 61 fő (36,0 százalék), 35—40 év között 90 fő (53,2 százalék), 50 év felett 2 fő (1,2 százalék).

Családi állapot szerinti megoszlásuk: nőtlen-hajadon a megkérdezett 9,5 százaléka, nős-férjezett 88,7 százalék, özvegy-elvált 1,8 százalék.

A brigádtagság időtartama szerinti megoszlásuk: 1—3 éve tag 47,3 százalék, 3—6 éve tag 27,8 százalék, 6—9 éve tag 18,3 százalék, 9 évnél régebben tag 6,5 százalék.

Nem vagyok híve a sok számadat közreadásának, sem nem élek a számok bűvöletében. A fenti megoszlási arányszám ismerete ítéletünk kialakítása érdekében nagyon fontos. A továbbiakban pedig a legfontosabb mutatószámok tükrében vizsgálódunk majd. Egy-egy fejlődési szakasz után szükséges a kontroll: a kívánt irányban haladunk-e? A tények makacs dolgok, szoktuk mondani. Itt a tények statisztikai adatok képében ágaskodnak előttünk a kérdőívek halmazából. Ezek részben megnyugtatnak, részben izgatnak és figyelmeztetnek.

I.

Egy-egy ember megítélésénél kulcskérdés: tanul-e, megszerezte-e, illetve folyamatosan megszerzi-e a munkájához, vagy társadalmi megbízatásához szükséges ismereteket? Mert amennyire lépést tart a követelményekkel, majdnem annyira biztosan képes munkáját és feladatait is jól ellátni.

Elsőnek vegyük szemügyre, hogyan alakul szocialista brigádvezetőink iskolai végzettsége, munkaköri beosztása. Majd nézzük meg, hogy jelenleg állami oktatásban, politikai és szakmai képzésben, továbbképzésben milyen arányban vesznek részt. Számunkra, mozgalmi emberek számára különösen érdekes és izgalmas dolog meggyőződni arról, hogy párt, KISZ és szakszervezeti szerveink által évek, évtizedek óta propagált kötött és kötetlen rendszerű felnőttoktatás hatékonyságáról tudomást szerezhessünk: mennyire éltek és élnek e lehetőségekkel szocialista brigádvezetőink. Az alábbi táblázat erre ad feleletet:

Iskolai végzettségük szakmai bontásban:

	Bányaip.		Építőip.		Mezőgazd.		Ipar		Szolg.		Keresk.		Össz.	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
8 ált. alatt	12	15,4	3	37,5	7	29,2	7	17,0	4	33,3	1	16,6	34	20,1
8 ált.	45	57,7	4	50,0	11	45,8	30	73,2	5	41,7	3	50,0	98	58,0
középisk.	19	24,4	—	—	6	25,0	4	9,8	3	25,0	2	33,4	34	20,1
egyetem	2	2,6	1	12,5	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1,8
Össz.	78 = 100%		8=100%		24=100%		41=100%		12=100%		6=100%		169=100%	

Amint a közölt táblázat mutatja, a megkérdezettek 20,1 százaléka (34 fő) nem végezte el a 8 ált. iskolát. 50 százalékának (98 fő) legmagasabb iskolai végzettsége 8 általános, 20,1 százalékának (34 fő) középiskolai végzettsége van, 1,8 százalékuk (3 fő) egyetemet, főiskolát végzett.

A bányaiparban, iparban, valamint a kereskedelemben dolgozó szocialista brigádvezetők iskolai végzettsége kedvezőbb, mint a mezőgazdaságban, építőiparban és a szolgáltatásban dolgozóké.

(Folytatjuk)

Nagy Sándorné

25 éve történt

1945. ÁPRILIS

1. Megnyílik az Ideiglenes Petőfi-híd.
3. A Szovjetunióban működő Kossuth-rádió bejelenti, hogy hivatását betöltötte és adását beszünteti.
4. Felszabadul Nemesmedves, az utolsó magyarországi község, és ezzel egész Magyarország területe.
5. Újpest határában ünnepség keretében megkezdik a Károlyi-birtok felosztását.
7. Megindul a felszabadulás utáni első üzemi lap, a csepeli „Fogaskerék".
10. A magyar írók tömörülése felveszi az Írószövetség nevet.
13. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány Budapestre helyezi át székhelyét, s ezzel Debrecen helyett újra Budapest az ország fővárosa.
18. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány Budapesten hozott első rendeletével feloszlatja a csendőrséget.
24. Megkezdi működését a Népbíróságok Országos Tanácsa.

KISZ-hírek

EMLÉKZÁSZLÓT adományoz a Mecseki Szénbányák, a megyénk területén állomásozó szovjet katonai alakulatnak azért a kimagasló, több éves munkáért, szoros kapcsolatért, amely a bányászok és a szovjet katonák között kialakult. Az emlékzászlót április 22-én, az alakulat állomáshelyén, díszünnepség keretében adják át.

*

ÜNNEPI taggyűlés keretében fejeződik be Kossuth-bányán az 1969/70. évi KISZ politikai oktatás. Május első felében értékeléssel egybekötött ünnepi zárófoglalkozást tartanak. Gratulálunk a Kossuth-bányai újrendszerű, kísérleti politikai oktatás vitelához, s a következő oktatási évre hasonló eredményeket kívánunk.

*

AZ IFJÚ GÁRDA helyzetét, s a külszíni KISZ-alapszervezet vezetőségének szervező, irányító munkáját tárgyalta meg április 13-án, a Zobák-bányai KISZ-csúcsvezetőség.

*

A NEMZETKÖZI kommunista vasárnapon való részvételért fejezte ki köszönetét és elismerését a pécsbányai üzemvezetőség, PB, SZB és KISZ-csúcsvezetőség, azzal az igényes emléklappal, melyet a nagyszabású munkaakcióban résztvevők részére adnak át.

*

A VASASBÁNYAI KISZ-csúcsvezetőség a pártszervezettel és a helyi általános iskolával közösen április 21-én, este 7 órakor műsorral egybekötött ünnepi megemlékezést tart, Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére.

*

LENIN-EMLÉKTÚRÁT szervezett a Villamos-üzem Ságvári Endre KISZ-alapszervezete Pécsbánya—Fehérkút útvonalon. A túra során a fiatalok Lenin életével, munkásságával kapcsolatos kérdésekre válaszoltak, s ügyességi gyakorlatokat oldottak meg.

A vállalat Szakszervezeti és KISZ-Bizottságának levele

a nemzetközi kommunista vasárnap résztvevőihez

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség sok tízezer tagja határozta el, az 1970-es akcióprogramok tervezésekor, hogy önként vállalt társadalmi munkával köszönti a lenini centenáriumot — Vlagyimir Iljics Lenin születésnapját.

Április tizenkettedikét így avatták nemzetközi kommunista vasárnappá hazánk üzemeiben, termelőszövetkezeteiben, intézményeiben, s mint a hírek jelentik, hasonló kezdeményezés nyomán dolgoztak a szocialista országokban is.

Ezen a nagy évfordulón a munka idézi legjobban a lenini életmű lényegét. Ő igazán olyan ember volt, aki gyűlölte a frázist, az üresen kongó pátoszt, a nagy szavakat, amelyek csak harsogták a tenniakarást, a forradalmat, de aligha lelkesítettek tettekre. Az Ő forradalmi tere a szakadatlan, a mindennapos, következetes munka volt, amelynek nem volt csillogó külseje, de annál inkább volt öntudata, tartalma és ereje.

Önök megértették és magukévá tették mindezt. Megtisztelő számunkra, hogy a Mecseki Szénbányák gazdasági, politikai vezetése nevében őszinte szívből mondhatunk köszönetet azért a lelkiismeretes, önként vállalt társadalmi munkáért, a nemzetközi kommunista vasárnapon résztvett 2260 (végleges adat) fiatal, s idősebb elvtársnak. Köszönetünket és elismerésünket fejezzük ki egyúttal azoknak, akik e jelentős munkaakció szervezésében, irányításában részt vettek.

Az Önök áldozatvállaló, tudatos munkája nyomán, rekorderedménnyel, ötezer tonna szén kitermelésével és felszínre juttatásával tisztelgett a Mecseki Szénbányák a nagy proletárvezér emléke előtt.

További munkájukhoz, az ünnepek utáni hétköznapok eredményességéhez sok sikert, erőt és egészséget kívánunk.
Pécs, 1970. április 21.

Markwart Károly
SZB-titkár

Klepah Ottmár
KISZ Biz.-titkár

Nem az írógépek kattogtak...

Az Anyagellátó Üzemben április 12-én nem a számológépek zaja adta a munka hangulatát. A KISZ-szervezet vezetősége — ismerve a kommunista vasárnap jelentőségét, úgy döntött, mivel nem termelő üzemről van szó, kizárólag önkéntességi alapon — 45 fős létszámmal — a központi fatelep rendjének, tisztaságának kialakításában részt vállal, társadalmi munkában.

Az Anyagellátó Üzem kétszeres élüzem. Tehát nemcsak a lenini-centenáriumra való emlékezés, hanem a cím is kötelez. Mindezt átérezve jöttek el vasárnap kora reggel dolgozni az üzem KISZ-tagjai, csaknem mindannyian. Hetesi István KISZ-titkárt kérdeztük meg a felajánlással kapcsolatban:

— Figyelembe vettük azt, hogy a fatelep jelenleg mintegy 40 fős létszámhiánnyal küzd, továbbá a hosszú tél miatt a takarítási munkák háttérbe szorultak. Ezért vállaltuk, hogy a problémákon segítünk — hangzott a válasz.

A brigádokat mi is elkísértük útjukra: így személyesen győződtünk meg a nagyértékű munkálatokról. A négy csoport 720 db beton rakatalátét összeszedését és kiközelítését végezte el. 40 normál csillét töltöttek meg szeméttel, több mázsa fahulladékot gyűjtöttek egy helyre. Különféle bányafa anyagokat szállítottak el berakatolásra. 30 q tüzifát vágtak fel, valamint jelentős nagyságú földterületet egyengettek szintesre. A munka végeztével talán furcsán hangzik a KISZ-titkárnak feltett kérdés:

— Hogy volt megelégedve?

— A legmesszebbmenőkig. A munkakedv, az intenzitás és nem utolsósorban a teljesítmény mindent megmagyaráz. Dicséret illeti a műhelyrészleg, a raktár és az irodaépület KISZ-tagjait, akik az élen jártak. Köszönet a fiataloknak azért, amit tettek; ezt a későbbiek folyamán is szem előtt fogjuk tartani.

Három KISZ-fiatalt megkérdeztünk, hogy milyen gondolatokkal jöttek el és dolgoztak a fatelepen. Íme a válaszok:

Békásy Ferencné, irodaépület:

— Szívesen tettem eleget a felhívásnak, s — bár vidéken lakom — örömmel jöttem el. Úgy érzem, kötelességemet teljesítettem.

Rádler Márton, műhelyrészleg:

— Jó érzés volt számomra, hogy a fatelepi munkákban részt vehettem. Más esetben is szívesen vállalnék hasonló feladatokat.

Pává Zoltán, raktár:

— Leninre leginkább munkával lehet emlékezni. Ilyen gondolatokkal álltam be a sorba és nagyon örülök, hogy hasznosan töltöttem el a vasárnapot.

Podpácz János főmérnök, a munka irányítója így nyilatkozott:

— Én csak jót mondhatok. A brigádok teljesítménye nagyon szép, mindenhol nagyfokú lelkesedést és jóindulatot tapasztaltam. Az üzemvezetőség nevében ezúton is megköszönöm a KISZ-vezetőség és a fiatalok serény, áldozatkész munkáját.

Ekképpen avatták tehát április 12-ét kommunista vasárnappá az Anyagellátó Üzemben. Ahogy az egyik fiatal imént találóan említette, az évfordulón a munka idézi legjobban a lenini életmű lényegét. Lenin igazán olyan ember volt, aki gyűlölte a frázist, a nagy szavakat. Igazi énje a munka, amelynek nem csillogó külseje, hanem öntudata, tartalma és ereje volt. Ezt értették meg az Anyagellátó Üzemben és hazánkban mindenütt. Elismerés és nagyrabecsülés illeti meg azokat az ifjúkommunistákat, fiatalokat és felnőtteket, akik csatlakozva az ifjúsági szövetség felhívásához, a testvéri szocialista országok ifjúságával, dolgozóival együtt ezen a napon tettekkel juttatták kifejezésre elkötelezettségüket a szocializmus, a proletár nemzetköziség ügye iránt.

Vass Tamás

1315 csille története

Zobák-bánya KISZ-csúcsvezetősége a fiatalok kezdeményezése alapján elhatározta, hogy csatlakozik a nemzetközi kommunista vasárnap megtartásához. A párt végrehajtó bizottsága és az üzemvezetőség egyetértett az ifjú kommunisták kezdeményezésével.

A szervezést röpgyűlés előzte meg. Március 17-én Major Géza a párt végrehajtó bizottság tagja minden műszakváltáskor a leszálló dolgozók részére röpgyűlést tartott, ahol *méltatta a Lenin által kezdeményezett kommunista szombatok megtartását.* Ismertette a KISZ-csúcsvezetőség felhívását, dolgozóinkhoz, melyben kéréssel fordultak a szocialista brigádokhoz, idősebb és fiatal dolgozóinkhoz, hogy segítsék az üzem gazdasági feladatának megoldását. A népgazdaság számára igen fontos mecseki szén felszínreküldésével, segítsék elő a kommunista vasárnap sikerét.

Dolgozóink a felhívásnak örömmel tettek eleget. Bizonyítja ezt az a tény, hogy a betervezettnél jóval többen jelentek meg dolgozni. Mivel a termelés segítése volt a fő cél, dolgozóink igen derekas munkát végeztek. Ezen a napon *1315 csille szén került a felszínre.* Fejtéseinkben a teljesítmény igen jó volt. A 605-ös fejtésben 7,8 t/mű., a 602-es fejtésben 5,4 t/mű., a 610-es fejtésben 4,8 t/mű. teljesítményt értek el.

Voltak olyan részlegek, melyek teljesen társadalmi munkában végezték a feladatukat. Ilyen volt az „Április 4" szocialista brigád és a fúrós brigád, valamint a műszakiakból álló 29 fős brigád, mely az OBF határozatának megfelelően a szellőztetési program megvalósításához szükséges méréseket végezték el.

Dolgozóink a munkát jó hangulatban kezdték. Erről a munkaversenycsoport gondoskodott. A munkába érkező dolgozókat zenével és jelszavakkal köszöntötték.

Az üzem dolgozói kimagasló munkasikerekkel köszöntötték hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját. A munkaverseny a jubileumi évfordulóval nem fejeződött be, tovább folyik az 1970. év végéig. Ennek a folyamatos munkának volt szerves része és kiemelkedő eseménye az április 12-én megtartott kommunista vasárnap.

Hegedüs Miklós

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG
A KISZ MECSEKI SZÉNBÁNYÁK BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Április 25: Puskin Művelődési Ház

Vetélkedő vállalati döntője

A „Ki tud többet a szocializmust építő Magyarországról és Lenin munkásságáról" c. vetélkedősorozat vállalati döntőjét 1970. április 25-én, szombaton 16.30 órai kezdettel tartjuk a Pécsszabolcsi Puskin Művelődési Ház nagytermében.

A döntőn Béta-bánya, Zobák, Központi Anyagellátó, Kossuth-bánya, Vasas-bánya és a Villamos Üzem 3—3 fős csapatai vesznek részt. A döntő zsürijében Bán Tibor, Muhel József, Pető Géza, Szegő Géza és Takács György elvtársak dolgoznak, az elnöki teendőket Dráb Gyula elvtárs látja el.

A vállalati döntő díjai:

I. helyezett: serleg, oklevél a csapatnak; — társasutazás a Kiev — Ogyessza — Lvov útvonalon V. 27.—VI. 7-ig a csapat tagjainak.

II. helyezett: serleg, oklevél a csapatnak; — kéthetes szakszervezeti beutaló belföldre, 800—800,— forint költőpénzzel, a csapat tagjainak.

III. helyezett: serleg, oklevél a csapatnak; 800—800,— forint pénzjutalom a csapat tagjainak.

IV. helyezett: oklevél a csapatnak, könyvcsomag 300—300,— forint értékben.

V.—VI. helyezett: oklevél a csapatnak, könyvcsomag 200—200,— forint értékben.

Kérjük a csapatok és a zsüri tagjait, hogy a vetélkedő megkezdése előtt féórával jelenjenek meg. A vetélkedő döntője nyilvános, a „szürkolókat" és az érdeklődőket ezúton szeretettel meghívjuk.

Egy területi alapszervezetről

A Vasas I. falusi területi KISZ alapszervezet január 1-től tartozik a vállalati KISZ-bizottság irányítása alá. Segítését, patronálását a Szabolcs-bányai csúcsvezetőség, s annak titkára, Ujvári István végzi.

Az alapszervezet titkára: Varga János, a vezetőség tagjai: Toth Ferenc, Rudas Blanka, Gerber Lajos, Ujpál József és Pálos Attila. Jól működő és látogatott ifjúsági klubjuk van, sikeres szavalóversenyt rendeztek a Költészet Napján. A jó idő beköszöntével megkezdik a közelmúltban felújított művelődési ház környékének csinosítását, parkosítását.

Soronkövetkező KISZ-taggyűlésüket holnap, szerdán 18.00 órakor tartják, ahol egyebek között megvitatják az alapszervezet első negyedéves tevékenységét, s aktuális feladataikat.

A Pécsbányai Ifjúsági Klub munkája a KISZ vb-ülés napirendjén

Április 14-én kihelyezett végrehajtó bizottsági ülést tartott Pécsbányán vállalatunk KISZ bizottsága. Az ülés napirendjén a Pécsbányai Ifjúsági Klub eddigi munkája szerepelt.

Mint a Pécsbányai KISZ csúcsvezetőség írásos jelentéséből megtudtuk, a klub 1967-ben alakult. Minden lehetőség megvolt a jó munkára, hiszen egy minden igényt kielégítő épületet kapott a KISZ-szervezet, amelyet részben a fiatalok — társadalmi munkában — részben a vállalatvezetés anyagi támogatásával építettek. Mégis voltak nehézségek az indulásnál, hiszen Pécsett sok olyan szórakozóhely van, ahol fiataljaink kultúrált körülmények között tölthetik el szabadidejüket. De a KISZ-vezetők lelkes munkája és az idő megoldotta a kezdeti problémákat. A pécsbányaiak rájöttek, hogy az új ifjúsági klubban is el lehet tölteni hasznosan az időt.

Bizonyítja ezt a tagság évről évre növekvő létszáma. A klubot irányító öt tagú vezetőség, élükön *Szabó Jánossal*, aki elvégezte a klubvezetői tanfolyamot is, igyekezett mindig olyan programot összeállítani amely a tagság idősebb és fiatalabb tagjainak egyaránt megfelelt.

Az ülésen számos kérdés hangzott el a közel négy éves munkával kapcsolatban. Kikkel tartanak kapcsolatot? Milyen rendezvényeik vannak? Mit kívánnak javítani a jövőben? Vagy éppen, hogy készültek a III. ifjúsági klubpályázatra?

A klub vezetői és a csúcsvezetőség titkára *Bánkúti Antal*, részletesen beszámoltak terveikről, munkájukról, tennivalóikról. A KISZ-titkár elmondta azt is, hogy bőven akad még javítanivaló a klub munkáján, de ez közös összefogással nem jelenthet problémát. Ha a társadalmi és gazdasági szervektől megkapják azt a támogatást, amelyet eddig is kaptak, akkor a legközelebbi alkalommal még jobb munkáról számolhatnak be.

Az ülés végén egyöntetű volt a vélemény, hogy a pécsbányai fiatalok jó úton haladnak. A klubban otthonra találtak azok is, akik először még idegenkedtek a klubélettől. Az üzem ifjúsági vezetőit csak dicséret illeti azért a munkáért amit eddig végeztek és megérdemlik a támogatást az elkövetkező időkben is.

Szabó

LENIN ESZMÉJE KORUNK ÉLŐ FORRADALMI TANÍTÁSA

„A legméltóbb visszaemlékezés — ha követjük Lenin tanításait"

Dr. Münnich Ferenc

Vannak, akik Lenin nagyságát tévedhetetlenségével vélik bizonyítani; a „klasszikus" jelző a csalhatatlansággal azonosul: a forradalmár méltóságteljes szoborrá merevül, a gondolkodó mitikus látnokká változik. Leninben azonban nincs semmi földöntúli. Nem volt próféta. Ma már nyilvánvaló: a történelem menete nemegyszer másképp alakult, mint azt feltételezte, s főként 1917 után gyakran kényszerült a helyzet újraértékelésére, hiszen páratlanul nehéz körülmények között kezdett hozzá az új társadalom építéséhez. S ha van valami, ami Lenin zseniját példázza, akkor éppen az, hogy képes volt a változó helyzetben szüntelenül új megoldásokat keresni, hogy minden fétissé merevedett elvvel szemben érvényt szerzett a valóság eleven dialektikájának. S mégis: mi sem idegenebb Lenintől, mint a himnuszok fortissimói. Majakovszkij mégérezte, hogy miközben egyesek Lenin fejére dicsfénykoronát tűznek, „elfedik hatalmas homlokát, az emberit, az igazit, a bölcset". Elfedik a forradalmárt, aki bénító ellentmondások szorításában is szembenézett a valósággal, rendíthetetlenül vállalva elveit, a cselekvés kockázatát, elfedik a gondolkodót, akinél minden megoldás csak új törekvések kiindulópontja, s minden cselekedet értelme a szolgálat: a dolgozó emberiség szolgálata.

Lenin zsenijének és magasba emelkedésének példázása mellett nem szabad megfeledkeznünk azokról a talán kevésbé ismert mozaikokról sem, amelyeket kortársai, munkatársai őriztek meg, és amelyek egymás mellé való állításával egyéni karakterének jellegzetes vonásait tükrözik.

Az ifjúkori évek

Sokat olvasott. Már ifjúkorában — 14—15 éves — elolvasta az orosz forradalmi demokraták minden számottevő művét. Már kora ifjúságában megnyilvánult nagy munkabírása, már akkor megmutatkozott az a képessége, hogy pontos átgondolt terv szerint, rendszeres munkát végezzen.

Egyetemi évei alatt tevékenyen részt vett a diákösszejövetelek előkészítésében, levezetésében, és tiltakozásul a diákösszejövetelek résztvevőivel szemben alkalmazott csendőri erőszak ellen, bejelentette a rektornak, hogy elhagyja az egyetemet. Később, amikor engedélyt kapott, hogy a pétervári egyetem jogi karán letegye vizsgáit, pontos tantervet készített, és szigorúan tartotta magát hozzá. Másfél év alatt önállóan megtanulta az egész négyéves egyetemi anyagot, és minden tárgyból a legjobb jegyet kapta.

Fiatalkorában elolvasott Marx elméletének alapelveiről és azokról az új távlatokról, amelyet ez az elmélet megnyitott, nagy hévvel és lelkesedéssel beszélt. Már akkor is megvolt benne az a képesség, hogy szavaival meggyőzze, megragadja az embert. Ha tanult valamit, ha új utakat talált, már akkor sem tudta megállni, hogy ne közölje. Lenin kíméletlenül megbélyegezte a naplopást, a hanyagságot, azokat, akik szeretik az eleven ügyet fecsegésbe fullasztani. Ostorozta azokat, akik mindenbe belefognak, de semmit sem fejeznek be. Mélységesen gyűlölte a felesleges értekezletesdit, a terméketlen szócséplést. Nagy lelkesedéssel írt, dolgozott, mint ahogy ő mondta: semmire sem vágytam annyira, semmiről annyit nem ábrándoztam, mint arról, hogy a munkások számára írhassak. Lenin csaknem mindennap írt valamit a „Pravda" számára. Szibériai száműzetésében töltött idő alatt több mint 30 művet írt. A cári kormány hiába zárta börtönbe, tevékenységét egy esetben sem tudta megszüntetni. Lenin talált módot és eszközt arra, hogy a börtön rácsai mögül is titkos írással írott levelekkel, röplapokkal vezesse a munkásköröket. Konspirációs célokból Lenin tejjel írta leveleit és brosúráit valamilyen könyv sorai közé. Hogy ezt a börtönfelügyelők észre ne vegyék, kenyérből kis tintatartókat gyúrt, amelyeket veszély esetén gyorsan lenyelt. Ma hat tintatartót ettem — írta tréfásan egyik levelében.

18—20 órát dolgozott

A forradalmárok naponta 12—15 órát dolgoztak. Lenin napi munkaideje rendszerint legalább 18—20 óra volt. Egyik legmegbízhatóbb munkatársa így emlékezik vissza: Lenin láthatólag elfáradt, és az autóban szendergett. Megérkezésünk után ettünk valamit. Igyekeztem mindent megtenni, hogy kipihenhesse magát. Alig sikerült rávennem, hogy az én szobámat foglalja el, csak az az érv hatott végre, hogy ebben a különálló kis helyiségben íróasztal, papír, tinta és könyvek is rendelkezésére állnak. Én a szomszédos szobában a díványra feküdtem, és szilárdan eltökéltem, hogy csak akkor alszom el, amikor már megbizonyosodtam róla, hogy vendégem is alszik. A bejárati ajtókat beláncoltam, belakatoltam, kibiztosítottam a revolveremet,... Végre valahára eloltottam a lámpát. Lenin már korábban eloltotta az ő szobájában. Hallgatóztam: vajon alszik-e? Egy hang sem hallatszott. Már majdnem álomba merültem, amikor hirtelen kigyulladt a fény odaát. Fülelni kezdtem. Hallom, hogy Vlagyimir Iljics szinte zajtalanul felkel az ágyból, óvatosan egy kis résnyire kinyitja a hozzám vezető ajtót, és miután meggyőződik róla, hogy alszom, nesztelen lépésekkel, lábujjhegyen, nehogy valakit felébresszen, odamegy az íróasztalhoz. Természetesen nem aludtam. A szívem elszorult, hevesen dobogni kezdett, és ezt gondoltam: „Íme, ilyen a forradalom vezére, az igaz forradalmár, aki tökéletesen meg tud feledkezni önmagáról, ha az ország érdeke úgy kívánja. Mennyire fáradt!... És lám, ő erőt vett magán, ledobta magáról az embertelen fáradság terhét, és elűzte az álmot, holott nagy szüksége volna rá." Dolgozott.

Bámulatos érzékkel viseltetett az elvtársak gondjai iránt, s minden úton-módon igyekezett javítani élet- és munkakörülményeiken. Ezzel szemben saját életkörülményeit illetően rendkívül igénytelen volt. Krupszkaja megírta visszaemlékezéseiben, milyen szerényen éltek az emigráció éveiben: kis szoba, egyszerű vaságy, könyvekkel telerakott faasztal, néhány szék és egy zsámoly — ez volt az egész berendezés. Ugyanilyen szerény és igénytelen maradt Lenin mikor Európa legnagyobb államának élére került. 1917 novemberében, amikor négy kosztromai paraszt a falu küldötteként felkereste Lenint, a tárgyalás után hihetetlennek tűnt számukra, hogy magával Leninnel beszélgettek: „... — Mondd, fiacskám, csakugyan igaz, hogy magával Leninnel beszélgettünk?... Hát persze, hogy igaz. — Nahát! Nem ilyennek képzeltük. Azt hittük, valami méltóságos kormányzó úr. Nem, ez nem olyanfajta! Egészen egyszerű ember." Beszédmodora ugyanazt az erőt fejezte ki, amely egész lényéből sugárzott. Mondanivalóját egyenesen, világosan közölte. Hood angol közéleti személyiség írja: Ha az ember Leninnel beszélgetett, ott nem lehetett félreértés, senki sem távozott tőle hamis benyomásokkal. Annál ő sokkal világosabb, őszintébb volt. Általában egy diplomatával folytatott beszélgetés elrejti a gondolatokat. A Leninnel folytatott beszélgetés — felszínre hozta a gondolatokat. Szavainak hatása, a lényéből sugárzó energia és élénk arckifejezése nyomán már a beszélgetés közben derengeni kezdett bennem, mi is az, amit az emberek Lenin mágneses vonzerejének neveznek. Ha nem is teljesen, de valamelyest megértettem, mi a forrása annak az erőnek, amellyel meghódította az embereket. Hood Shakespeare szavaival jellemezte Lenint: „Ő volt az ember, vedd akármi részben. Mását a földön nem látok soha."

Emberség, figyelmesség

Leninben a legnagyobb mértékben megvoltak a forradalmi értelmiség legjobbjainak tulajdonságai. Ilyen volt például az önmegtartóztatás, amely gyakran az önkínzás határait súrolta. Lenin a súlyos éhséggel terhes 1919-es esztendőben szégyellte megenni azt az élelmet, amit elvtársak — katonák és parasztok — küldtek neki vidékről. Amikor egy-egy élelmiszerküldeményt eljuttattak a lakására, összeráncolta a homlokát, zavarba jött, majd intézkedett, hogy a küldemény tartalmát minél hamarabb szétosszák a beteg vagy az éhezéstől legyengült elvtársak között.

Nem voltak szenvedélyei. Soha nem ivott, nem dohányzott, reggeltől estig bonyolult nehéz munkája kötötte le. Önmagával egyáltalán nem törődött, de az elvtársak életét éber szemmel figyelte. Egy alkalommal, amikor Makszim Gorkij felkereste Lenint, a következő párbeszéd játszódott le közöttük:

— Ebédelt? — kérdezte Lenin.

— Igen.

— Biztos?

— Tanúim vannak rá, hogy a Kreml étkezőjében ebédeltem.

— Hallom, pocsékul főznek ott.

— Hát nem éppen pocsékul, de jobb is lehetne.

— Mit csinálnak, azok ott, hogy nem képesek egy ügyes szakácsot keríteni? Az emberek látástól vakulásig dolgoznak, több és ízletesebb táplálékra van szükségük. Tudom kevés az élelem, s ami van, az is rossz. De hát éppen ezért van szükség jó szakácsra.

— Hogyan ér rá ilyesmin gondolkodni?

— Az ésszerű táplálkozáson? — kérdezte Lenin, és szavainak hangsúlyával Gorkij értésére adta, hogy a kérdés nem helyénvaló.

Sokkal kevesebb figyelmet fordított magára, semhogy magáról beszéljen. De egyszer Gorkiban, valakinek a gyerekeit simogatva azt mondotta: — Igen, ezek már jobban fognak élni, mint mi; sok mindent, amit mi átéltünk, ők már nem fognak végigszenvedni. Az ő életük nem lesz ilyen kegyetlen. És mégsem irigylem őket. A mi nemzedékünknek olyan munkát sikerült végeznie, amely történelmi jelentőségekben páratlan...

Rendkívül figyelmesen hallgatta meg Lenin azokat a munkásokat és parasztokat, akik látogatást tettek nála, érdeklődött egészségi állapotuk felől, megkérdezte tőlük, hogy van-e családjuk, nem szenvednek-e szükséget valamiben. 1921-ben látogatást tett Leninnél egy Csekunov nevű paraszt. A beszélgetés során Lenin megtudta, hogy Csekunov elvesztette szemüvegét, amit akkoriban nehéz volt szerezni. Lenin nyomban írt az egészségügyi népbiztosnak: Éppen itt van nálam Csekunov elvtárs, igen figyelemre méltó dolgozó paraszt, aki a maga módján terjeszti a kommunizmus alapjait. Elvesztette szemüvegét. Nagyon kérem segítsen, és kérje meg titkárát, hogy közölje velem, sikerült-e a dolog.

Baráti módon együtt érzett azokkal, akiket valami bánat ért, akik elvesztették valamelyik hozzátartozójukat, s igyekezett életet önteni beléjük. Amikor megtudta, hogy Szerafimovics fia elesett a fronton, ezt írta az írónak: Engedje meg, hogy melegen megszorítsam kezét, és lelkierőt kívánjak Önnek.... nagyon szeretném Önnek megmondani, milyen nagy szüksége van a munkásoknak az Ön munkájára, s milyen nagy szüksége van most Önnek arra, hogy erős legyen, hogy legyőzze nagy szomorúságát, és kényszerítse magát arra, hogy visszatérjen a munkához. Nyomban reagált a dolgozók ama bejelentéseire is, melyekben visszaélésekről és szabálytalanságokról adtak hírt. 1921-ben, amikor egy Moszkvába érkező vöröskatona levélben közölte Leninnel, hogy a Don terület munkásai és parasztjai nagyon elégedetlenek néhány helyi funkcionárius törvénytelen cselekedetei és visszaélései miatt, Lenin azt javasolta hogy haladéktalanul intézkedjenek a törvénysértések megszüntetése iránt. Ami a levélíró vöröskatonát illeti, Lenin a következő írásbeli utasítást adta titkárának: Kutassa fel sürgősen, fogadja, nyugtassa meg, mondja meg neki, hogy beteg vagyok, de ügyét dűlőre viszem. Ha az ember sorsdöntő kérdéseken töri a fejét, rendkívül nehéz és fárasztó napjában hússzor is megszakítani a gondolatokat holmi csekély dolgok kedvéért. Vlagyimir Iljics azonban ezt tette. Sétákon, vadászaton teljesen átadta magát saját gondolatvilágának. Nagyon sokszor egészen váratlanul megszólalt, és szavai elárulták a gondolatot, ami éppen foglalkoztatta.

Őszinteség, bátorság

Lenin vonzerejének egyik titka példátlan őszintesége volt. Természetesen mindig örült, ha új harcossal gyarapodott a forradalom tábora; de soha nem festette rózsaszínűnek a munkakörülményeket és a perspektívát csak azért, hogy akár egy embert is maga mellé állítson. Az oroszok mégis követték Lenint. Legádázabb ellenségeivel szemben is nyílt volt. Egyszer egy angol mesélt Lenin csodálatos őszinteségéről. Mint mondotta, a bolsevik vezér körülbelül a következő véleményt fejtette ki neki: „Személy szerint semmi kifogásom ön ellen. Politikai téren azonban ellenfelemnek tekintem, s mindent el kell követnem, hogy vereséget szenvedjen. Az önök kormánya ugyanígy vélekedik rólam. Mit tehetünk ilyenkor? Próbáljunk úgy élni, hogy ne háborgassuk egymást." Ez az őszinteség csendül ki nyilvános felszólalásából.

Bátor volt. 1895 áprilisában a pétervári marxisták megbízásából külföldre utazott. Külföldi tartózkodása idején volt Svájcban, Párizsban és Berlinben, ahol gondosan tanulmányozta a munkásmozgalmat. Visszaérkezésekor rendkívüli ügyességről, valamint bátorságról tesz tanúbizonyságot; a határőrség szigorú utasítást kapott, hogy gondosan vizsgálják át Lenin poggyászát. Egy dupla fenekű bőröndben azonban mégis sikerült Leninnek átvinnie a határon a marxista könyveket. Rendkívül ügyesen kisiklott a rendőri megfigyelés alól és mielőtt Pétervárra visszautazott volna, 22 napig utazgatott szerte Oroszországban. 1917 júliusában az ideiglenes kormány adott parancsot Lenin letartóztatására. Nagy összeget tűztek ki Lenin fejére. A hadapródiskolások, tisztek, kémek és provokátorok mindent tűvé tettek, hogy megtalálják Lenint. A párt mély illegalitásba rejtette vezérét. Amikor a hadapródiskolások behatoltak Lenin lakásába, Lenin már nem volt ott. Két napon át lakásról lakásra járt. De még ezekben a napokban sem hagyta abba a pártmunkát. Kockázatot vállalva is résztvesz egy portásfülkében tartott ülésen. Pár nappal később Lenin a finnországi vasútvonal mentén fekvő Razliv állomásra menekül. Ezt megelőzően leborotválta szakállát, megnyírta bajuszát és haját úgy, hogy felismerhetetlenné vált. Eleinte egy fészer padlásán rejtőzködött, néhány nap múlva átköltözött egy kunyhóba, amely a Razliv tavon túl állt. Augusztus végén, amikor beköszöntött a hideg idő, Lenin parókában, Ivahov munkás nevére kiállított okmányokkal, fűtőnek öltözve utazott át egy mozdonyon a finn határon és először egy Jalkala nevű faluban, majd Helsingforsban (Helsinki) telepedett meg. A finnországi tartózkodása is egyre veszélyesebbé vált. A cári kémek mindenütt keresték Lenint. Finnországból azonban később kijutva nem volt könnyű, a hajóraszállás a letartóztatás veszélyével járt. Lenin éjszaka, a jégen ment át az egyik szigetre, hogy ott üljön hajóra. A jég vékony volt, és egy helyen kezdett repedezni a lépések alatt; Lenin élete egy hajszálon függött. Amint később visszaemlékezett rá, ebben a percben azt gondolta: „Ej, milyen ostobán kell elpusztulni." A jégen átjutott egy másik, második hosszabb ideig tartó emigrációba.

Szerette az embereket, nevelte őket, de ugyanakkor hallgatott rájuk, tanult tőlük, szilárdan hitt alkotó erejükben. Kíméletlenül ostorozta azokat, akik lenézték a tömegeket, akik csak tanítani akarták őket és megfeledkeztek arról, hogy tanulni is kell tőlük. A nép érezte ezt a szeretetet, amellyel Lenin viseltetett iránta, és rendíthetetlenül bízott benne. Szeretetüket üdvözletben, levelekben, ajándékokban fejezték ki. Például a klinci Sztedolszkaja posztógyár munkásai üdvözlő levelükkel együtt maguk gyártott posztót küldtek Leninnek ajándékba. Lenin így válaszolt a munkásoknak:

„Kedves elvtársak!

Szívből köszönöm az üdvözletet és az ajándékot. Titokban megmondom, hogy nekem nem kell ajándékokat küldeni. Nagyon kérem, hogy ezt a titkos kérésemet minél szélesebb körben mondják el minden munkásnak..." A nép Lenin felé áradó szeretetének megnyilvánulása az a levél is, amelyet Levije Lamki járásának parasztjai írtak Leninnek: „Ezt a levelet csupa pártonkívüli, csupa kis műveltségű írta, ha nem úgy van megírva, akkor bocsásson meg nekünk, mi ugyan pártonkívüliek vagyunk, de szívünk kommunista, és megértettük mit jelent ma igazában a dolgozók hatalma."

Gyermekszeretet

Nagy emberek életrajzaiban igen sokszor találkozunk egy közös vonásukkal: gyermekszeretet. Marxról megírták, hogy gyermekei és unokái társaságában szeretett pihenni. Tolsztoj is gyermekek között érezte magát a legjobban. Ugyanilyen barátja volt a gyerekeknek Lenin is. Mindenki ismeri azt a fényképet, amely egy Moszkva környéki faluban készült róla; nyugodtan, mosolyogva ül a gyerekek között, a gond barázdái mintha elsimultak volna az arcán. Szemaske volt egészségügyi népbiztos, akit Lenin gyakran felkeresett így emlékezik vissza:

... Emlékszem, 1911-ben egyszer együtt tettünk kerékpárkirándulást egy Párizstól 12 versztnyire eső helyre. A lányom (akkor tizenegy éves volt) könnyes szemmel kérte, hogy vigyük magunkkal. Iljics persze rögtön ráállt; jöjjön a gyerek is. Az út elég nehéz volt. Látni kellett volna, milyen gyengéden foglalkozott Lenin az elfáradt kislánnyal. Lenin igazi barátja és kiváló nevelője volt az ifjúságnak is.

Tanácsokkal és útmutatásokkal segítette az ifjúsági szervezeteket. 1920-ban a Komszomol III. Kongresszusán mondott beszédében körvonalazta a Komszomol munkájának programját, akcióprogramot adott az egész szovjet ifjúságnak, a szovjet iskoláknak. Felszólította az ifjúságot, hogy alapjaiban sajátítsa el az emberi kultúra minden kincsét, hogy az ifjúság legfontosabb feladata az, hogy tanuljon. Ugyanakkor Lenin óvta a ifjúságot a betűrágástól, a magolástól. „Magolásra nincs szükségünk — mondta —, de minden egyes tanuló elméjét fejlesztenünk kell a legfontosabb tények ismerete alapján." „Az Ifjúsági Szövetség tagjának lenni annyit jelent, hogy úgy végezzük dolgunkat, hogy munkánkat, erőnket a közérdeknek szenteljük. Ez a kommunista nevelés lényege."

Lenin nagysága nemcsak abban mutatkozott meg, hogy „megőrizte a forradalmat a forradalomban, hanem abban is, hogy az építés korszakában új, földközeli tartalmat tudott adni a forradalmiságnak. Lenin tudott lépésre előrenyomulni. Volt türelme a tapasztalatok fáradságos összegyűjtésére és tanulmányozására. Felkarolt minden látszólag szürke, jelentéktelen, de előremutató kezdeményezést, kísérletezett, s bátran ellenőrizte a kísérletezések minden eredményét. S forradalmár tudott akkor is maradni, amikor a látszateredményekkel, hangzatos forradalmi frázisokkal kellett szembefordulni.

Kétségtelen, hogy e lenini magatartás egy szigorúan körvonalazott világnézet, egy új közéleti erkölcsiséget példáz. Lenin gondolkodói portréjához szervesen hozzátartozik a forradalmár lelkiismerete, hűséges, érzelmi elkötelezettsége.

Még ötvennégy éves sem volt, amikor meghalt. A történelem talán csak századok múlva tudja majd igazán felmérni mit vesztett az emberiség Lenin korai halálával.

Az a birodalom, amelynek létrehozásán ő fáradozott, ma már a Holddal „levelez".

Pető Géza
bányamérnök pályázati tanulmánya,
Szabolcsbánya

Vállalatunk csak a szabad szombatos termeléssel együtt tudta negyedéves tervét teljesíteni

Az áprilisi program időarányos végrehajtása csupán 95,1 százalék

A vállalat tervosztályától megkaptuk az I. negyedéves termelési eredményeket. A gondosan kimunkált tényszámokat boncolva, érdekes és egyben figyelmeztető következtetéseket rögzíthetünk. Ha csak az összesített adatokat vennénk alapul, elégedettek lehetnénk. Mi is ez? Majdnem 104 százalékos termelés, vagyis 37 410 tonna többlet. Nem mindegy azonban, hogy milyen áron jutottunk el ehhez. Szabad szombatokon ugyanis 78 558 tonna szenet hoztunk felszínre. E nélkül bizony nagy adóssággal zártuk volna az év első három hónapját. A hétköznapi szakmai tervnél 27 350, az operatív előirányzatnál pedig 51 000 tonna a lemaradás.

A másik negatív jelenség, hogy nincs megfelelő árbevétel! A túltermelés ugyanis főleg a gyengébb minőségű szénből származik. Tulajdonképpen 3 egész napra és egy harmadra eső termeléssel vagyunk hátrányban.

Az is figyelmeztető, hogy a hét nagyobb üzem közül, mindössze kettő, a Pécsbánya és a Kossuth-bánya érte el, illetve szárnyalta túl a kívánt termelési nívót. Jól dolgoztak a brikettüzemek. A Hidas 106,5, a Nagymányok 106 százalékot mondhat magáénak a negyedév alapján.

Az operatív termelés végrehajtása

Üzem	terv	tény	%	+—
Pécsbánya	106 000	160 675	151,6	+ 54 675
Szabolcs	179 800	166 820	92,8	— 12 980
Vasas	136 500	135 520	99,3	— 980
Kossuth	250 200	262 564	104,9	+ 12 364
Béta	109 790	101 358	92,3	— 8 432
Zobák	148 500	143 279	96,5	— 5 221
Szászvár	35 750	33 460	93,6	— 2 290
Tanbánya	7 600	7 605	100,1	+ 5
Összesen	974 140	1 011 550	103,8	+ 37 410
Hidas	49 300	52 485	106,5	+ 3 185
Nagymányok	54 500	57 770	106,0	+ 3 270
Összesen	103 800	110 255	106,2	+ 6 455

Az egy tonnára eső önköltség vonatkozásában sem állunk valami jól. A népgazdaság egészében jelentkező energiaszerkezet-változás alapján nézve, a vállalati 320,33 Ft/tonna meglehetősen sok, bár így is terven belül vagyunk. Üzemi bontásban a szűkített önköltség alakulása a negyedévben:

Üzem	terv	tény	%	+—
Pécsbánya	263,77	183,41	69,5	— 80,36
Szabolcs	294,97	317,02	107,5	+ 22,05
Vasas	246,55	252,06	102,2	+ 5,51
Kossuth	313,23	312,44	99,7	— 0,79
Béta	288,77	305.07	105,6	+ 16,30
Zobák	341,62	371,55	108,8	+ 29,93
Szászvár	352,64	369,58	104,8	+ 16,94
Összesen	325,98	320,33	98,3	— 5,65

(A vállalati összesítésnél a teljes önköltség értendő.)

A hamuszázalékot figyelembe véve, Vasasbánya a listavezető, de a zobáklak 31,4 százalékos szene is prima. A minőség szerint:

Üzem	terv	tény	%
Pécsbánya	37,5	37,1	98,9
Szabolcs	37,5	42,5	113,3
Vasas	36,5	37,3	102,2
Kossuth	36,0	37,9	105,2
Béta	39,0	39,0	100,0
Zobák	33,0	31,4	95,0
Szászvár	32,0	29,9	93,4
Összesen	35,25	35,19	99,8

Az áprilisi operatív előirányzat végrehajtása sem alakul kielégítően. Ime az egész hónapra megadott program és április 15-ig az időarányos termelés:

Üzem	tonna	%
Pécsbánya	30 800	106,4
Szabolcs	59 400	79,2
Vasas	46 200	91,0
Kossuth	82 550	106,4
Béta	36 300	85,1
Zobák	51 700	99,9
Szászvár	12 100	100,2
Tanbánya	3 300	67,3
Összesen	322 350	95,1

A teendő tehát ismert, a soron következő időszakban jobb szervezésnek kell érvényre jutnia. Mindannyiunk feladata, jobban dolgozzunk, hiszen a közös összefogás hozhat jobb eredményt, csak így érhetjük el, hogy megtermeljük az előirányzott nyereségalapot.

Vízhányó Imre

Sportnap Zobák-bányán

Az üzem szakszervezeti bizottsága és KISZ csúcsvezetősége hazánk felszabadulásának 25, évfordulója tiszteletére jubileumi sportversenyt írt ki. A körletek házibajnokságokat rendeztek sakk- és asztalitenisz sportágakban. A február hónapban megindított házibajnokságokban, napjainkig az asztalitenisz sportágban 100 dolgozó, a sakk versenyeken 50 dolgozó vett részt.

A körletek első helyezettjei április 11-én mérték össze erejüket.

A sakkbajnokságban első helyezést ért el Szlukk Ferenc, második helyezést Vincze István, harmadik helyezést Thész Sándor.

Asztaliteniszben első helyezett Sándor László, második: Ekler János, harmadik: Teleki János.

A jubileumi sportnap győzteseit a Szakszervezeti Bizottság és a KISZ csúcsvezetőség tárgyjutalomban részesítette.

Munkaerő-feleslegtől — a munkaerőhiányig

A Komló Városi Tanács illetékeseinél szinte állandóan napirenden van a város munkaerő helyzete. Ez annál inkább figyelemre méltóbb, mivel a város vezetőinek pár évvel ezelőtt még problémát jelentett a nők foglalkoztatása. Ennek érdekében kezdtek tárgyalásokat különböző gyárakkal, üzemekkel, melynek eredményeként települt Komlóra egy-egy üzemrésszel 1968—69-ben a budapesti „Május 1" Ruhagyár, valamint az Elektroakusztikai Ktsz.

A város vezetői a legjobb feltételeket igyekeztek biztosítani e két üzemnek annak reményében, hogy ezt a több éve vajudó problémát megoldottnak tekinthessék. Ezen nagy igyekezet után kicsit furcsán hangzik, hogy a város üzemei — mind a régi mind az új üzemek — munkaerő hiánnyal küszködnek. Ez főleg a női munkaerőknél mutatkozik.

ÉRDEMES

megemlíteni a főként női munkaerőket foglalkoztató üzemek számszerinti fejlődését.

Az Elektroakusztikai üzem 1967-ben 27 fővel indult, jelenlegi létszáma 180 fő, ez év végére betervezett létszám 350 fő.

A „Május 1" Ruhagyár 1968-ban 228 fő női munkaerővel indult, ez a múlt év végéig 450 főre emelkedett, az 1971-es létszámterv 600 fő.

De meg kell említeni a „Carbon" Könnyűipari Vállalatot is, melynek létszáma az elmúlt öt év alatt 1200 fővel növekedett. Új munkalehetőségeket biztosít még a Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezet.

Ez az intenzív emelkedés eredményezte azt, hogy jelenleg létszáfhiányról beszélünk.

Fenti adatok birtokában megkerestük a két budapesti üzemet.

Világos, tágas, tiszta munkaterem az Akusztikai üzem szerelőműhelye. 60—70 nő, egyforma világos munkaköpenyben hajol a munkaasztala fölé. Végig megyünk a szalagon, most éppen hármas konnektort szerelnek össze az NDK részére.

A BRIGÁDVEZETŐ

Ambrus Sándorné, csinos szőke fiatalasszony:

— Mióta dolgozik az üzemben és mennyit lehet keresni?

— 1968-ban érettségi után kerültem ide azzal a gondolattal, hogy átmeneti megoldás. Aztán itt ragadtam. Ha új munkákat kezdünk azt szeretem, érdekesnek tartom, de egy-két hónap után már unalmas. Próbálkoztam már bérszámfejtéssel is, nem ment. Visszajöttem a műhelybe. A szalag átlagos keresete 1200—1300 forint. Persze jobb lenne ha többet tudnánk keresni.

S. Nagy Károlyné a beindulás óta dolgozik itt.

— Magasnak tartom a szalagnormát, kisebb normával jobban tudnánk keresni. Az első időben többet is kerestünk aztán fokozatosan kevesebb lett. Ettől függetlenül én szeretek itt dolgozni. Talán éppen ez okozza, hogy nagyon sokan egy-két hét után is leszámolnak, mert megijednek a normától és félnek, hogy nemtudják megtanulni, átvenni a szalag tempóját. Pedig véleményem szerint ez csak idő kérdése, később mindenki belejön.

AZ ÜZEM

vezetőitől megtudtuk, hogy februártól tíz százalékos béremelkedés volt. A fejlesztés során felszerelt új gépek — melyek beállításával sok alkatrész gyártása is itt történik — fokozatosan javulni fog a munkaszervezés és vele párhuzamosan a bérszint is.

Hasonló kép fogadott bennünket a „Május 1" Ruhagyárban is azzal a különbséggel, hogy itt az épület adottságai miattt még kellemesebb az első benyomás. Itt is két asszonyt szólaltattunk meg, bár sokkal többel beszélgettünk. Igen kellemes, jó hangulat uralkodik az üzemben.

Tóth Jánosné brigádvezető már

VETERÁNNAK SZÁMÍT,

az üzem beindulása óta dolgozik itt. A szalagvezető véleménye szerint az egyik legjobb munkás. Ugyanazokat a kérdéseket tettük fel neki is — szeret-e itt dolgozni, mennyi a szalag átlagbére, mivel magyarázza a létszámmozgást?

— Nagyon szeretek itt dolgozni. Meg kell fogni a munkát, de nekem nem nehéz. A pénz... egy asszonynak soha nem elég. Most rendezték a bérünket, így az átlagos bér 1100—1300 között mozog. Lehetne több is, de egy-két száz forintos többletkereset reményében nem változtatnék munkahelyet. A leszámolásokkal kapcsolatban talán nagyobb problémát jelent egyes családoknál az, ha a férj is több műszakban dolgozik és ahol gyerek van, ott problémát jelent.

Deák Jánosné 1200 forintot keres.

— Az nem lenne baj, ha többet tudnánk keresni, de reméljük a későbbiekben növekedni fog. Most is kaptunk száz forint fizetésemelést. Azt hiszem én sírva is fakadnék ha el kellene mennem innen.

Tarr elvtárs az üzemegység vezetője is megelégedetten nyilatkozik a jelenlegi kollektíváról.

— Ebben az évben új bérezési rendszert vezettünk be, melynek folytán egész komoly összeget fordítottunk béremelésre, természetesen munkainteziástól függően.

Szeptember elsejével két éves időtartammal szakmai tanfolyamot indítunk a szakképzetlen dolgozóink részére, melynek elvégzése a bérek további javulását fogja jelenteni.

Végül Gallusz József a városi tanács elnöke elmondotta:

— Míg országos szinten a nők foglalkoztatottságának aránya hatvan százalék, addig Komlón csak negyvenkilenc százalék. Tehát városunk e tekintetben a legrosszabb helyen áll. A női egyenjogúságnak itt is ki kell domborodni és el kell mozdulni a főzőkanál mellől.

Szeretnénk, ha a város asszonyai nagyobb érdeklődéssel, figyelemmel kísérnék a város ilyen irányú fejlődését és megoldódna a munkaerő hiány az értük létesített üzemekben.

(Szekuláné)

Honvédelmi verseny Sikondán

Az MHSZ komlói központja már az eddigiek során is rangos versenyekkel kényeztetett el bennünket. Bizonyára így lesz ez az idén, május 1-én is, amikor Sikondán összetett motoros honvédelmi ügyességi versenyt rendeznek délután 3 órától.

Műszaki vetélkedő vezeti be a műsort. Ezt követően KRESZ-verseny lesz (elméleti és gyakorlati), majd a 60x30-as pályán, nyolc akadályon küzdenek meg egymással a résztvevők. Közben kézigránátdobásra és kispuska lövészetre is sor kerül. A versenykiírásban három kategóriát jelöltek meg: a 100, a 200 és az ennél nagyobb köbtartalmú motorkerékpárral rendelkezők mérhetik össze tudásukat.

Nevezéseket a helyszínen is elfogadnak, a verseny előtt fél órával, továbbá az MHSZ komlói irodájában április 30-ig. A kategóriák győztesei az MHSZ megyei döntőjén is részt vehetnek.

Az űrhajósok napjára emlékeztek

Komlón az űrhajósok napja alkalmával a Kossuth-bányai integra szocialista brigád és a Gagarin utcai Általános Iskola úttörőcsapata emlékezett meg legszebben névadójáról, Jurij Gagarin neve méltán szerepelhet a szerelőbrigád naplójában, csakúgy, mint az úttörőcsapat zászlóján.

A Nemesi Árpád vezette kis kollektíva ünnepi brigádgyűlésen méltatta a világ első űrhajósának történelmi jelentőségét. A munkacsapat tagjai a reggeles műszak előtt jöttek össze, hogy később a brigád három képviselője: *Boros József, Nemesi Árpád* és *Takács István* koszorút helyezzen el a városi tanácsháza főbejárata előtt levő *Gagarin-emléktáblánál*. Ott voltak az ünnepélyes pillanatokban a brigád által patronált Gagarin utcai iskola úttörőinek képviselői is. Mikolasek Antalné igazgató helyettes és két úttörő: Czetti Beáta, valamint Papp Imre helyezték el a kegyelet koszorúját.

Az iskola nagyszerű programot rendezett az űrhajósnap tiszteletére. Ünnepi csapatgyűlés, sportprogram és tömegverseny szerepelt a megemlékezésen. Az úttörőcsapat vezetője, dr. Tóth Tiborné és a kisdobosok vezetője Tompos Józsefné éppúgy kivette részét a színes műsor előkészítéséből és lebonyolításából, mint a tantestület valamennyi tagja — Gál Pál igazgatóval az élen.

Erre az alkalomra meghívták az űrhajós rajokat, őrsöket a testvériskoláktól is. Az őrsök közötti verseny győztese az Üveges őrs (VII. a.) lett. A kisdobosok rajzversenyét Inkeller Zoltán (III. b.) nyerte. Az úttörőkorosztály legjobbja: Hild Mária (VIII. b.).

A lenini centenáriumra meghirdetett versírás első helyezettje.: Nemesvári Klára (VIII. b.). A sportprogram egyes kategóriájában Storcz Antal (III. b.), Lőrincz Csaba (III. a.) és Smányi Gyula (VIII. a.) bizonyult a legjobbnak.

A Gagarin-iskola csakúgy, mint a Kossuth-bányai szocialista brigád hosszabb távon őrzi, méltatja a hős űrhajós emlékét. Dokumentumokat, verseket, dalokat, képeket és más forrásmunkákat gyűjtöttek és gyűjtenek évek óta.

V. I.

A modern polgári védelemre készülnek fel

Mint ahogy megyeszerte, így vállalatunknál is megkezdődött a múlt héten a polgári védelem önvédelmi alegységparancsnokainak továbbképzése. Az üzemek képviselői a Kossuth-bányai kistanácsteremben találkoztak, amikor a megnyitó alkalmával megjelent *Katics Rezső*, Komló város polgári védelem törzsparancsnoka.

A több mint egy hétig tartó foglalkozássorozaton a riasztó, az elsőtétítő, az óvóhely, a rendfenntartó, a műszaki-mentő, a vegyvédelmi, az egészségügyi és a tűzvédelmi szakaszok és rajok parancsnokai kaptak és kapnak kiképzést. A korszerű polgári védelemre való felkészülés adja az alapgondolatot. Ezúttal a parancsnoki állomány ismerkedik a feladatokkal, hogy később az üzemekben továbbadhassák majd az ismereteket. Az a cél, hogy egy esetleges atombomba támadás, vagy más korszerű hadművelet során a lakosság tudja alkalmazni a legfontosabb védelmi eljárást.

Az előadások témája is erre utal. Ilyen volt például a polgári védelem jelentősége a korszerű háborúban; a polgári védelmi erők feladatai a személyek és a vagyoni tárgyak védelmében; a műszaki szakaszok feladata a szükségóvóhelyek építésénél; az elsősegélynyújtási teendők; a bakteriológiai fegyvereknél a személyi és anyagmentés; tűz esetén a megelőzés és a mentés stb.

Vállalatunk igazgatója, mint polgári védelmi parancsnok a kiképzést a vállalati irányító törzsre bízta. *Gábor Balázs* törzsparancsnok mellett *Erdősi Lajos, Borongics László* és *dr. Tárkányi Béla* tart előadásokat. A kiképzés vezetője, Gábor Balázs így fogalmazta meg az első hét tapasztalatait:

Az üzemek nagyon komolyan veszik a kiképzést. Az álegységek parancsnokai lelkiismeretesen dolgoznak. Szorgosan készülnek arra, hogy az ismeretanyagot az üzemekben megfelelően adhassák tovább. Az üzemi kiképzés májusban kezdődik.

Még egy polgári védelmi hír. Május 19-én, 20-án és 21-én tartják bányaüzemeinkben a „Ki tud többet a polgári védelemről?" című vetélkedőt. Minden üzemben 5x3 fős csapatok versenyeznek az első helyért. A győztesek (hét üzemből) június 20-án, szombaton a Puskin Művelődési Házban vívják a vállalati döntőt. Innen az 1—2. helyezett jut tovább a megyei seregszemlére.

Az üzemi versenyen az első helyezett csapat 600, a második 500, a harmadik 400 forint jutalmat kap. A vállalati döntő díjai: a győztes kollektiva 1800 forintot vehet át, míg a második helyezett csapat 1500, a harmadik pedig 1200 forint összeget mondhat magáénak.

SPORT

A HÉT LEGJOBB CSAPATAI

A Komlói Bányász NB. I. B-s férfi kézilabda csapata:

Kecskés — Szalai, Kittl, Jeszencsák, Pataki, Märcz, Zachomer, Buvári, Árki, Erdős, Czéder és Imre. — Edző: Dénes István.

A Pécsi Bányász NB. I. B-s labdarúgó csapata:

Bogyai — Kelemen, Tallósi, Györkő, Köves, Márton, Palkovics I., Vessző, Bartal, Ivanics, Bencsik. Edző: Kovács József.

A HÉT LEGJOBB SPORTOLÓI

Märcz László és Jeszencsák József, a Komlói Bányász kézilabdázói, Kollár Zsuzsa, a Pécsi Bányász kézilabdázója, Tallósi és Ivanics, a Pécsi Bányász labdarúgója, Hadrik, a Mázа-Szászvári Bányász labdarúgó csapatának kapuvédője, Horváth László, a Pécsi Bányász asztaliteniszezője.

Eredmények

LABDARÚGÁS

NB I. 7. forduló: Tatabánya—Komlói Bányász 3:1, Pécs—Ferencváros 0:0, Bp. Honvéd—Salgótarján 4:1, Diósgyőr—Rába ETO 1:0, Szeged—Szombathely 4:0, Csepel—Dunaújváros 5:0, VIDEOTON—Vasas 2:2, Újpesti Dózsa—MTK 3:2.

NB I. B. 7. forduló: Pécsi Bányász—Előre 3:0, Ganz-MÁVAG—MÁVDAC 0:0, Egyetértés—Oroszlány 3:1, Debrecen—Kecskemét 1:1, Szállítók—Szolnok 4:0, Békéscsaba—Bp. Spartacus 2:1, BVSC—Özd 2:2, Székesfehérvári MÁV—Zalaegerszeg 0:0.

NB II. 6. forduló: Pécsi Ércbányász—Füzfő 3:1, Zalaegerszegi Dózsa—Pécsi BTC 2:1.

MÁZA-SZÁSZVÁRI BÁNYÁSZ—AJKAI BÁNYÁSZ 2:0 (0:0)

Mázа-Szászvár: Hadrik — Szalai II., Róth, Bocz, Németh, Bakó, Túrós, (Frank), Demeter, Czebei, (Nagy I.), Nagy II., Jónás. Edző: Bodony János.

A kiegyenlített első félidei játék után az addig is lelkes hazaiak még fokozni tudták az iramot és megérdemelten győzték le ellenfelüket. A szászvári kapus egy 11-est is hárított. Góllövők: Demeter és Frank.

NB. III. 6. forduló: Nagymányoki Brikett—PEAC 1:1 (1:1).

A nagymányoki csapat szerzett vezetést, amit a hazaiak csak egyenlíteni tudtak. Góllövő: Farkas.

Megyei I. osztály: István-aknai Bányász — Pécsi Kesztyűgyár 3:2, Pécsi Vasas—Vasas II. Bányász 2:1.

ASZTALITENISZ

NB II. férfiak: Pécsi Bányász—BKV Előre 15:10. Győztesek: Horváth 5, Szabó, Ragoncsa 4—4, Pálmai 2.

Pécsi Bányász—Szombathelyi SE 14:11. Győztesek: Horváth 4, Keller, Szabó, Ragoncsa 3—3, Pálmai.

SAKK

NB II.: Budapesti Izzó—Pécsi Bányász 12:2.

A tartalékosan felálló együttesünknek csak négy döntetlenre futotta erejéből. Döntetlenül végzett: Facskó, Gyura, Kovacsics és Mufics.

TÖMEGSPORT

Szabolcsbányán öt brigád részvételével bonyolították le az üzemi sakk bajnokságot. A csapatgyőzelmet 12,5 ponttal a Márz brigád szerezte meg a 12 pontot szerző Csonka brigád előtt.

Tatabánya — Komló 3:1 (3:1)

A Tatabányán megrendezett NB I-es bányász-rangadóról, amely 3:1-es hazai győzelmet hozott, sokáig beszélnek majd a sportág rajongói. Már a tartalékok összecsapása is meglepetésként hatott. A Buus — Podpácz, Göcsei, Fenyvesi, Pintér (Merczel), Stier, Szávai, Orsós, (Egri II.), Korom, Bodai, Csordás II. összetételű csapat, imponáló játékkal, fölényes, 4:0 (2:0) arányú győzelmet aratott. A főmérkőzés is úgy indult, hogy a Komló szerzi meg a győzelmet, hiszen mindkét oldalon egyformán adódott helyzet, de a védelmek jól zártak. Az „eseményt" Borzási játékvezető 11-es ítélete jelentette, ami nagy derültséget váltott ki a tatabányai szurkolók, sőt játékosok körében is. Csernai és Csordás I. csatázott a labdáért a tizenhatoson belül. Mindkét játékos elesett, s a bíró a komlói hátvéd állítólagos kezezése miatt ítélt büntetőt, melyet Tóth Kálmán értékesített, 3:1.

A második félidő jobbára csapatunké volt: támadást támadás követett, de a második számú válogatott kapus mindent hárított.

Egy alkalommal már teljesen verve volt, amikor a fejéről vágódott a labda a léc fölé. (Hihetetlen nagy szerencséje volt!) Csapatunk játékkedvét a 7:3-as (5:1) szögletarány is bizonyítja, Tatabányán kevés vidéki csapat játszott fölényben az eddigiek során. A befejezéssel viszont még mindig adósak csatáraink, hiába volt tehát a mezőnyfölény.

Egy azonban biztató: a komlói tizenegy becsülettel küzdött és alakul a csapat. Ez a legfontosabb...

Sz.—V.

Vereségek Budapesten, győzelem Komlón

CSEPEL—PÉCSI BÁNYÁSZ 12:10 (7:8)

NB I. női mérkőzés

Fergetegesen kezdtek lányaink Csepelen és már a 15. percben háromgólos vezetésre tettek szert. Ekkor azonban megtorpantak és az egyre jobban magáratalált hazaiak a félidő végére egy gólra megközelítették őket. Szünet után a keményen védekező csepeliek ellen nem találták játékosaink az ellenszert, és így a hazaiaknak sikerült otthon tartaniuk a két pontot.

Góllövők: Kollár 4, Fiszter, Kóréné 2—2, Farkas és Tóthné.

UJPESTI DÓZSA—PÉCSI BÁNYÁSZ 21:16

NB I. férfimérkőzés

A haziak lőtték az első gólt, amit együttesünk egyenlített, innen azonban háromgólos előnyt szerzett a Dózsa, de 5:5-nél már ismét befogta őket csapatunk. A továbbiakban is a vendéglátók szereztek vezetést, csapatunk azonban mindig egyenlített.

Szünet után a dózsások ismét elmentek három góllal, de együttesünknek újból sikerült egy gólra felzárkóznia. Ekkor azonban erősített a Dózsa és az egyre szétesőbben játszó Bányász ellen egymás után szerezték góljaikat.

Góllövők: Árvay, Sudár 4—4, Kapuvári 3, Kiss, Molnár, 2—2, Weber.

KOMLÓI BÁNYÁSZ—CSÖMÖR 29:15 (16:5)

NB. I. B. férfimérkőzés

Nagyszerű fegyverténytet hajtott végre az újonc NB I. B.-s komlói csapat. A nagymúltú együttes ilyen arányú kétvállra fektetése dicséretet érdemlő eredmény. Különösen az első félidőben produkált játék volt felejthetetlen. A hazai kék-fehérek szinte tetszés szerint érték el góljaikat és a második félidőben pályára lépő tartalékok is megálltak a helyüket.

Góllövők: Märcz 8, Jeszencsák 7, Kittl 5, Szalai 3, Erdős, Pataki 2—2, Árki és Zacomer.

Közlemény

Felhívjuk Komló város lakosságát, hogy az 1969—70. évi gyermekbénulás elleni védőoltás III. szakaszának lebonyolítására 1970. április 20—24-e között kerül sor. Oltást kapnak az 1966. október 1—1969. december 31. között született gyermekek.

Az oltás szájon át, cseppek beadásával történik. Az érdekelt gyermekek szülei névre szóló idézést kapnak, ezt feltétlenül hozzák magukkal az oltás helyére.

Oltások helye és időpontja:

Kenderföld, Szállásfalu, Mecsekjánosi, Kisbattyán. Tompa Mihály úti rendelő: IV. hó 21 és 23, du. 14—15 óra.

Kökönyös, Dávidföld, Mecsekfalu. Petőfi téri rendelő: IV. hó 20. és 23., délután 14—15 óra.

Alkotmány út (Szilvás). Szilvási rendelő: IV. hó 24., du. 14—15 óra.

Somág-tető, Béta-akna, III. akna. Rendelőintézet: IV. hó 20-án, du. 14—15 óra.

Belváros, Ujtelep, Gesztenyés, Imre telep. Rendelőintézet: IV. hó 21. és 23-án délután 14—15 óra.

Mánfa: Mánfai orvosi rendelő: IV. hó 24., délelőtt 11—12 óra.

Kossuth-akna: Kossuth-aknai iskola: IV. hó 20., délután 15. óra.

Képviselői fogadónap

Országgyűlési képviselői fogadónap lesz a héten, csütörtökön a komlói tanács v. b. termében. Jazbinsek Vilmos délután 14 órától fogadja a választókat.

Ismét a tabella élén

PÉCSI BÁNYÁSZ—BKV ELŐRE 3:0 (2:0)

Pécsi Bányász: Bogyai — Kelemen, Tallósi, Györkő, Köves, Márton, Palkovics I., Vessző, Bartal, Ivanics, Bencsik. Edző: Kovács József.

A mérkőzés kezdetétől a hazaiak tartották kezükben a játék irányítását, a vendégeknek csak apró fellángolásaik voltak. Különösen örvendetes eseménye volt a találkozónak, hogy az előző mérkőzéseken gyenge formát mutatott csatársor megemberelve magát három gólt is szerzett, holott az előző háromszor kilencven perc alatt egyszer sem sikerült hálóba juttatniok a labdát. Különösen örültek a szakvezetők, hogy az eddig helyét kereső Ivanics két szemfüles gólt is szerzett. Minden bizonnyal ez a két gól megnyugtatja a játékost és a továbbiakban azt fogja nyújtani a pályán amit igazában tud is.

A gólok rövid története: 25. percben Bencsik beadása elcsúszott Rothermer keze között és azt Ivanics közelről küldte a hálóba. A 40. percben Bartal beadását Palkovics I. fejelte a felső kapufa alsó élére ahonnan a labda a hálóba pattant. A 70. percben esett a harmadik gól, akárcsak az első gólnál Bencsik száguldott el, belőtt labdáját Ivanics a megdermedt védők között juttatta az Előre hálójába.

A hétvégi fordulóban szabadnapos lesz csapatunk.

LABDARÚGÓ NB I B A-CSOPORT

1. Pécsi B.	8	4	2	2	9:5	10
2. Oroszlány	7	3	3	1	9:6	9
3. Szfv. MÁV	7	4	1	2	8:7	9
4. Egyetértés	7	3	1	3	9:7	7
5. ZTE	7	3	1	3	7:7	7
6. BKV Előre	7	2	3	2	6:7	7
7. G.-MÁVAG	7	2	2	3	5:5	6
8. MÁV DAC	7	—	5	2	3:5	5
9. Várpalota	7	1	2	4	4:11	4

Következik

Labdarúgás

NB. I. 8. forduló: Rába ETO—Komlói Bányász, Diósgyőr—Újpest, VIDEOTON—MTK, Tatabánya—Vasas, Pécs—Szeged, Csepel—Szombathely, Bp. Honvéd—Dunaújváros, Ferencváros—Salgótarján.

NB. I. B. 8. forduló: Pécsi Bányász szünnapos, MÁVDAC—Oroszlány, BKV Előre—Székesfehérvári MÁV, Zalaegerszeg—Ganz-MÁVAG, Egyetértés—Várpalota, Bp. Spartacus—Özd, Eger—Szállítók, Szolnok—Debrecen, Kecskemét—Békéscsaba.

NB. II. 7. forduló: Veszprém—Mázа-Szászvári Bányász, Pécsi Ércbányász—Szekszárd, Pécsi BTC—Füzfő.

NB. III. 7. forduló: Nagymányoki Brikett—Dombóvári VSC.

Kézilabda

NB. I. nők: vasárnap délelőtt 10 órakor, Újhegyen: Pécsi Bányász—Budapesti Spartacus, **férfiak** 11 órakor: Pécsi Bányász—Budapesti Spartacus.

NB. I. B. férfiak: Komlón: Komlói Bányász—Ferencváros.

Asztalitenisz

NB. II. nők: Komlói Bányász—Kaposvár.

Röplabda

NB. II. férfiak: Kaposvári Dózsa—Komlói Bányász.

Röplabda

Vasárnap hazai pályán mutatkozott be a röplabda NB II-ben a Komlói Bányász fiatal férfi csapata. Az ellenfél a rutinos Ganz MÁVAG volt, amely 3:1 arányban győzött. A kékfehér gárdát a következők képviselték: Bacskai, Szabó, Panta, Dajka, Radnai, Rein, Varga, Wernárszky, Kőszegi, Löber.

A másfél óráig tartó mérkőzés lényegesen jobban is alakulhatott volna. Az újonc együttesünk az első játszmában meglepően bátran kezdett, jó mezőnyjáték és kemény ütésváltás után győztesen cserélt térfelet. A folytatás azonban elmaradt. Nemhogy újítani tudott volna a komlói hatos, hanem rutintalanság miatt kapkodás lett úrrá. A taktikailag jobban szereplő fővárosiak nemcsak kiegyenlítettek, de a következő két játszmát is megnyerték, s így lett 3:1 a végeredmény.

MOZI MŰSOR

Park: április 21—22-ig: Jöttem, láttam, lőttem. Olasz film. 23—26-ig: Ítélet. Magyar film. 27—28-ig: Helga. NSZK film. Előadások kezdete: fél 5, fél 7, fél 9. Matiné 26-án: A „lord" és bandája.

Kossuth: április 21—22-ig: Jöttem, láttam, lőttem. Olasz film. 23-án: Vlagyimir Iljics Lenin. Szovjet film. 26—27-ig: Ítélet, Magyar film. 28-án: Helga. NSZK film. Előadások kezdete: délelőtt 10 és 12 órakor.

Délutáni előadások: 21—22-ig: Elza, a vadon szülötte. Angol film. 23—26-ig: Vlagyimir Iljics Lenin. Szovjet film. 27—28-ig: Öregember és a gyerek. Francia film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5.

Esti előadások: 21—22-ig: Nem születünk katonának. Szovjet film. 23—26-ig: Öregember és a gyerek. Francia film. 27—28-ig: Helga. NSZK film. Előadások kezdete: fél 7, fél 9.

Petőfi: április 21—22-ig: Jöttem, láttam, lőttem. Olasz film. 23—28-ig: Ítélet. Magyar film. Előadások kezdete: 4, 6, 8. Matiné délelőtt 10 órakor 26-án: Gyávák bandája.

Zengő Gyöngye, Hosszúhetény: április 21—22-ig: Bajtársak voltunk. Szovjet film. 25—26-ig: A sex és a hajadon. Amerikai film. 28-án: Szeszélyes nyár. Csehszlovák film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Május 1, Komló: április 21—22-ig: Hétszer hét. Olasz film. 23—26-ig: Ítélet. Magyar film. 27—28-ig: A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 26-án: A bosszúállók.

Zrínyi, Komló: április 21—22-ig: A sólyom nyomában. NDK film. 23—24, 26-án: Kis titkok. Bolgár film. 28—29-ig: A nősülés keservei. Csehszlovák film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6.

Fekete Gyémánt, Gyárváros: április 21-én: Bűbájosok. Magyar film. 23—24-ig: A sex és a hajadon. Amerikai film. 25—26-ig: A lanfieri kolónia. Csehszlovák film. 27—28-ig: Sikerül-e hőseinknek megtalálniuk Afrikában titokzatosan eltűnt barátjukat? Olasz film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Jószerencsét, Pécsszabolcs: április 21-én: A csendőr nősül. Francia film. 23—24-ig: Maga tetszik nekem. NDK film. 25—26-ig: A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet film. 27—28-ig: Zsiráf az ablakban. Csehszlovák film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7. Matiné 26-án: A nagy buli.

Mecsekalja: április 21-én: Flórián kapitány I.—II. rész. NDK film. 23—24-ig: Utazás a koponyám körül. Magyar film. 25—26-ig: A csendőr nősül. Francia film. 27—28-ig: Krebsz, az isten. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7. Matiné 26-án: A nagy buli.

Vasas I.: április 21—22-ig: Isten hozta, őrnagy úr! Magyar film. 24, 26-án: Mezitláb a parkban. Amerikai film. 28-án: Nyomorultak. I.—II. rész. Francia film. Előadások kezdete: 6.

Vasas II.: április 21-én: Elvira Madigan. Svéd film. 23—24-ig: A csendőr nősül. Francia film. 25—26-ig: Utazás a koponyám körül. Magyar film. 27—28-ig: Célpont: a híd. Jugoszláv film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Mecseknádasd: április 22-én: Hétszer hét. Olasz film. 25—27-ig: Öregember és a gyerek. Francia film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Mánfa: április 22-én: Célpont: a híd. Jugoszláv film. 25—26-ig: Krebsz, az isten. Magyar film. Előadások kezdete: 7.

Zalka Máté, Pécsbányatelep: április 22-én: Fehér farkasok. NDK film. Előadások kezdete: 5.

TV MŰSOR

KEDD. 8.00: Számtan, mértan, ált. isk. 5. oszt. **9.00:** Környezet ismeret, ált. isk. 4. oszt. **9.25:** A lenini eszmék időszerűsége. **9.55:** Történelem, ált. isk. 7. oszt. **11.05:** Kémia, ált. isk. 7. oszt. **11.55:** Számtan-mértan, ált. isk. 7. oszt. **13.10:** Számtan-mértan, ism. **14.00:** Környezetismeret, ism. **14.55:** Történelem, ism. **15.50:** Kémia, ism. **16.40:** Számtan-mértan, ism. **17.53:** Hírek. **18.00:** Lenin születésének 100. évfordulóján. **19.45:** Mozart: Kis éji zene. Kisfilm. **19.55:** Esti mese. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Nemzetközi Gyermekkórus Találkozó. **20.55:** Lenin élni fog... **21.25:** A Mojszejev Balett. **22.25:** Tv-híradó. 2. kiadás.

SZERDA. 9.00: Maigret felügyelő. Az öreg hölgy, ism. **9.50:** Korszerűbb háztájit, II. rész ism. **10.10:** Irodalmi utazás Skóciában, ism. **11.00:** Az ezeréves per, ism. **17.53:** Hírek. **18.00:** Költők egymásközt. **18.10:** Miről ír a világsajtó? **18.25:** Korszerűbb háztájit, IV. rész. **18.50:** Reklámműsor. **18.55:** Esti mese. **19.05:** Leninváros — a huszonnégy évesek városa. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** A döntés tv-oratórium. **21.00:** Beethoven: III. Esz-dúr Eroica szimfónia. **21.50:** Pamir 69. Kelet fényes közepe. **22.15:** Tv-híradó, 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK. 8.10: Magyar irodalom, ált. isk. 6. oszt. **9.00:** Olvasás, ált. isk. 4. oszt. **9.55:** Magyar nyelvtan, ált. isk. 5. oszt. **11.05:** Kémia, ált. isk. 8. oszt. **13.10:** Magyar irodalom, ism. **14.00:** Olvasás, ism. **14.55:** Magyar nyelvtan. **15.50:** Kémia, ism. **17.20:** Irány az egyetem. **17.58:** Hírek. **18.05:** Gyere pajtás énekelni! **18.20:** Reklámműsor. **18.30:** Zenei figyelő. **19.05:** Esti mese. **19.15:** Riportműsor a nyereség elosztásáról. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** A rózsák háborúja. 1. Az örökség. Magyarul beszélő, angol filmsorozat. **21.50:** Szülők, nevelők egymásközt... **22.20:** Tv-híradó, 2. kiadás.

PÉNTEK. 8.05: Élővilág, ált. isk. 5. oszt. **8.25:** Orosz nyelv középisk. IV. oszt. **9.00:** Orosz nyelv, ált. isk. 5. oszt. **9.55:** Fizika, ált. isk. 7. oszt. **11.05:** Élővilág, ált. isk. 6. oszt. **11.55:** Francia nyelv. középisk. III.—IV. **13.10:** Élővilág, ism. **14.00:** Fizika, ism. **15.50:** Élővilág, ism. **17.20:** Pedagógus továbbképzés, ism. **17.48:** Hírek. **17.55:** Az orvosi gondolkodás története. **18.25:** Reklámműsor. **18.30:** Kompozíció 70. **19.00:** Esti mese. **19.10:** Szikrából lobban a láng... **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Üvegkalitka, tv-film. **21.15:** Kék fény. **22.15:** Tv-híradó, 2. kiadás.

SZOMBAT. 9.00: Korszerűbb háztájit! III. r. **9.20:** Váljunk el! Vigjáték, tv-filmsorozat, ism. **10.35:** Kék fény, ism. **14.58:** Kertbarátok 3. **15.35:** Hírek. **15.40:** A magyar tudomány nagy öregei, ism. **16.15:** Reklámműsor. **16.20:** Bp. Honvéd—Dunaújváros bajnoki labdarúgómérkőzés. **18.15:** Az eiffeltől 6 kilométernyire, riport. **18.35:** Aktuális riportműsor. **19.20:** Cicavízió. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Köztünk maradjon. **20.25:** A 0416-os szökevény, II. rész. **21.25:** Frédi és Béni, avagy a két kőkorszakbeli szaki, ism. **16.10:** Az elmaradt interjú. **17.20:** A magyar nyelv útja. **17.55:** Tudományos híradó. **18.20:** Tom Sawyer kalandjai. 3. Muff Potter megmentése. **18.55:** A világ térképe előtt. **19.10:** Esti mese. **19.20:** Reklámműsor. **19.25:** Erdők-mezők virágai. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Világirodalmi Lexikon. Kb. **21.35:** Bolyai János portréfilm. **22.30:** Az érem harmadik oldala. **22.40:** Tv-híradó, 2. kiadás.

VASÁRNAP: 8.40: Felsőfokú matematika, ism. **9.15:** Alapfokú angol nyelvtanfolyam. **9.30:** Csak gyerekeknek. **10.00:** Bp. Honvéd—Tatabánya férfi bajnoki kézilabdamérkőzés. **11.20:** Pamir 69. 9. Kelet fényes közepe. **15.30:** Uttörőhíradó. **15.45:** Frédi és Béni, avagy a két kőkorszakbeli szaki, ism. **16.10:** Az elmaradt interjú. **17.20:** A magyar nyelv útja. **17.55:** Tudományos híradó. **18.20:** Tom Sawyer kalandjai. 3. Muff Potter megmentése. **18.55:** A világ térképe előtt. **19.10:** Esti mese. **19.20:** Reklámműsor. **19.25:** Erdők-mezők virágai. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Világirodalmi Lexikon. Kb. **21.35:** Bolyai János portréfilm. **22.30:** Az érem harmadik oldala. **22.40:** Tv-híradó, 2. kiadás.

A jugoszláv Tv műsora

SZERDA. 17.15: Magyar nyelvű tv-krónika. **17.50:** Nagyok és kicsinyek. **18.30:** Kulturális örökség. **19.05:** Zenei híradó. **19.20:** A tenger titkai. **20.35:** Momcilo Nastasijevic: Mária rokonom ajándékai. Tv-dráma. **21.35:** Film — Színház. **22.50:** Adás tanároknak.

CSÜTÖRTÖK. 16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. **17.50:** Öt plusz versenyadás. **18.30:** Népi muzsika. **19.05:** Encyklopédia. **19.20:** Jerry Louis showja. **20.35:** Időszerű beszélgetések. **21.35:** A 66-os főútvonalon — amerikai sorozatfilm.

PÉNTEK. 16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. **17.50:** Varázsvonat. **18.30:** Balett. **19.05:** A kultúra ma. **20.35:** Egy kicsit én — egy kicsit te. **21.50:** Odüsszeusz, sorozatfilm.

SZOMBAT. 16.10: Tíz parancs, ism. **17.00:** Mira Stupica, tv-műsora, ism. **17.50:** Az én falum, népi muzsika. **18.20:** Holnap mester — ifjúsági tv-játék. **19.20:** Karaván. **20.35:** Dalszerzők szemléje Ujvidéken. **21.40:** Ejszaka az Operában — játékfilm.

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs, Déryné utca 9. I. emelet 26. Telefon: 26-60 (városi szám.). Üzemi telefonszámok: 22-60, 22-61, 22-62, 22-63. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 21-60, 60-11. Készíti a Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtőinél. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsett, a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, a pénzügyi osztályon. Pécs, Déryné u. 9. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 10,— Ft, egész évre 20,— Ft. Másoknak évi 20 Ft 40 fillér. Index: 25.917.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBÁNYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VIII. ÉVFOLYAM 16. SZÁM ÁRA: 40 FILLÉR KEDD, 1970. ÁPRILIS 28.

Lenin zászlaja alatt

Az idei május elsejének sajátos tartalmat ad a lenini centenárium év. Teljességében érezzük Vlagyimir Iljics eszméinek magasztosságát, a világ forradalmi fejlődésének, az új világ építésének zászlajává vált leninizmus életerejét.

A szovjet embereket büszkeség tölti el, hogy elsőnek léptek arra az útra, melyen vállvetve haladnak a szocialista országok népei.

Beigazolódott Lenin előrelátása: a felszabadult munka csodák alkotására képes.

Világszerte elismertek a szovjet emberek gazdasági, tudományos és kulturális sikerei. Évről évre jobban élnek, szemlátomást javul anyagi helyzetük. Átlag keresetük — bérpótlék és más anyagi juttatás következtében az 1968. évi 151 rubelről 157 rubelre nőtt. Egy esztendő alatt 11 millióan költöztek új lakásba. A tudományos-műszaki fejlesztés fokozására és a szocialista gazdaság tökéletesítésére irányuló intézkedések rendszerével egyetemben az SZKP Központi Bizottság különös figyelmet fordít a dolgozók kommunista nevelésére.

Nagy szerepük van a párt ideológiai életében a centenáriumi téziseknek, melyek hathatós fegyverül szolgálnak minden forradalmi erőnek a békéért, nemzeti függetlenségért, a szocializmus és kommunizmus győzelméért folyó harcban.

Bonyolult időben élünk. A nemzetközi színtéren küzdelem folyik a szocializmus és kapitalizmus között. S hozzátehetjük: ebben a küzdelemben jobbak a szocializmus kilátásai.

Az elmúlt év fontos szakasz volt a szocialista világrendszer konszolidációjában, a szocialista országok gazdasági, politikai és katonai integrációjára foganatosított intézkedések megvalósításában.

Gyors gazdasági fejlődés jellemzi a szocialista országokat: háború előtti ipari termelésüket 11-szeresére fejlesztették. A kapitalista országok ipari termelése ez idő alatt csupán megnégyszereződött.

Az Egyesült Államok vezető körei egyre nyíltabban és szemérmetlenebbül szimpatizálnak Izrael közel-keleti agresszív politikájával. Ám sem Tel-Avivnak, sem az őt támogató amerikai és nyugat-európai imperialista köröknek nem sikerült eredményt elérni közel-keleti fő stratégiai céljuk elérésében: az erőviszonyok ottani megváltoztatásában, az EAK, Szíria és más arab ország haladó rendszerének megdöntésében. Sőt. A Szovjetunió és a többi szocialista ország következetes segítsége folytán ezek a rendszerek megszilárdultak, fokozódott az arab államok együttműködése az izraeli agresszió következményeinek felszámolására. A szudáni és líbiai antiimperialista forradalom, valamint a szomáliai forradalmi demokraták hatalomra jutása a nemzeti felszabadító harc hullámainak erősödéséről tanúskodnak.

Ma bizonyos előrehaladásról beszélhetünk a fegyverkezési hajsza megfékezésének kérdésében. Az atomsorompó szerződést már több mint 90 állam aláírta.

Az amerikai kormány a közvélemény, a józanul hangolt körök nyomására kénytelen volt véleménycserét folytatni a Szovjetunió vezetőivel a stratégiai fegyverek korlátozásának problémáiról. A népek nemcsak megértették az imperialisták háború kiterjesztésére irányuló politikájának veszélyességét, de fokozzák is erőkifejtéseiket az imperializmus agresszív terveinek meghiusítására.

Mennél élesebb az új és régi világ közti küzdelem, annál nagyobb jelentőségre tesz szert az új társadalmi rendben rejlő lehetőségek kihasználása, a szocialista baráti közösség erejének szilárdítása.

A. Dmitrjuk

Az MSZBT magas kitüntetését kapta Kossuth-bánya

Április 21-én Kossuth-bányán összevont ünnepi párt- és KISZ-taggyűlésen emlékeztek meg Vlagyimir Iljics Lenin születésének századik évfordulójáról. Az elnökségben *Schwarcz József*, a vállalati pártbizottság propaganda és művelődési osztályvezetője, *dr. Selymes Ferenc*, az MSZBT megyei elnöke, *Monoszlai Istvánné*, az MSZBT vállalati aktívacsoportjának vezetője, *Kovács János*, Kossuth-bánya pártbizottságának titkára, *Petkó Frigyes*, üzemvezető-helyettes, *Szabó János* alapszervi párttitkár, *Nemes Vilmos*, az üzem KISZ-bizottságának szervező titkára és *Pető Géza*, a vállalati KISZ végrehajtó bizottság tagja foglaltak helyet.

Kovács elvtárs megnyitó szavai után a résztvevők először Lenin hangját hallgatták meg hangfelvételről, majd *Szabó János* tartott ünnepi megemlékezést.

Az ülés második részében *dr. Selymes Ferenc*, az MSZBT megyei elnöke, az országos elnökség legmagasabb kitüntetését, az MSZBT aranykoszorús emlékplakettjét adta át Kossuth-bánya dolgozó kollektívájának a magyar—szovjet barátság ápolásában kifejtett kimagasló eredményei elismeréseképpen.

Mint Selymes elvtárs elmondta, nagy dicsőség ez a kitüntetés egy üzem számára, hiszen az országban még nem sokan dicsekedhetnek hasonlóval. A tavalyi évben például csak a Magyar Televízió dolgozói kapták meg. Az ünnepélyes átadás után *Schwarcz József* elvtárs emlékedett szólásra és az üzem két dolgozójának, *Deli Andrásnak*, valamint *Bencze Jánosnak* átadta az MSZMP Központi Bizottsága által adományozott lenini emlékplakettet a Baranya megyei Párt Végrehajtó Bizottság oklevelének kíséretében, eredményes propaganda-munkájuk elismeréséül.

Még egy szép mozzanata volt az ünnepi ülésnek, amikor *Pető Géza*, a vállalat gazdasági és társadalmi vezetése, valamint a KISZ végrehajtó bizottság nevében megköszönte az üzem dolgozóinak a kommunista vasárnapon kifejtett aktív tevékenységet és egy köszönő oklevelet nyújtott át a jelenlévő *Petkó Frigyes* üzemvezető-helyettesnek, ill. Kossuth-bánya valamennyi dolgozójának, akik tevékeny részt vettek a kommunista vasárnap sikerében.

A leszerelt katonafiatalok beilleszkedése a polgári életbe

A közelmúltban fontos kérdést tárgyalt a Mecseki Szénbányák KISZ végrehajtó bizottsága. A napirend témájára és fontosságára való tekintettel az ülést a Petőfi laktanya KISZ-szervezetével közösen az alakulat állomáshelyén tartották.

Hogy a KISZ számára mennyire fontos a leszerelt katonafiatalok beilleszkedése a polgári életbe, valamint gazdasági és politikai tevékenységük, azt az a parázs vita, és sok hozzászólás is bizonyítja, amely az ülés során elhangzott. A jelenlévők mindannyian megállapodtak abban, hogy a bevonuló fiatalok felkészítésében, valamint a leszerelt fiatalok ifjúsági munkába való bevonásában a KISZ-nek kell a legtöbbet tennie. A végrehajtó bizottsági ülés után elkészített jelentésben, amelyet a KISZ Központi Bizottságához továbbítottak, sok érdekes dolgot találhatunk a témával kapcsolatban.

— A „helyi" bevonulási rendszer bevezetése óta az üzemeinktől bevonuló fiataljaink nagy része pécsi, illetve Baranya megyei alakulatoknál teljesít szolgálatot. Így a KISZ-bizottságnak lehetősége van a fiatalok munkájának figyelemmel kísérésére.

Helyi viszonylatban örömteli dolog, hogy a vállalattól bevonulók a katonai idő alatt is tevékenyen dolgoznak az ifjúsági életben és a katonai kiképzés mellett politikailag is nagy fejlődésen mennek át.

A jelentésből kitűnik, hogy a Mecseki Szénbányáktól egy évben körülbelül 120 fiatal vonul be katonai szolgálatra. A szolgálati idő letelte után 90 és 100 között van azoknak a száma, akik ismét jelentkeznek az üzemi KISZ-szervezeteknél átigazolásra. Beilleszkedésük a polgári életbe nem jelent különösebb problémát, hiszen a régi munkatársakkal, barátokkal való találkozás egyben azt is jelenti, hogy a munkával is találkoznak. Bizonyos tisztelet veszi őket körül, általában mindenki más szemmel néz a már „katonaviselt" emberre. Jó hatással van rájuk, hogy visszatérve régi munkahelyükre, az üzemek vezetői általában nagyobb anyagi megbecsülést, magasabb besorolást biztosítanak számukra.

Közéleti, mozgalmi tevékenységük a leszerelés után:

A jelentés nagy teret szentel a közéleti, mozgalmi tevékenységére a leszerelt fiatalembereknek. — Az a tapasztalat, hogy a leszerelt fiatalok zökkenőmentesen kapcsolódnak be a brigádok munkájába, ott kezdeményezők és aktív szerepet vállalnak a kollektíva tevékenységében. Feltétlenül tudják hasznosítani a néphadseregben szerzett tapasztalatokat és hasznosítják is.

Örvendetes az a tény is, hogy azok, akik bevonulás előtt nem vettek részt az ifjúsági munkában, leszerelve a katonaságtól megtalálják a KISZ-hez vezető utat. Említésre méltó azoknak a száma is, akik a katonai idő alatt lesznek párttagok.

A leszerelt katonafiatalok visszajelentkezése az üzemi KISZ-szervezetekhez:

— Az előző évekhez viszonyítva — hangsúlyozza a beszámoló — jelentősen javult a helyzet a fenti téren. Míg korábban a fiatalok visszajelentkezése körülbelül 50—60 százalékos volt, jelen időszakban 80—85% körülire tehető. Nagyon jó, bevált módszer, hogy a honvédségi KISZ-bizottságok, vezetőségek értesítik az illetékes munkahelyi KISZ-szervezeteket, a leszerelés megtörténtéről illetve eljuttatják az illető fiatal kartonját. Ezzel kiküszöbölik az esetleges lemorzsolódásokat.

Amint láthatjuk a polgári és katonai KISZ-szervezetek jó kapcsolatára nagy szükség van, nemcsak a KISZ, hanem a fiatalok szempontjából is. A kölcsönös jó munka meghozza az eredményt. Bevonulás előtt az ifjúság honvédelmi nevelése a KISZ-en keresztül, leszerelés után pedig honvédségi ifjúsági munka érezteti jó hatását.

Akad azonban jó néhány tennivaló még ezen a téren. Mind jobban kell fokozni a fiatalok felkészítését az egyenruhás életre. Még jobban ki kell szélesíteni a vállalati, üzemi KISZ-szervezetek kapcsolatát a honvédségiekkel, és a már bevonult és szolgálati idejét töltő fiatallal tartani kell a kapcsolatot.

A fentiek figyelembe vétele és eredményes megoldása elvezethet ahhoz a célhoz, hogy a leszerelt ifjúmunkások minden esetben megkeressék a polgári KISZ-szervezeteket és ott tevékeny munkát fejtsenek ki a továbbiakban is.

Szabó Lajos

Május 1. programja

Május elsejét, a dolgozók nemzetközi összefogásának ünnepét Pécsett és Komlón ez évben is — hagyományainknak megfelelően — a béke, a népek közötti barátság és testvériség jegyében a két város dolgozóinak, ifjúságának ünnepi felvonulása jutattja kifejezésre.

A felvonulás rendje Pécsett:

A Széchenyi tér keleti oldalán (Nádor előtt) vonulók a Déryné utcán át a Flórián és Ágoston térig, illetve a Hunyadi úton az Aranyos-kútig történik. A tér nyugati oldalán vonulók a Janus Pannonius utcán át a felső sétetéri vízesésig zárt rendben haladnak.

A Széchenyi tér alsó részén a tribünig a zavartalan továbbvonulást a rendőrség és munkásőrség részvételével a rendezők irányítják és biztosítják a Széchenyi tér felső részén.

A felvonulás 9.30 órakor kezdődik. Gyülekezési hely: Pécs, Rákóczi út. (Hal tértől a Malom utcáig). Az igazgatóság, illetve valamennyi üzem dolgozói ezen az útszakaszon gyülekezzenek, az alábbi sorrend szerint:

1. Egyesített bányászzenekar
2. Vállalat Igazgatósága, Bányaműsz. Felügyelőség,
3. Vasas-bánya dolgozói,
4. Pécsbánya Üzem dolgozói,
5. Szabolcs-bánya dolgozói,
6. Újhegyi Üzem dolgozói,
7. Villamos Üzem dolgozói,
8. Építési Üzem dolgozói.

A gyülekezés befejezése: 9.15 órakor.

TAVASZ

Emlékzászló szovjet katonáknak

Lenin születésének 100. évfordulójának napján délután, katonai tiszteletadás közepette fogadták az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet csapatok egyik közeli állomáshelyén azt a zászlót, melyet a Mecseki Szénbányák dolgozói adományoztak a magyar—szovjet barátságért oly sokat tett alakulat parancsnokainak, katonáinak.

A nemzetiszín-szegélyű vörös brokátselyem zászló egyik oldalát bányászkalapácsok, a másikat a nemzetközi munkásmozgalom ötágú csillaga díszíti. A felirat: Több éves együttműködésünk jelképeként, hazánk felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulóján.

A zászlót kísérő bányászdelegációban ott volt *Garamvölgyi János*, a Mecseki Szénbányák igazgatója, *dr. Bánki Nándor*, a bányász pártbizottság helyettes titkára, *Markwart Károly*, a szakszervezeti bizottság titkára és *Klepah Ottmár*, a KISZ-bizottság titkára. A leninni díszünnepségre felsorakozott katonák nagy lelkesedéssel fogadták a zászlót, mely ezentúl az alakulat becsületét és dicső múltját jelképező csapatzászló mellett vonul majd minden rendezvényen.

A bányászok képviselői az ünnepségen meghívták a szovjet alakulat kitüntetett katonáit és parancsnokait május 1-re, hogy együtt ünnepeljük a nemzetközi proletariátus nagy ünnepét.

„Élüzem"-zászló és oklevél átadása üzemeinknél: Vasasbánya, április 28-án, Kossuth-bánya május 1-én.

„Dicsérő" oklevél és „Kiváló dolgozó" kitüntetések átadása Pécsbányán április 30-án.

Vb-ülés, tanácsülés az I. kerületben

Pécs város I. kerületi tanácsának végrehajtó bizottsága április 21-én ülést tartott, amelyen a végrehajtó bizottság két ülése között hozott döntésekről és utasításokról, valamint a végrehajtó bizottság lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról *Bencze József* vb-elnök adott tájékoztatót. Majd megvitatták az 1970. évi lakáselosztás tervét. Ismertették az április 30-i tanácsülés tervezetét és egyéb kérdéseket is napirendre tűzött a végrehajtó bizottság.

Tanácsülést április 30-án, (csütörtökön) délelőtt tart az I. kerület, a tanács székházának nagytermében. Napirenden szerepel Lajtai Jenő osztályvezető jelentése az 1970. évi tanácsi és fejlesztési alap költségvetési gazdálkodásának zárszámadásáról és Pernecker Imre áb-elnök jelentése a mezőgazdaságfejlesztési állandó bizottság munkájáról. A napirendek után bejelentések és interpellációk megtárgyalására kerül sor.

— MÁJUS ELSEJE PÉCSETT. Az idén az Olimpia étterem előtt a meszesi József Attila Művelődési Ház előtt, valamint a Vidámparkban rendeznek műsort. Ezeken a Pécsi Nemzeti Színház művészei, tánczenekarok, kórusok lépnek fel. Az I. kerületi Tanács melletti téren játékparkot rendeznek be a gyerekeknek.

A LENIN-CENTENÁRIUM JEGYÉBEN

Tudományos ülésszak Pécsett

A pécsi tudományos ülésszak elnöksége. Ünnepi megnyitót mond: Egri Gyula, az MSZMP KB tagja, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára.

Foto: Erb.

Lenin születésének 100 éves évfordulója tiszteletére tudományos emlékülést rendezett április 20. és 21-én az MSZMP Baranya megyei Bizottsága Oktatási Igazgatósága, a Pécsi Felsőoktatási Intézmények Marxizmus—Leninizmus Tanszékeinek részvételével. A tudományos emlékülést április 20-án délelőtt 9 órakor *Egri Gyula*, az MSZMP KB tagja, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára nyitotta meg. Az ünnepségen résztvett és előadást tartott *G. N. Golikov*, a tönténelemtudományok doktora, az SZKP Marxizmus—Leninizmus Intézetének szekció-vezetője, *„A lenini eszmei örökség és korunk"* témakörben. A tudományos ülésen résztvett *Palkó Sándor*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, *Nagy Sándor*, *dr. Nemes Alajos*, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, *dr. Tóth József*, az Oktatási Igazgatóság igazgatója, valamint a megye számos párt, állami, gazdasági és tömegszervezeti vezetője. A Mecseki Szénbányák képviseletében a megnyitó ünnepségen résztvett *Garamvölgyi János* igazgató, *dr. Bánki Nándor*, a pártbizottság osztályvezetője, titkárhelyettes.

Golikov professzor előadása után *Sikfői Tamás*, egyetemi adjunktus, *Armbruszt György*, az Oktatási Igazgatóság helyettes igazgatója és *dr. Molnár István*, az Egyetemi Könyvtár osztályvezetője tartotta meg előadását. Az emlékülés első napja *Egri Gyula* zárszavával fejeződött be.

A munkásmozgalmi, filozófiai és politikai gazdaságtan szekciók kedden folytatták a tudományos ülésszak munkáját. Számos érdekes és nagy tömegeket érdeklő előadásra került sor e napon a szekció-üléseken. Külön is kiemeljük a III. szekció ülését, ahol *Rajnai József*, az Oktatási Igazgatóság Munkásmozgalmi Története Tanszék vezetőjének elnöki megnyitója után *Komanovics József* kandidátus *„A lenini nemzetiségi politika megvalósulása Baranyában"* címmel tartott előadást, amelyben értékelte a nemzetiségek helyzetét a felszabadulást követően napjainkig. Kitért azokra a problémákra, amelyek a német és a délszláv lakosság körében jelentkeztek az ötvenes évek elején. *Szentistványi Gyuláné*, az MSZMP Pécs városi Bizottságának titkára *„A lenini elvek tükröződése az MKP felszabadulás utáni művelődési politikájában"* címmel tartott a szekció-ülésen előadást. Szólt azokról a lenini tanításokról, amelyeknek alapján a felszabadulást követően pártunk megkezdte a művelődéspolitikai célkitűzések megvalósítását. Részletesen elemezte az általános, közép- és felsőfokú oktatás negyedszázados fejlődését megelőző politikai küzdelmek jelentősebb állomásait. Befejező előadásként *Bocz József*, a Dunántúli Napló főszerkesztője *„Lenin a kommunista sajtóról"* címmel tartott előadást, amelyben Lenin életének azon szakaszaira utalt elsősorban, amikor mint író és publicista tevékenykedett a Pravda hasábjain. Utalt Leninnek újságírói magatartására, szerkesztői munkamódszerére és részletesen elemezte a kommunista sajtó és lapszerkesztés napjainkra is érvényes tanításait. Külön kitért a munkáslevelezőkre, akiknek mindig jelentőséget tulajdonított Lenin és új, érdekes epizódokra hívta fel a kommunista sajtóval kapcsolatban a figyelmet.

A szekció-üléseken elhangzott előadások után a tudományos ülésszak bezárta munkáját.

Cs. M.

Koszorúzás a komlói Lenin-szobornál

Vlagyimir Iljics Lenin születésének 100. évfordulóján koszorúzási ünnepséget rendeztek Komlón a Lenin-szobornál. Az üzemek, az intézmények, az iskolák képviselői mind-mind felsorakoztak, hogy a város ünneplő közönségével együtt emlékezzenek meg a nagy forradalmárról.

— *Lenin élete, politikai és elméleti tevékenysége az emberiség történetének abban a korszakában bontakozott ki* — hangsúlyozta Vihart János alezredes, a városi rendőrkapitányság vezetője, — *amikor a kapitalizmus elérkezett a fejlődésének utolsó szakaszához, az imperializmus korához, amikor megkezdődött a győztes proletár-forradalmak korszaka, amikor kezdetét vette a történelmi átmenet a kapitalizmusból a szocializmusba.*

Az ünnep szónoka a lenini eszméket méltatva kiemelte, hogy Marx és Engels után a haladó mozgalom olyan egyéniséget kapott Lenin személyében, aki megteremtette az új típusú proletár pártot, a munkásosztály élcsapatát, amely a tömegek vezetője a szocialista forradalomban, s a szocialista építőmunka vezérkarának szerepét tölti be. Azóta szerte a világon alakultak és erősödnek a kommunista és munkáspártok. Azóta a nemzetközi kommunista mozgalom szüntelenül gyarapszik, a szocialista világrendszer mindjobban döntő tényezővé válik.

A megemlékező után a bányászzenekar — *Bornemissza Géza* vezényletével — mozgalmi dalokat játszott, s közben a város vezetői, a Mecseki Szénbányák képviselői, a helyi üzemek, vállalatok, társadalmi-politikai szervezetek küldöttei koszorút helyeztek el Lenin szobránál. A Városi Pártbizottság nevében *Neubauer József* és *Hartmann János*, vállalatunk részéről *Bachmann Mátyás*, *Keszler Ferenc* és *Jazbinsek Vilmos*, a Városi Tanácstól *Gallusz József*, *Nagy Ferenc*, *dr. Stadtrucker Péter*, a KISZ-bizottság képviseletében *Bogdán László* és *Benczes József*, a Hazafias Népfront nevében *Kádár Németh Béláné* és *Nagy Dezső* helyezte el a megemlékezés virágait. Koszorúzott még a Szakmaközi Bizottság, az Úttörő Elnökség, a Fogyasztási Szövetkezet, továbbá a Lenin nevét viselő Carbon Könnyűipari Vállalat brigádja.

A komlói Lenin-szobor

Lenin-szoborral gazdagodott Pécs

Lenin születésének 100. évfordulóján Pécsett a Megyei Pártbizottság előtti téren Lenin-szobrot avattak. Résztvett az ünnepségen *Egri Gyula*, a Megyei Pártbizottság első titkára, *Palkó Sándor*, a Megyei Tanács VB elnöke, a KB tagja, *Ambrus Jenő*, a Pécs városi Pártbizottság első titkára, *Papp Imre*, a Pécs városi Tanács V. B. elnökhelyettese, a társadalmi és tömegszervezetek, fegyveres erők képviselői. Résztvett az avatáson a szobor alkotója, Mikus Sándor szobrászművész is.

Az ünnepség kezdetéig a gyárvárosi általános iskola úttörőzenekara adott térzenét, majd az ünnepi harsonaszó után Kézdy György, a Pécsi Nemzeti Színház művésze, Gyurkó László: Lenin, október című művéből mondott részletet, ezt követte a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Ház férfikórusának énekszáma, mely után Kézdy György, Lalányi Mihály: Lenin című versét tolmácsolta. A műsor után Ambrus Jenő mondott szoboravató beszédet.

A beszéd után az MSZMP megyei, illetve városi bizottsága nevében *Egri Gyula* és *Ambrus Jenő*, a megyei, illetve a városi tanács nevében *Palkó Sándor* és *Papp Imre* helyezték el a szobor talpazatán a megemlékezés virágait. Virágcsokrot helyezett el Mikus Sándor szobrászművész, a KISZ-fiatalok, valamint az ünnepség résztvevői is.

A szoboravatás után került sor az SZMT Hírlapolvasójában megrendezett Lenin az ember című kiállítás megnyitójára.

Hogyan művelődik, szórakozik egy szocialista brigádvezető? II.

Iskolai végzettség munkakör szerinti bontásban:

	Szakmunkás		Bet. munkás		Segédmunkás		Műszaki		Admin.	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
8 ált. alatt	20	18,0	9	28,1	4	50,0	—	—	—	—
8 általános	71	64,0	20	62,5	4	50,0	—	—	1	25,0
érettségi	20	18,0	3	9,4	—	—	11	78,6	3	75,0
egyetem	—	—	—	—	—	—	3	21,4	—	—
Összesen:	111 = 100		32 = 100		8 = 100		14 = 100		4 = 100	

Ez a táblázat világosan mutatja, hogy milyen szoros összefüggés van az iskolai végzettség és a munkakörök között. Számunkra azonban az az összefüggés és megállapítás most a fontos, hogy még a betanított munkásként dolgozó szocialista brigádvezetők iskolai végzettsége is sokkal kedvezőbb az országos munkásátlagnál. A Központi Statisztikai Hivatal 1969-ből származó adatai az összes munkások iskolai végzettségéről az alábbiakat tartalmazza: 8 általános iskolánál kevesebb végzettsége van az összes munkás 49,8 százalékának, 8 általános iskolát végzett 45,3 százalékuk és középiskolát végzett 4,9 százalékuk.

Ha egy kicsit visszapillantunk a szakmai bontásra, akkor néhány megállapítást kell tennünk a 78 bányász szocialista brigádvezető iskolai végzettségéről. Mindenekelőtt azt, hogy a bányaiparban tevékenykedő párt-, állami, valamint társadalmi szervekben dolgozók ezirányú szervező munkája kézzelfogható módon eredményesnek mutatkozott. Valamennyi népgazdasági ágban kedvezőtlenebb a 8 általános iskolát el nem végző brigádvezetők számaránya. A bányaiparban ezt az arányt 15,4 százalékra sikerült leszorítani. De a 8 általános és a középiskolai végzettség is jó szinten mozog.

Másik tanulság, amelyet levonhatunk e számok láttán, hogy van még tennivaló e téren, mert a jelzett 12 brigádvezető közül 30 százalékuk még nem töltötte be a 40 évet, s jelenleg még nem végezték el a 8 általános iskolát.

Összefoglalva az iskolai végzettséggel kapcsolatos fejtegetésünket, a megkérdezett szocialista brigádvezetők iskolai végzettsége, azaz alapműveltsége, magasabb mint a dolgozóké általában. S ha hozzászámítjuk az autodidakta módon nap, mint nap megszerzett ismereteket, az erre irányuló törekvésüket, azt kell mondanunk, hogy ez záloga a brigádon belüli kulturális, nevelő munkának, a kulturális vállalások további alakulásának.

Sajnos a *továbbtanulás* már nem mutat ilyen pozitív képet, bár e téren is jóval magasabb a dolgozók átlagánál brigádvezetőink statisztikai eredménye.

Arra a kérdésre *„jelenleg tanul-e állami oktatásban"* a megkérdezettek 92,9 százaléka nemmel felelt, 7,1 százaléka igennel.

Bányász brigádvezetőink közül 7,7 százalék tanul tovább jelenleg állami oktatásban. Ez az adat nem rossz, ha az összdolgozókhoz viszonyítjuk. Az iskolai rendszerű továbbtanulásban, a dolgozók általános és középiskoláiban — jelenleg az összes dolgozók 4—5 százaléka tanul, azaz kétszázezer fő. Tehát a megkérdezett szocialista brigádvezetőink csaknem kétszeres arányban tanulnak a dolgozók esti, illetve levelező iskoláin.

De mégis kevés mindez, ha közelebbről szemügyre vesszük, hogy a megkérdezett 34 brigádvezető közül, aki nem végezte el a 8 általános iskolát, mindössze 27-nél indokolt ez kora miatt. 7 brigádvezető 25—35 év közötti, de jelenleg egyik sem jár iskolarendszerű általános iskolába.

Tehát a megkérdezett 169 brigádvezető közül 7,1 százalékuk, azaz 12 fő tanul tovább iskolában. Ebből 6 bányász brigádvezető. Általános iskolát egyikük sem végez. 2 fő gimnáziumban, 8 fő szakközépiskolában, 2 fő egyetemen tanul tovább.

A továbbtanulásban a megkérdezett nők megelőzik a férfiakat. Alacsonyabb átlagos iskolai végzettségük ellenére magasabb a továbbtanulók részaránya. A férfiak 6,7%-a tanul tovább, a brigádvezető nők 8,6%-a. S mindez a fokozott otthoni megterhelés mellett!

Az életkor növekedésével párhuzamosan csökken a továbbtanulók részaránya. Ez érthető és természetes jelenség. 25 éven alul továbbtanul 12,5%, 25—35 év között 11,5%, 35—50 év között pedig 3,4%. 50 év felett a megkérdezettek közül senki sem tanul iskolarendszerű oktatásban.

Az egyedülállók közt a továbbtanulók aránya 12,5%, a házasok közt ez az arány 6,6%.

A szakmai továbbképzésben való részvétel az iskolarendszerű tanulásnál jóval kedvezőbb.

Szocialista brigádjaink kulturális vállalásaiban a szakmai oktatásban való részvétel jelentős helyet foglal el. A brigádvezetők példamutatóan képezik magukat szakmai téren. Ez a tény nagyon figyelemreméltó, mert a szocialista brigád termelő egység, első és legfontosabb feladatuk szocialista módon dolgozni. Természetesen az üzem előtt álló termelési, újítási, műszakfejlesztési feladatoknak jobban tud eleget tenni egy szakmailag fejlett, magát állandóan képező dolgozó. S ha ez egyben szocialista brigádvezető is, méginkább hatványozódik hozzáértése a brigádtagság nevelése, vezetése által.

Arra a kérdésre *„végzett-e az utóbbi három évben szaktanfolyamot és jelenleg jár-e szaktanfolyamra?"* — az alábbi válaszokat kaptuk.

Az utolsó három évben szaktanfolyamot a megkérdezettek 28,4%-a végzett, jelenleg szaktanfolyamra jár 11,2%. Vagyis az utóbbi négy évben a megkérdezett szocialista brigádvezetők csaknem 40%-a vett részt szakmai képzésben.

Ha a szakmákat e téren összevetjük a megoszlás eléggé egyenletes képet ad, kivéve az építőipart, ahol a szakmai tanfolyamokon a megkérdezettek közül igen kevesen tanulnak.

(Folytatjuk)

Nagy Sándorné

• Szeretettel köszöntjük vállalatunk élüzemeinek dolgozóit! •

VÁLLALATUNK HÁROM EGYSÉGÉT: KOSSUTH-BÁNYÁT, VASASBÁNYÁT ÉS AZ ANYAGELLÁTÓ ÜZEMET ÉRTE AZ A MEGTISZTELTETÉS, HOGY AZ 1969-ES ESZTENDŐBEN VÉGZETT KIMAGASLÓ MUNKA ELISMERÉSEKÉNT ELNYERHETTÉK AZ ÉLÜZEM CÍMET. A SZORGOS ÜZEMEK KOLLEKTÍVÁIT LAPUNKON KERESZTÜL IS SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK. MINTHOGY AZ ELSŐ ÜNNEPSÉG AZ ANYAGELLÁTÓ ÜZEMNÉL A MÚLT HÉTEN PÉNTEKEN LEZAJLOTT, EZÉRT AZ OLDALAS BESZÁMOLÓT EBBŐL AZ ÜZEMBŐL KÉSZÍTETTÜK. KÖVETKEZŐ SZÁMAINKBAN A KÉT BÁNYAÜZEM MUNKÁJÁRÓL, ILLETVE ÜNNEPSÉGEIRŐL ADUNK JELENTÉST.

Az Anyagellátó Üzem két év alatt másodszor nyerte el az Élüzem címet

Élüzemavató ünnepséget rendeztek április 24-én a Mecseki Szénbányák Anyagellátó Üzemében. Erre az alkalomra meghívták az üzem legkiválóbb dolgozóit, a testvérüzemek képviselőit, a vállalat vezetőit. Megjelent *Bachman Mátyás*, a Mecseki Szénbányák igazgatóhelyettese, *Baldóczi Frigyes*, a Bányaanyag Ellátó- és Szolgáltató KFT. referense, *Klepach Ottmár*, a vállalati KISZ Bizottság titkára, *Nagy Károly*, vállalati osztályvezető, *Benczes József*, a Mecsekgyöngye MGTSZ elnöke, *Szám István*, a Villamos Üzem vezetője és *Popovics József*, a Szénelőkészítő Üzem főmérnöke.

Terített asztal fogadta a résztvevőket, zömmel a szocialista brigádok vezetői, az egyes munkacsapatok élenjárói gyűltek össze — mintegy kifejezésre juttatva a fizikai munka megbecsülését.

— Két év alatt másodszor jöttünk össze élüzemavatásra. Először 1968., most pedig 1969. évi eredményeink alapján ítélte oda vállalatunk vezetősége, párt- és szakszervezeti bizottsága a megtisztelő címet. Olyan kitüntetés ez, amely mögött sok-sok munka, szervezés: a vezetők és a dolgozók közös erőfeszítése húzódik meg. Méltán lehetünk erre büszkék! — kezdte ünnepi beszédét Dull László üzemvezető, majd néhány fontos tényszámot közölt. Megtudhattuk, hogy az üzem tervezett anyaggazdálkodási költsége 20,4 millió forint volt, de ebből csak 18,8 millió forintot használt fel. Ez 7,7%-os megtakarítás.

— 815 ezer forint költségcsökkentést azáltal értünk el — hangsúlyozta Dull elvtárs —, hogy termelési tevékenységünk, idegen szolgáltatásunk és saját rezsis beruházásunk, a tervezettnél nagyobb volumenben valósult meg. 770 ezer forint költségcsökkentést szocialista brigádjaink jó munkája, a párt és a mozgalmi szervek ösztönző, segítő tevékenysége, a gazdasági vezetők kifejtett munkája eredményezett. A fűrészáru értékesítése és az idegen szolgáltatás 17,2 millió forint árbevételt hozott. E tevékenységek nyeresége 3,7 millió forint. A tervezett 10,8 millió forintos árbevételt 6,4 millió forinttal haladtuk túl. Kedvezően alakultak zárókészleteink is. A vállalat vezetősége által megszabott év végi anyagkészlet értékénél 4,2 millió forinttal, a fűrészárunál pedig 262 ezer forinttal maradtunk az előírt készlet alatt.

A szocialista brigádok

Figyelmet érdemel, hogy az üzem nem mindennapos eredményeit a biztonságos munka fokozásával érte el. Tavaly 24 üzemi baleset történt, tízzel kevesebb, mint 1968-ban. A sérülések miatt 491 műszak esett ki, 287-tel kevesebb, mint az előző évben. A gyakorisági szám 3,9-cel, a súlyossági szám 2,4-del volt kedvezőbb. Halálos baleset 1969-ben sem fordult elő.

— Az Élüzem cím másodszori elnyerésében nagy részt vállaltak a szocialista brigádok — emelte ki az üzemvezető. — A dicséret hangján szólhatunk azért is, mert a fizikai munkásaink egyharmadát egyesítő 17 brigád teljesítménye mindig az átlag felett volt. Ezek a munkacsapatok a kollektív szellem, a szocialista tudat kialakításában mindig élenjártak. Ebben annak a ténynek is része van, hogy a brigádtagok egyötöde vett részt különféle oktatáson, képezte magát szakmailag, politikailag.

A mozgalom eredményeit jól dokumentálják a következő adatok: A három szocialista szállító brigád (Molnár József, Urwald Ferenc és Bakó József kollektívája) elnyerte a Szocialista üzemrész címet. Az imént felsoroltak, valamint a bétai fatelep László János csapata ezüstplakettes. Ezüstvárományos Szakala József és Schmelczer Ferenc csoportja. A bronz-plakettet mondhatja magáénak a raktári Vörös László, az István-aknai Földi Lajos és a fatelepi Kirszt Károly darus-brigád. A bronz-plakettért versenyez Oláh Gáborné számlaellenőrzési csoport szocialista brigádja, a Kubik Béla fűrészes és az újhegyi fatelep Hegedüs István kollektívája. Oklevelet és zászlót kapott az újhegyi Pulai József és Börcsök Jenő csapat, oklevelet a pécsbányai Jakab György és a központi fatelep Hardi József brigádja.

A munka értékelésénél külön meg kell említeni a patronálókat, akiknek munkája ugyancsak jól testesül meg az eredményekben. Szakmai segítségüket továbbra is igénylik a brigádok.

A gépesítés továbbfejlesztése

Az avatóbeszéd egyik kiemelt oldala volt a technológia, a munkaszervezés, a gépesítés továbbfejlesztése. — A létszámhelyzetből, a feladatokból kiindulva: elsősorban a kisgép-beruházásokat helyezzük előtérbe — mondotta Dull elvtárs. — Így többek között a régóta gondot okozó folyamkavics és magnetit kirakására — még a II. negyedévben — két kihordó csigát rendszeresítünk. Korszerűsítjük a rönkválogatást és tárolást is. A közelmúltban üzembehelyezett kétlapos, párhuzamos körfűrészhez porelszívó berendezést igényeltünk. Folyamatban van két ingafűrész, két stiffűrész, két párhuzamos körfűrész, egy nagyteljesítményű szalagfűrész és egy párhuzamos körfűrész átalakítása. Ezekhez a gépekhez mintegy 300 ezer forint értékű gumiszalag és láncpálya kerül megépítésre. Rövidesen elkészülnek a gattercsarnok korszerűsítésére szolgáló vonóláncos tároló asztalok, egy rönk- és prizma-ledobó szerkezet, egy kb. 100 méter hosszú görgősor. Az utóbbi a kész fűrészárut szállítja ki. A hulladékfát, napokon belül, gumiszalagon továbbítjuk a tárolótérre.

— Az ismertetett intézkedések nemcsak dolgozóink munkáját könnyítik majd, de jelentősen növelhetik a munkatermelékenységet is. Szükséges ez, hiszen az anyagellátás további zavartalan biztosítása mellett, az idén nem kevesebb, mint ötmillió fm széldeszka és mintegy 5700 köbméter belföldi fűrészáru előállítására vállaltunk kötelezettséget.

Az üzemvezető ünnepi beszédében ismételten megköszönte az 1969. évi jó munkát, s arra kérte a résztvevőket, hogy az új feladatok megoldásához az idén is adjanak meg minden segítséget. — Az Élüzem kitüntetés nemcsak megbecsülés, hanem kötelez is! — fejezte be köszöntőjét Dull László.

Bachman Mátyás elvtárs a vállalati pártbizottság, a szakszervezeti bizottság és a gazdaságvezetés nevében gratulált az Élüzem cím elnyeréséhez. Kiemelte, hogy különösen nagy jelentősége van ennek a kitüntetésnek, hiszen hazánk felszabadulásának 25., Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából érdemelte ki az üzem. Köszöntője után átadta az élüzem-oklevelet és a díszes zászlót. Klepach Ottmár a vállalati KISZ-bizottság nevében fejezte ki jókívánságait és oklevéllel, valamint a centenáriumra alapított Lenin-plakettel tüntette ki az Anyagellátó Üzem KISZ-szervezetét — a kommunista vasárnap alkalmával teljesített munkáért.

Dull László felolvasta Gallusz József tanácsi vb-elnök gratuláló levelét és a testvérüzemektől kapott táviratokat, majd 40 dolgozónak pénzjutalmat adott át.

Vízhányó Imre

A kitüntetettek

Az újságíró mindig örömmel tesz eleget ama megbízatásának, ha a kitüntetésekről kell írni. Az 1969. évben végzett munka alapján sok szorgos anyagellátós kapott elismerést, kitüntetést: anyagi és erkölcsi megbecsülést. A Kiváló dolgozó cím új tulajdonosait ezúttal adjuk közre: Barczi Dezső, Csák Sándor, Dalmadi Árpád, Habony István, Hang József, Horváth Sándor, Kubik Béla, Méhn János, Molnár Sándor, Molnár Pál, Pulai József, Rádler Márton, Rétyi Sándor, Ropoli Lászlóné, Schild Mihály, Szabó István, Vekó Imréné, Zsoldos János.

A vállalati kollektív szerződés szerint az Élüzem szint teljesítése, illetve elnyerése alapján a Kiváló dolgozó kitüntetést vehették át az üzem gazdasági és mozgalmi vezetői is: Dull László üzemvezető, Podpácz János főmérnök, Kamenár András vezetőkönyvelő, Horváth János párttitkár, Schönfeld Ferenc szb-titkár és Hetesi István KISZ-titkár.

Most 25 évesek

Az Anyagellátó Üzemben a lenini centenárium és felszabadulásunk 25. évfordulója összefonódott egy harmadik ünneppel. 1970. április 24-én avatták az üzemet kétszeres élüzemmé. Felkerestünk 3 olyan fiatalt, akik jó munkájukkal hozzájárultak a cím megszerzéséhez. És ami nagyon érdekes: ebben az évben 25 évesek.

Vajda Gizella, Keszi Teodóra és Rádler Márton hazánk felszabadulásával egyidőben született. Kíváncsian vártuk válaszaikat a feltett kérdésre:

— Mit jelent számukra ez a 25 év?

— Édesapám a háború áldozata lett, így anyámra hárult a három gyerek felnevelésének feladata — kezdi Vajda Gizella. — Otthon érzem magam ebben a társadalomban; ezernyi szál köt emberekhez, munkahelyemhez, KISZ-hez, tanuláshoz. 1967-ben végeztem el a közgazdasági technikumot, esti tagozaton. Negyedik éve dolgozom az Anyagellátó Üzemnél. Tagja vagyok egy szocialista brigádnak, amely vállalását tavaly 103,5 százalékra teljesítette. Úgy érezzük, hogy a mi munkánk is elősegítette az Élüzem cím elnyerését. Egyébként a vállalati vetélkedő döntőjének résztvevői vagyunk; remélem sikeresen fogunk szerepelni. Mindazt, amit elértünk, ennek a 25 évnek, szocialista hazánknak köszönhetjük. Úgy gondolom, amit valamennyien kaptunk, azért adni, tenni kell.

Keszi Teodóra így gondol az eltelt 25 évre:

— Magát a tényt, hogy békében élek, jogaim vannak, a felszabadulás utáni társadalomnak köszönhetem. Biztosítva van számomra a becsületes megélhetés lehetősége. Hét éve dolgozom az Anyagellátó Üzemben. KISZ-csoportvezető vagyok és a KISZ faliújság szerkesztője. Tudom, hogy mindezeken kívül mennyi mindent adott nekem szocialista hazám. Az elkövetkezendőkben rajtam a sor bebizonyítani, hogy szeretetét, törődését nem hiába pazarolta rám.

Rádler Márton:

— Lakatos és hegesztő szakmában dolgozom az Anyagellátó Üzemben. Szocialista brigádvezető vagyok. Csoportunk két ízben nyerte el a kiváló KISZ-csoport oklevelet. Üzemünkkel kapcsolatban mondom el, hogy a fatelepi gépek minél folyamatosabb üzemben tartása a mi feladatunk. Védnökséget vállaltunk a gépek felett. Brigádunk és jómagam jó munkánkkal szeretnénk hasznára válni szocialista társadalmunknak.

Ezek a 25 éves fiatalok valóban érzik a felszabadulás jelentőségét. Lelkesen tevékenykednek KISZ-szervezetükben, próbálnak üzemüknek még jobb, maradandóbb hírnevet szerezni. Így válik lehetővé, hogy Hetesi István KISZ-titkár a legmesszebbmenőkig elégedett velük. Mint tőle megtudtuk, a sport, a kulturális és a politikai vonalon, valamint a termelő munka területén is megállják helyüket. Az Anyagellátó KISZ-szervezeténél asztalitenisz bajnokság zajlott le, futballmérkőzést is terveznek. A nyár folyamán balatoni kiránduláson vesz részt a tagság. Az ünnepi megmozdulásokon seregszemléken az üzem KISZ képviselői rendre jelen vannak. A társadalmi munkavégzés megfelelő szinten mozog. A politikai oktatásokon pedig egyre több fiatal végez eredményesen. Summázva: jó szervezéssel, kitűnő kollektívával, „lelkes 25 évesekkel" a kitűzött feladatokat az Anyagellátó Üzem KISZ-szervezete is kifogástalanul elvégezte.

Vass Tamás

Az évi 300 ezer forintos termelési értéktől a 17 millió forintig

Az Anyagellátó Üzem — a mai szervezeti felépítés szerint — 1952-ben alakult, ezért e kis összefoglaló is az utóbbi két évtized fejlődését mutatja be.

Feladata: az egyre fejlődő komlói, majd 1963-tól a pécsi és komlói üzemek zavartalan anyagellátásának biztosítása. Az üzem eszközei, létesítményei a megalakulástól folyamatosan valósultak meg, s fokozatosan javuló anyagtárolási és anyagmozgatási lehetőségeket teremtettek. A trösztök egyesítése után a tennivalók megkétszereződ-tek. A vállalat és az üzem vezetősége felismerte, hogy ezt a növekvő feladatot már nem lehet a régi eszközökkel, a régi módon ellátni.

A fejlődés, a fejlesztés 1966-tól volt ugrásszerű. Először a központi raktár anyagmozgatásának gépesítését végezték el, majd 1967-től sor kerülhetett a fatelepek korszerűsítésére is. Az anyagmozgató gépek és berendezések bruttó értéke — 1963-hoz viszonyítva — 1968-ban kétszeresére nőtt, meghaladta a 24 millió forintot. Az állóeszköz vonatkozásában is helyes tendencia érvényesült. Az összes állóeszköz állomány csökkenése mellett 73%-kal növekedett az anyagmozgatási eszközök értéke. Az állóeszköz gazdálkodás helyes irányát bizonyítja, hogy az üzemek növekvő megmunkált bányafa igényét — a megmunkálás koncentrálása révén — kisebb létszámmal is kielégíti.

Érdemes egy pillantást vetni a létszámgazdálkodásra is. 1963-ban, az üzem mai tevékenységi körébe tartozó pécsi fatelepek létszámának figyelembe vételével, 616 fő végezte az anyagellátást. A termelési értéket hozó tevékenységük 322 ezer forint volt. Az átlagos állományi létszám meghaladta a 700-at. Ez a tételszám 1969 végére 527-re csökkent. Örvendetes, hogy a létszámon belül megnövekedett a műszakiak aránya (1963-ban 15, 1969-ben pedig 26 műszakit foglalkoztattak). A változást nyilvánvalóan szükségessé tette a gépesítés növelése, a szakfelügyelet jobb ellátása. A létszámgazdálkodás arányának kialakulását a különböző gépek beszerzése, illetve beállítása tette lehetővé. 1967-ben az anyagmozgató gépek, a kísérleti daru, az emelővillás targoncák, az empor-markoló üzembehelyezésére került sor. Az elmúlt esztendőben belépett a fatelepi nagydaru, továbbá két Tátra gépkocsi és Trailer beállítása tette lehetővé, hogy a létszámot — a termelési érték növelése mellett is — csökkenthették.

A megnövekedett feladatok az összüzemi létszám 20%-os csökkentésével látják el. A termelési érték — 1969-ben elérte a 17,2 millió forintot.

Megállapíthatjuk tehát, hogy az anyagmozgatás racionalizálása és a köréje csoportosuló szervezési intézkedések kedvező eredménnyel jártak: megteremtették a további fejlesztés reális alapját.

Az üzemtörténeti krónika emléket állít

Milyen jó dolog, hogy egyik-másik üzemünkben már található egy-egy bátor szellemű krónikás, aki üzemtörténeti írásra is vállalkozik. E nem mindennapos munka sok-sok utánjárást, gazdasági számítást, elemzést, irodalmi munkásságot igényel. Ilyen feladatot vállalt magára az Anyagellátó Üzemben Csikós Ferenc.

Készülő tanulmánya, amely az 1890-ben kijelölt szerény kéziraktártól végigvezet bennünket a mai üzemtörténetig, hangulatilag jól illik az élüzemavató ünnepség felemelő pillanataiba. Ezért idézzük a dolgozat bevezető gondolatait.

Elsősorban a régi, úgynevezett törzsgárdabeli dolgozóink javára kíséreljük meg összeállítani üzemünk történetének mozaikjait. Azon dolgozók számára, akik — ha nem is dicsekedhetnek nálunk több évtizedes múlttal, vagy nem rendelkeznek szembetűnőbb vezetői, irányítói aspektussal, de már jó pár évet eltöltve közöttünk, olyan munkát végeztek, hogy a fennhéjázás vádja nélkül érezhetik, hogy valóban ez az üzem övék. Nemcsak a terhe, a munkája, hanem övék a birtokosi gond boldogító érzelme is. Övék tehát e krónika, mert a jövő is az övék. Ők alapozták, ők teremtették meg az utat a mind jobb kilátásokkal biztató távolabbi esztendők felé. Nem hinném, hogy szentimentálisan hat, ha most egyszerűen azt mondjuk: az emlékeknek is akarunk áldozni egy kicsit. Mert az idő múltával még a nehéz munka, a mégoly küzdelmes élet is elédesül és érdemessé válik az emlékezés hétköznapjait beragyogni. Nincs is dicsérendőbb valami, amiért inkább lehetne áldozni pár percnyi gondolatot, mint az emlékekért, amelyek a múló idővel, a változékony világgal is bennünk és velünk maradva formálják tovább a jövőt. De szól ez az írás az új és fiatal dolgozókhoz is, akik most, ma jönnek hozzánk munkát vállalni, s úgy vélik, hogy ha megtalálják számításukat itt, nem válnak meg egyhamar tőlünk. Azok elolvasva utunkat, küzdelmeinket és fundamentális életünk történetét, úgylehet könnyebben megtalálják maguk is a kulcsot, nemcsak a megélhetést jelentő közös munkához, hanem az emberi kapcsolatok kiépítéséhez is. A boldog munkához feltétlenül szükséges, hogy az ember biztos visszhangra találjon a munka tulajdonosával, annak képviselőivel, akik közel állnak hozzá a dologban (munkában), bizalommal az életben, megértéssel az érzelmek ösvényein.

Krónikánk célja tehát mind a régi, mind az új, vagy a jövő dolgozókhoz az, hogy a természetes megélhetési realizmusnak tiszteletbentartása mellett mutassuk meg, s egyben kutassuk fel azokat a párhuzamokat, amelyeknek kötésével az együtthaladás távolabbi időre is hasznos, kellemes és megnyugtatóan biztonságos lesz.

Oklevél

Az Anyagellátó Üzem Niedling János KISZ alapszervezetének gazdasági vezetőjét, Appel Máriát az ifjúsági mozgalomban végzett eredményes munkájáért a KISZ KB. dicsérő oklevelével jutalmazta meg.

Munkaverseny, 1970.

Irányelvek a Mecseki Szénbányák üzemeiben folyó 1970. évi munkaversenyhez

Szocializmust építő társadalmunk politikai és gazdasági életében kiemelkedő jelentőségű az 1970. év.

Politikai jelentőségét hazánk felszabadulásának 25 éves és Lenin születésének 100 éves évfordulója adja. Gazdasági jelentősége abban van, hogy a III. ötéves terv befejező, és a IV. ötéves terv megalapozó esztendeje.

A vállalat párt-, szakszervezet, KISZ-bizottsága és gazdasági vezetése ezért fordult felhívással a múlt év III. negyedévében dolgozóinkhoz a kettős történelmi jubileum tiszteletére a — 1969. IV. negyedévet és 1970. I. negyedévét magába foglaló — féléves időtartamú munkaverseny beindítására. A felhívás, dolgozóink körében széles visszhangra talált és 1969. IV. negyedévtől beindult a jubileumi munkaverseny.

Úgy gondoljuk, hogy az 1970. év politikai és gazdasági jelentőségét méltóképp úgy tudjuk kidomborítani, ha a jubileumi munkaversenyünket nem 1970. I. negyedévének végén fejezzük be, hanem az év végéig meghosszabbítjuk. Ezzel a vállalat területén folyó éves munkaversenyt 1970-ben a kettős történelmi évforduló tiszteletére szervezzük.

Alapvető célkitűzések

A szocialista munkaverseny a dolgozók önkéntes, tudatos részvétele a szocializmus építésében, a társadalom fejlődésének előrevitelében és egyéb vállalati eredmények megvalósításában, fokozásában.

A fenti célkitűzések megvalósítása megköveteli a dolgozók szakmai, politikai nevelését, általános műveltségük állandó emelését, és ezeken keresztül szocialista tudatuk fejlesztését.

Az új gazdaságirányítási rendszerben még fokozatosabban jut szerep a dolgozók kezdeményező készségének, a gazdálkodás eredményesebbé tételének érdekében.

A szocialista munkaversenyt szervezni és irányítani kell. A gazdasági és társadalmi szervek vezetői tervező, irányító tevékenységükkel járuljanak hozzá, hogy a dolgozók munkaverseny vállalásai az 1970. évi népgazdasági terv és távlati fejlesztési tervek megvalósulását célozzák.

A szénigények jelenleg ismét meghaladják az 1970-re tervezett termelési szintet. Ezért a 4 057 700 tonna termelési tervünket 100 000 tonnával kell túlteljesítenünk. 1970-ben fordulatnak kell bekövetkeznie a munkatermelékenység alakulásában, a lekötött eszközök hatékonyságában.

Törekedni kell, hogy termelési költségeink a jobb munkaszervezés, a takarékosabb gazdálkodás következtében csökkenjenek. Hogy dolgozóink részére a tervezett 30 millió forint bérszínvonal növekményt ki tudjuk fizetni, 199.5 millió nettó nyereséget kell 1970-ben produkálnunk.

A szocialista munkaversenyt a gazdasági és szakszervezeti szervek közösen irányítsák, ezért együttesen, de külön-külön is felelősek.

A munkaverseny formái: egyéni és kollektív verseny.

Minden szinten és formában folyó munkaversenyben elért eredményt és folyamatosan jó eredményt elérő kollektívák és egyének, megfelelő anyagi és erkölcsi elismerésben részesítendők.

Versenyformák

1. Vállalatunk 1970. évre ismét célul tűzte ki a MT—SZOT Elnökség Vörös Vándorzászló kitüntetés elnyerését. A kitüntető cím elnyerése a széleskörűen jellemezhető jó munkának lehet csak eredménye, és magában foglalja a műszaki, gazdasági tevékenységen túlmenően a biztonságos munka megteremtését, vállalaton belüli kollektív szellem, a dolgozók szakmai, politikai tudásának szemléletének emelését is.

2. A célkitűzést csak a vállalat irányítása alá tartozó üzemek egyöntetű jó munkája révén érhetjük el. Ezért a vállalat a fenti vázolt feladatok teljesítése érdekében éves szinten megszervezi valamennyi üzem munkaversenyét. Minden üzem az egész éves munkájával elért eredményei alapján a később közölt szempontok szerint kerül értékelésre. Az értékelést a Szakszervezeti Bizottság és a vállalat gazdasági vezetői által kijelölt bizottság 1971. február 28-ig elvégzi.

Azok az üzemek, amelyek a legkiválóbb eredményeket érik el, a Szakszervezeti Bizottság és a vállalat gazdasági vezetői döntése alapján elnyerik az ÉLÜZEM címet.

3. Az egyének kimagasló jó munkájának erkölcsi és anyagi elismerésére továbbra is átadásra kerülnek a KIVÁLÓ DOLGOZÓ kitüntetések.

4. A vállalat által kiadott munkaverseny irányelvek figyelembevételével, minden üzem kidolgozta éves munkaverseny feladatait és azt közölte a vállalat Szakszervezeti Bizottságával és a vállalat versenyfelelősével.

Irányelvek az üzem munkaversenyének kiértékeléséhez.

Az üzemek közötti munkaverseny értékelésének az előzőekben rögzített elveknek megfelelően az alábbiak szerint kell történnie:

I. Műszaki, gazdasági munka értékelése.

II. A munkavégzés biztonságosságának értékelése.

III. A munkaverseny nyilvánosságának és a szocialista brigádmozgalom helyzetének értékelése.

I. Műszaki, gazdasági munka értékelése

Az üzemek elsősorban műszaki, gazdasági tevékenységük alapján kerülnek elbírálásra és ennek alapján kerül sor a sorrend megállapítására. Ezen értékelésnél alapvető szempont az, hogy a vállalat eredményéhez egyes üzemek mennyiben járulnak hozzá. Az értékelés eredményeként sorrendet kell kialakítani az üzemek között. Azokat az üzemeket, amelyek az előírtnál magasabb mértékben járultak hozzá a vállalat eredményéhez, túlteljesítésükkel arányosan a vállalatvezetés jutalmazhatja.

A) *Széntermelő üzemek:*

Pécsi és komlói előkészítőkhöz tartozó üzemek:

Ismert és egyértelmű a termelő üzemek 1970. évi szakmai terve egyaránt, mennyiségi, minőségi vonatkozásban. Az utóbbi paraméter a nyerssszén hamutartalmával jellemzett úgy, hogy ez a pécsi üzemeknél a 10 mm, a komlói üzemeknél a 45 mm szemnagyság alatti nyerssszénre vonatkozik. A hamutartalom alapján képezhető a széngörbe III. kategória szerinti szén ára.

Ugyancsak meghatározott 1970. évre az üzemek szűkített önköltsége. A tonnákban kifejezett termelés, valamint a hamutartalomhoz tartozó III. árkategória szerinti szénár szorzat adja meg az éves „üzemi termelési értéket."

A tonnákban kifejezett termelés, valamint a szűkített Ft/t önköltség szorzata az „üzemi ráfordítást" adja. A termelés érték és ráfordítás különbsége pedig az üzemi eredménnyel egyenlő.

Az üzemek termelési, minőségi és fajlagos önköltségelőirányzatai — az elmúlt évi tapasztalatok alapján — a piacigények változása miatt évközben módosulhatnak. A munkaverseny feladatok és a kiértékelés egyértelművé tétele érdekében szükséges, hogy minden negyedévre — akár történt a szakmai tervhez változás, akár nem — a vállalat tervosztálya minden üzemnek és a bányaműszaki osztálynak termelési, hamu százalék, és önköltség operatív terv és tényszámát írásban küldje meg. A négy negyedév összesítése természetesen az éves feladatokat, valamint ezek teljesítését jelenti és a kiértékelés alapját képezi.

Szászvári bányaüzem:

Az előkészítő üzemekhez tartozó termelő üzemekhez teljesen hasonlóan kell a tervezett és tényleges üzemi eredmény százalékos kiteljesítését megállapítani.

A termelés hamu százalék és önköltség operatív terv és tényszámának negyedévenkénti közlése Szászvár bányaüzem esetében is természetesen szükséges.

B) *Nem termelő üzemek.*

1. Pécsi és komlói előkészítő üzemek:

Az előkészítő üzemek műszaki, gazdasági tevékenységét az jellemzi, hogy a termelő üzemektől előkészítésre feladott termék III. árkat, szénárral jellemzett értéke az előkészítés során képződő többlet értékkel megnő. Ezen előkészítési többletérték tehát, az előkészítő üzemből értékesítésre kerülő termék tonnamennyiségének a Ft/t átlagár szorzatából képzett árbevétel és az üzemektől előkészítésre feladott termék III. árkat, szénárral meghatározott értéke közötti különbség. Ennek és az üzem szűkített önköltségéből képezett ráfordítás különbsége pedig az előkészítő üzem eredményét adja. A tervezett üzemi eredmény — termelő üzemeknél megadott képlet alapján számított százalékos túlteljesítése az üzemi, műszaki, gazdasági tevékenységének jellemzője és az üzemek közötti rangsorolás alapja.

A pécsi előkészítő üzemnek, a három pécsi termelő üzem által feladott termelés előkészítésén kívül többlet iszapszenet is kell értékesítenie.

Mivel az előkészítő üzemek a termelő üzemekkel szoros összefüggésben vannak, ezért az évközbeni változások ezeknél is bekövetkezhetnek. Az értékesítés, átlagár, szűkített önköltség operatív terv és tényszámát a tervosztálynak negyedévenként, úgy a bányaüzemi termelésre, mint a többlet iszapszén értékesítésére vonatkoztatva — mindkét előkészítő üzem és a Bányaműszaki Osztály részére meg kell adni.

2. *Brikett üzemek.*

A két brikett üzem tevékenységét ugyancsak az úgynevezett üzemi eredmény jellemzi. Ezt az üzemek teljes árbevételének, valamint a termelés és szűkített önköltség szorzatából kapott ráfordítás különbsége adja. A betervezett negatív eredmény fent megadott képlet alapján számított százalékos csökkentése alapján kerül a többi üzem közé a két brikett üzem is besorolásra.

Az ismert okok miatt a termelés, átlagár és önköltségár operatív terv- és tényszámait a tervosztálynak negyedévenként a két üzem és a Bányaműszaki osztály részére meg kell adni.

3. *Építési, Karbantartó, Villamos és Anyagellátó üzem.*

A négy üzem műszaki, gazdasági tevékenységét értékesítési eredményük alapján kel' elbírálni.

Az elbírálásnál figyelembe kell venni az üzem által végzett valamennyi tevékenység nettó árbevételét (eFt), ezen tevékenységhez tartozó szűkített önköltséget (eFt), ezen felül az üzem által befolyásolható egyéb költségtényezőket (anyaggazdálkodás, improduktív stb. költségek) is. A nettó árbevétel és a fentiek szerint számított ráfordítás különbözete (eFt) megadja azon éves értékesítési eredményt, (eFt), amellyel az üzem a vállalat eredményéhez hozzájárul. A tervezett és tényleges értékesítési eredmény termelő üzemeknél megadott képlet alapján számított arány képezi az üzemek közötti rangsorolás alapját.

Kizáró feltétel a Villamos Üzemnél: a társüzemek részére végzett fixálás tevékenység önköltségének túllépése.

Kizáró feltétel az Anyagellátó Üzemnél: az üzem 1970. XII. hó 31-i anyagkészlet záróállományának értéke nem haladja meg a vállalat vezetése által előírt, az Anyaggazdálkodási Osztály által úgy az üzemnél, mint a Bányaműszaki Osztállyal írásban közölt értéket.

A kiértékelés alapját képező tervszámokat a tervosztály, a tényszámokat a Számviteli Osztály 1971. II. hó 20-ig a Bányaműszaki Osztály, valamint az érintett üzemek részére írásban megadja.

II. A munkavégzés biztonságának értékelése:

A műszaki, gazdasági tevékenység javítása mellett elsőrendű szempont, hogy az üzemekben a munkavégzés biztonsága is állandóan fokozódjék.

Az értékelésnél a megelőző időszak baleseti gyakorisági és súlyossági szám szorzatának tényleges értékéhez kell viszonyítani a versenyidőszak ugyanezen tényszámait.

Valamennyi üzem értékelésénél kizáró tényező a műszaki felügyelet hibájából eredő halálos baleset.

III. A munkaverseny nyilvánosságának és a szocialista brigádmozgalom helyzetének értékelése.

Az üzemekben folyó munkaverseny nyilvánosságát és a szocialista brigádmozgalom helyzetét a vállalat központ megbízottjai és a vállalat versenyfelelőse negyedévenként ellenőrzik. Az ellenőrzés eredményét a vállalat versenyfelelőse az elkészített tábla kitöltésével rögzíti.

A verseny nyilvánosság minősítését a „Jó", „Kielégítő", „Hiányos" szavak megfelelő időtartamra való bejegyzésével kell elvégezni.

A termelési tanácskozások sikere a munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom eredményét is biztosítja. Értékelésükre az üzem szintén táblázatot tölt ki.

Az adatok helyességét a vállalat munkaverseny felelőse ellenőrzi.

A szocialista brigádmozgalom általános helyzetét a különböző fokozatok elérésére vállalást tett és azt teljesítő brigádok, körletek (üzemrészek) száma és azok létszáma jellemzi.

A vállalást tett százalék a szocialista brigád cím elnyerésére vállalást tett brigádok létszámának az üzem összes létszámához viszonyított arányát jelenti. A szocialista brigádmozgalom egyik jellemzője az oktatásra tett vállalás. Az oktatásra vállalást tett létszám arányát az összes vállalást tett brigád létszámához kell viszonyítani.

A szocialista brigádok vállalásaik teljesítésének elősegítése érdekében műszaki patronálót választanak, akiket az üzemvezetőnek negyedévenként be kell számoltatni.

Irányelvek a jutalmazásra

A) *Élüzem cím elnyerése esetén:*

Az üzemvezető, főmérnök, vezető-könyvelő, párt-, szakszervezet, KISZ-titkárok megkapják a „Kiváló Dolgozó" oklevelet és jelvényt, kétheti átlagkeresetnek megfelelő összeggel.

B) *Valamennyi üzem munkaversenyében:*

Az az üzem, amelyik műszaki, gazdasági feladatait túlteljesíti, a részesedési szabályzatban lerögzített elveknek megfelelően a részesedési alapból jutalmazhatja dolgozóit.

Az üzemek közötti győztesek a nem bérletköltségből fedezett, előre kitűzött munkaverseny terhére részesülnek jutalomban. Erre a célra vállalati szinten az 1969. évi volumennek megfelelően elkülönített részesedési összeg áll rendelkezésre. A győztes üzemek gazdasági vezetői ennek az összegnek a terhére differenciált részesedést kapnak. A függetlenített funkcionáriusok jutalmazása pedig a vállalatnál munkaviszonyban nem állók részére tartalékolt részesedési alap terhére történik.

Mind a gazdasági, mind a politikai vezetők részére kifizetésre kerülő összeg nagyságát az akkumulált nyereségtömeg határozza meg.

*

(Következő számunkban közöljük a versenykiírás függelékét, melyben részletesen foglalkozunk a szocialista brigád címért folyó verseny szerződéskötések főbb irányelveivel, valamint az adományozható elismerések és kitüntetések feltételeivel.)

Évfordulók tiszteletére

Az újhegyi kultúrhelyiségben az MSZBT villamos üzemi szervezete Lenin születésének 100. és hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére kiállítást rendezett.

A kiállítás elsősorban Komló múltját és jelenét mutatja be. A város óriási fejlődését igen jól szemlélteti Nemesi Árpád (régi Komló) és Sarkadi Tiborné (új Komló) fotói.

Az eddigi látogatók elismerően nyilatkoztak a kiállított anyagról. Az egyik bejegyzés a kiállítás emlékkönyvéből:

„A kiállítás véleményem szerint kielégítően tükrözi a bányászat jelenét és múltját. Sőt az elrendezés esztétikai hatást is kelt.

Süle Éva
Tanárképző Főiskola"

Az elismerés a kiállítás rendezőjének, Hoffer Gyula vezető-könyvelőnek a lelkes munkáját dicséri.

Barna Teréz
Villamos üzem

HÍREK

— KOMMUNISTA VASÁRNAP TANBÁNYÁN. Hazánk felszabadulásának 25. évfordulója és Lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére a Mecseki Tanbánya dolgozói a vájártanulókkal és szakoktatókkal együtt április 19-én kommunista vasárnapot tartottak.

A műszak megkezdése előtt Veriga László, az üzem párttitkára köszöntötte a dolgozókat, és méltatta a kommunista vasárnap politikai jelentőségét.

Az üzem dolgozóinak és tanulóinak 75 százaléka vett részt a termelésben. Kimagasló termelési eredményeket értek el, ami 60 000 forint értéket eredményezett. A műszakon résztvett dolgozók egységesen, műszakbérüket a vietnami nép megsegítésére ajánlotta fel.

— KÖLTŐK ESTJE PÉCSETT. A Pécs városi Tanács művelődésügyi osztálya és a Városi Doktor Sándor Művelődési Ház közös rendezésében került sor 20-án a Doktor Sándor Művelődési Házban a Költők estje című irodalmi estre.

A műsorban Arató Károly, Bárdosi Németh János, Bertók László, Csorba Győző József Attila-díjas, Galambosi László, Lovász Pál, Makay Ida és Pákolitz István József Attila-díjas költők műveiből hangzott el összeállítás, a költők és a Pécsi Nemzeti Színház fiatal művészeinek tolmácsolásában.

— TAPASZTALATCSERE LÁTOGATÁS. Pénteken délután az Építési Üzem Radocsi János kőműves szocialista brigádja, családtagjaik részvételével Beremendre látogatott, ahol megtekintették az épülő cementmű munkálatait.

Termelési tanácskozások üzemeinknél

Pécsbánya: április 29, 3 szakban. Szabolcsbánya: április 29, 3 szakban. Ujhegy: május 5, 6 és 7-én 14 órakor. Építészet: április 28 és 29-én, 14.15 órakor. Kossuthbánya: április 29-én műszak után. Béta-bánya: április 29-én, 3 szakban. Szászvár: április 29-én, 3 szakban. Szénosztályozó: április 29-én, 6 és 14 órakor. Anyagellátó április 28-án, 18 órakor. Hidas: április 29-én, 14 órakor. Nagymányok: április 29 és 30-án, műszak előtt.

Műszaki tanácskozások üzemeinknél:

Hidas: április 28-án, 14 órakor. (A többi üzemben már megtartásra kerültek.)

Szerkesztői üzenet

Sajtos István, Komló: Köszönjük kedves sorait, amelyben felhívja figyelmünket Vincze Ferenc bácsira, aki 1944 decemberében a sásdi szovjet parancsnokságon dolgozott és segített az átvonuló szovjet csapatok meghibásodott gépkocsijainak kijavításán. Vincze bácsit, aki a komlói erőműtől ment nyugdíjba, közeljövőben megkeressük.

Lenini kiállítás Kenderföldön

A Komló Kenderföldi Általános Iskola 395. számú Csizmazia Gyula úttörőcsapat ünnepi műsora kiemelkedett az iskolák lenini megemlékezéseiből.

Az úttörőcsapat és a tantestület jól vizsgázott, a diáksereggel együtt kiemelkedőt nyújtott. Szép műsor keretében méltatták jelentőségét: a kamarakórus — Lelovics Magdolna vezetésével — az irodalmi színpad Prohászka Józsefné orosz szakos tanár irányításával dalokban, versekben és prózában idézte fel Lenin és a forradalom munkásságát illetve fejlődését.

Szamos József iskolaigazgató szeretettel köszöntötte a tanulókat és a tanárokat a színvonalas program megrendezéséért, lebonyolításáért. Külön köszöntötte azokat a diákokat, akik a megyei tanulmányi versenyeken jó helyezéseket értek el — öregbítve az iskola hírnevét.

Az ünnepség második felében nyitották meg az egy hétig naponta 2-től ötig megtekinthető lenini kiállítást. Az orosz szakos tanárok szervezésében összeállított tárlat hűen mutatja be az iskola és a szovjet pionírok kapcsolatát, és az ország negyed százados fejlődését. Levélgyűjtemények, jelvények, rajzok, fényképek, makettek, ajándéktárgyak, tablók, bélyegsorok és más kedves emlékek örökítik meg a két ország barátságát. A VII. a. Gárdonyi Géza raj (Korbuly Istvánné rajvezető-tanár szervezésében) makettekben formálta meg Lenin életének főbb állomásait. Láthattuk Szimbirszkből az egykori szülőházat, a razlovi kunyhót, amelyben Lenin élt a száműzetés idején, a Kreml és a Mauzóleum kicsinyített mását. A tárlatban kapott helyet 25. évforduló jelesebb építésének legnagyobb alkotása — sok-sok remekmű. Baranya és hazánk felszabadulása rajzos illusztrációban elevenedett meg előttünk. A kisdobosok külön sarkot kaptak, akik szintén rengeteg anyagot, dokumentumot gyűjtöttek a kettős évfordulóhoz.

A kiállítás repertoárjában egy egészen friss dokumentum is helyet kapott: a lenini emlékplakett. Az iskola kamarakórusa a 14 megyei énekkar versenyében a négy kiemelt között végzett és ezért egy díszes emlékveret birtokosa lett.

A tárlat rendezése dr. Háros Lászlóné úttörőcsapat-vezető lelkes munkáját is dicséri. A vendégkönyvben a következő értékítéletet olvashattuk: — A „Szabad hazában Lenin útján" mozgalom keretében megrendezett lenini kiállítás nagyszerű munkát tükröz. Sok-sok ötlet, szín, gazdag anyag illusztrálja, hogy a tanulóifjúság megértette a törekvést: az internacionalista eszme fejlesztését, éltetését. Összességében: a jól szervezett tárlat minden dicséretet megérdemel.

(V. I.)

A SORSOLÁS EREDMÉNYE

A „Szocialista Komló" szerkesztősége ezúton közli, hogy a jubileumi keresztrejtvényével kapcsolatos ajándék-sorsoláson a következő megfejtők neveit húzták ki.

Adonyi István, Bakó Mihály (Pécs-Vasas), Bank János (Szigetvár), Berecz Istvánné, Bölcsföldi János (Dombóvár), Bugyik Istvánné, Czukor Angéla, Dévai Zsuzsanna, Fauszt András (Szászvár), Fuchs Ferenc, Gyovai Gyula, Jazbinsek Vilmosné, Jeszencsák Jánosné, Hegedüs Magdolna (Szigetvár), Hegedüs Miklós, Hoffmann Jánosné, Horel Veronika, Keszi Teodóra, Kovács Imréné, Knittel Rózsa, Müller Gizella (Mecsekjánosi), MUM. 1. sz. KISZ alapszervezete, Rain Irén. Remenyik Ferenc, Sabján János, Schnell Dezső (Zobák-puszta), Simon Mária, Simon Miklós, Szíjártó Nándor, Taskovics Attila, Törzsök Józsefné, Vaskó Ernő, Zahradnicsek Ágota, Zsibók Mária.

Az ajándéktárgyakat a komlóiak a Komló városi Tanács Művelődési Osztályán vehetik át, a vidékiek postán kapják meg.

Megnyílt az új, állandó régészeti kiállítás Pécsett

Április 26-án délelőtt megnyílt Pécsett a *Baranya története az őskortól az Árpádokig* című új állandó kiállítás a Janus Pannonius Múzeumban. (Széchenyi tér 12. szám alatt.)

Gönyei Antal a Művelődésügyi Minisztérium múzeumi főosztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást — amelyet előtte két nappal már az újságírók megtekintettek. (A rádió és a napilapok szerencséje, hogy ennek nyomán megelőzhettek bennünket, lévén mi hetilap, s így csak most adhatunk hírt az eseményről.)

Örömmel adunk róla hírt. Valóban eseményszámba megy ennek a különleges történeti értékű gyűjteménynek a bemutatása, amely elsősorban az elmúlt két évtized kutatási eredményeire és a hiteles új leletanyagra támaszkodik.

A Pécsi Janus Pannonius Múzeum régészeti osztálya jelentős anyagi befektetéssel végez különböző feltárásokat. Jelentősebb őskori telep- és temetőásatásokat Turonyban, Szentlőrincen, Szebényben és Nagyárpádon folytattak eddig. A megye római kori kutatását a majsi és gödrekeresztúri temetőásatások és a nagyharsányi településfeltárás jelzik. Az elmúlt tíz esztendőben nagy ütemben folytak a római kori Pécs — Sopianae — emlékeinek, a híres ókeresztény temető sírjainak ásatásai. A népvándorlás és a középkor történetének megismerését a mohácsi, a mánfai és majsi temetők feltárásán túl jelentős műemlékeink — Szigetvár, Siklós, Márévár, Pécsvárad — kutatása szolgálta. Ez a kutatási program a Janus Pannonius Múzeum régészeti osztálya, a Nemzeti Múzeum és a Műemléki Felügyelőség kutatóinak együttműködésével valósult meg s folytatódik a jövőben is.

Névadó brigádgyűlés Kossuth-bányán

Április 25-én Kossuth-bánya kultúrtermében kedves ünnepségre került sor. A négyszeres szocialista, *Szilágyi Sándor* vezette ifjúsági brigád ünnepi tanácskozást tartott. Amellett, hogy megtárgyalták, értékelték az első negyedév munkáját, egy szép aktus részesei lehettek a jelenlevők. A kollektíva a mártírhalált halt hős partizánt, *Fábián Bélát* választotta névadójául.

Az elnöki asztalnál helyet foglaló *Petkó Frigyes* üzemvezetőhelyettes, *Szilágyi Sándor* brigádvezető, *Szijjártó Ferenc* műszaki patronáló, *Kertész Géza* és *Jánosa Lajos* brigádtagok, és a tanácskozás valamennyi résztvevője családtagokkal együtt megismerhették a névadó munkásságát, harcos életét, hiszen a szenes I. KISZ-szervezet és a Május 1. Ruhagyár ifjú kommunistái jól összeállított kedves kis műsorban bemutatták azt. A megemlékezés elhangzása után Petkó elvtárs átadta a brigádvezetőnek az új csapatzászlót. Még egy eseménye volt a hivatalos résznek, amikor Szilágyi Sándor a brigádvezetőség nevében megjutalmazta az elmúlt időszakban kimagaslóan jól dolgozó brigádtagokat. A műszaki patronáló *Szijjártó Ferenc* mellett *Benkő Ferenc, Agócs Pál, Czukor Elek, Szabó István, Mukli Sándor, Rácz Ferenc, Lovrencsics Ferenc, Puruczki József* és *Pintér István* részesültek könyvjutalomban.

Mint a további baráti beszélgetés során a csapat tagjai elmondták, nagyon jóleső érzés volt a KISZ-tagok megemlékezése, az üzem társadalmi és gazdasági vezetésének megjelenése, valamint az a kis epizód, amikor a postás *Brandt Béla* főmérnök jókívánságait és gratulációját tartalmazó dísztávirat átadta *Szilágyi Sándornak.*

Benkő Ferenc alapszervi KISZ-titkár, a brigád tagja arról beszélt, hogy a négyszeres szocialista cím, a hírnév és most már az új név még inkább kötelez mint eddig.

Megtudhattuk azt is, hogy a *Szilágyi Sándor* vezetése alatt álló kollektívára az elmúlt években mindig lehetett számítani és ismerve a jó kollektív szellemet az elkövetkezendő időkben is ott lesznek nemcsak Kossuth-bánya, de az egész vállalat legjobb fejtési csapatai között.

Szabó Lajos

A JUBILÁLÓ PÉCSI BALETT

Sajtótájékoztató Pécsett

Kárpáti Sándor, a KISZ Központi Bizottságának titkára pénteken a Pécsett tartott sajtótájékoztató keretében, tízéves jubileuma alkalmából a KISZ legmagasabb kitüntetését, a KISZ Érdemérmet adományozta a Pécsi Balettnek, valamint Eck Imrének és Tóth Sándornak. Több szólótáncost különböző kitüntetésekkel jutalmaztak. Az együttes munkáját 47 bemutató művészi tolmácsolása, több kontinensen és két Világ Ifjúsági Találkozón való szereplésük fémjelzik. De ezentúl példamutató művészi és emberi közösségük elismerését is jelentette a magas kitüntetés. A pénteki sajtótájékoztatón Nógrádi Róbert, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója volt a házigazda, a kérdések pedig Eck Imréhez és Tóth Sándorhoz szóltak az országos, a megyei, napi- és hetilapok képviselőitől. Különös érzéseket váltott ki belőlem ez a délután, de úgy gondolom a jelenlévők zöméből úgyszintén. Emlékezetembe minduntalan az a néhány fiatal jutott akik 1960-ban kilenc esztendei fáradhatatlan tanulás után az Állami Balett Intézettől, az ország fővárosából érkeztek városunkba. Sokan megkérdőjelezték érkezésüket, és hogy mit is várnak tőlük, azt megfogalmazni csak kevés embernek volt bátorsága. Ők már akkor is tántoríthatatlanul hittek küldetésükben. Emlékszem sokszor találkoztam abban az időben a fiatal balettosokkal a próbaközti szünetekben, amikor a Széchenyi téri padokra ültek friss levegőt szippantani. Másról sem vitatkoztak e csendes órákban mint a jövőről, a tervekről, a művészet új útjairól. Órák hosszat böngészték a megyei lap apróhirdetését albérleti szobákat keresve. S sokszor találkoztam a büfében vacsorájukat állva fogyasztó táncosokkal. Meghatódott vagyok mert tudom hogy ezek a fiatalok egzisztenciát teremtettek maguknak, hogy különböző nemzetek táncszakértői tapsolták már meg produkcióikat. És büszke vagyok, mert a lelkes fiatalokból lett valami, a PÉCSI BALETT, saját ízekkel és színekkel. Egy kollega megkérdezte hogyan viszonyul a balett műsorához a pécsi munkásság. Hadd említsem meg, hogy éppen a Mecseki Szénbányák vállalkozott arra, hogy szocialista brigádtagokat beültesse a színház nézőterére, ezzel is segítvén művelődési vállalásuk teljesítését. És amikor ezek a bányászok a „Veronai szerelmesek mártiriuma" című műsort végignézték, amikor megpróbálták érezni és megérteni, akkor csak a legjobb kapcsolatról számolhatunk be. A KISZ Központi Bizottságának titkára, Kárpáti Sándor, azzal fejezte be mondanivalóját, hogy felhívta a helybeliek figyelmét szeressük ezt az együttest, akik gondolkodva, bátran kezdeményezve, újrateremtően élnek közöttünk. Úgy érzem a mecseki bányászok büszkék az együttes sikereire és az ő nevükben is kívánunk az elmúlt tíz esztendőhöz hasonló eredményes művészi munkát valamennyiüknek!

Csóka Magda

Béta-bánya csapata a vállalati győztes

Szombaton délután a pécsszabolcsi Puskin Művelődési Ház nagytermében megtartott döntővel fejeződött be az az öt hónapon át tartó vetélkedő, melyben vállalatunk 333 dolgozója — 111 csapatban — versengett, hogy eldöntse: ki tud többet a szociailzmust építő hazánk történetéből és Lenin életéről, illetve munkásságáról.

A döntőben maradt hat üzem kiváló válogatottjai közül végig egyenletes, jó teljesítményt nyújtva

Béta-bánya csapata imponáló biztonsággal (71 ponttal) szerezte meg a győzelmet az 58 pontot elért Zobák-bánya és az 57 pontot szerző Vasas-bánya előtt. A negyedik helyen a 44 pontos Kossuth-bánya, az ötödiken a 42 pontot elért Villamos Üzem, míg a hatodik helyre a 36 pontot elért Anyagellátó csapata került.

A győztes Béta-bánya csapatának tagjai: Batári Ibolya, Szűcs István és Tormássy Loránd, valamennyien az Esztó Péter műszaki szocialista brigád tagjai.

A vetélkedő díjait Kiskuti Ádám, a vállalat szakszervezeti bizottságának titkárhelyettese adta át. Az első díj: serleg, kéthetes üdülés az NDK-ban, valamint 800 forint pénzjutalom csapattagonként, a második díj: serleg, szakszervezeti beutaló, kívánság szerint és 800 forint pénzjutalom csapattagonként, míg a harmadik díj: serleg és 800 forint pénzjutalom csapattagonként. A 4., 5., 6. helyezést elért csapatok oklevelet és könyvjutalmat kaptak.

A vetélkedő befejezéseként Klepah Ottmár, a vállalat KISZ-bizottságának titkára — aki egyben a vetélkedőt is vezette —, mondott köszönetet a versenyzőknek és gratulált a verseny során műsort adó, a most ötvenedik évét ünneplő pécsbányai férfikarnak.

A szabolcsbányai szocialista körlet

A Mecseki Szénbányák Szabolcs-bányaüzem Előkészítő Szocialista Körlet vezetése 1970. április 22-én összehívta a körlet szocialista brigádjait, melyen az 1970. I. negyedév értékelése, elemzése, a jubileumi munkaverseny tapasztalatainak és eredményeinek ismertetése volt napirenden. A tanácskozást *Dobszai Mihály* üzemi szbtitkár elvtárs nyitotta meg, majd *Lajtai Béla* körletvezető számolt be a körlet és ezen belül a brigádok tevékenységéről. A tanácskozás során a munka elemzése eredményeként *Tátrai József* üzemvezető elvtárs átadta a körlet vezetőségének a Szocialista körlet címmel járó kitüntetéseket, majd *Kiskuti Ádám* elvtárs, a Vállalati Szakszervezeti Bizottság részéről 4 fő brigádtagnak aranykoszorús brigádjelvényt nyújtott át. Névszerint Moór Ferenc, Fábián Béla, Juhász István 6. és Kovács Péter elvtársaknak, akik a brigádmozgalom beindulása óta minden évben sikeresen teljesítették vállalásukat.

Tátrai elvtárs beszédében részletesen foglalkozott Szabolcs-bányaüzem helyzetével, az 1970. év időarányos feladatainak végrehajtásával, és külön kiemelte az előkészítő körlet szocialista brigádjainak tevékenységét, mellyel nagymértékben hozzájárultak termelési eredményeinkhez.

Kiskuti elvtárs beszédében külön kiemelte a szocialista körlet, a szocialista brigádok vállalásainak fejlődését, ahol a szakmai természetű vállalásokon kívül különös hangsúlyt kapott a jubileumi év méltó megünneplésére tett külön vállalások maradéktalan teljesítése. Értékelte és eredményesnek tartotta a szocialista brigádokon belüli ünnepi jubileumi megemlékezéseket, mint pl. Antal Pál ünnepi brigádértekezlete volt. Megállapította végül, hogy ezen tevékenységek arra vallanak, hogy a brigádok igénylik a brigádon belüli politizálást. Elismerését fejezte ki az elvtársaknak, akik éves vállalásuk teljesítése mellett pluszként a jubileumi versenyidőszakra tett vállalásukat is maradéktalanul teljesítették.

Befejezésül további sikeres munkát, erőt, egészséget és jószerencsét kívánt az összes résztvevő szocialista brigádnak.

Kiss Ilona
tudósító

Szabolcsbánya ünnepi eseménye

Hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára bensőséges ünnepségen emlékeztek április 2-án Szabolcsbánya dolgozói. Ünnepi beszédet Schwarcz József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának osztályvezetője mondott. Résztvett az ünnepségen Markwart Károly, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára. Az Elnöki Tanács által alapított „Felszabadulási jubileumi emlékérem" kitüntetéseket Győző Jenő, Szabolcsbánya pártbizottságának titkára adta át 54 elvtársnak, akik a független, szabad és demokratikus Magyarország megszületéséért, és megerősödéséért, a szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott küzdelemben kimagasló érdemeket szereztek.

UJJÉ, A METRÓBAN NAGYSZERŰ!

Az első héten kétségtelen ilyen volt a hangulat. Mintha nem is a célszerűség kedvéért épült volna, hanem egy új, nagyszabású szórakoztató létesítményt adtak volna át rendeltetésének.

Nem csoda, hiszen nem úgy épült mint egy lakóépület, gyár, híd, út stb., a szemünk előtt, hanem mélyen a föld alatt. Tudtuk hogy épült, gondoltuk hogy szép és korszerű lesz. Azonban azt hiszem sokunknak a képzeletét felülmúlta nagyszerűsége.

Ha felmegyek a lányomhoz, mindig valami programmal akar kedveskedni. Színház, kiállítás, múzeum stb.... most így fogadott:

— Anyukám metrózunk!

Első nap, sőt első órában metróztunk. Olyan nyüzsgés volt, mintha fél Pest a föld alá vonult volna. Öregek fiatalok, férfiak, nők és mondanom sem kell, a gyerekek itt élvezték a tavaszi szünet örömeit.

Az előcsarnokban a hangosbemondó szünet nélkül adta az utasításokat az utazáshoz. Azonban aki elsőutas volt, a meghökkentő újtól, a furcsa kis izgalomtól, lámpaláztól dehogy figyelt a hangosbemondóra. Csak hangzavarnak tűnt, ugyanis azzal a kis szorongással volt elfoglalva — hogy a technika új furcsasága biztos engem fog mindjárt megtréfálni, pont nekem kell valami akrobatikus mutatvánnyal produkálni magam a sokaság előtt.

Nem hallgatva a hangosbemondó okos szavára, lecsapódott előttem a kis sorompó, amikor bedobtam a forintost és türelmetlenségemben nem vártam meg míg a piros varázsszem zöldre vált. Aztán ha jobban kinyitom a fülem, nem lépek két lépcsőre nem ér az a meglepetés, hogy egyik lábam süllyed a másik meg emelkedik, a mozgólépcsőn. A korszerű kényelmes szerelvény olyan sebességgel suhan, hogy első percekben eldugul a fülünk, a szokatlan gyorsaságtól. Egymás után suhannak el mellettünk a csupa márvánnyal, kerámiával burkolt állomások. Egyik ámulatból a másikba esek és folyton az jár az eszemben mennyi munka, mennyi anyag és pénz, pénz és pénz... kellett egy ilyen, azt hiszem így is nevezhetjük, műalkotáshoz, vagy remekműhöz.

Az első utazás csupa meglepetés, mosolyogni való jelenet, csupa szórakozás. A második, a hangosbemondó receptje szerint pontosan sikerül.

— Már este fél 9, hol van már a csúcs és nem szűnik a forgalom —, hová utazik ez a sok nép? — Súgja a fülembe a lányom.

— Hát mi hová utazunk? — Metrózunk, ők is metróznak... mondom évődve.

Mielőtt búcsúzom a metrótól, állok a csupa márvány és csupa lámpa ragyogásában, nézem a mozgólépcső fürge suhanását és azon gondolkozom, mit mondjak majd róla ha hazaérek, mihez hasonlíthatom? Modern labirintus? Tüneményes elvarázsolt kastély mélyen a föld alatt? Vagy azt, hogy meghökkentő, csodálatos? Nem ez kevés... Látni kell!

Fekete Istvánné

SPORT

A HÉT LEGJOBB CSAPATAI

A Pécsi Bányász NB. I-es férfi kézilabda-csapata:

Lehoczky — Molnár, Balogh, Wéber, Sudár, Árvay, Kis J., Fiegler, Kiss Gy., Szászi. Edző: Szabó Czinderi István.

A Komlói Bányász NB. III-as tekézői:

Czukor, Vincze, Mátyás, Tóth, Takács, Barabás. — Edző: Szuhodovszky András. (Komló—Székesfehérvár 6:2.)

A HÉT LEGJOBB SPORTOLÓI

Lehoczky György, Wéber Antal, Kollár Zsuzsa, a Pécsi Bányász és Jeszencsák József, a Komlói Bányász kézilabdázója, Juhász Tibor és Solymosi Gyula, a Komlói Bányász labdarúgói, Czukor László, a Komlói Bányász tekézője.

Eredmények

Labdarúgás

NB. I. 8. forduló: Rába ETO—Komlói Bányász 2:1, Ferencváros—Salgótarján 2:0, MTK—VIDEOTON 1:0, Újpest—Diósgyőr 1:1, Pécs—Szeged 1:0, Tatabánya—Vasas 1:1, Bp. Honvéd—Dunaújváros 1:0, Csepel—Szombathely 0:0.

NB. I. B. 8. forduló: MÁVDAC—Oroszlány 1:0, Egyetértés—Várpalota 2:1, Zalaegerszeg—Ganz-MÁVAG 2:2, Eger—FŐSPED Szállítók 2:0, Debrecen—Szolnok 1:1, Kecskemét—Békéscsaba 3:1, Bp. Spartacus—Ózd 5:1, BKV Előre—Székesfehérvári MÁV 1:0.

NB. II. 7. forduló: Pécsi Ércbányász—Szekszárdi Dózsa 0:0, Dorogi Bányász—Pécsi BTC 1:1.

Bakony Vegyész—Mázа-Szászvári Bányász 1:0 (1:0).

Mázа-Szászvár: Hadrik — Szalai, Róth, Nagy I, Németh, Bakó, Jónás, (Frank), Czebei, Kővári, (Demeter), Nagy II, Bocz. Edző: Bodony János.

Együttesünk nagyszerűen felépített védelmi taktikájával megakadályozta a jó képességű hazaiakat a nagy gólarányú győzelem megszerzésében. A mezőnyben egyenrangú volt csapatunk, sajnos csatáraink adósak maradtak a góllövéssel.

Egyetlen győzelem kézilabdában

Pécsi Bányász—Bp. Spartacus 28:20 (14:11)

Pécsújhegyen, NB. I-es férfi mérkőzés. Vezette: Márki, Martha.

Alaposan ráijesztettek a bányászfiúk a szépszámú közönségre: a vendégek kihasználva a hazaiak gyenge védekezését percek alatt négy gólos vezetésre tettek szert. Ekkor azonban összeszedték magukat a hazaiak és 5:5-nél már befogták a vendégeket, a félidő végén vastaps zúgott a pályán. Nagyszerű alakítások követték egymást minek következtében három gólos előnnyel vonult pihenőre az újhegyi gárda.

Szünet után tíz perc alatt eldőlt a mérkőzés sorsa. A vendégeket szinte állva hagyták a bányászfiúk és tíz gólos előnyt szereztek, amit a Spartacusnak már csak szépíteni sikerült. Külön dicséret illeti a közönséget, hogy telkes biztatásával átsegítette az együttest a holtponton és ezt a segítséget nagyszerű játékkal nálálta meg a csapat.

Góllövők: Sudár 7, Árvay 7, Balogh, Molnár, Wéber 3—3, Kiss Gy. 2, Fiegler, Kis J. és Szászi.

Budapesti Spartacus—Pécsi Bányász 12:11 (3:7)

Pécsújhegy. NB. I-es női mérkőzés. Vezette: Barna, Farkas.

Nehezen született meg az első gól: Kollár betörésből lőtt labdája bevánszorgott a Spartacus kapujába. A vezetés megszerzése felrázta a hazaiakat és egymás után lőtték góljaikat. Először 6:2, majd a félidő végére 7:3-ra alakult a mérkőzés állása.

Szünet után lányaink megismételték a múltheti „csepeliformát", minek következtében a vendégek kiegyenlítettek. Még egyszer sikerült megszerezniük a vezetést, de a jói hajrázó szövetkezetiek higgadtabb játékkal a maguk javára tudták fordítani az eredményt. Együttesünk két büntetőt is hibázott ebben a játékrészben.

Góllövők: Kollár 6, Czakóné, Fiszter, Farkas, Kóréné és Tóthné.

NB I. B.

FTC—Komló 23:20

A kézilabda NB I B vasárnapi fordulójában a Komlói Bányász férfi együttese az évek óta bajnokságra aspiráló Ferencvárost fogadta. Az érdeklődés meglepően nagy volt, mintegy ezer néző biztatta a hazai csapatot.

A mérkőzés a várakozásnak megfelelően végig nagy küzdelmet hozott. A színvonal is kielégített, különösen az FTC teljesítménye volt jó. Együttesünk a helyzetek kihasználatlansága tekintetében maradt el a fővárosiaktól. Három büntetőt olyan lélektani pillanatokban hagytak ki, ami végül is kedvezőtlenül alakította a végeredményt: 23:20 (11:9) a Fradi javára. Góldobóink: Jeszencsák 5, Kittl 4, Zachomer 4, Märcz 3, Szalai 2, Pataki, Erdős.

Következik

Labdarúgás

NB. I. B. 8. forduló: Várpalota— Pécsi Bányász, Egyetértés—MÁVDAC, Zalaegerszeg—Oroszlány, BKV Előre—Ganz-MÁVAG, BVSC—Bp. Spartacus, Kecsekmét—Ózd, Szolnok—Békéscsaba, Eger—Debrecen.

NB. II. 8. forduló: Máza-Szászvári Bányász—Bauxitbányász, Ajka—Pécsi BTC, Pécsi Ércbányász—Szekszárd.

NB. III. 8. forduló: Bonyhád—Nagymányoki Brikett.

Kézilabda

NB. I. nők: Tatabányai Bányász—Pécsi Bányász.

NB. I. B. férfiak: VIDEOTON—Komlói Bányász.

Sakk

NB. II.: Pécsi Bányász—Budapesti OTP.

Röplabda

NB. II. férfiak: Komló—Bp. Előre.

Győr—Komló 2:1 (2:0)

Korábban arról panaszkodtunk, hogy labdarúgó együttesünk mindig a mérkőzés hajrájában szenved vereséget. A legutóbbi két fordulóban ez másként alakult! Mint ahogy Tatabányán, így most Győrben, a Rába ETO elleni mérkőzésen is már az első 45 percben eldőlt a két pont sorsa.

Lantos Mihály edző taktikailag jól készítette fel a csapatot. Ennek lényege: az emberfogás és a területvédés helyes arányának megválasztása.

Erdősi előtt Csordás I sepregetett. Előttük négyes fal volt: Kótai, Zimonyi, Makray, Lazaridisz. A két fedezetposzton Ficzkó és Solymosi játszott. Solymosinak alapvető feladataként szabta meg az edző a válogatott Somogyi kikapcsolását. Ez teljes sikerrel járt. Elöl három csatár: Bordács, Juhász és Csordás II kapott helyet. Bármennyire is furcsa, a három csatár rendre zavart keltett a jó védekezésről híres győriek hátsó alakzatánál. Már az első percekben két 100 százalékos helyzete volt Csordás II-nek, de először közvetlen közelről az üres kapu fölé emelt, majd gólbatartó labdáját Keglovich a kapu torkából vágta ki.

A mérkőzés további időszakában is volt gólhelyzete a csapatnak, de a befejezés csak egyszer sikerült. Nem így a hazaiaknak, akik kétszer is a hálóba találtak.

A 21. percben Horváth 35 méteres lövése (a viharos széltől támogatva) nagy erővel vágódott a kapu jobb sarkába, 1:0. A 36. percben a védelem ismét hibázott, és Storcz közeli fejessel 2:0-ra alakította az eredményt. A 71. percben a Csordás II-t felváltó Mohácsik mindjárt góllal mutatkozott be: a Bordácstól kapott jó labdát három lépésről továbbította Földes hálójába, 2:1.

A bajnokságban most ismét szünet következik. A május 6-án sorrakerülő Diósgyőr, illetve a május 10-én esedékes Vasas elleni mérkőzés jegyében a Komlói Bányász szerdán délután fél 4 órakor a Pécsi Bányászt látja vendégül, május 2-án (délelőtt) pedig a Pécsi Dózsa fogadja csapatunkat előkészületi játékon.

Röplabda

A Komlói Bányász férfi röplabda csapata vasárnap Kaposváron vendégszerepelt. A komlói együttes nagyon készült erre a mérkőzésre, hiszen volt keresnivalójuk. A jelenlegi Kaposvári Dózsa nem képvisel olyan játékerőt, mint néhány évvel ezelőtt. Bizonyítja ezt, hogy a komlói Tanácsköztársasági Kupán a bányászfiúk meglepően biztosan győzték le a somogyi együttest.

Nos a vasárnapi mérkőzés is úgy indult, hogy a bányászok győzelemmel térhetnek haza. Az első játszmát jó háló- és mezőnyjátékkal 15:6 arányban nyerték. A folytatás azonban, ugyanúgy, mint egy héttel korábban a Ganz-MÁVAG ellen, elmaradt. A kaposváriak vették át a kezdeményezést és biztosan nyerték a második, illetve harmadik játszmát 15:2; 15:6 arányban. A mérkőzés utolsó játszmájában erősítettek a vendégek, de a rutintalanság ismét kiütközött és 15:13 arányban alulmaradtak.

A Komlói Bányász újonc NB II-es együttese a vereség ellenére sem keltett csalódást. Vasárnap már sokkal jobb játékot láthattunk a csapattól, mint az első bajnoki mérkőzésen. Reméljük, hogy a Rein, Szabó, Panta, Dajka, Bacskai, Wernárszky, Radnai, Löber összeállítású gárda a következő fordulóban már győztesen hagyhatja el a kökönyösi pályát a Budapesti Előre ellen.

Április 27—május 30-ig

vas- és alumíniumgyűjtő hetek!

A magyar vas- és acélipar ebben az évben több mint 3 millió tonna acél gyártását irányozta elő. Az acélgyártás nélkülözhetetlen alapanyaga a vashulladék. Az előirányzat teljesítéséhez szükség van arra, hogy begyűjtsünk minden vashulladékot, ami még jelenleg a pincékben és udvarokon rozsdásodik.

Erről szólott múlt szombaton dr. Hazai Géza a MÉH Tröszt áruforgalmi igazgatója a Magyar Sajtó Házában tartott tájékoztatójában.

Április 27-től május 30-ig megrendezik a vas- és alumíniumgyűjtő heteket. Ez alatt az idő alatt a MÉH vállalatok minden tíz kilogramm vashulladék vagy egy kilogramm alumíniumhulladék után a vételáron felül egy-egy ajándéksorsjegyet is adnak. A sorsolást július 5-én nyilvános szórakoztató előadás keretében tartják és ezen 1366 nyereménytárgyat, köztük 15 db tízezer forintos vásárlási utalványt, 15 külföldi utazást, 15 ORION televíziós készüléket sorsolnak ki. A főnyeremény SKODA személygépkocsi lesz.

Zobáki mozaik

Április 17-én az üzem külszíni KISZ alapszervezete taggyűlést tartott. Értékelték az 1970. I. negyedéves akcióprogram végrehajtását. Megemlékeztek Lenin munkásságáról, majd KISZ tagfelvételre és emléklapok átadására került sor. A KISZ-ben végzett kiemelkedő munkáért emléklapot kapott Blum Miklós, Kalmár Istvánné, s Ekler János.

Négy elvtárs kapta meg a KISZ KB oklevelét a 10 éves KISZ-tagságért.

Az üzem pártbizottsága az alapszervezetek bevonásával ünnepi pártnap keretén belül „Lenini emlékülést" rendezett április 21-én. Az emlékülés szónoka Rocskár Bálint, az üzemi pártbizottság titkára volt.

Az elnökségben helyet foglalt Klepach Ottmár, a vállalat KISZ-bizottságának titkára, Gaál György KISZ csúcsvezetőségi titkár, Kerényi József szb-titkár, Farkas László MSZBT-titkár.

Klepach elvtárs köszöntötte az ünnepi ülés résztvevői a vállalat politikai és gazdasági vezetése nevében.

Köszönetet mondott a kommunista vasárnap megszervezéséért és a termelésben elért eredményekért, majd átadta az e célra alapított oklevelet. Az ünnepi ülés résztvevői az ünnepség után megtekintették a teremben elhelyezett Lenin-kiállítást.

*

Az üzem műszaki vezetői értekezleten vettek részt április 24-én, ahol Gálfi István főmérnök előadásában tárgyalták meg az 1970. I. n. évi gazdasági eredményeket és a II. n. évi feladatokat.

Az üzem versenyfelelőse tájékoztatót adott az 1970. évi szocialista brigádok és körletek vállalásairól, valamint a jubileumi verseny kiértékeléséről.

Zászlóavató és kiállítás Zobákon

A komlói Zobák-bányaüzemben működő MHSZ-klubok március végén ünnepi közgyűlést tartottak, amelyen az üzem nőbizottsága zászlót adományozott a kluboknak, kiemelkedő munkájukért. Résztvett az ünnepségen Vértes József, az MHSZ megyei titkára és Farkas Károly, az MHSZ komlói titkára, az üzem vezetői, a szocialista brigádok, a tömegszervezetek, a rendőrség képviselői és a városi MHSZ-klubok titkárai. A zászlót Somogyvári Lászlóné a nőbizottság vezetője adta át. A bensőséges ünnepségen a gesztenyési iskola úttörői adtak műsort. Befejezésül megnyitották a Lenin munkásságát, hazánk fejlődésének negyedszázados eseményeit megörökítő emlékkiállítást, amelyet az MSZBT üzemi aktívacsoportja, a KISZ csúcsvezetőség és az MHSZ aktivisták készítettek. A kiállítás április 30-ig tart nyitva.

MOZI MŰSOR

PARK: április 28—29-ig: Helga. NSZK-film. 30—május 5-ig: A halott gyanús. NDK film. Előadások kezdete: 4, 6, 8. Matiné május 3-án délelőtt 10 órakor: Ismeri a szandi mandit?

KOSSUTH: április 28—29-ig: Helga. NSZK-film. 30—május 1-ig: A halott gyanus. NDK-film. 2—4-ig: Utazás a Nap túlsó oldalára. Angol film. 5-én: Madarak és agarak. Bolgár film. Előadások kezdete délelőtt 10, 12. Délutáni előadások: 28—29-ig: Öregember és a gyerek. Francia film. 30—május 5-ig: Utazás a Nap túlsó oldalára. Angol film. Előadások kezdete: fél 3, fél 5. Esti előadások: 28—29-ig: Helga. NSZK-film. 30—május 3-ig: Utazás a Nap túlsó oldalára. Angol film. 4—5-ig: Madarak és agarak. Bolgár film. Előadások kezdete: fél 7, fél 9 órakor.

PETŐFI: április 28—29-ig: Ítélet. Magyar film. 30—május 6-ig: Utazás a nap túlsó oldalára. Angol film. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órakor. Matiné május 3-án: Eltávozott a nap.

ZENGŐ GYÜNGYE (Hosszúhetény): április 28—29-ig: Szeszélyes nyár. Csehszlovák film. Május 2—3-ig: Ölj meg, csak csókolj! Olasz film. 5-én: Szemüvegesek. Magyar film. Előadások kezdete, hétk.: 7, vasárnap 5, 7 órakor.

MÁJUS 1. (Komló): 28—29-ig: A bosszúállók újabb kalandjai. Szovjet film. 30—május 3-ig: Az Angyal vérbosszúja. Angol film. 4—5-ig: Vietnam amerikai szemmel. USA film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 órakor. Matiné 3-án: Gyávák bandája.

ZRINYI (Komló): április 28—29-ig: A nősülés keservei. Csehszlovák film. 30—1, 3-án: Búcsúzás. NDK-film. 5-én: Nyomorultak. I.—II. NDK-film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 órakor.

FEKETE GYÉMÁNT (Gyárváros): 30-án, május 1-én: Ölj meg, csak csókolj! Olasz film. 2—3-ig Fantomas a Scotland-Yard ellen. Francia—olasz film. 4—5-ig: A varázsló. Magyar film. Előadások kezdete, hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

PÉCSSZABOLCS: 30—1-ig: A Valcerkirály. USA-film. 2—3-ig: Madarak és agarak. Bolgár film. 4—5-ig: My Fair Lady. I.—II. USA-film. Előadások kezdete, hétköznap: 5, 7, vasárnap: 3, 5, 7 órakor.

MECSEKALJA: április 28-án: Krebsz, az isten. Magyar film. 30-án: Vietnam amerikai szemmel. USA-film. 1-én: A verébis madár. Magyar film. 4—5-ig: Magányos vadász a szív. USA-film. Előadások kezdete: 5, 7, vasárnap: 3, 5, 7 órakor. Matiné május 3-án: Egy nehéz nap éjszakája.. Magyar film.

VASAS I. 28—29-ig: Nyomorultak. I.—II. NDK-film. 1, 3-án: Imposztorok. Magyar film. 5-én: A magányos villa titka. Angol film.

MÁJUS 1. (Vasas II.): április 30—május 1-ig: A varázsló. Magyar film. 2—3-ig: Grisa őrmester. NDK-film. 4—5-ig: Szemtől szembe. Magyar film.

MECSEKNÁDASD: április 29-én: Nem születünk katonának. Szovjet film. 2—4-ig: Ítélet. Magyar film. Előadások kezdete, hétköznap: 7, vasárnap: 5, 7 órakor.

MANFA: 29-én: Harc Rómáért. I.—II. Román—NSZK film. Előadás kezdete: 7 órakor.

TV MŰSOR

KEDD. 8.05—12.15-ig: Iskola-tv. 13.10—16.10: Iskola-tv. 18.15: Az Állami Népi Együttes. 18.25: Kronovizió. 19.00: Esti mese. 19.10: A képlet megoldása. 20.00: Tv-híradó. 20 20: A kocka el van vetve. Zenélő órák. 21.10: A rózsák háborúja. 2. rész. Anjou Margit. 22.00: Tv-híradó, 2. kiadás.

SZERDA. 9.00: Sartorius úr házai. Tv-film ism. 10.20: Comora paradicsom az Indiai-óceánon. 17.45: Az orvosi gondolkodás története. 18.15: A barátság dala. 18.55: Esti mese. 19.05: Tv-híradó. 19.25: Telesport. KEK-döntő közv. Bécsből. 21 20: Vasút a város alatt. Riportfilm. 22.30: Ismerkedés a szobrászattal. Vilt Tibor. 22.20: Tv-híradó, 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK. 9.00: Antonius és Gugyerák. 10 20: Korszerűbb háztájit! 10.40: A borotva éle. Tv-játék. 16.18: Teli zsák. Kitrákotty. 16.50: Riportfilm. 17.20: A természet arca a művészetben. 17.45: Zrínyi Miklós nyomában. 18.05: Képes kalendárium. 18.35: Pamir 69. 19.00: Cicavízió. 19.10: Tom Sawyer kalandjai. 4. 19.45: Gáspár Sándornak, az MSZMP PB tagjának, a SZOT főtitkárának ünnepi beszéde. 20.00: Tv-híradó. 20.20: „Zengjük a dalt..." 20.45: A 0416-os szökevény. III. rész. 21.25: Nina Simone énekel. 22.15: Tv-híradó, 2. kiadás.

PÉNTEK. 8.00: Májusi seregszemle. Közvetítés Moszkvából. 9.30: A Szovjetunió tájain. Kisfilm. 9.45: Közv. Budapestről, Ceglédről és Tatabányáról. 16.03: Nemzetközi gyermekkórus-találkozó. 16.30: FTC—Bakonyi Vegyész női kézilabda mérk. 17.40: Cirkusz a stúdióban. 17.45: Történelmünk hullámhosszán. 19.40: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Szenvedélyről szenvedélyre. Zenés elvonókúra. 21.50: Húsz perc Toldy Máriával. 22.10: Tv-híradó. 2. kiadás. 22.20: Drága John. Svéd film. 18 éven felüli.

SZOMBAT. 10.00: Iskola-tv. 10.25: Csak gyerekeknek. 11.30: Pamir 69. 15.23: Iskola-tv. 15.50: Monitor. 16.50: Telesport. Magyarország—Lengyelország labdarúgó-mérkőzés. 18.50: Tv-operakalauz. 19.10: A világ térképe előtt. 19.20: Esti mese. 19.30: Frédi és Béni ... 4. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Ráktérítő. Tv-film. 21.50: Beszélgetések Lehár Ferenccel. 22.50: Tv-híradó, 2. kiadás.

VASÁRNAP. 8.10-től 12.25-ig Iskola-tv. 13.10—17.10-ig Iskola-tv. 18.00: Mi történt azóta? Riportfilm. 18.30: Hungária Kupa kard egyéni döntő. 19.30: Esti mese. 19.35: Parabola. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Ön is halandó, felség. Nyugatnémet film. 21.35: Állami-díjas tudósaink. 22.15: Tv-híradó, 2. kiadás.

A jugoszláv Tv műsora

PÉNTEK. 10.00: Üdvözlések. 10.10: Költészet. 10.40: Népdalok. 11.10: Napfényes május. 11.55: Rajzfilm. 12.15: Magyar nyelvű adás. 13.20: Jugoszláv ökölvívó-bajnokság. 14.20: Kasárlabda torna Crikvenicán. 17.35: Film gyerekeknek. 18.00: Rajzfilm. 18.50: Kicsoda ön Miroslav Cangalovic? 20.35: Egy kicsit én — egy kicsit te. 21.05: Üdüsszeusz — sorozatfilm.

SZOMBAT. 10.10: Forradalmi líra. 11.00: Körhinta — gyermekopera. 12.00: Tengerész csínyek. 12.25: Tíz parancs. 14.15: Belgrádi tavasz. Népdalok. 15.00: Jugoszláv ökölvívó-bajnokság. 16.00: Időszerű események. 18.20: Bolond évek — ifjúsági játékfilm. 19.20: Időgép. 20.35: Magazin. 21.05: Vízmentében lefelé.

Kiállítás a Zalka Máté Művelődési Házban

Április 20-án a pécsbányatelepi területi pártszervezet szervezésében Lenin-est volt a Zalka Máté Művelődési Házban. Az ünnepi beszédet a művelődési ház igazgatója tartotta. Beszélt Lenin életéről, munkásságáról, a forradalomról a szovjet állam megalakulásáról, a Lenini eszmék megvalósításáról.

A beszéd után az irodalmi szakkör Lenin énekeket és verseket adott elő. Ezután levetítették a Lenin és a Lenin Londonban című filmeket. Megnyitottak egy kiállítást, amely Lenin életét és munkásságát mutatta be.

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs, Déryné utca 9. I. emelet 28. Telefon: 26-60 (városi szám.). Üzemi telefonszámok: 22-60, 22-61, 22-62, 22-63. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 21-60, 60-11. Készíti a Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtőinél. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsett, a Mecseki Szénbányák igazgatóságán, a pénzügyi osztályon, Pécs, Déryné u. 9. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 10.— Ft, egész évre 20.— Ft. Másoknak évi 20 Ft 40 fillér. Index: 25.917.